

ΔΗΜΟΣ
ΔΥΤΙΚΗΣ
ΛΕΣΒΟΥ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2022-2023

Φάση Α΄: Στρατηγικό Σχέδιο

Δεκέμβριος 2021

ΕΥΠΟΛΙΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ

ΕΥΠΟΛΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ Ο.Ε.

Έδρα: Αρίωνος 17, Τ.Κ. 811 00 Μυτιλήνη, Τηλ.: 22511-00340, Φαξ: 22510-43185

Υποκατάστημα: Παύλου Μελά 4, Τ.Κ. 54621, Θεσσαλονίκη, Τηλ. / Φαξ: 2310-232193

URL: www.eupolis.com.gr, e-mail: info@eupolis.com.gr

Περιεχόμενα

Αντικείμενο και Σκοπός του Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	8
Θεσμικό Πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος	9
Κύρια Χαρακτηριστικά του Επιχειρησιακού Προγράμματος	9
Προϋποθέσεις για τον Επιτυχή Σχεδιασμό και Υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος	11
Δομή Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	12
Στρατηγικός Σχεδιασμός.....	12
Επιχειρησιακός Προγραμματισμός.....	12
Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος	13
Όργανα Κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος	13
Διαδικασία κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος	13
Στρατηγικές επιλογές.....	13
Επιχειρησιακό Σχέδιο – Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης	14
Διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	15
Υποστήριξη – Ενημέρωση – Πληροφόρηση	15
Βασικοί Όροι – Αρκτικόλεξο	15
Νομικά Πρόσωπα Δήμου	15
Όραμα	15
Θεματικοί Τομείς	15
Αναπτυξιακές Προτεραιότητες	15
Άξονας.....	16
Μέτρο.....	16
Κρίσιμα ζητήματα	16
Στόχοι	16
Στρατηγική	16
Δράση.....	16
Δείκτες.....	16
Δείκτες Αποτελεσμάτων	17
Δείκτες Εισροών και Εκροών	17
1 Συνοπτική Περιγραφή της Υφιστάμενης Κατάστασης της Περιοχής του Δήμου	18
1.1 Βασικά Χαρακτηριστικά, Χωροταξική Ένταξη και Διοικητική Οργάνωση	18
1.1.1 Γεωγραφικά και Διοικητικά Χαρακτηριστικά	18
1.1.1.1 Δημοτική Ενότητα Καλλονής	19

1.1.1.2	Δημοτική Ενότητα Μανταμάδου	19
1.1.1.3	Δημοτική Ενότητα Αγίας Παρασκευής	20
1.1.1.4	Δημοτική Ενότητα Ερεσού – Αντίσσης	20
1.1.1.5	Δημοτική Ενότητα Πολιχνίτου	21
1.1.1.6	Δημοτική Ενότητα Πέτρας	21
1.1.1.7	Δημοτική Ενότητα Μήθυμνας	22
1.1.2	Δημογραφικά Χαρακτηριστικά	22
1.2	Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής.....	25
1.2.1	Φυσικό Περιβάλλον.....	25
1.2.1.1	Κλιματικά Χαρακτηριστικά	25
1.2.1.2	Γεωμορφολογικά Χαρακτηριστικά	25
1.2.1.3	Γεωλογικά Μνημεία (Γεώτοποι και Γεωπάρκα)	25
1.2.1.3.1	Γεωπάρκο Λέσβου	26
1.2.1.4	Φυσικοί Πόροι και Οικοσυστήματα	27
1.2.1.5	Υγρότοποι.....	28
1.2.1.6	Καταρράκτες – Σπηλιές.....	28
1.2.1.7	Χλωρίδα – Πανίδα.....	28
1.2.1.7.1	Σημαντικές Περιοχές για την Ορνιθοπανίδα (ΣΠΠΕ).....	29
1.2.1.8	Χρήσεις Γης	29
1.2.1.9	Ορυκτός Πλούτος.....	29
1.2.1.10	Υδάτινοι Πόροι	30
1.2.1.11	Ιαματικές Πηγές ή Θερμές Πηγές Δήμου Δυτικής Λέσβου.....	32
1.2.1.12	Ακτές – Παραλίες	34
1.2.1.13	Πιέσεις στο Περιβάλλον.....	35
1.2.2	Χωροταξικό Πλαίσιο	35
1.2.3	Οικιστική Ανάπτυξη	39
1.2.4	Βασικές Υποδομές και Δίκτυα.....	44
1.2.4.1	Δίκτυα Ύδρευσης – Άρδευσης – Αποχέτευσης – Ομβρίων.....	44
1.2.4.2	Διαχείριση Αποβλήτων	46
1.2.4.3	Υποδομές Ενέργειας	50
1.2.4.4	Οδικό Δίκτυο	51
1.2.4.5	Υποδομές Μεταφορών	51
1.2.4.6	Υποδομή Ασύρματης Πρόσβασης (Wi-Fi) στο Διαδίκτυο.....	53

1.2.5	Πολιτική Προστασία	53
1.3	Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός.....	54
1.3.1	Κοινωνική Πολιτική.....	54
1.3.2	Παιδεία – Εκπαίδευση.....	55
1.3.3	Δομές Υγείας.....	55
1.3.4	Πολιτισμός	56
1.3.4.1	Πολιτιστικές Υποδομές	56
1.3.4.2	Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία.....	57
1.3.4.3	Ναοί και Μοναστήρια.....	58
1.3.4.4	Πολιτιστικοί Σύλλογοι.....	58
1.3.4.5	Έθιμα και Πανηγύρια.....	58
1.3.4.6	Πολιτιστικές Εκδηλώσεις	59
1.3.5	Αθλητισμός	59
1.3.6	Μεταναστευτικές Ροές	61
1.3.7	Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού.....	63
1.4	Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	64
1.4.1	Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός (Μεταβολές Απασχόλησης και Ανεργίας).....	64
1.4.1.1	Απασχόληση.....	64
1.4.1.2	Η Μισθωτή Εργασία στην Εποχή της Πανδημίας Covid – 19	67
1.4.1.3	Ανεργία	68
1.4.2	Οικονομική Διάρθρωση – Παραγωγικοί Τομείς.....	71
1.4.2.1	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ).....	71
1.4.2.2	Κατά Κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	72
1.4.2.3	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ)	73
1.4.2.4	Πρωτογενής Τομέας Παραγωγής.....	76
1.4.2.5	Δευτερογενής Τομέας Παραγωγής.....	77
1.4.2.6	Τριτογενής Τομέας Παραγωγής.....	77
1.5	Το Εσωτερικό Περιβάλλον του Δήμου και οι Οριζόντιες Υπηρεσίες.....	79
1.5.1	Όργανα Διοίκησης του Δήμου Δυτικής Λέσβου	79
1.5.1.1	Ο Δήμαρχος.....	79
1.5.1.2	Η Εκτελεστική Επιτροπή	79
1.5.1.3	Το Δημοτικό Συμβούλιο	79
1.5.1.4	Η Οικονομική Επιτροπή	79

1.5.1.5	Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.....	80
1.5.1.6	Η Επιτροπή Τουριστικής Ανάπτυξης.....	80
1.5.2	Διάρθρωση Υπηρεσιών του Δήμου	80
1.5.2.1.1	Διάρθρωση Κεντρικών Υπηρεσιών	80
1.5.2.1.2	Διάρθρωση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών	81
1.5.3	Αρμοδιότητες Δημοτικών Υπηρεσιών.....	84
1.5.3.1	Υπηρεσίες Υπαγόμενες Απευθείας στο Δήμαρχο.....	84
1.5.3.2	Αρμοδιότητες Κεντρικών Υπηρεσιών.....	86
1.5.3.3	Αρμοδιότητες Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών.....	88
1.6	Νομικά Πρόσωπα του Δήμου	90
1.7	Συνεργασίες – Αδελφοποιήσεις	95
1.7.1	Συνεργασίες	95
1.7.2	Αδελφοποιήσεις.....	96
1.8	Ανάλυση Οικονομικών Στοιχείων Δήμου	97
1.8.1	Απολογιστικά Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Δυτικής Λέσβου	98
1.8.1.1	Έσοδα	98
1.8.1.2	Δαπάνες	104
1.8.2	Χρηματοοικονομικοί Δείκτες	108
1.8.2.1	Αριθμοδείκτες Ανάλυσης Οικονομικών Στοιχείων ΟΤΑ	108
1.8.2.1.1	Δείκτες Εσόδων / Εξόδων ανά Κάτοικο (βάσει απογραφής πληθυσμού της ΕΛΣΤΑΤ) 108	
1.8.2.1.2	Δείκτες Ανθρώπινου Δυναμικού	112
1.8.2.1.3	Δείκτες Συσχέτισης Εσόδων – Εξόδων.....	113
1.8.2.1.4	Λοιποί Δείκτες.....	115
1.9	Ανάλυση Οικονομικών Στοιχείων Νομικών Προσώπων.....	118
1.9.1	Ν.Π.Δ.Δ. Πολιτισμού, Τουρισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου	118
2	Αξιολόγηση της Υφιστάμενης Κατάστασης – Ανάλυσης S.W.O.T. (Πλεονεκτημάτων, Αδυναμιών, Ευκαιριών και Απειλών)	122
2.1	Αξιολόγηση της Κατάστασης της Περιοχής του Δήμου και Εντοπισμός των Κρίσιμων Ζητημάτων Τοπικής Ανάπτυξης.....	124
2.1.1	Προστασία του Περιβάλλοντος και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής	124
2.1.1.1	Προστασία Περιβάλλοντος και Διαχείριση Φυσικών Πόρων.....	124
2.1.1.2	Αστικό Περιβάλλον	126

2.1.1.3	Βασικές Υποδομές (υποδομές δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, ενέργειας, επικοινωνιών κ.λπ.)	127
2.1.1.4	Οδικό Δίκτυο – Οδοποιία.....	128
2.1.1.5	Πολιτική Προστασία – Διαχείριση Κρίσεων.....	129
2.1.1.6	Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων – Καθαριότητα	130
2.1.1.7	Στάθμευση – Κυκλοφοριακό – Συγκοινωνίες – Προσβασιμότητα	131
2.1.2	Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός, Υγεία / Πρόνοια, Τρίτη Ηλικία, Κοινωνική Ενσωμάτωση	132
2.1.2.1	Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια	132
2.1.2.2	Παιδεία, Νέα Γενιά	133
2.1.2.3	Διά Βίου Μάθηση (ΔΒΜ)	134
2.1.2.4	Αθλητισμός	136
2.1.2.5	Πολιτισμός	137
2.1.3	Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	138
2.1.3.1	Απασχόληση – Ανεργία.....	138
2.1.3.2	Επιχειρηματικότητα και Οικονομία	139
2.1.4	Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και Οργάνωσης	141
2.1.4.1	Οργανωτική Δομή, Συστήματα Λειτουργίας και Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	141
2.1.4.2	Ανθρώπινο Δυναμικό.....	143
2.1.4.3	Κτιριακή Υποδομή και Τεχνικός Εξοπλισμός	144
2.1.4.4	Οικονομική Διαχείριση και Δημοτική Περιουσία.....	145
3	Αναπτυξιακές Προτεραιότητες του Δήμου Δυτικής Λέσβου.....	146
3.1	Όραμα και Αποστολή του Δήμου Δυτικής Λέσβου	146
4.4.2	Αύξηση Εσόδων	147
3.2	Άξονες, Μέτρα και Στόχοι του Στρατηγικού Σχεδίου	148
3.3	Κατευθύνσεις του Αναπτυξιακού Σχεδιασμού σε Εθνικό και Περιφερειακό Επίπεδο και η Σύνδεσή τους με το Στρατηγικό Πρόγραμμα του Δήμου Δυτικής Λέσβου	158
3.3.1	Κατευθύνσεις Αναπτυξιακού Σχεδιασμού Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021 – 2027	158
3.3.1.1	ΣΠ1 «Μια Εξυπνότερη Ευρώπη Μέσω της Προώθησης του Καινοτόμου και Έξυπνου Οικονομικού Μετασχηματισμού»	158
3.3.1.2	ΣΠ2 «Μια πιο Πράσινη Χαμηλών Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα και Ανθεκτική Ευρώπη Μέσω της Προώθησης της Καθαρής και Δίκαιης Ενεργειακής Μετάβασης, των Πράσινων και Γαλάζινων Επενδύσεων, της Κυκλικής Οικονομίας, της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή και της Πρόληψης και Διαχείρισης Κινδύνων»	160

3.3.1.3	ΣΠ3 «Μια πιο Διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της Ενίσχυσης της Κινητικότητας και των Περιφερειακών Διασυνδέσεων ΤΠΕ».....	160
3.3.1.4	ΣΠ.4 «Μια πιο Κοινωνική Ευρώπη Μέσω της Υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων».....	161
3.3.1.5	ΣΠ5 Μια Ευρώπη πιο Κοντά στους Πολίτες της, Μέσω της Προώθησης της Βιώσιμης και Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης των Αστικών, Αγροτικών και Παράκτιων Περιοχών, Καθώς και Μέσω της Στήριξης Τοπικών Πρωτοβουλιών	163
3.3.2	Ειδικός Στόχος (ΕΣ) για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ).....	165
3.3.3	Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) για την Προγραμματική Περίοδο 2021 – 2025	166
3.3.3.1	ΑΣ.1 «Έξυπνη Ανάπτυξη»	166
3.3.3.2	ΑΣ.2 «Πράσινη Ανάπτυξη».....	167
3.3.3.3	ΑΣ.3 «Ανάπτυξη Υποδομών»	168
3.3.3.4	ΑΣ.4 «Κοινωνική Ανάπτυξη»	168
3.3.3.5	ΑΣ.5 «Εξωστρέφεια»	169
3.3.4	Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»	170
3.3.4.1	Πυλώνας 1 «Πράσινη Μετάβαση»	170
3.3.4.2	Πυλώνας 2 «Ψηφιακή Μετάβαση»	172
3.3.4.3	Πυλώνας 3 «Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή»	173
3.3.4.4	Πυλώνας 4 «Ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας»	175
Π.1	Προστατευόμενες Περιοχές Δικτύου NATURA 2000, Βιότοποι CORINE και Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους	179
Π.2	Υγρότοποι και Καταρράκτες Δήμου Δυτικής Λέσβου.....	183
Π.3	Παραλίες και Βραβευμένες Ακτές του Προγράμματος «Γαλάζια Σημαία» στο Δήμο Δυτικής Λέσβου.....	186
Π.4	Αλιευτικά Καταφύγια.....	188
Π.5	WiFi Spots (βάσει μελέτης υλοποίησης προγράμματος «WiFi4EU») Δήμου Δυτικής Λέσβου....	189
Π.6	Εκπαιδευτικές Δομές Δήμου Δυτικής Λέσβου.....	190
Π.7	Δομές Υγείας Δήμου Δυτικής Λέσβου	193
Π.8	Πολιτιστικές Υποδομές Δήμου Δυτικής Λέσβου.....	194
Π.9	Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία του Δήμου Δυτικής Λέσβου	198
Π.10	Ναοί και Μοναστήρια του Δήμου Δυτικής Λέσβου	202
Π.11	Πολιτιστικοί Σύλλογοι.....	207
Π.12	Ενδεικτικές Πολιτιστικές Εκδηλώσεις Δήμου Δυτικής Λέσβου	208
Π.13	Η Εξέλιξη των Μεγεθών της Μισθωτής Εργασίας στην Εποχή της Πανδημίας Covid – 19.....	210
Π.14	Χαρακτηριστικά του Άνεργου Πληθυσμού της Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου.....	215

Αντικείμενο και Σκοπός του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Ε.Π.) αποτελεί εργαλείο προγραμματισμού που στοχεύει στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης της περιοχής του Δήμου, στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του προς τους πολίτες και στην αναβάθμιση της διοικητικής του ικανότητας. Μέσω του Ε.Π. επιδιώκεται η εισαγωγή μόνιμων διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Τα Ετήσια Προγράμματα Δράσης εξειδικεύουν το Ε.Π. κατ' έτος.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Ε.Π.) συνιστά ολοκληρωμένο πρόγραμμα έργων και δράσεων του Δήμου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, των Κοινωνικών Επιχειρήσεων και των Ιδρυμάτων του, σε όλους τους τομείς αρμοδιότητάς τους.

Αποτυπώνει το όραμα, τη στρατηγική και τις προτεραιότητες του Δήμου για την ανάπτυξη της περιοχής, την αναβάθμιση της εσωτερικής λειτουργίας του και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του, ώστε να διασφαλίζεται η άσκηση αποδοτικότερης και αποτελεσματικότερης διοίκησης. Κατά τη σύνταξή του λαμβάνει υπόψη τις κατευθύνσεις του χωρικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, τις εθνικές ή περιφερειακές πολιτικές σε ειδικότερους θεματικούς τομείς (Σχέδια Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, Εθνικά και Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων κ.λπ.) καθώς και τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες που δημιουργούνται από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα.

Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν το προφίλ της περιοχής του Δήμου Δυτικής Λέσβου και αφορούν στον προγραμματισμό (όπως περιβάλλον, δίκτυα και υποδομές, τοπική οικονομία και απασχόληση, κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες, υποδομές και υπηρεσίες παιδείας, πολιτισμού, τουρισμού και αθλητισμού), με στόχο την καταγραφή των προβλημάτων, αναγκών αλλά και των δυνατοτήτων και ευκαιριών που παρουσιάζονται καθώς και την ανάδειξη των κρίσιμων αναπτυξιακών ζητημάτων, με τα οποία θα πρέπει να ασχοληθεί ο Δήμος στο επόμενο μεσοπρόθεσμο χρονικό διάστημα.

Γίνεται παρουσίαση και αξιολόγηση των βασικών στοιχείων που αφορούν το εσωτερικό περιβάλλον του Ο.Τ.Α. (όπως οργάνωση και διαδικασίες, ανθρώπινο δυναμικό, εξοπλισμός και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, κτιριακές εγκαταστάσεις, οικονομικά), με στόχο τον εντοπισμό των κρίσιμων ζητημάτων, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν προκειμένου ο Δήμος να ασκήσει το ρόλο του αποτελεσματικά.

Γίνεται προσδιορισμός και συνοπτική καταγραφή των προβλέψεων του υφιστάμενου χωρικού σχεδιασμού, καθώς και του υφιστάμενου εθνικού προγραμματισμού, που αφορούν τον προγραμματισμό του Δήμου και προδιαγράφουν το πλαίσιο για το σχεδιασμό του.

Γίνεται αποτύπωση του οράματος, της στρατηγικής και των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων (αξόνων) του Δήμου για την ανάπτυξη της περιοχής, την αναβάθμιση της εσωτερικής του λειτουργίας και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του, με σκοπό τη διασφάλιση της άσκησης αποδοτικότερης και αποτελεσματικότερης διοίκησης.

Γίνεται εξειδίκευση των αξόνων σε μέτρα και στόχους ανά μέτρο (βάσει των κρίσιμων ζητημάτων που αναδείχθηκαν κατά την αξιολόγηση) και σημειώνονται οι αρμόδιες για την υλοποίησή τους Υπηρεσίες, Νομικά Πρόσωπα, Κοινωνικές Επιχειρήσεις και Ιδρύματα του Δήμου.

Θεσμικό Πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η Στρατηγική Διοίκηση και ως μέρος αυτής ο Στρατηγικός Σχεδιασμός, εφαρμόζεται στην πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση πάνω από δεκαετία, μέσω της θεσμοθέτησης των Πολυετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετήσιων Προγραμμάτων Δράσης.

Με τα άρθρα 203 - 207 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), θεσπίστηκε για πρώτη φορά, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. Το βασικό θεσμικό πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων αποτελείται από τους ακόλουθους νόμους, Υ.Α. και Π.Δ.:

Νομοθέτημα	Αριθμός	Τίτλος
Νόμος	Ν.3463/2006	Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων
Νόμος	Ν.3852/2010	Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης
Υπουργική Απόφαση	Υ.Α.18183/02.04.2007	Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ Α' Βαθμού, (Τροποποίηση με Υ.Α. 5694/03.02.2007)
Προεδρικό Διάταγμα	Π.Δ.185/2007	Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' βαθμού (Τροποποίηση με Π.Δ. 89/2011)
Υπουργική Απόφαση	Υ.Α.41179/04.11.2014	Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ Α' βαθμού

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 266 του Ν.3852/2010 όπως τροποποιήθηκε από την παρ. 2 του άρθρου 175 του Ν.4555/2018, η διάρκεια των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων τροποποιείται από πενταετή σε τετραετή.

Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 176Α του Ν.4555/2018 «Εκπόνηση επιχειρησιακών προγραμμάτων ΟΤΑ αναφέρει ρητά ότι «...οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού μπορούν να αναθέτουν σε εξωτερικούς συμβούλους κατά τις κείμενες διατάξεις, τη συμβουλευτική – επιστημονική υποστήριξη τους για την εκπόνηση επιχειρησιακού προγράμματος, εφόσον οι υπηρεσίες αυτές κρίνονται απαραίτητες για την άρτια κατάρτισή του», και για το λόγο αυτό ο Δήμος Δυτικής Λέσβου έχει προσλάβει εξωτερικό Σύμβουλο.

Κύρια Χαρακτηριστικά του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η κατάρτιση των Ε.Π. πραγματοποιείται μέσα στο πρώτο εξάμηνο της δημοτικής περιόδου, σύμφωνα με το ΠΔ 89/2011, προκειμένου να αποτελέσουν εργαλεία για την άσκηση του αναπτυξιακού ρόλου των Δήμων. Ωστόσο, η συγκεκριμένη νομοθετική πρόβλεψη αφορά προφανώς υφιστάμενους Δήμους, με οργανωμένες υπηρεσίες και Ε.Π. σε ισχύ από προηγούμενες δημοτικές περιόδους. Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου συστάθηκε (από το μηδέν) μόλις τον Σεπτέμβριο του 2019. Δεδομένων των άμεσων βιοτικών αναγκών εξεύρεσης οικονομικών πόρων για την εκτέλεση των βασικών του αρμοδιοτήτων και της υποστελέχωσής του, η έναρξη της διαδικασίας σύνταξης του Ε.Π., από την αρμόδια υπηρεσία προγραμματισμού, δεν κατέστη δυνατή παρά το 2021.

Το Ε.Π. του Δήμου Δυτικής Λέσβου διαθέτει τα εξής χαρακτηριστικά:

α. Είναι ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του: Αποτελεί πρόγραμμα αναπτυξιακών υποδομών και τοπικών επενδύσεων, αλλά και πρόγραμμα για

τη βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών και των Νομικών προσώπων που εποπτεύονται από το Δήμο. Είναι πρόγραμμα, πολυτομεακού χαρακτήρα, με εύρος θεματικών αντικειμένων αντίστοιχου του φάσματος των θεμάτων που απασχολούν την καθημερινή λειτουργία του Δήμου. Καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει, το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

β. Αποτελεί ένα διετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του: Στις προτεραιότητες του προγράμματος αντανakλούνται η βούληση και το όραμα της Δημοτικής Αρχής, καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Το όραμα της εκάστοτε δημοτικής αρχής αποτυπώνεται στη στρατηγική και αναλύεται σε τετραετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του και τέλος σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης της κάθε υπηρεσίας του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του. Στην προκειμένη περίπτωση, το πρόγραμμα θα είναι διετές, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

γ. Είναι οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου και μέρος του προγραμματικού του κύκλου: Η σύνταξη του επιχειρησιακού προγράμματος είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Η διαδικασία αυτή αποτελεί το διαρκές αντικείμενο ενασχόλησης των αιρετών οργάνων, των προϊσταμένων και της αρμόδιας υπηρεσίας προγραμματισμού.

δ. Υλοποιείται μέσω του ετήσιου προγράμματος δράσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του: Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η εξειδίκευση του συνολικού τετραετούς επιχειρησιακού προγράμματος, ανά έτος και υπηρεσία.

ε. Εκπονείται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων: Κατά τη διαδικασία σύνταξης του συμμετέχουν με σαφώς καθορισμένο τρόπο:

- Αιρετά όργανα (Δημοτικό Συμβούλιο, Επιτροπές, Αντιδήμαρχοι, ΔΣ Νομικών Προσώπων, Συμβούλια Τοπικών και Δημοτικών Κοινοτήτων)
- Υπηρεσιακά στελέχη (Προϊστάμενοι υπηρεσιών, Διευθυντές Νομικών Προσώπων, στελέχη της Υπηρεσίας Προγραμματισμού και Ανάπτυξης)
- Τοπικοί φορείς και ομάδες δημοτών με σημαντικό βαθμό συμβολής στην τοπική ανάπτυξη ή/και στη λειτουργία του ΟΤΑ
- Φορείς του διοικητικού συστήματος της χώρας (π.χ. Περιφέρεια)

στ. Αξιοποιεί δείκτες επίδοσης: Το Ε.Π. διατυπώνει μετρήσιμους στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης. Για την παρακολούθηση της εξέλιξης της τιμής των δεικτών αξιοποιούνται τα στοιχεία (εσόδων/ δαπανών, πόρων, εκρών, αποτελεσμάτων στους αποδέκτες) που τηρούνται στις βάσεις δεδομένων του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος του Δήμου.

Η λήψη των αποφάσεων προγραμματισμού δεν στηρίζεται μόνο στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αλλά και στις ανάγκες και προσδοκίες των κατοίκων και του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου, όπως αυτές διατυπώνονται στις διαδικασίες συμμετοχής.

Το Ε.Π. αποτελεί το βασικό πλαίσιο κατεύθυνσης, προσδιορισμού και συντονισμού των ενεργειών όλων των οργάνων διοίκησης και υπηρεσιών και είναι ευρύτερα γνωστό στους εργαζόμενους του ΟΤΑ, προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι του.

Το Ε.Π. αποτελεί προϊόν συλλογικής εργασίας όλων των δομών του Δήμου και οδηγεί στην ανάληψη δεσμεύσεων μεταξύ των διαδοχικών ιεραρχικών επιπέδων, σε ό,τι αφορά την υλοποίηση του τμήματος εκείνου στο οποίο αυτά εμπλέκονται.

Όπως γίνεται κατανοητό, αν και η διάρκεια του συγκεκριμένου Ε.Π. είναι διετής (2022-2023) αποτελεί μια σημαντική παρακαταθήκη για τη συνέχεια και την εξέλιξη του νεοσύστατου Δήμου.

Προϋποθέσεις για τον Επιτυχή Σχεδιασμό και Υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Πολιτική Βούληση

Η εφαρμογή του Ε.Π. θέτει μια σειρά από σοβαρά ζητήματα τόσο σε επίπεδο στόχων και περιεχομένου της τοπικής ανάπτυξης όσο και σε επίπεδο μεθόδων και εργαλείων άσκησης πολιτικής. Ειδικά, η ενσωμάτωση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης στις δραστηριότητες και στην καθημερινή πρακτική των ΟΤΑ, απαιτεί σίγουρα μια μακρά περίοδο αναπροσαρμογής των υφιστάμενων πρακτικών και νοοτροπιών, σε όλα τα επίπεδα της άσκησης πολιτικής και της τοπικής κοινωνίας.

Οι αλλαγές αυτές δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν εάν δεν υπάρχει σαφής και σταθερή δέσμευση όλων των εμπλεκόμενων, δηλαδή των εκλεγμένων διοικήσεων των ΟΤΑ, των υπευθύνων και εργαζόμενων στις υπηρεσίες, των κοινωνικών φορέων και οργανώσεων και της τοπικής κοινωνίας. Βέβαια, σε αυτή τη φάση προώθησης των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης στην τοπική κοινωνία, μεγάλο βάρος και ευθύνη αναλογεί στις δημοτικές αρχές, οι οποίες θα πρέπει πρώτες από όλους, να δεσμευτούν για τον σκοπό αυτό, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα και προωθώντας σχετικές δράσεις, εξασφαλίζοντας την ενεργό συμμετοχή αλλά και τη δέσμευσή της.

Συμμετοχή της Τοπικής Κοινωνίας

Το Ε.Π. δε θα λειτουργήσει αποτελεσματικά εάν δεν συμπεριλάβει στις διαδικασίες σχεδιασμού και υλοποίησης ένα ευρύ φάσμα από τοπικές ομάδες και ανθρώπους που θα λειτουργήσουν ως φορείς επιρροής. Αναπτύσσοντας σύγχρονους τρόπους προσέγγισης και διαβούλευσης με το κοινό, ο Δήμος μπορεί να προωθήσει καινοτόμες αποφάσεις με ευρεία κοινωνική συναίνεση.

Η συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας μπορεί να πραγματοποιηθεί με πολλούς τρόπους, όπως η λειτουργία επιτροπών και ομάδων εργασίας, η διανομή ερωτηματολογίων κ.λπ. Σε κάθε περίπτωση όμως θα πρέπει να διασφαλίζεται τόσο η ευρεία και ισότιμη συμμετοχή όλων των κοινωνικών εταίρων, όσο και η συστηματική και αξιόπιστη καταγραφή των τοπικών προβλημάτων και προτεραιοτήτων.

Συνεργασίες σε Τοπικό Επίπεδο

Η βιώσιμη ανάπτυξη αφορά όλες οι κοινωνικές δυνάμεις: κοινωνικοί φορείς και οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, κοινωνικές και επαγγελματικές ομάδες, ο ιδιωτικός τομέας και φυσικά η διοίκηση (κεντρική και τοπική). Για τον σκοπό αυτό είναι σημαντικό να εξασφαλίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για τη στενή, συνεχή και αποτελεσματική συνεργασία όλων των τοπικών δυνάμεων.

Όπως επίσης αναφέρεται στο ζήτημα της πολιτικής βούλησης, η προώθηση και η δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών και κινήτρων είναι ευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Τ.Α.) η οποία θα πρέπει να προωθεί και να ενθαρρύνει την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας στις διαδικασίες σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων και μέτρων. Ειδικότερα, ο Δήμος θα πρέπει:

- Να εξασφαλίζει ίση και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση όλων των κοινωνικών ομάδων και ιδιαίτερα των νέων, των γυναικών και αυτών που αντιμετωπίζουν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, στις διαδικασίες σχεδιασμού και υλοποίησης.

- Να προωθεί προγράμματα επίλυσης συγκρούσεων και ανταγωνιστικών τάσεων για την κατανομή, την πρόσβαση και τη χρήση των αστικών πόρων.
- Να προωθεί τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων για την προώθηση προγραμμάτων και μέτρων της δημοτικής αρχής.
- Να ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις στην ανάληψη πρωτοβουλιών και την υλοποίηση επενδύσεων που θα συμβάλλουν στη δημιουργία θέσεων εργασίας, την παροχή υπηρεσιών, την κατασκευή υποδομών, οικονομικά προσιτών κατοικιών κ.λπ.
- Να προωθεί τη συνεργασία με πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα και να αξιοποιεί την ακαδημαϊκή έρευνα, για την υλοποίηση καινοτόμων λύσεων στα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας.

Δομή Επιχειρησιακού Προγράμματος

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα περιλαμβάνουν τρεις ενότητες, σύμφωνα με την Υ.Α.41179/04.11.2014:

α) Στρατηγικές επιλογές

β) Επιχειρησιακό σχέδιο και

γ) Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης

Συνοπτικά, ανά ενότητα, γίνεται αναφορά στα ακόλουθα:

Στρατηγικός Σχεδιασμός

- Παρουσιάζονται συνοπτικά τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν το προφίλ της περιοχής του Δήμου και αφορούν τον προγραμματισμό (όπως περιβάλλον, δίκτυα και υποδομές, τοπική οικονομία και απασχόληση, κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες, υποδομές και υπηρεσίες παιδείας, πολιτισμού, και αθλητισμού), προκειμένου να καταγραφούν τα προβλήματα, οι ανάγκες αλλά και οι δυνατότητες και ευκαιρίες που παρουσιάζονται και να αναδειχθούν τα κρίσιμα αναπτυξιακά ζητήματα, με τα οποία θα πρέπει να ασχοληθεί ο Δήμος στο επόμενο μεσοπρόθεσμο διάστημα,
- Παρουσιάζονται και αξιολογούνται τα βασικά στοιχεία που αφορούν το εσωτερικό περιβάλλον του Ο.Τ.Α. (όπως οργάνωση και διαδικασίες, ανθρώπινο δυναμικό, εξοπλισμός και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, κτιριακές εγκαταστάσεις, οικονομικά), προκειμένου να εντοπισθούν τα κρίσιμα ζητήματα του εσωτερικού περιβάλλοντος που πρέπει να αντιμετωπισθούν προκειμένου ο Δήμος να ασκήσει το ρόλο του,
- Προσδιορίζονται και καταγράφονται συνοπτικά οι προβλέψεις του υφιστάμενου χωρικού σχεδιασμού, καθώς και του υφιστάμενου εθνικού προγραμματισμού που αφορούν τον προγραμματισμό του Δήμου και προδιαγράφουν το πλαίσιο για το σχεδιασμό του,
- Διατυπώνεται το όραμα και οι αναπτυξιακές προτεραιότητες (άξονες) του Δήμου,
- Εξειδικεύονται οι άξονες σε μέτρα και στόχους ανά μέτρο (βάσει των κρίσιμων ζητημάτων που ανέδειξε η αξιολόγηση) και σημειώνονται οι αρμόδιες για την υλοποίησή τους Υπηρεσίες, Νομικά Πρόσωπα, Κοινωνικές Επιχειρήσεις και Ιδρύματα του Δήμου.

Επιχειρησιακός Προγραμματισμός

- Παρουσιάζονται ανά μέτρο και στόχο οι κατηγορίες ομοειδών έργων και δράσεων που προωθούν την υλοποίησή του,

- Προσδιορίζονται οι αρμόδιες για την υλοποίησή τους υπηρεσίες ή Νομικά Πρόσωπα, Κοινοφελείς Επιχειρήσεις και ιδρύματα του Δήμου,
- Εκτιμώνται οι δαπάνες ανά κατηγορία δράσεων και έργων,
- Αναφέρονται ενδεικτικές πηγές χρηματοδότησης των κατηγοριών έργων και δράσεων,
- Ιεραρχούνται οι προγραμματιζόμενες κατηγορίες δράσεων, βάσει της ωριμότητάς τους και της ύπαρξης χρηματοδότησης και καθορίζεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους.

Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος καταρτίζονται δείκτες για την επίτευξη των στόχων (δείκτες αποτελεσμάτων) και δείκτες για την παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων (δείκτες εισροών και εκροών).

Όργανα Κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η Εκτελεστική Επιτροπή συντονίζει την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, το οποίο και εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο. Για το σκοπό αυτό η αρμόδια υπηρεσία επί θεμάτων προγραμματισμού συντάσσει σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος, σε συνεργασία με τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων, των Κοινοφελών Επιχειρήσεων και των Ιδρυμάτων του. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 176Α του Ν.4555/2018, ο Δήμος ανέθεσε σε εξωτερικό σύμβουλο τη συμβουλευτική – επιστημονική υποστήριξη της αρμόδιας υπηρεσίας, για την άρτια κατάρτιση του Ε.Π.

Διαδικασία κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η κατάρτιση και έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου πραγματοποιείται ως ακολούθως:

Στρατηγικές επιλογές

- Το συμβούλιο κάθε κοινότητας με απόφαση του, εισηγείται στην εκτελεστική επιτροπή με σειρά προτεραιότητας, ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα των αναγκών των κατοίκων της περιφέρειάς του και τις προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη, τις δράσεις που πρέπει να περιλαμβάνει το επιχειρησιακό πρόγραμμα του δήμου και τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν (συμπεριλαμβανομένων προτάσεων κοινωνικών φορέων της περιοχής).
- Παράλληλα οι υπηρεσίες του δήμου και των νομικών προσώπων του προβαίνουν σε εντοπισμό προβλημάτων για την εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου και αποτυπώνουν την υφιστάμενη κατάσταση.
- Η αρμόδια, κατά τις οργανικές διατάξεις του Δήμου, υπηρεσία επί θεμάτων προγραμματισμού, συγκεντρώνει τα απαιτούμενα στοιχεία από τις υπηρεσίες του Δήμου, των Νομικών Προσώπων, των Κοινοφελών Επιχειρήσεων και των Ιδρυμάτων του, καθώς και τις εισηγήσεις των συμβουλίων των κοινοτήτων του Δήμου προς την Εκτελεστική Επιτροπή και συντάσσει σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού του Δήμου, το οποίο υποβάλλει στην εκτελεστική επιτροπή.

Κατά το στάδιο αυτό αξιοποιείται η αξιολόγηση του προηγούμενου Ε.Π. του Δήμου καθώς επίσης και οι διαθέσιμες μελέτες, έρευνες κ.λπ. που έχουν εκπονηθεί από διάφορους επιστημονικούς φορείς π.χ. Πανεπιστήμια, Ερευνητικά κέντρα, Επιμελητήρια κλπ. Σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας, στην οποία χωρικά εντάσσεται, διασφαλίζεται η

απαραίτητη ενημέρωση για τον ευρύτερο σχεδιασμό και πραγματοποιείται η καταρχήν ανάδειξη των τοπικών αναγκών από τον Δήμο.

- iv. Η Εκτελεστική Επιτροπή συνεργάζεται με τους όμορους Δήμους για τη διασφάλιση του συντονισμού των δράσεων υπερτοπικής ανάπτυξης και την προώθηση τυχόν διαδημοτικών συνεργασιών.
- v. Η Εκτελεστική Επιτροπή εισηγείται το σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση.
- vi. Το Δημοτικό Συμβούλιο ψηφίζει το σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- vii. Το εγκεκριμένο από το Δημοτικό Συμβούλιο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού, τίθεται προς συζήτηση στη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, και παράλληλα δημοσιοποιείται για διαβούλευση, τουλάχιστον επί δύο (2) εβδομάδες, με καταχώρηση στην ιστοσελίδα του Δήμου, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Κατά τη διάρκεια της δημοσιοποίησης υποβάλλονται προτάσεις, εγγράφως ή ηλεκτρονικά.

Επιχειρησιακό Σχέδιο – Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης

- i. Οι υπηρεσίες του δήμου και των νομικών προσώπων του, αφού λάβουν υπόψη τους το εγκεκριμένο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού, το οποίο αποτελεί προπαρασκευαστική πράξη της διαδικασίας κατάρτισης του επιχειρησιακού προγράμματος, προτείνουν, με γραπτή εισήγηση τους, κατ' αντιστοιχία προς τους άξονες και τα μέτρα του στρατηγικού σχεδίου, τους στόχους της κάθε υπηρεσίας για την επόμενη περίοδο και τις δράσεις για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- ii. Το διοικητικό συμβούλιο του κάθε Νομικού Προσώπου του Δήμου, εντός μιας (1) εβδομάδας από την εισήγηση των υπηρεσιών του, λαμβάνει απόφαση για τους άξονες, τα μέτρα και τις κατηγορίες δράσεων που το αφορούν, καθώς και για τον αντίστοιχο άξονα βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας.
- iii. Η αρμόδια υπηρεσία επί θεμάτων προγραμματισμού επεξεργάζεται τις προτάσεις των υπηρεσιών, των αρμόδιων οργάνων των κοινοτήτων του Δήμου, τις αποφάσεις των Νομικών Προσώπων, των Κοινοφελών Επιχειρήσεων και των Ιδρυμάτων του Δήμου και συντάσσει το σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος και των Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης, τα οποία υποβάλει στην Εκτελεστική Επιτροπή.
- iv. Η Εκτελεστική Επιτροπή εισηγείται το σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος και των Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση, επισυνάπτοντας τις αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των Νομικών Προσώπων του Δήμου.
Τυχόν εναλλακτικές προτάσεις επιχειρησιακού προγράμματος, συνοδευόμενες από εισήγηση των αρμοδίων υπηρεσιών, συντάσσονται και κατατίθενται από τους επικεφαλής των παρατάξεων στο Δημοτικό Συμβούλιο.
- v. Το εγκεκριμένο σχέδιο στρατηγικών επιλογών και το εγκεκριμένο σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος και Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης, συνιστούν το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου.
- vi. Το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αναρτάται στην ιστοσελίδα του Δήμου, καθ' όλη την διάρκεια της αυτοδιοικητικής περιόδου. Ο σχετικός υπερσύνδεσμος γνωστοποιείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, ενώ το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, δημοσιοποιείται με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

Διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

1. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, υποστηριζόμενη από την αρμόδια υπηρεσία επί θεμάτων προγραμματισμού. Για την παρακολούθηση της υλοποίησης του Ε.Π. αξιοποιούνται οι δείκτες αποτελεσμάτων και εκροών – εισροών.
2. Η ανωτέρω υπηρεσία συνεργάζεται με τις λοιπές υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων των Κοινοφελών Επιχειρήσεων και των Ιδρυμάτων του, καθώς επίσης και με τα αρμόδια όργανα των κοινοτήτων του Δήμου και συντάσσει ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης, στα μέσα της δημοτικής περιόδου ενώ η τελική έκθεση αξιολόγησης συντάσσεται πριν την έναρξη εκπόνησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος της επόμενης δημοτικής περιόδου. Η Εκτελεστική Επιτροπή αξιοποιεί την τελική έκθεση αξιολόγησης κατά τη σύνταξη του σχεδίου στρατηγικών επιλογών του νέου επιχειρησιακού προγράμματος. Για το συγκεκριμένο Ε.Π. θα συνταχθεί μόνο η τελική έκθεση.

Υποστήριξη – Ενημέρωση – Πληροφόρηση

1. Το εγκεκριμένο Ε.Π. και τα συνοδά γεωχωρικά του δεδομένα καταχωρίζονται και διατίθενται ελεύθερα και διαδικτυακά σε ψηφιακή μορφή στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://epota.ypes.gr> και στην ιστοσελίδα του Δήμου
2. Το Υπουργείο Εσωτερικών δύναται να χρησιμοποιήσει δεδομένα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την παρακολούθηση του βαθμού υλοποίησης των αναπτυξιακών παρεμβάσεων με στόχο την καλύτερη ενημέρωση, υποστήριξη και καθοδήγηση των ΟΤΑ.

Βασικοί Όροι – Αρκτικόλεξο

Νομικά Πρόσωπα Δήμου

Ως Νομικά Πρόσωπα του Δήμου νοούνται τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οι Κοινοφελείς Επιχειρήσεις και των Ιδρύματα του Δήμου.

Όραμα

Συνοπτική διατύπωση της μελλοντικής επιθυμητής κατάστασης της περιοχής και του ίδιου του Δήμου, ως οργανισμού, για την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο, την οποία θα επιδιώξει με την εφαρμογή της στρατηγικής που θα επιλέξει και με την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση. Αφορά τόσο την τοπική ανάπτυξη όσο και την εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου ως οργανισμού.

Θεματικοί Τομείς

Αποτελούν ομάδες αρμοδιοτήτων του Δήμου, με κριτήριο το θέμα ή τον τομέα που αφορούν (π.χ. υγεία, πολιτισμός, φυσικό περιβάλλον, τοπική οικονομία). Μεταξύ αυτών αποτελεί διακριτό θεματικό τομέα το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου.

Αναπτυξιακές Προτεραιότητες

Οι προτεραιότητες που θέτει ο Δήμος για την επίτευξη του οράματος του. Προκύπτουν από την εξειδίκευση του οράματος ανά θεματικό τομέα. Δηλώνουν την κατεύθυνση προς την οποία θα επιδιώξει ο Δήμος να κινηθεί προκειμένου να βελτιώσει τα χαρακτηριστικά κάθε θεματικού τομέα. Η βελτίωση των χαρακτηριστικών του ίδιου του Δήμου, ως οργανισμού, αποτελεί μια από τις προτεραιότητες που αποτυπώνεται στο Ε.Π. του Δήμου. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες διατυπώνονται με τη μορφή αξόνων και μέτρων.

Άξονας

Γενική προτεραιότητα του επιχειρησιακού προγράμματος. Αποτελεί μέρος του δένδρου των προτεραιοτήτων. Το όραμα του Δήμου αναλύεται σε Άξονες και κάθε Άξονας αναλύεται σε ένα σύνολο συναφών Μέτρων. Οι Άξονες του Ε.Π. είναι οι ακόλουθοι:

1. «Αναβάθμιση του Φυσικού και Δομημένου Περιβάλλοντος και της Ποιότητας Ζωής στο Δήμο»
2. «Αναβάθμιση της Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας, Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού».
3. «Ενίσχυση της Τοπικής Οικονομίας και Απασχόλησης».
4. «Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου».

Μέτρο

Ειδικότερη προτεραιότητα του επιχειρησιακού προγράμματος. Είναι η αμέσως επόμενη υποδιαίρεση ενός Άξονα, στο δένδρο των προτεραιοτήτων. Περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους συναφείς στόχους.

Κρίσιμα ζητήματα

Ολιγάριθμα και σημαντικά (στρατηγικής σημασίας) προβλήματα της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, αξιοποιώντας τις σχετικές Δυνατότητες και Ευκαιρίες. Εναλλακτικά, τα κρίσιμα ζητήματα είναι οι σημαντικές Δυνατότητες και Ευκαιρίες που θα πρέπει να αξιοποιήσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, προκειμένου να αντιμετωπίσει τα Προβλήματα και τους Περιορισμούς.

Τα κρίσιμα ζητήματα προκύπτουν από την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και διακρίνονται σε ζητήματα τοπικής ανάπτυξης και σε ζητήματα εσωτερικής ανάπτυξης.

Στόχοι

Επιδιωκόμενες αλλαγές της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής (στόχοι τοπικής ανάπτυξης) και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου (στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης), που αντιστοιχούν στα κρίσιμα ζητήματα, που αποφασίζουν τα όργανα διοίκησης ότι θα αντιμετωπιστούν από το Δήμο κατά την επόμενη τετραετία. Εξειδικεύονται σε κατηγορίες δράσεων που θα υλοποιηθούν για την επίτευξή τους.

Στρατηγική

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες και οι στόχοι αποτελούν τη στρατηγική του Δήμου.

Δράση

Σύνολο ενεργειών που εκτελούνται από τις υπηρεσίες ή τα όργανα διοίκησης ενός Δήμου, καταναλώνουν πόρους (εισροές) και παράγουν εκροές, οι οποίες αποσκοπούν στην επίτευξη ενός ή περισσότερων ειδικών στόχων.

Οι δράσεις διακρίνονται σε συνεχώς επαναλαμβανόμενες λειτουργίες και σε έργα (projects), δηλ. δράσεις που εκτελούνται εφάπαξ, με καθορισμένη χρονική έναρξη και πέρασ υλοποίησης.

Δείκτες

Οι δείκτες παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες:

- Δείκτες αποτελεσμάτων, με τους οποίους παρακολουθείται η επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού προγράμματος .

- Δείκτες εισροών και εκροών, με τους οποίους παρακολουθείται η υλοποίηση των δράσεων ενός ΟΤΑ.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

Δείχνουν την πρόοδο ή την μεταβολή που σημειώθηκε ως προς κάποιο χαρακτηριστικό του θεματικού τομέα ή υπο – τομέα που αποτέλεσε αναπτυξιακή προτεραιότητα (π.χ. των χαρακτηριστικών των αποδεκτών, των υπηρεσιών, της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου), λόγω της υλοποίησης μιας ή περισσότερων δράσεων του Ε.Π.

Οι δείκτες αποτελεσμάτων συνδέονται με τους στόχους.

Δείκτες Εισροών και Εκροών

Είναι ποσοτικοί δείκτες που μετρούν είτε τις εισροές είτε τις εκροές μιας δράσης.

Εισροές

Είναι οι παραγωγικοί συντελεστές (πόροι) που καταναλώνονται για την υλοποίηση μιας δράσης, σε ορισμένο χρονικό διάστημα.

Εκροές

Τα προϊόντα που παράγονται από μια δράση των υπηρεσιών και των οργάνων διοίκησης του ΟΤΑ, σε ορισμένο χρονικό διάστημα.

Μπορεί να είναι προϊόντα υλικής φύσης (πχ δρόμος, πόσιμο νερό) ή παροχή άυλων υπηρεσιών σε δημότες (πχ δημοτικό θέατρο) ή λήψη αποφάσεων και παραγωγή ρυθμίσεων.

1 Συνοπτική Περιγραφή της Υφιστάμενης Κατάστασης της Περιοχής του Δήμου

1.1 Βασικά Χαρακτηριστικά, Χωροταξική Ένταξη και Διοικητική Οργάνωση

1.1.1 Γεωγραφικά και Διοικητικά Χαρακτηριστικά

Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου είναι δήμος της Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου που περιλαμβάνει τους πρώην Καποδιστριακούς δήμους Καλλονής, Μανταμάδου, Αγίας Παρασκευής, Ερεσού – Αντίσσης, Πολιχνίτου, Πέτρας και Μήθυμνας. Ο δήμος συστάθηκε σύμφωνα με απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών στις 25 Φεβρουαρίου 2019 και προήλθε από τη διάσπαση του προϋπάρχοντος Δήμου Λέσβου. Περιλαμβάνει τριάντα έξι (36) οικισμούς σε συνολική έκταση 1.065 τετραγωνικών χιλιομέτρων και ο πληθυσμός του νησιού σύμφωνα με την απογραφή του 2011 είναι 28.564 κάτοικοι. Έδρα του δήμου είναι η Καλλονή.

Εικόνα 1: Δήμος Δυτικής Λέσβου

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Στην περιοχή του Δήμου καταγράφονται περιοχές φυσικού κάλλους και αξιόλογα οικοσυστήματα με ιδιαίτερο καθεστώς προστασίας καθώς και παραδοσιακοί οικισμοί.

Σχεδόν το σύνολο της οικονομίας του δήμου (ποσοστό 90%) στηρίζεται οικονομικά στον αγροτοκτηνοτροφικό και τουριστικό τομέα. Βασικοί τομείς παραγωγής είναι η ελαιοπαραγωγή, η κτηνοτροφία, η αλιεία, ο τουρισμός, η γεωθερμία και γενικότερα οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Ορισμένα από τα πιο γνώριμα προϊόντα της περιοχής είναι η φημισμένη σαρδέλα Καλλονής ή «Παπαλίνα» όπως ονομάζεται, η οποία είναι μικρότερη σε μέγεθος αλλά εξαιρετικά εύγευστη, το Χιδηριώτικο ή Καλλονιάτικο κρασί, τα φρούτα της όπως τα εσπεριδοειδή της περιοχής των Παράκοιλων

και τα σύκα της Ερεσού, ποικίλα αρωματικά φυτά, ελιές αλλά ακόμα και πολλά τυροκομικά προϊόντα, όπως το λαδοτύρι, το κασέρι Λέσβου και η φέτα που φέρουν την ένδειξη Π.Ο.Π. Κατά τους θερινούς μήνες η Πέτρα, ο Μόλυβος, η Καλλονή, τα Βατερά και η Ερεσός δέχονται το μεγαλύτερο όγκο τουριστών καθώς αποτελούν εμβληματικές κωμοπόλεις του δήμου.

Ο Δήμος όπως και το σύνολο της νήσου Λέσβου, δέχονται πιέσεις από ροές μεταναστών και προσφύγων με σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα, στην επιβάρυνση των δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του κόστους λειτουργίας τους, στις περιβαλλοντικές υποδομές, στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και υγείας αλλά και στην καθημερινότητα των κατοίκων.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έκταση, τον πληθυσμό και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επιμέρους δημοτικών ενοτήτων του Δήμου Δυτικής Λέσβου.

1.1.1.1 Δημοτική Ενότητα Καλλονής

Η Δημοτική Ενότητα Καλλονής βρίσκεται στο κεντρικό και δυτικό τμήμα του Δήμου Δυτικής Λέσβου. Αποτελεί την έδρα του Δήμου και το δεύτερο μεγαλύτερο αστικό κέντρο του νησιού. Έχει έκταση 243 τ.χλμ. και ο μόνιμος πληθυσμός της ανέρχεται σε 8.504 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή 2011.

Λόγω της θέσης της συγκεντρώνει αρκετά μεγάλη εμπορική κίνηση, ενώ σ' αυτήν εδρεύουν μεταξύ άλλων, δημόσιες υπηρεσίες, μονάδες υγείας και πρόνοιας, αθλητικές και εκπαιδευτικές υποδομές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η πεδιάδα της είναι η ευφορότερη του νησιού περιλαμβάνοντας κυρίως καλλιέργειες ελαιόδεντρων και οπωροφόρων δέντρων, πατάτες, καρπούζια και σε μικρότερη κλίμακα αμπέλια και εσπεριδοειδή. Η Σκάλα Καλλονής αποτελεί έναν από τους δημοφιλέστερους τουριστικούς προορισμούς του νησιού με την αμμώδη παραλία της και την ανάπτυξη ξενοδοχειακών μονάδων, ενώ πλούσιο είναι και το ιστορικό παρελθόν του τόπου, το οποίο αποτυπώνεται στην ύπαρξη πολλών αρχαιολογικών χώρων. Ο κόλπος Καλλονής και ιδιαίτερα οι περιοχές των υγροτόπων και των αλυκών είναι επίσης από τους δημοφιλέστερους προορισμούς στην Ευρώπη για την παρατήρηση πουλιών.

Πίνακας 1: Κοινότητες και Πληθυσμός Δ.Ε. Καλλονής

Κοινότητα	Πληθυσμός / Κάτοικοι
Καλλονής	2.171
Άγρας	1.013
Κεραμίου	1.054
Δαφίων	1.009
Παρακοιλών	818
Αρίσβης	700
Φίλιας	685
Σκαλοχωρίου	605
Ανεμότιας	449
Σύνολο	8.504

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ, 2011)

1.1.1.2 Δημοτική Ενότητα Μανταμάδου

Η Δημοτική Ενότητα Μανταμάδου καταλαμβάνει το βορειοανατολικό άκρο του Δήμου Δυτικής Λέσβου και περιορίζεται από τα δυτικά από τις Δ.Ε. Μήθυμνας και Πέτρας, που μοιράζονται τις βόρειες και τις δυτικές κλιτύες του ορεινού όγκου του όρους Λεπέτυμνου και νότια από τη Δ.Ε. Αγίας Παρασκευής και

τη Λουτρόπολη Θερμής. Έχει έκταση 122 τ.χλμ. και ο μόνιμος πληθυσμός της, σύμφωνα με την απογραφή του 2011, ανέρχεται σε 2.447 κατοίκους. Παρά το γεγονός ότι τα βορειανατολικά όρια της Δ.Ε. διέρχονται από τις υψηλότερες κορυφές του Λεπέτυμνου (968 μ.), περισσότερο από το 90% του εδάφους της είναι λοφώδες με υψόμετρα μικρότερα των 350 μ. Η περιοχή συγκεντρώνει κυρίως θρησκευτικό τουρισμό και είναι ευρύτερα γνωστή για την εκκλησία του Αρχάγγελου Μιχαήλ (ή Ιερό Ναό Παμμεγίστων Ταξιαρχών). Η περιοχή του Μανταμάδου και του Άγιου Στεφάνου επίσης έχουν βαθιά ιστορία στην ανάπτυξη της κεραμικής τέχνης με ντόπιους καλλιτέχνες.

Πίνακας 2: Κοινότητες και Πληθυσμός Δ.Ε. Μανταμάδου

Κοινότητα	Πληθυσμός / Κάτοικοι
Μανταμάδου	1.172
Κάπης	546
Κλειούς	378
Πελόπης	351
Σύνολο	2.447

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ, 2011)

1.1.1.3 Δημοτική Ενότητα Αγίας Παρασκευής

Η Δημοτική Ενότητα Αγίας Παρασκευής βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα του νησιού, βόρεια του κόλπου της Καλλονής. Έχει έκταση 118 τ.χλμ και ο μόνιμος πληθυσμός της ανέρχεται σε 2.497 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή 2011. Διαθέτει ικανοποιητικό οδικό δίκτυο και το σύνολο σχεδόν των οικισμών αποτελείται από κτίρια κτισμένα με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Λέσβου, από τα οποία ξεχωρίζουν το κτήριο των Εκπαιδευτηρίων, το Δημαρχείο και η Εκκλησία της Αγίας Παρασκευής. Επίσης, η ΔΕ Αγίας Παρασκευής φημίζεται και για την ύπαρξη πολλών αρχαιολογικών χώρων όπως το αρχαιολογικό χώρο της Κλοπεδής, το Ιερό των Μέσων και η παλαιοχριστιανική βασιλική Χαλινάδου.

Πίνακας 3: Κοινότητες και Πληθυσμός Δ.Ε. Αγίας Παρασκευής

Κοινότητα	Πληθυσμός / Κάτοικοι
Αγίας Παρασκευής	2.234
Νάπης	263
Σύνολο	2.497

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ, 2011)

1.1.1.4 Δημοτική Ενότητα Ερεσού – Αντίσσης

Η Δημοτική Ενότητα Ερεσού – Αντίσσης βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της Λέσβου. Έχει έκταση 293 τ.χλμ. και ο μόνιμος πληθυσμός της ανέρχεται στους 5.269 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του έτους 2011. Στην ευρύτερη περιοχή απαντώνται αξιόλογα ιστορικά μνημεία, μνημεία γεωλογικής κληρονομιάς, με πιο χαρακτηριστικό το Απολιθωμένο Δάσος της Λέσβου, καθώς και παραδοσιακοί οικισμοί, παραλίες, ηφαιστειακά τοπία και τοπία με πλούσια βλάστηση ενώ κύριες ασχολίες των κατοίκων αποτελούν η κτηνοτροφία, η αλιεία, η γεωργία, η οινοποιία και ο τουρισμός. Η Ερεσός έχει πλούσιο πολιτισμό και φημίζεται ως η γενέτειρα της Σαπφούς και του Θεόφραστου.

Πίνακας 4: Κοινότητες και Πληθυσμός Δ.Ε. Ερεσού – Αντίσης

Κοινότητα	Πληθυσμός / Κάτοικοι
Αντίσης	1.205
Ερεσού	1.611
Μεσοτόπου	904
Βατούσσης	598
Πτερούντος	146
Σιγρίου	333
Χιδήρων	472
Σύνολο	5.269

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)

1.1.1.5 Δημοτική Ενότητα Πολιχνίτου

Η Δημοτική Ενότητα Πολιχνίτου βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα του Δήμου Δυτικής Λέσβου. Έχει έκταση 173 τ.χλμ. και ο μόνιμος πληθυσμός της ανέρχεται στους 4.234 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2011. Στην περιοχή απαντώνται παραδοσιακοί οικισμοί, κτίρια πολιτιστικού και θρησκευτικού ενδιαφέροντος, θερμά λουτρά και αλυκές ενώ οι κάτοικοί της ασχολούνται ως επί το πλείστον με την αλιεία, τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Στη ΔΕ Πολιχνίτου υπάρχει η παραλία των Βατερών, με μήκος (8 χλμ) είναι η μεγαλύτερη στο νησί και μία από τις ομορφότερες και εντυπωσιακότερες παραλίες του Αιγαίου. Επίσης, γίνεται συστηματική ανασκαφή στα Ροδαφνίδια, μία υπαίθρια θέση στον Κόλπο της Καλλονής στρατηγικά τοποθετημένη δίπλα στις θερμές πηγές του Λισβορίου, με ευρήματα που αποκαλύπτουν τις αρχαιότερες μαρτυρίες ανθρώπινης παρουσίας το τελευταίο μισό εκατομμύριο χρόνια.

Πίνακας 5: Κοινότητες και Πληθυσμός Δ.Ε. Πολιχνίτου

Κοινότητα	Πληθυσμός / Κάτοικοι
Πολιχνίτου	2.406
Βασιλικών	436
Βρίσας	852
Λισβορίου	453
Σταυρού	87
Σύνολο	4.234

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ, 2011)

1.1.1.6 Δημοτική Ενότητα Πέτρας

Η Δημοτική Ενότητα Πέτρας βρίσκεται στο δυτικό τμήμα του Δήμου Δυτικής Λέσβου. Έχει έκταση 73 τ.χλμ. και ο μόνιμος πληθυσμός της ανέρχεται στους 3.358 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2011. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία, την κτηνοτροφία, την ελαιοκαλλιέργεια και τον τουρισμό καθώς στην περιοχή καταγράφονται οικισμοί με κτίρια ιδιαίτερου αρχιτεκτονικού, ιστορικού και θρησκευτικού ενδιαφέροντος αλλά και όμορφες παραλίες.

Πίνακας 6: Κοινότητες και Πληθυσμός Δ.Ε. Πέτρας

Κοινότητα	Πληθυσμός / Κάτοικοι
Πέτρας	1.208
Σκουτάρου	1.037
Στύψης	855
Λαφιώνας	154
Υψηλομετώπου	104
Σύνολο	3.358

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ, 2011)

1.1.1.7 Δημοτική Ενότητα Μήθυμνας

Η Δημοτική Ενότητα Μήθυμνας βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα του Δήμου Δυτικής Λέσβου. Είναι η μικρότερη σε έκταση και πληθυσμό Δ.Ε. του Δήμου (έκταση 50,523 τ.χλμ., πληθυσμός 2.255 κάτοικοι). Η οικονομία της περιοχής στηρίζεται σε δύο πυλώνες: στον παραδοσιακό γεωργοκτηνοτροφικό τομέα, ο οποίος ασκείται στα χωριά Άργεννος, Λεπέτυμνος, Συκαμινέα στις πλαγιές του όρους Λεπέτυμνου και στον τουριστικό τομέα ο οποίος είναι αναπτυγμένος σε μεγαλύτερο βαθμό στο Μόλυβο και σε μικρότερο στη Σκάλα Συκαμινέας. Στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής συνέβαλαν πολλοί παράγοντες όπως η γραφικότητα του οικισμού του Μολύβου, η φυσιογνωμία και η ιστορικότητα του τοπίου, η ύπαρξη ιαματικών θερμοπηγών και τα αρχαιολογικά ευρήματα όλων των ιστορικών εποχών.

Πίνακας 7: Κοινότητες και Πληθυσμός Δ.Ε. Μήθυμνας

Κοινότητα	Πληθυσμός / Κάτοικοι
Μηθύμνης	1.570
Αργέννου	209
Λεπετύμνου	167
Συκαμινέας	309
Σύνολο	2.255

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ, 2011)

1.1.2 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

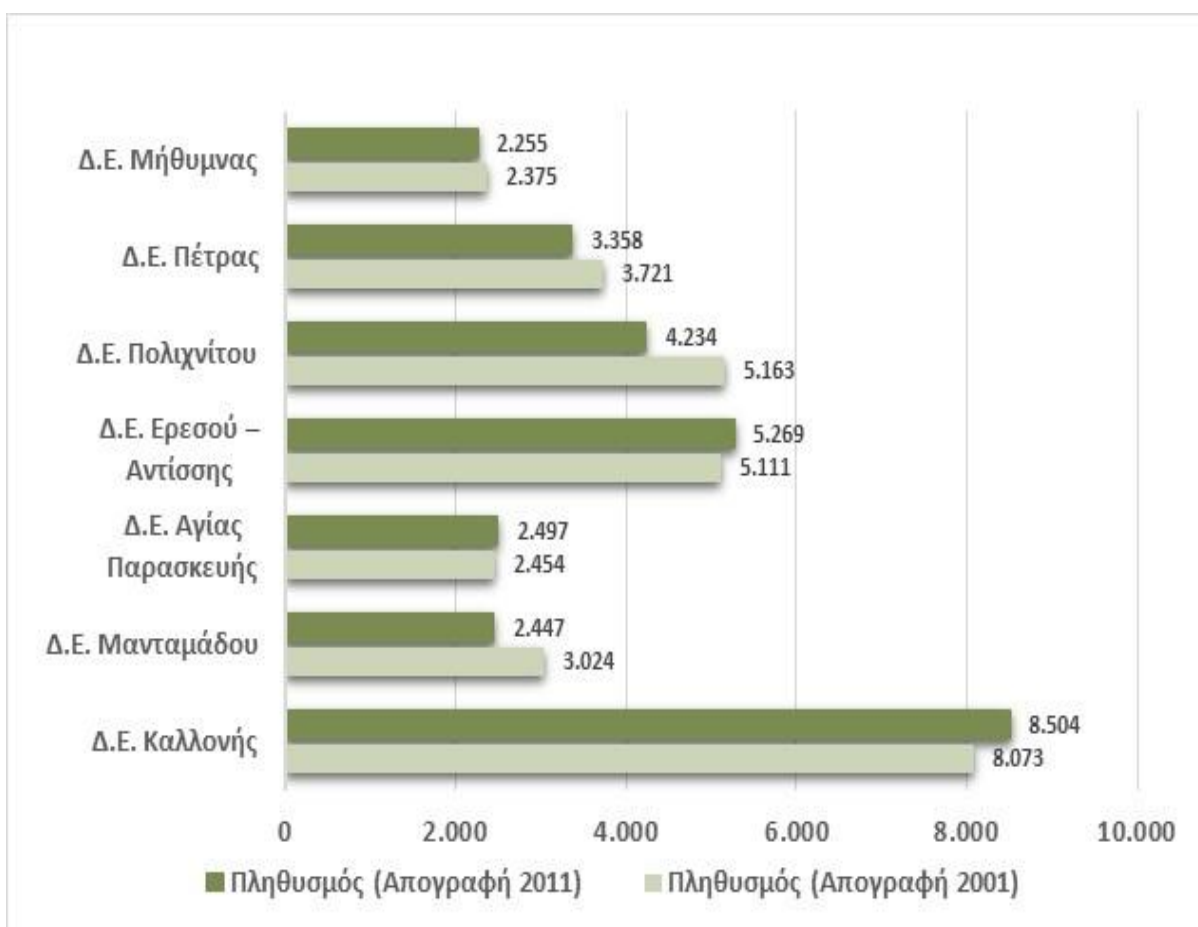
Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, κατά την περίοδο 2001 – 2011, ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Δυτικής Λέσβου παρουσίασε μείωση φτάνοντας τους 28.564 κατοίκους έναντι των 29.921 κατοίκων που καταγράφηκαν στην απογραφή του έτους 2001. Η ποσοστιαία μείωση του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Δυτικής Λέσβου (- 4,75%) κυμαίνεται σε αντίστοιχο επίπεδο με αυτή της Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου (- 4,42%), τη στιγμή που στο σύνολο της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου παρατηρείται ποσοστιαία αύξηση του πληθυσμού κατά 1,25%. Όσον αφορά τη χωρική συγκέντρωση εντός της Περιφερειακής Ενότητας, ο πληθυσμός του Δήμου Δυτικής Λέσβου αντιπροσωπεύει το 33,05% της Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου.

Πίνακας 8: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Δυτικής Λέσβου έτη 2001 – 2011

Δημοτική Ενότητα	Πληθυσμός (Απογραφή 2001)	Πληθυσμός (Απογραφή 2011)	Ποσοστιαία Μεταβολή
Καλλονής	8.073	8.504	5,34%
Μανταμάδου	3.024	2.447	-19,08%
Αγίας Παρασκευής	2.454	2.497	1,75%
Ερεσού – Αντίσσης	5.111	5.269	3,09%
Πολιχνίτου	5.163	4.234	-17,99%
Πέτρας	3.721	3.358	-9,76%
Μήθυμνας	2.375	2.255	-5,05%
Δήμος Δυτικής Λέσβου	29.921	28.564	-4,75%
Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου	90.436	86.436	-4,42%
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	196.774	199.231	1,25%
Σύνολο Χώρας	10.934.097	10.816.286	-1,08%

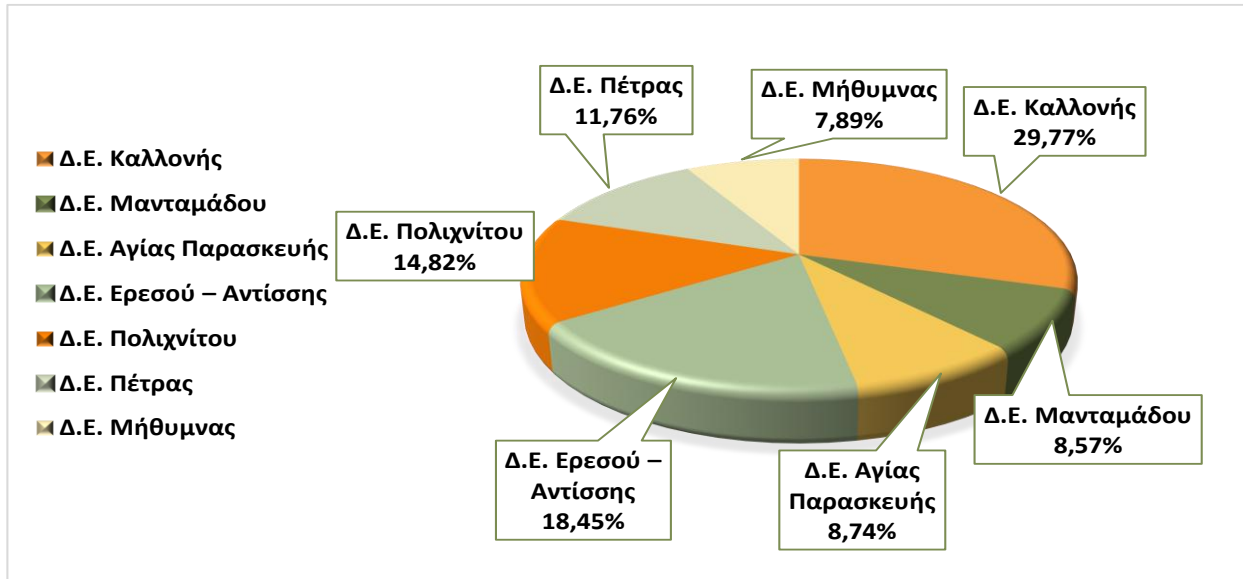
Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011) – Ιδία Επεξεργασία

Διάγραμμα 1: Κατανομή Πληθυσμού στις Δημοτικές Ενότητες έτη 2011 – 2011

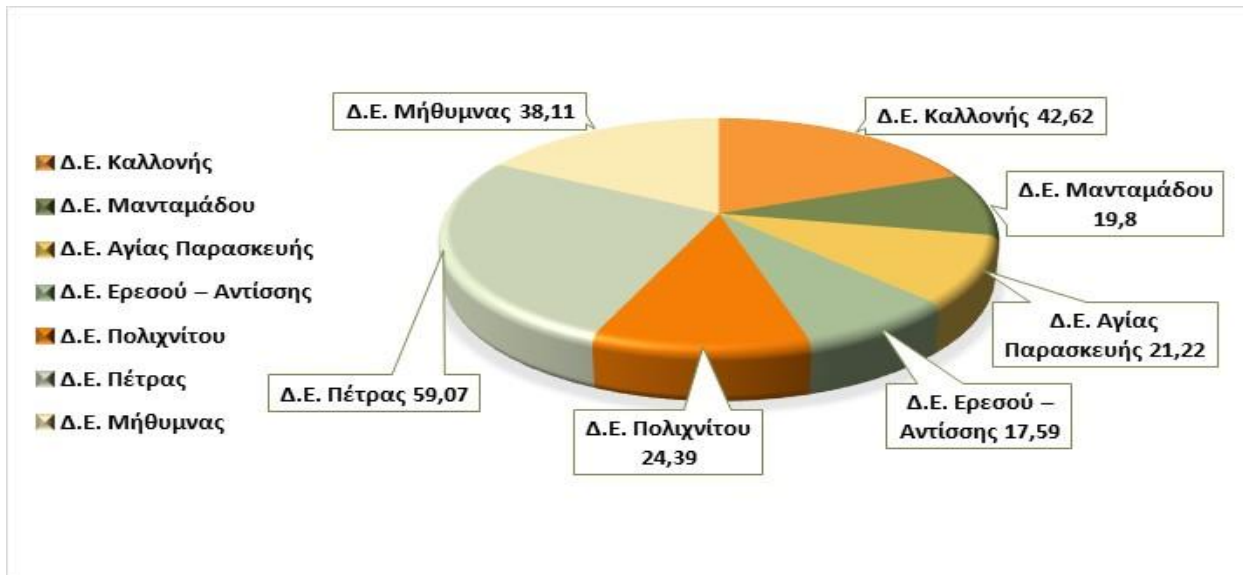
Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) – Ιδία Επεξεργασία

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία Κατανομή Πληθυσμού στις Δημοτικές Ενότητες έτος 2011

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) – Ιδία Επεξεργασία

Διάγραμμα 3: Πληθυσμιακή Πυκνότητα Δημοτικών Ενοτήτων Δήμου Δυτικής Λέσβου

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) – Ιδία Επεξεργασία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) για τη δεκαετία 2001 – 2011, σε τέσσερις (4) δημοτικές ενότητες του Δήμου παρατηρείται αρνητική μεταβολή του πληθυσμού τους. Οι μεγαλύτερες εξ αυτών σημειώνονται στις δημοτικές ενότητες Μανταμάδου (-19,08%) και Πολιχνίτου (-17,99%) και σε μικρότερη κλίμακα στις δημοτικές ενότητες Πέτρας (- 9,76%) και Μήθυμνας (- 5,05%). Αντίθετα, θετική μεταβολή του πληθυσμού παρατηρείται στις δημοτικές ενότητες Καλλονής, Ερεσού – Αντίσσης και Αγίας Παρασκευής οι οποίες σημειώνουν ποσοστιαία αύξηση του πληθυσμού τους κατά 5,34%, 3,09% και 1,75% αντίστοιχα.

Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού του Δήμου κατοικεί εντός της ενδοχώρας στη Δ.Ε. Καλλονής (29,77%). Γύρω από την ενδοχώρα παρουσιάζεται πληθυσμιακή διασπορά με τα ποσοστά του μόνιμου πληθυσμού σε κάποιες δημοτικές ενότητες να είναι σχεδόν ταυτόσημα.

Η πληθυσμιακή πυκνότητα του Δήμου Δυτικής Λέσβου (29,05) υπολείπεται κατά πολύ το μέσο όρο της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (51,94) καθώς αποτελεί κατά βάση έναν αγροτικό Δήμο. Μεταξύ των δημοτικών ενοτήτων, η Δ.Ε. Ερεσού – Αντίσσης παρουσιάζει τη μικρότερη πληθυσμιακή πυκνότητα (17,59) ενώ η μεγαλύτερη παρουσιάζεται στη Δ.Ε. Πέτρας (59,07).

1.2 Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

1.2.1 Φυσικό Περιβάλλον

Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου διαθέτει πλούσιο και ποικιλόμορφο φυσικό περιβάλλον, χάρη στην ιδιαίτερη γεωμορφολογία και στο εύκρατο κλίμα που επικρατούν σ' αυτόν.

Στην έκταση των 1.065 τ.χλμ. που καταλαμβάνει, συναντώνται πεδινές και ημιορεινές εκτάσεις που επιτρέπουν την ανάπτυξη πολλών διαφορετικών οικοσυστημάτων αλλά και τη διατήρηση μεγάλου αριθμού φυτών και ζώων. Δάση, χείμαρροι, ποτάμια, παραλίες, ηφαιστειακά τοπία, καταρράκτες, θερμά λουτρά, αλυκές, προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου Natura 2000, ορεινοί όγκοι αλλά και εκατοντάδες χιλιόμετρα ακτογραμμής αποτελούν ορισμένα στοιχεία σύνθεσης του ιδιαίτερου τοπίου της περιοχής.

1.2.1.1 Κλιματικά Χαρακτηριστικά

Η ευρύτερη περιοχή, από κλιματολογική άποψη, διαθέτει ήπιο μεσογειακό κλίμα, με μεγάλη ηλιοφάνεια καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Οι βροχοπτώσεις, οι οποίες ευνοούν τη γονιμότητα του εδάφους, είναι εντονότερες κατά το Δεκέμβριο και χαμηλότερες κατά τον Ιούλιο. Οι χιονοπτώσεις στην περιοχή είναι πιο σπάνιο φαινόμενο, καθώς έχει ήπιους χειμώνες, ενώ την περίοδο των «Αιγαιοπελαγίτικων μελεμιών», δηλαδή μεταξύ των μηνών Ιουλίου και Αυγούστου, φυσούν στην περιοχή εντονότεροι άνεμοι.

1.2.1.2 Γεωμορφολογικά Χαρακτηριστικά

Η Λέσβος αποτελεί το τρίτο μεγαλύτερο νησί της Ελλάδας και βρίσκεται κοντά στην είσοδο του Αδριαμτινού κόλπου της Μικράς Ασίας, απέχοντας 5 έως 8 ναυτικά μίλια από τις τουρκικές ακτές των περιοχών Αϊβαλί και Δικελί. Χαρακτηριστικό κομμάτι του Δήμου Δυτικής Λέσβου αποτελεί ο κόλπος της Καλλονής, που τοποθετείται στο κεντρικό και δυτικό τμήμα του νησιού και έχει μήκος 22,5 χλμ και μέγιστο πλάτος 7,5 χλμ. Πρόκειται για το μεγαλύτερο κόλπο του νησιού, με υπολογιζόμενη έκταση 110 τ.χλμ. και μέσο βάθος 10 μέτρα, ο οποίος συνδέεται με το Αιγαίο μέσω ενός στενού διαύλου μήκους 4 χλμ. Στις όχθες του βρίσκονται υγροβιότοποι και αλυκές και χαρακτηρίζεται ως αβαθής ημίκλειστος. Κοντά στα παράλια σχηματίζονται πεδινές εκτάσεις, με κυριότερες τις πεδιάδες της Καλλονής, του Πολιχνίτου και της Ερεσού. Στο Δήμο Δυτικής Λέσβου υπάρχει ακόμη πλήθος ορεινών όγκων όπως ο Λεπέτυμνος, η Χορεύτρα, το Βουνό, ο Προφήτης Ηλίας, η Αητοράχη (ή Ρούφτας), ο Όρδυμνος και τα βουνά της Άντισσας ενώ τα κυριότερα ποτάμια που τον διατρέχουν είναι ο Τσικνιάς, ο Βούλγαρης, η Ποταμιά, ο Αχέρωνας, ο Ταξιάρχης και ο Μυλοπόταμος.

1.2.1.3 Γεωλογικά Μνημεία (Γεώτοποι και Γεωπάρκα)

Ο γεωλογικός πλούτος του Δήμου Δυτικής Λέσβου είναι ιδιαίτερα σημαντικός, τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και στην ποιότητα των ευρημάτων και των μνημείων του. Σε αυτά περιλαμβάνονται

μνημεία ευρύτερου γεωλογικού ενδιαφέροντος, μνημεία παλαιο – αρχαιολογικού και ιστορικού ενδιαφέροντος, όπως τα απολιθώματα φυτών και ζώων και πολλά λατομεία διαφόρων ιστορικών εποχών και πετρωμάτων.

Το 2002 το Υπουργείο Αιγαίου εξέδωσε τον Άτλαντα Γεωλογικών Μνημείων του Αιγαίου (2002–ISBN:960–7859–41–3), με στόχο την ανάδειξη των γεωτόπων του χώρου του Αιγαίου. Τα γεωλογικά μνημεία του Δήμου Δυτικής Λέσβου, σύμφωνα με τον παραπάνω Άτλαντα, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 9: Κατάλογος Γεωλογικών Μνημείων του Δήμου Δυτικής Λέσβου

Γεωλογικά Μνημεία	
Απολιθωμένο Δάσος	Πάρκο Απολιθωμένου Δάσους
	Νησιώπη
	Γεωπάρκο Απολιθωμένου Δάσος Σιγρίου
	Απολιθωματοφόρες θέσεις Άντισσας – Γαβαθά (ζωικά και φυτικά απολιθώματα)
	Απολιθωματοφόρες θέσεις Μεσοτόπου
	Ερεσός (θέσεις φυτικών απολιθωμάτων)
	Ρουγκάδα
	Μήθυμνα – Πέτρα
	Λάψαρνα
	Χαμανδρούλα
Ζωικά απολιθώματα	Δεινοθήριο Γαβαθά – Άντισσας
	Απολιθωμένη πανίδα Βατερών
Ηφαιστειακές δομές	Στηλοειδείς λάβες Πελόπης
	Ηφαιστειακός λαϊμός Παναγίας Πέτρας
	Ηφαιστειακός κρατήρας Βατούσας
	Ηφαιστειακός δόμος Μονής Υψηλού
	Στηλοειδείς λάβες νησίδας Παναγιά (Τοκμάκια)
	Ηφαιστειακός κρατήρας Άγρας
	Ηφαιστειακή φλέβα Φίλιας
Μεταλλευτικές στοές βόρειας Λέσβου	Φλέβες μαγνησίτη Πολιχνίτου
	Άργεννος (μεταλλευτικές στοές)

Πηγή: Άτλαντας των Γεωλογικών Μνημείων του Αιγαίου, Υπουργείο Αιγαίου, 2002

1.2.1.3.1 Γεωπάρκο Λέσβου

Ως γεωπάρκα χαρακτηρίζονται από την UNESCO ευρύτερες περιοχές που περιέχουν ένα σημαντικό αριθμό θέσεων γεωτόπων (ανεξαρτήτου κλίμακας) ή ένα μωσαϊκό γεωλογικών στοιχείων ιδιαίτερης επιστημονικής αξίας, σπανιότητας ή αισθητικής ομορφιάς, αντιπροσωπευτικών της γεωλογικής ιστορίας της περιοχής, γεγονότων ή διεργασιών. Περιλαμβάνουν, επίσης, θέσεις οικολογικού, αρχαιολογικού, ιστορικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Στα πλαίσια του 11^{ου} Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Γεωπάρκων στην περιοχή Αγουσα της Πορτογαλίας, το Σεπτέμβριο του 2012, ανακοινώθηκε η απόφαση ένταξης του «ΓΕΩΠΑΡΚΟΥ ΛΕΣΒΟΥ» στο Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων της UNESCO.

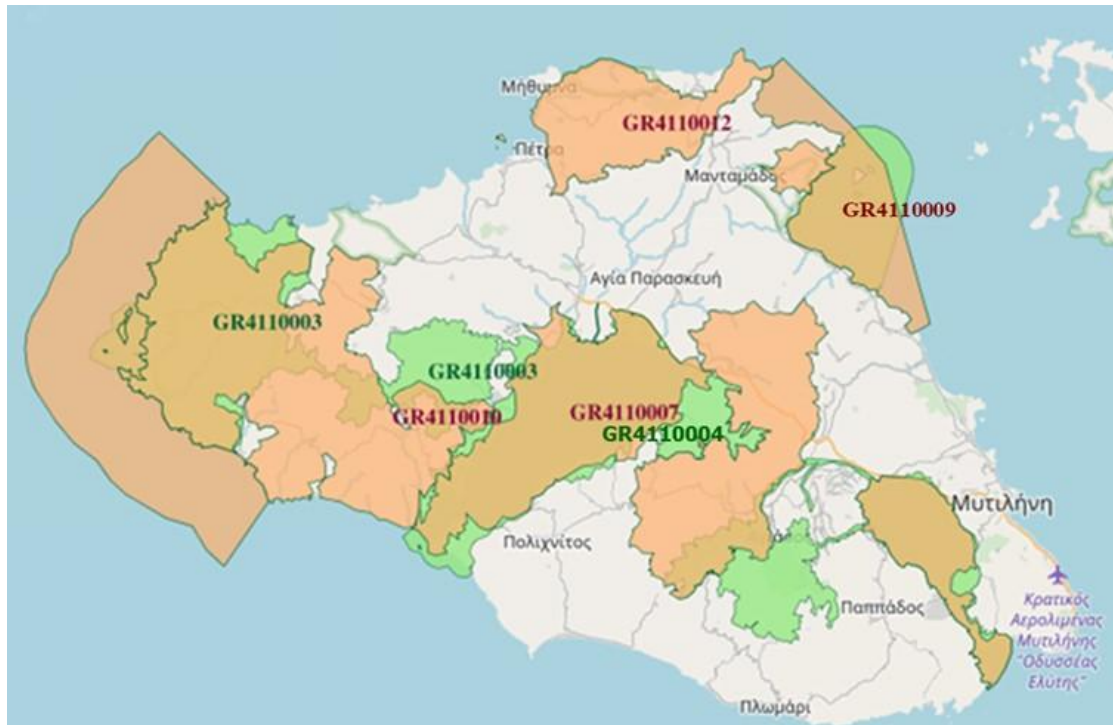
Η ανάδειξη και η αναγνώριση του «Γεωπάρκου Λέσβου», ως ενός από τα 89 γεωπάρκα της UNESCO, συμβάλει στην προβολή όχι μόνο του Δήμου Δυτικής Λέσβου, αλλά και ολόκληρου του νησιού, ως τόπου ιδιαίτερης πολιτιστικής κληρονομιάς.

1.2.1.4 Φυσικοί Πόροι και Οικοσυστήματα

Μεταξύ των φυσικών χαρακτηριστικών του Δήμου Δυτικής Λέσβου αξίζει να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στις προστατευόμενες περιοχές και στους βιότοπους. Εντός των ορίων του Δήμου, υπάρχουν συνολικά δύο (2) Ειδικές Ζώνες Διαχείρισης (ΕΖΔ) και τέσσερις (4) Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του Δικτύου NATURA 2000. Αυτές είναι:

- GR4110003 (ΕΖΔ): Δυτική Χερσόνησος – Απολιθωμένο Δάσος, συνολικής έκτασης 20.817,04 ha
- GR4110004 (ΕΖΔ): Κόλπος Καλλονής και Χερσαία Παράκτια Ζώνη, συνολικής έκτασης 18.311,04 ha
- GR4110007 (ΖΕΠ): Παράκτιοι Υγρότοποι Κόλπου Καλλονής, συνολικής έκτασης 3.513,05 ha
- GR4110009 (ΖΕΠ): Νησίδες Λέσβου (Σύμπλεγμα Τομαρονήσιων, Κυδώνας, Άγιος Γεώργιος, Γλαρονήσι κ.λπ.), συνολικής έκτασης 103,15 ha
- GR4110010 (ΖΕΠ): Νοτιοδυτική Χερσόνησος, Απολιθωμένο Δάσος Λέσβου, συνολικής έκτασης 28.819,44 ha
- GR4110012 (ΖΕΠ): Βόρεια Λέσβος, συνολικής έκτασης 9.347,95 ha

Εικόνα 2: Χάρτης Natura Ευρύτερης Περιοχής Δήμου Δυτικής Λέσβου

Πηγή: <http://mapsportal.ypen.gr/maps>

Πλέον των προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου NATURA 2000, εντός των ορίων του Δήμου, καταγράφονται δύο (2) κατοχυρωμένοι βιότοποι «CORINE» και δύο (2) Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ):

- A00040064 (Βιότοπος CORINE): «Βουνά Δυτικής Χερσονήσου, Λέσβος»
- A00010081 (Βιότοπος CORINE): «Κόλπος Καλλονής»
- AT5011080 (ΤΙΦΚ): Πέτρα Λέσβου
- AT5011091 (ΤΙΦΚ): Μήθυμνα ή Μόλυβος

Περισσότερα στοιχεία των παραπάνω περιοχών παρουσιάζονται στο Παράρτημα 1.

1.2.1.5 Υγρότοποι

Χαρακτηριστικός τύπος βιοτόπων και σήμα κατατεθέν του Δήμου Δυτικής Λέσβου είναι οι υγρότοποι. Η Λέσβος είναι με διαφορά το νησί με τους περισσότερους φυσικούς υγρότοπους στην Ελλάδα και η συντριπτική πλειοψηφία αυτών βρίσκεται εντός των ορίων του Δήμου Δυτικής Λέσβου [εννέα (9) μεγάλοι και τριάντα εννέα (39) μικροί θεσμοθετημένοι υγρότοποι, τρεις (3) μεγάλοι τεχνητοί και δέκα (10) μη θεσμοθετημένοι μικροί υγρότοποι – Παράρτημα 2].

Αυτό το σημαντικότατο περιβαλλοντικό κεφάλαιο, συνδεδεμένο με την ιστορία, τη μυθολογία και την πολιτιστική παράδοση, παρέχει πληθώρα ευκαιριών για αναψυχή, άθληση, εκπαίδευση και έρευνα.

Ωστόσο, πρόκειται για ευαίσθητα οικοσυστήματα, τα οποία πλήττονται κυρίως, από την εκτός σχεδίου δόμηση και τη γεωργία.

Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου στοχεύει σε μια αναπτυξιακή στρατηγική ολοκληρωμένης χωρικής παρέμβασης στην ευρύτερη περιοχή του Κόλπου Καλλονής (όπου συναντάμε τους πιο αξιόλογους υγροτόπους), η οποία θα στηρίζεται στον ιδιαίτερο περιβαλλοντικό και πολιτισμικό πλούτο της και το καθεστώς διατήρησης και ανάδειξης των περιοχών Natura 2000 και των αρχαιολογικών χώρων, σε συνδυασμό με την αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση και ανάδειξη των παράκτιων οικιστικών περιοχών. Στόχος του Δήμου είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων για τη συγκρότηση ενός επώνυμου, σύγχρονου, ολοκληρωμένου και εντέλει διεθνώς αναγνωρίσιμου προορισμού, ο οποίος εφαρμόζει τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών, προστατεύοντας το περιβάλλον και τις αρχαιότητες. Μέρος του σχεδίου είναι και η δημιουργία Θεματικού Οικοπάρκου Κόλπου Καλλονής, ως διεθνή τόπο προστασίας της βιοποικιλότητας, αναψυχής, διαχρονικού πολιτισμού και εκπαίδευσης και προώθησης του οικοτουρισμού. Μια σειρά έργων και δράσεων έχουν ήδη προταθεί στο πρόγραμμα ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ και ειδικά στην πρόσκληση ΑΤ06 «Ωρίμανση έργων και δράσεων για την υλοποίηση του προγράμματος».

1.2.1.6 Καταρράκτες – Σπηλιές

Επιπλέον των ανωτέρω, στις φυσικές ομορφιές του Δήμου Δυτικής Λέσβου συγκαταλέγονται οι σπηλιές και οι καταρράκτες του. Στο σύνολο του Δήμου χωροθετούνται μία (1) σπηλιά στη Άντισσα και δεκατρείς (13) καταρράκτες, οι οποίοι παρουσιάζονται στο Παράρτημα 2.

1.2.1.7 Χλωρίδα – Πανίδα

Η νήσος της Λέσβου λόγω των ευνοϊκών εδαφοκλιματικών συνθηκών της, διαθέτει πλούσια χλωρίδα.. Στον Δήμο Δυτικής Λέσβου, στο ηφαιστειακό τμήμα του νησιού όπου, βάσει γεωλογικής σύστασης, επικρατούν ξηρότερες συνθήκες, κυριαρχούν η βελανιδιά (*Quercus pubescens*, *Quercus aegilops*), το ροδόδενδρο (*Rhododendron luteum*), η μαύρη πεύκη (*Pinus nigra*) και από τα φρύγανα η αστοιβή (*Sarcopoterium spinosum*), η λαδανιά (*Cistus*), η ρίγανη (*Origanum*), τα φυτιλάκια (*Ballota acetabulosa*), ο ασπάλαθος (*Calicotome villosa*) και η κενταύρια (*Centaurea spinosa*) και ποικιλία από αρωματικά βότανα. Ακόμη στις όχθες των χειμάρρων και ποταμών παροδικής ροής φύονται πικροδάφνες (*Nerium oleander*).

Εξίσου πλούσια με τη χλωρίδα είναι και η πανίδα, περιλαμβάνοντας είδη της Ανατολής και της Δύσης. Τα δάση της περιοχής προσφέρουν καταφύγιο σε άγρια ζώα όπως η αλεπού, το κουνάβι, η νυφίτσα και ο λαγός ενώ έχει καταγραφεί και μεγάλος αριθμός ερπετών, αμφιβίων, ασπόνδυλων και ψαριών.

Πολύ ενδιαφέρον οικοσύστημα είναι οι υγρότοποι της Δυτικής Χερσονήσου και του Κόλπου της Καλλονής, που σχηματίζεται από τη θαλάσσια περιοχή που αυτός περικλείει και πολυάριθμους

παράκτιους, στην πλειονότητά τους, διακεκριμένους υγρότοπους ή ευρύτερες περιοχές υγροτόπων, στους οποίους φιλοξενούνται μεταξύ άλλων φλαμίγκο, κικκιριά, μαυροπελαργοί, ερωδιοί, αργυροπελακάνοι, κορμοράνοι, αλκυόνες, βαλτόπαπιες, σαρδέλες, γκισάρια κ.ά.

1.2.1.7.1 Σημαντικές Περιοχές για την Ορνιθοπανίδα (ΣΠΠΕ)

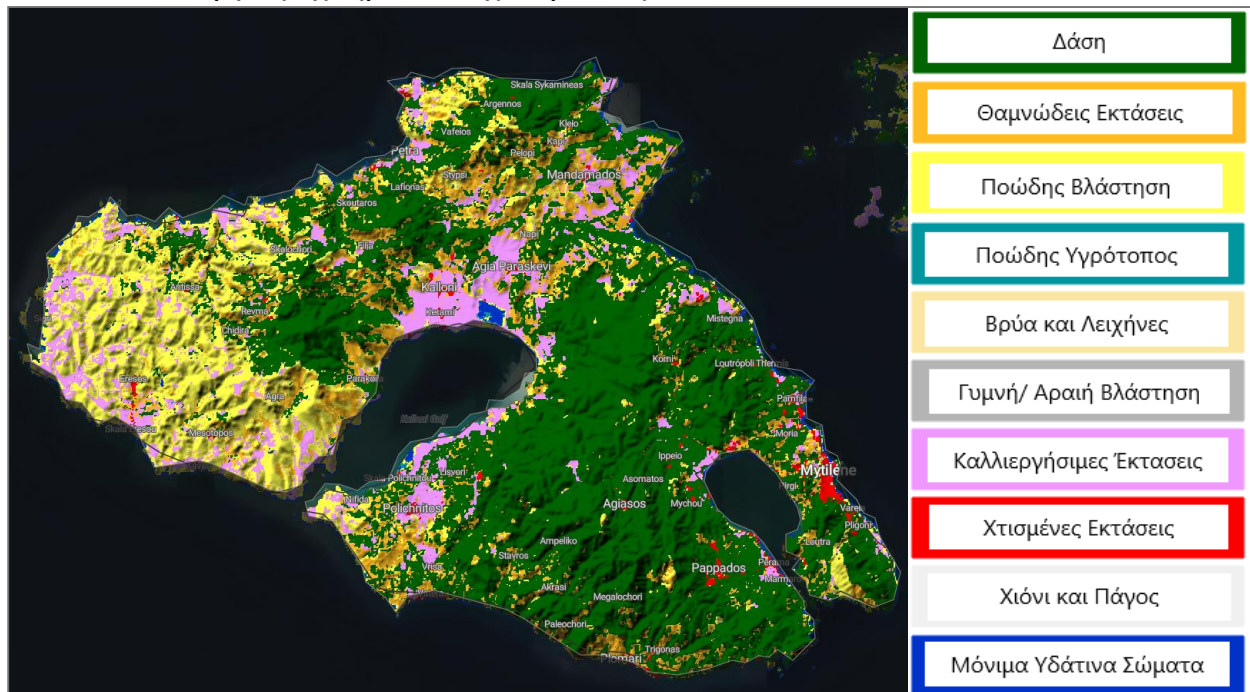
Στο Δήμο Δυτικής Λέσβου απαντώνται τέσσερις (4) Σημαντικές Περιοχές για την Ορνιθοπανίδα (ΣΠΠΕ) που είναι καταχωρημένες στον διεθνή οργανισμό Birdlife International. Σχεδόν το σύνολο των περιοχών ΣΠΠΕ περιλαμβάνονται στις περιοχές NATURA (SPA ή SCI):

- GR134: Χερσόνησος – Απολιθωμένο Δάσος, Λέσβος
- GR135: Όρος Λεπέτυμνος, Λέσβος
- GR136: Νησίδες Τοκμάκια
- GR137: Κόλπος Καλλονής

1.2.1.8 Χρήσεις Γης

Σύμφωνα με το Land Cover Viewer, για το έτος 2019, όπως φαίνεται και στην εικόνα που ακολουθεί, το μεγαλύτερο μέρος του Δήμου της Δυτικής Λέσβου καλύπτεται από δάση και ημιφυσικές εκτάσεις, ενώ σημαντικό τμήμα καταλαμβάνουν και οι γεωργικές περιοχές. Όσον αφορά στις υπόλοιπες χρήσεις γης, μικρή έκταση καλύπτεται από τεχνητές επιφάνειες ενώ ένα μικρό τμήμα αντιστοιχεί στους υγροτόπους και στις υδάτινες επιφάνειες.

Εικόνα 3: Χρήσεις Γης Δήμου Δυτικής Λέσβου έτος 2019

Πηγή: Land Cover Viewer – Ίδια Επεξεργασία

1.2.1.9 Ορυκτός Πλούτος

Σύμφωνα με το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) Βορείου Αιγαίου του έτους 2019, στην περιοχή βορειοδυτικά της Άντισσας, μεταξύ Λαψάνων, Γαβαθά και Αγίας Τριάδας, κοντά στην ακτή, έχουν εντοπιστεί λιγνιτικά κοιτάσματα πάχους έως 80 εκατοστών παρενστρομμένα εντός των ασβεστόλιθων και των μαργών. Υπάρχουν εμφανίσεις καολίνης, μπετονίτη,

τάλκη, περλίτη, μαρμάρων, αντιμονίτη, λιγνίτη κ.α. Επίσης, από γεωλογικές έρευνες που έχουν γίνει προέκυψαν σοβαρές ενδείξεις για την παρουσία κοιτασμάτων χρυσού.

Όσον αφορά την εξορυκτική δραστηριότητα στον Δήμο Δυτικής Λέσβου, εστιάζεται στη λατόμηση αδρανών υλικών (έτοιμο μπετόν) στην περιοχή του Αγίου Μηνά της Δ.Ε. Ερεσού – Αντίσσης.

Τέλος, εντός της επικράτειας του Δήμου Δυτικής Λέσβου υφίστανται 2 γεωθερμικά πεδία, σε Πολιχνίτο – Λισβόρι και σε Στύψη – Άργεννο.

1.2.1.10 Υδάτινοι Πόροι

Σύμφωνα με το ΠεΣΠΚΑ Βορείου Αιγαίου (2019), στην περιοχή της Δυτικής Λέσβου διακρίνονται δύο υδροφόρα συστήματα, αυτά της ανώτερης λάβας και των προσχωματικών αποθέσεων.

- Το κάλυμμα της ανώτερης λάβας καλύπτει σημαντική έκταση του δυτικού και βορειοδυτικού τμήματος του νησιού (περίπου 60%) και σε γενικές γραμμές εδράζεται στους σχηματισμούς της κατώτερης λάβας. Ανάλογα με την έκτασή του, φιλοξενεί αξιόλογες ποσότητες νερού, οι οποίες υφίστανται συχνά εκμετάλλευση με γεωτρήσεις συνήθως υψηλής απόδοσης. Στο σχηματισμό των ανώτερων λαβών έχει ανορυχθεί πλήθος γεωτρήσεων για τις ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης των οικισμών. Το εν λόγω υδροσύστημα, εξαιτίας της υδρολιθολογικής του συμπεριφοράς, δεν αναπληρώνει γρήγορα τα υδατικά του αποθέματα, με αποτέλεσμα να καθίσταται επιβεβλημένη η ορθολογική του διαχείριση προκειμένου να προστατευτεί από ποσοτική και ποιοτική υποβάθμιση.
- Οι αλλουβιακές και παράκτιες αποθέσεις συνιστούν ελεύθερους υδροφορείς, τα όρια των οποίων ταυτίζονται με τα όρια των αποθέσεων στους κόλπους της Καλλονής, της Γέρας και του Παππάδου στα κεντρικά, νότια και νοτιοανατολικά αντίστοιχα της Λέσβου, ενώ μικρότερες εμφανίσεις παρατηρούνται στα βόρεια και δυτικά του νησιού μεταξύ Μήθυμνας, Πολιχνίτου, Άντισσας και Ερεσού.

Η τροφοδοσία των υπόγειων νερών των χαλαρών ιζημάτων προέρχεται από τη διήθηση, την κατείσδυση και την αποθήκευση μέσα στα πετρώματα του υπεδάφους του νερού των βροχοπτώσεων και των υδατορεμάτων.

Τα υπόγεια νερά της Λέσβου είναι κατά κύριο λόγο φρέσκα νερά. Από την προσχωματική λεκάνη της Καλλονής υπάρχουν νερά με υδροχημικό τύπο Na – Cl καθώς οι προσχώσεις βρίσκονται σε υδραυλική επικοινωνία με τη θάλασσα.

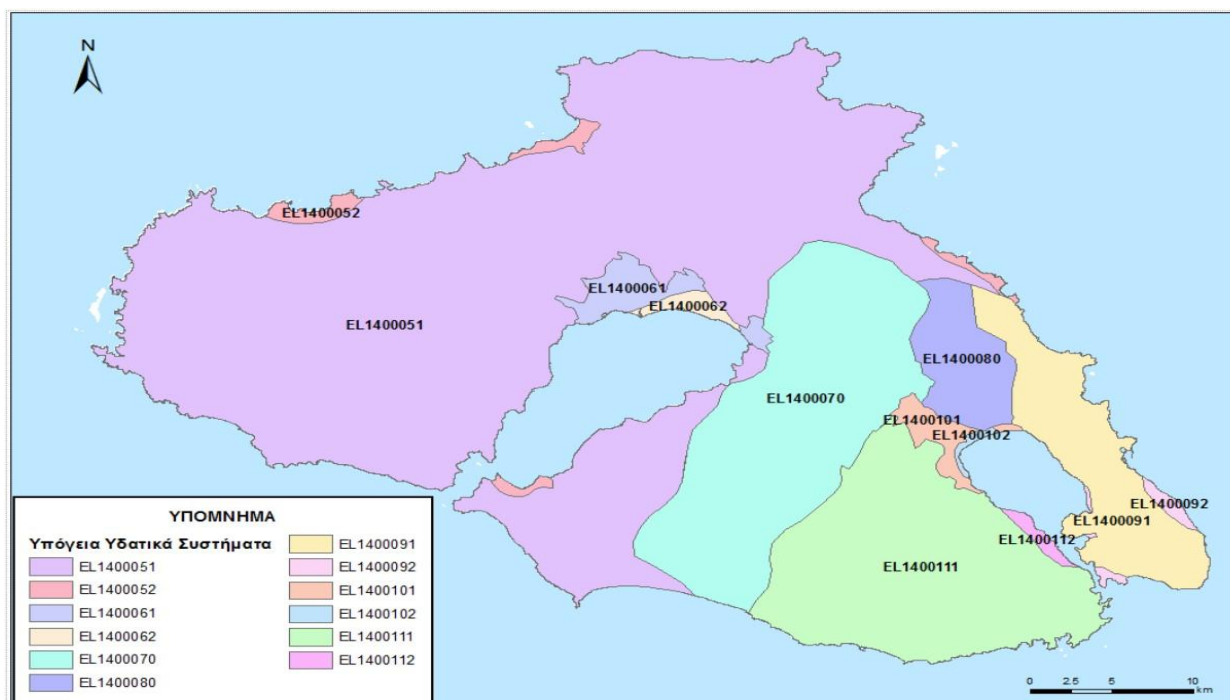
Όσον αφορά το υπόγειο δυναμικό, οι πιο ενδιαφέρουσες περιοχές, οι απολήψεις, η ποιοτική και η ποσοτική τους κατάσταση παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 10: Υπόγειο Υδάτινο Δυναμικό στην περιοχή της Δυτικής Λέσβου

Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Μέση Ετήσια Τροφοδοσία (10 ⁶ m ³)	Μέσες Ετήσιες Απολήψεις	Άρδευση (10 ⁶ m ³)	Υδρευση (10 ⁶ m ³)	Κτηνοτροφία (10 ⁶ m ³)	Βιομηχανία (10 ⁶ m ³)	Ποσοτική Κατάσταση ΥΥΣ
EL1400051	Ηφαιστειακών Κεντρικής και Δυτικής Λέσβου (Α)	24.75	14.57	10.04	4.26	0.262	0.010	Καλή
EL1400052	Ηφαιστειακών Κεντρικής και Δυτικής Λέσβου (Β)	0.48	0.54	0.43	0.11	0.004	0.000	Κακή
EL1400061	Καλλονής (Α)	1.81	1.31	1.13	0.17	0.004	0.000	Καλή
EL1400062	Καλλονής (Γ)	0.53	0.09	0.09	0.00	0.001	0.000	Καλή
Σύνολο		27.57	16.51	11.69	4.54	0.271	0.010	

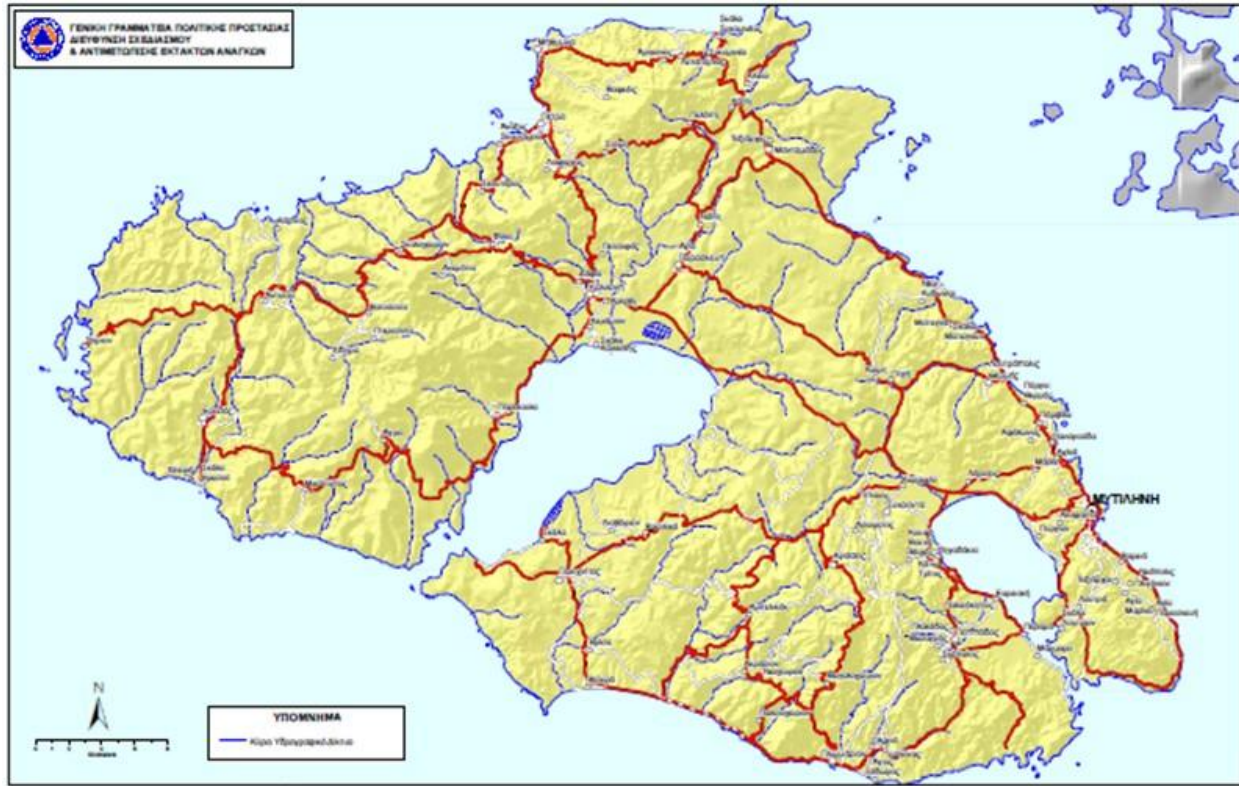
Πηγή: Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ΠεΣΠΚΑ Βορείου Αιγαίου (2019) – Ιδία Επεξεργασία

Εικόνα 4: Υπόγεια Υδάτινα Συστήματα (ΥΥΣ) που έχουν οριοθετηθεί στη νήσο της Λέσβου

Πηγή: 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (EL 14)

Εικόνα 5: Κύριο Υδρογραφικό Δίκτυο Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου

Πηγή: Χαρτογραφική Απεικόνιση Αρμοδιοτήτων Συντήρησης Οδικού Δικτύου (ΓΓΠΠ) 2017

1.2.1.11 Ιαματικές Πηγές ή Θερμές Πηγές Δήμου Δυτικής Λέσβου

Η Δυτική Λέσβος, λόγω της κατά το μεγαλύτερο μέρος της ηφαιστειογενούς εκτάσεώς της, διαθέτει πλήθος θερμών αναβλύσεων διαφορετικών θερμοκρασιών και χημικών συστάσεων, οι οποίες προέκυψαν κυρίως λόγω της έντονης ενδογενούς ηφαιστειακής δραστηριότητας που εκδηλώθηκε κατά τη διάρκεια της τριτογενούς γεωλογικής περιόδου.

Τα νερά των πηγών αυτών έχουν αναλυθεί, προσφέροντας ένα μεγάλο αριθμό γεωλογικών, υδρογεωλογικών, γεωχημικών και γεωφυσικών δεδομένων. Οι ιαματικές πηγές που υπάρχουν στο Δήμο Δυτικής Λέσβου παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 11: Ιαματικές Πηγές εντός του Δήμου Δυτικής Λέσβου

Κατάσταση	Τοποθεσία	Χαρακτηριστικά
Εκτός Λειτουργίας	Ευθαλούς Μυθήμνης	Χλωριονατριούχος πηγή, θερμοκρασίας 43,6° C – 46,5° C, ραδιενέργειας 14,7 μονάδων Mache
	Πολιχνίτου	Χλωριονατριούχος πηγή, θερμοκρασίας 65,5° C – 92° C, ραδιενέργειας 6,0 μονάδων Mache
	Λισβορίου (Αγίου Ιωάννου)	Χλωριονατριούχος πηγή, θερμοκρασίας 69° C και αρκετής ραδιενέργειας. Αποδίδει 474 m ³ ύδατος το 24ωρο
Λοιπές Ιαματικές Πηγές	Αργένου	Υψηλή θερμοκρασία κατάλληλη για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ελεύθερες παροχές μέσα στη θάλασσα
	Γαβαθά (Αντισσα)	Θερμοκρασία πηγής 25,6° C, περιέχει 14 γρ. διαλυμένων αλάτων ανά χιλιόγραμμα ιαματικού ύδατος ως και ασήμαντη ραδιενέργεια
	Γερακάρι	Χτιστή εξωτερική μπανιέρα Ρωμαϊκής περιόδου.

Πηγή: Εμπειρογνωμοσύνη για την Εξειδίκευση των Δράσεων Θερμαλισμού

Οι θερμές πηγές αποτελούν σημαντικό κεφάλαιο για τη υγεία και την ευεξία των νησιωτών, ενώ με την πραγματοποίηση περαιτέρω παρεμβάσεων και διαρκούς προβολής, δύναται να αποτελέσουν σημαντικό πρόσθετο παράγοντα ανάπτυξης του τουρισμού της περιοχής.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται στοιχεία των τριών σημαντικών ιαματικών πηγών που βρίσκονται εντός του Δήμου Δυτικής Λέσβου.

Ιαματική Πηγή Ευθαλούς

Βρίσκεται στην παραλία του ομώνυμου οικισμού, στη βόρεια ακτή της νήσου Λέσβου, 4 χλμ. ανατολικά του Μολύβου (Μήθυμας). Η ιαματική πηγή εκβάλλει σχεδόν στη θάλασσα. Ήταν γνωστή από την αρχαιότητα, αλλά χρησιμοποιούνταν συστηματικά από την εποχή των Γατελούζων. Στα τέλη του 19ου αιώνα η Εφταλού είχε εξελιχθεί σε θέρετρο. Ανακηρύχθηκε ως ιαματική με το Β.Δ. 12/1954 (ΦΕΚ 32/Α/26.2/1954) με το Δημοτικό ιδιοκτησιακό καθεστώς να διατηρείται μέχρι σήμερα. Εκκρεμεί η αναγνώριση του φυσικού πόρου ως ιαματικού από τα Υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού (έχει υποβληθεί αίτημα με σχετικό φάκελο). Τόσο η πηγή όσο και οι εγκαταστάσεις των λουτρών βρίσκονται εντός οικοπέδου έκτασης 187,24 τ.μ., σύμφωνα με τον ισχύοντα πίνακα του Δημοτικού Κτηματολογίου (217.35 τ.μ. βάσει νεότερης εμβαδομέτρησης του γηπέδου), ιδιοκτησίας Δήμου Δυτικής Λέσβου.

Η πηγή Ευθαλούς, θερμοκρασίας 44,3οC και παροχής 7 m³/ώρα αποτελεί έναν υπό αναγνώριση φυσικό πόρο. Η περιεκτικότητα του νερού της καθώς και η θερμοκρασία του, το καθιστούν κατάλληλο για εισπνοοθεραπεία και στοματοπλύσεις, ενώ λόγω της χημικής του σύστασης και της θερμοκρασίας του είναι κατάλληλο για λουτροθεραπεία σε περιπτώσεις αυτοάνοσων και ρευματικών παθήσεων, νευραλγίες, δερματοπάθειες και εκβάσεις τραυμάτων με ελεγχόμενη και καθοδηγούμενη φυσική άσκηση στο νερό.

Η πηγή αναβλύζει περίπου στο ύψος της θάλασσας και η υδρομάστευσή της γίνεται εντός των λουτρών, σε ανοιχτή δεξαμενή διαστάσεων 4.15μ. x 1.90μ. και βάθους 0.80μ. Υπάρχουν επιπλέον 7 κατασκευασμένοι λουτήρες για χρήση από τους επισκέπτες.

Ιαματική Πηγή «Ιπποκράτης» Πολιχνίτου

Οι ιαματικές πηγές Πολιχνίτου βρίσκονται στο νοτιοδυτικό τμήμα του νησιού, σε απόσταση 1,5 χλμ. από τον παραδοσιακό οικισμό του Πολιχνίτου και εκδηλώνονται στο νότιο τμήμα του ομώνυμου γεωθερμικού πεδίου. Με την Απόφαση των Προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων Ορυκτών Πρώτων Υλών του ΥΠΕΝ και Τουριστικής Πολιτικής του Υπουργείου Τουρισμού 4844/2021 (ΦΕΚ 1291Β'/02-04-2021) πραγματοποιήθηκε η αναγνώρισή τους ως ιαματικού του φυσικού πόρου. Τα νερά αναβλύζουν από πολλές πηγές, μέσα από ηφαιστιογενή πετρώματα, δημιουργώντας, μαζί με το τοπίο, ένα σπάνιο περιβάλλον, άξιο προσοχής για κάθε επισκέπτη. Πρόκειται για ένα μοναδικό «φυσικό θερμαλιστικό γεωθερμικό πάρκο». Η πηγή και οι εγκαταστάσεις των λουτρών βρίσκονται εντός οικοπέδου έκτασης 58.090,86m², ιδιοκτησίας Δήμου Δυτικής Λέσβου.

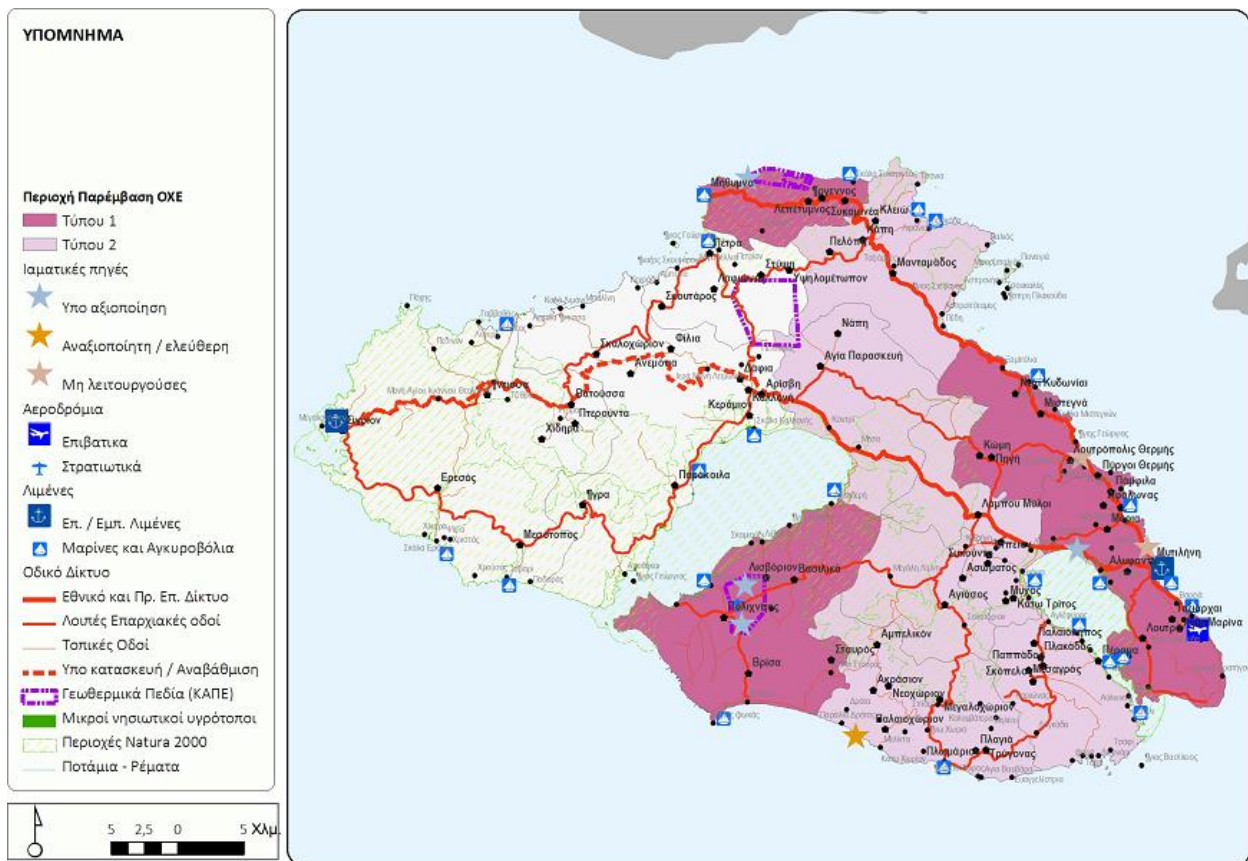
Ο φυσικός πόρος έχει θερμοκρασία 74οC και χαρακτηρίζεται – ταυτοποιείται ως «υπέρθερμο, αλατούχο, υπερτονικό, χλωριονατριούχο, καλιούχο, ασθενώς σιδηρούχο νερό». Η πηγή χαρακτηρίζεται ως «ανιούσα, υπό πίεση, ρηγματογενής» και η παροχή της είναι 15 m³/ώρα. Η περιεκτικότητα του νερού της καθώς και η θερμοκρασία της καθιστά το νερό κατάλληλο για λουτροθεραπεία με τη μέθοδο της ολοσωματικής (κεφάλι έξω) εμβύθισης στο νερό, με σύγχρονη καθοδηγούμενη άσκηση στο νερό για παθήσεις του μυοσκελετικού συστήματος, ρευματικών και αυτοάνοσων παθήσεων και δερματικών παθήσεων.

Ιαματική Πηγή Λισβορίου

Η Δημοτική πηγή Λισβορίου Λέσβου, η οποία αποτελεί υπό αναγνώριση φυσικό πόρο, βρίσκεται 1,5 χλμ. δυτικά – νοτιοδυτικά του οικισμού Λισβορίου, στο νότιο – κεντρικό τμήμα της ενδοχώρας του νησιού. Η πηγή και οι εγκαταστάσεις των λουτρών βρίσκονται εντός οικοπέδου έκτασης 3.889,59 τ.μ., ιδιοκτησίας του Δήμου Δυτικής Λέσβου. Εκκρεμεί η αναγνώριση του φυσικού πόρου ως ιαματικού από τα Υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού (έχει υποβληθεί αίτημα με σχετικό φάκελο).

Η πηγή είναι θερμοκρασίας 66οC και παροχής 20 m³/ώρα. Το νερό της ιαματικής πηγής Λισβορίου χαρακτηρίζεται ως «Υπέρθερμο, Αλατούχο, Υπερτονικό, Χλωριονατριούχο, Ασθενώς Ραδιενεργό, Καλιούχο, Ασθενώς σιδηρούχο». Έχει αλμυρή γεύση και ενδείκνυται για ισχιαλγίες και οσφυαλγίες, ψύξεις, άλατα, αυχενικά προβλήματα και πόνους αρθρώσεων, ψωρίαση, μυκητίαση, δερματοπάθειες, αλλεργίες, γυναικολογικά προβλήματα κ.λπ.

Εικόνα 6: Ιαματικές Πηγές Νήσου Λέσβου

Πηγή: Εμπειρογνωμοσύνη για την Εξειδίκευση των Δράσεων Θερμαλισμού

1.2.1.12 Ακτές – Παραλίες

Οι περισσότερες ακτές του Δήμου Δυτικής Λέσβου χαρακτηρίζονται από πολύ καλή ποιότητα, παρά τις πιέσεις που δέχονται, και αποτελούν σημαντικότατο πόλο έλξης πολλών επισκεπτών. Κατά μήκος αυτών απαντώνται τόσο οργανωμένες παραλίες όσο και φυσικές ακτές, προσφέροντας έδαφος για την ανάπτυξη πολλών διαφορετικών δραστηριοτήτων, ενώ έντεκα (11) ακτές του δήμου έχουν βραβευτεί με το σήμα της Γαλάζιας Σημαίας για το έτος 2021 (Παράρτημα 3). Τέλος, έχει εγκριθεί η πρόταση χρηματοδότησης του Δήμου για τη δημιουργία Προσβάσιμων, Ολοκληρωμένων, Θαλάσσιων, τουριστικών προορισμών για την εξυπηρέτηση Ατόμων με Αναπηρία και άλλων κατηγοριών ατόμων με

κινητικά προβλήματα στις παραλίες της Σκάλας Ερεσού, της Σκάλας Καλλονής, του Σιγρίου και του Μολύβου.

1.2.1.13 Πιέσεις στο Περιβάλλον

Στη συνέχεια παρουσιάζονται ορισμένες φυσικές πιέσεις αλλά και πηγές ρύπανσης που οδηγούν διαχρονικά στην υποβάθμιση της ποιότητας του περιβάλλοντος του Δήμου Δυτικής Λέσβου:

- Η ερημοποίηση, η οποία προκύπτει ως συνάρτηση πολλών παραγόντων (περιβαλλοντικών, ανθρωπογενών). Εκδηλώνεται κυρίως με τη μορφή της διάβρωσης των εδαφών που οδηγεί στη δραστική μείωση του βάθους του εδάφους και συνεπώς του διαθέσιμου ύδατος για την ανάπτυξη των φυτών, της γονιμότητας και της παραγωγικότητας των εδαφών και της βλάστησης. Σύμφωνα με μελέτες στα πλαίσια του ευρωπαϊκού ερευνητικού προγράμματος MEDALUS III, ειδικά η δυτική χερσόνησος κατατάχθηκε στις κρίσιμες περιοχές για ερημοποίηση, αφού περιλαμβάνει εδάφη αβαθή, ισχυρά διαβρωμένα, με υποβαθμισμένη θαμνώδη βλάστηση.
- Η χρήση λιπασμάτων για τον εμπλουτισμό των εδαφών, που παρουσιάζουν έλλειψη θρεπτικών συστατικών από τη μακρόχρονη μονοκαλλιέργεια και η χρήση φυτοφαρμάκων. Τα υπολείμματα αυτών των χημικών συστατικών καταλήγουν στις θαλάσσιες περιοχές, μέσω της επιφανειακής απορροής ενώ μέσω της κατεΐσδυσης του νερού των βροχοπτώσεων οδηγούνται στους υπόγειους υδροφορείς δημιουργώντας και στις δύο περιπτώσεις φαινόμενα ρύπανσης.
- Η υπερβόσκηση και ο περιορισμός της αναγέννησης των φυσικών οικοσυστημάτων καθώς και η εποχιακή ρύπανση των επιφανειακών υδροφορέων από την έκπλυση των ζωικών υπολειμμάτων κοντά της κτηνοτροφικές μονάδες που οδηγεί στη διαταραχή του χερσαίου οικοσυστήματος της περιοχής και στη σταδιακή υποβάθμισή του.
- Η παράνομη και εκτεταμένη αλιεία, καθώς και οι κακές πρακτικές αλίευσης αλλά και η αλίευση ειδών κατά την περίοδο αναπαραγωγής αποτελούν παράγοντες που θέτουν σε κίνδυνο την ιχθυοπανίδα και γενικότερα την ισορροπία του θαλάσσιου τοπικού οικοσυστήματος.
- Η ρύπανση από τη διάθεση ανεπεξέργαστων αστικών λυμάτων σε φυσικούς αποδέκτες, καθόσον εκκρεμούν τα δίκτυα συλλογής και οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας τους σε αρκετούς οικισμούς (π.χ. Αγία Παρασκευή, Άγρα, Πολιχνίτος, Βατερά, Καλλονή).
- Η τουριστική ανάπτυξη λόγω της εποχικής αύξησης των απαιτούμενων ποσοτήτων νερού και της αυξημένης παραγωγής λυμάτων και στερεών αποβλήτων.
- Άλλοι παράγοντες, όπως το έντονο κυνήγι που δημιουργεί διαταραχές στην ορνιθοπανίδα της περιοχής, η επέκταση της καλλιέργειας, οι πλημμύρες, η σεισμικότητα, οι κατολισθήσεις, κ.ά.

1.2.2 Χωροταξικό Πλαίσιο

Κύριο γνώρισμα της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου είναι η διπλή περιφερειακότητά της καθώς αποτελεί παραμεθόριο περιοχή τόσο της Ελλάδας όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που σε συνδυασμό με τη νησιωτικότητα που τη χαρακτηρίζει παρουσιάζει συγκριτικά πλεονεκτήματα που δύναται να αξιοποιήσει, ώστε να διαμορφώσει ευνοϊκότερες εξωγενείς και ενδογενείς συνθήκες.

Με δεδομένο τον παραμεθόριο και νησιωτικό χαρακτήρα της Περιφέρειας, σύμφωνα με το ισχύον Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (2019), βασική επιλογή είναι η αξιοποίηση και ενίσχυση των διαμορφωμένων οικιστικών διπόλων ή πολύ – πολικών δικτύων στα νησιά, με την ενίσχυση των διοικητικών και κοινωνικών λειτουργιών των οικισμών με κεντροβαρική θέση, που μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο τοπικού κέντρου για την εξυπηρέτηση οικισμών της ευρύτερης περιοχής τους, καθώς διαθέτουν αστικές λειτουργίες και υποδομές. Συγκεκριμένα στο Δήμο Δυτικής Λέσβου:

- Προωθείται η αειφόρος ανάπτυξη των οικιστικών κέντρων και η οργάνωσή τους μέσω πολεοδομικών μελετών, δίνοντας προτεραιότητα στην πολεοδόμηση της Καλλονής για τη

διασφάλιση της «συμπαγούς» ανάπτυξης του οικιστικού ιστού και του δραστικού περιορισμού της περιαιστικής δόμησης,

- Αξιοποιούνται οι υφιστάμενες εξυπηρετήσεις διοίκησης, υγείας, εκπαίδευσης, πρόνοιας κ.λπ. μέσω της αναγνώρισης και υποστήριξης διπόλων ή πολύ – πόλων σε Μυτιλήνη – Καλλονή – Πλωμάρι.
- Επανεξετάζεται ο ρόλος της Καλλονής, σε οικιστικό κέντρο 6^{ου} επιπέδου, προκειμένου να ανταποκριθεί στο ρόλο της ως έδρα του Δήμου Δυτικής Λέσβου.
- Γίνεται αποσαφήνιση της σχέσης των οικιστικών κέντρων με άλλες χρήσεις που αναπτύσσονται στην περίξ αυτών περιοχή (τουρισμός).

Πίνακας 12: Ιεράρχηση οικιστικού δικτύου Δήμου Δυτικής Λέσβου

Δήμος	Επίπεδο	
	6 ^ο	7 ^ο
Δυτικής Λέσβου	Καλλονή	Λοιποί Οικισμοί

Πηγή: Έγκριση αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και Περιβαλλοντική Έγκριση αυτού (ΦΕΚ Δ' 181/16.04.2019)

Για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και την καταπολέμηση της φτώχειας προωθούνται:

- Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, λαμβάνοντας υπόψη τις τουριστικές περιοχές όπου τους καλοκαιρινούς μήνες πολλαπλασιάζεται σημαντικά ο πληθυσμός τους.
- Υποστήριξη για ίδρυση και ανάπτυξη κοινωνικών επιχειρήσεων.
- Ενίσχυση ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.
- Καταπολέμηση των χωροκοινωνικών διακρίσεων.
- Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.
- Τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα.
- Ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Ενίσχυση προσβασιμότητας από/προς τη Δυτική Λέσβο, μέσω ακτοπλοϊκών διασυνδέσεων.
- Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές.
- Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της χρήσης και της ποιότητας των ΤΠΕ στις αγροτικές περιοχές.

Σημαντικός είναι ο ρόλος της Καλλονής, ως έδρας του Δήμου και του Πολιχνίτου καθώς συγκεντρώνουν ένα σύνολο λειτουργιών, ενώ ιδιαίτερη σημασία έχει και η λειτουργία των «διπόλων» Ερεσού – Άντισσας, Μύθυμνας – Πέτρας, Καλλονής – Αγίας Παρασκευής.

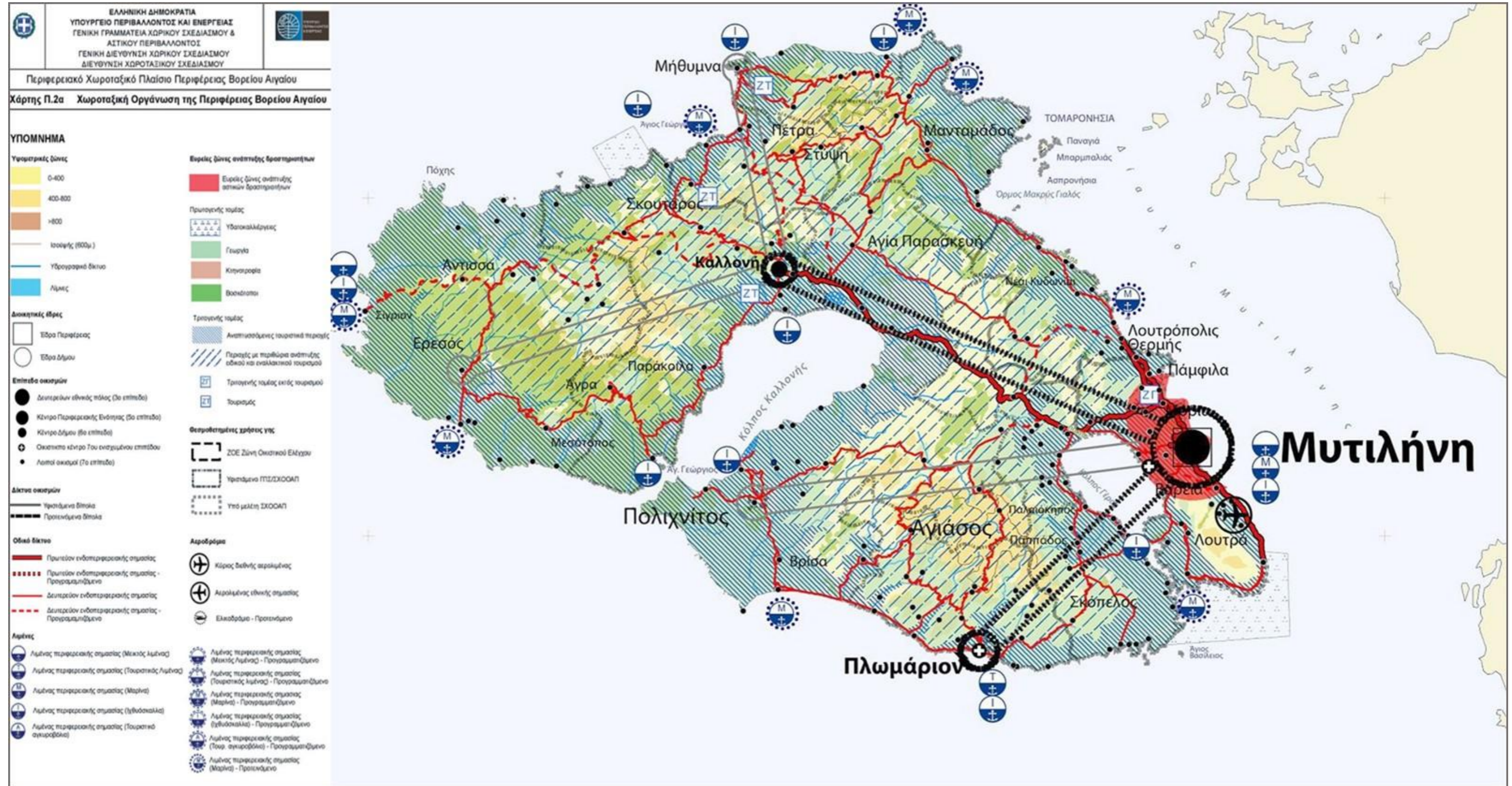
Όσον αφορά τις κοινωνικές υποδομές προωθείται η βελτίωση των υποδομών κοινωνικής αλληλεγγύης και η ενίσχυση των υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας. Στις οδικές μεταφορές προωθείται η αναβάθμιση και κατασκευή νέων τμημάτων των κύριων οδικών αξόνων, ενώ προτείνεται η ολοκλήρωση του οδικού άξονα Καλλονή – Σίγρι καθώς και η κατασκευή του οδικού άξονα Καλλονή – Πέτρα.

Στον πρωτογενή τομέα παραγωγής δίδεται άμεση προτεραιότητα στην προστασία των γεωργικών εκτάσεων με ελαιοκαλλιέργεια, από όπου παράγεται το Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) ελαιόλαδο της Λέσβου. Προωθείται κατά προτεραιότητα η χωροθέτηση Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ), με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας/ανταγωνιστικότητας, την αντιμετώπιση προβλημάτων ρύπανσης και την άμεση

τροφοδότηση της τυποποίησης και επεξεργασίας των προϊόντων αυτών. Επιπλέον, προωθείται η διείσδυση ποιοτικών προϊόντων αγροτικής παραγωγής στον τουρισμό. Στον δευτερογενή τομέα προωθείται η παραγωγή επεξεργασμένων και τυποποιημένων αγροτικών προϊόντων, η διείσδυση ποιοτικών προϊόντων στην αγορά του τουρισμού, η ανάπτυξη ιχθυοκαλλιεργειών και μονάδων τυποποίησης και εξαγωγής ψαριών, καθώς και η αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου. Προωθείται η δημιουργία ΠΟΑΠΔ που θα σχετίζεται με την αγροτική παραγωγή και αντίστοιχες μονάδες καθετοποίησης και μεταποίησης αγροτικών προϊόντων. Στον τριτογενή τομέα παραγωγής προωθείται η ανάπτυξη της δυτικής Λέσβου ως κέντρο θερμαλισμού στις περιοχές Πολιχνίτου, Λισβορίου και Εφταλούς, καθώς υφίσταται ένα δίκτυο ιαματικών πηγών με διαφορετικές ιδιότητες και μέσω λοιπών εναλλακτικών μορφών τουρισμού όπως η Γαστρονομία, ο Περιπατητικός Τουρισμός, η Παρατήρηση Πουλιών, κ.α.,. Τέλος, προωθείται η ανάπτυξη του γεωτουρισμού με την ένταξη των σημείων γεωλογικού ενδιαφέροντος σε τουριστικά θεματικά ή μη δίκτυα λόγω της ανακήρυξης του νησιού σε γεωπάρκο της UNESCO.

Στον χάρτη που ακολουθεί αποτυπώνεται η χωροταξική οργάνωση της Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου και κατ' επέκταση του Δήμου Δυτικής Λέσβου.

Εικόνα 7: Χωροταξική Οργάνωση της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου)

Πηγή: Έγκριση αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και Περιβαλλοντική Έγκριση αυτού (ΦΕΚ Δ' 181/16.04.2019)

1.2.3 Οικιστική Ανάπτυξη

Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.) Καλλονής

Οι οικισμοί της Δ.Ε. Καλλονής είναι στο σύνολο τους πληθυσμιακά μεσαίοι έως μικροί. Στους δεκαεννέα (19) οικισμούς που καταγράφονται περιλαμβάνονται:

- Δύο (2) μοναστήρια: Μονή Παναγίας Μυρσινιωτίσσης Λειμώνος στην Κ. Καλλονής και Ιερά Μονή Λειμώνος στην Κ. Δαφίων,
- Ένα (1) στρατόπεδο (Πετσοφάς, στην Κ. Καλλονής), καθώς και
- Ένα (1) μικρό νησί, ο Άγιος Γεώργιος στην Κ. Άγρας, που έχει κηρυχτεί αρχαιολογικός χώρος.

Οι βασικοί ηπειρωτικοί οικισμοί (Καλλονή, Αρίσβη, Δάφια, Κεράμι) διατάσσονται στην πεδινή ζώνη περί την έδρα της δημοτικής ενότητας, την Καλλονή, η οποία μάλιστα έχει ενοποιηθεί οικιστικά με την Αρίσβη. Επίγειο της Καλλονής είναι ο παραλιακός οικισμός της Σκάλας, ο οποίος έχει αναπτυχθεί λόγω των δραστηριοτήτων της αλιείας, του τουρισμού και της αναψυχής. Αντίστοιχα, οι έδρες των λοιπών κοινοτήτων, δηλαδή οι οικισμοί Φίλια, Ανεμότια, Σκαλοχώρι, Παράκοιλα και Άγρα έχουν ηπειρωτικό χαρακτήρα, ενώ τάση ανάπτυξης παραθεριστικής κατοικίας και τουριστικών καταλυμάτων εμφανίζουν οι μικροί παραλιακοί οικισμοί του Βόρειου τμήματος της δημοτικής ενότητας και ειδικότερα οι οικισμοί Αρχαία Άντισσα, Καλό Λιμάνι και Κεχράδα.

Ο οικισμός της Καλλονής αναπτύσσεται ακτινωτά πάνω στους κύριους άξονες, που τον συνδέουν με την Αρίσβη, τα Δάφια και τη Σκάλα Καλλονής. Το κέντρο του εκτείνεται κατά μήκος του βασικού «εμπορικού» άξονα, όπου συγκεντρώνονται οι διοικητικές υπηρεσίες και χρήσεις εμπορίου και αναψυχής. Οι νέες γειτονίες αναπτύσσονται ανατολικά, προς την Αρίσβη, με όριο το ρέμα στο βόρειο τμήμα του.

Παρουσιάζουν προβλήματα όσον αφορά τη ρυμοτομία (μεγάλοι άξονες που συνδέονται με μικρά στενά, αρκετά πολυώρφα κτίρια, έλλειψη πλατειών, χώρων στάθμευσης και κοινόχρηστων χώρων κ.λπ.). Κυριότερη χρήση γης είναι η κατοικία.

Το οικιστικό δίκτυο της δημοτικής ενότητας είναι εξαρτημένο από την έδρα του, τον οικισμό της Καλλονής και από τη Μυτιλήνη, όσον αφορά τις κοινωνικές λειτουργίες και υποδομές. Η δομή του οικιστικού δικτύου, συγκροτείται από μία κύρια πυρηνική οικιστική ενότητα μέσα στην πεδινή ζώνη, με τάσεις ενοποίησης περί την έδρα της δημοτικής ενότητας, αλλά και τάση γραμμικής οικιστικής επέκτασης προς τον Κόλπο Καλλονής, η οποία περιβάλλεται στο σύνολο της έκτασης της δημοτικής ενότητας από οικιστικούς πόλους / πυρήνες, που έχουν αναπτυχθεί κατά μήκος των δύο βασικών επαρχιακών οδών Καλλονής – Παρακοίλων προς Ερεσό και Καλλονής – Φίλιας – Σκαλοχωρίου προς Άντισσα – Σκάλα Ερεσού.

Οι κυριότερες συγκρούσεις χρήσεων γης στον εξωαστικό χώρο της περιοχής μελέτης, χωρίς ακόμα να αξιολογούνται ως έντονες, αφορούν στις διάσπαρτες χρήσεις εκτός σχεδίου που έχουν ήδη καταγραφεί (κατοικία, τουριστικά, αναψυχή, βιοτεχνία), με ειδικότερο ενδιαφέρον σε όσες δραστηριότητες έχουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο χερσαίο και θαλάσσιο περιβάλλον, όπως είναι οι μεταποιητικές δραστηριότητες (ελαιοτριβεία, τυροκομεία, σφαγείο), των οποίων τα απόβλητα διατίθενται σε χειμάρρους.

Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.) Μήθυμνας

Κρίσιμο στοιχείο για τη χωρική οργάνωση της Δ.Ε. Μήθυμνας αποτελεί η θέση της ανάμεσα στις κορυφογραμμές του Λεπέτυμνου και τη βόρεια ακτογραμμή της Λέσβου, οι οποίες καθορίζουν και το περίπου παραλληλόγραμμο σχήμα της. Ο ορεινός όγκος του Λεπέτυμνου από το νότο και τα θαλάσσια σύνορα από το βορρά δυσκολεύουν σε μεγάλο βαθμό την προσπελασιμότητα της περιοχής και την

καθιστούν προσβάσιμη μόνο από τα μικρού μήκους άκρα του παραλληλογράμμου. Αυτό επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την ανάπτυξη των αγροτικών οικισμών στην ενδοχώρα της δημοτικής ενότητας.

Στο δυτικό άκρο της δημοτικής ενότητας, επάνω σε ένα λόφο σε ακρωτήριο που εποπτεύει το στενό του Αδραμυτίου, βρίσκεται ο χαρακτηρισμένος ως «παραδοσιακός» και «ιστορικός» οικισμός της Μήθυμνας (ΠΔ 19-10-1978/ ΦΕΚ 594Δ), το πιο γνωστό τουριστικό θέρετρο του νησιού. Στο ανατολικό άκρο βρίσκεται ο μικρός γραφικός οικισμός αλιέων, η Σκάλα Συκαμινέας, η οποία επίσης παρουσιάζει κάποια μικρής κλίμακας τουριστική ανάπτυξη.

Αυτοί είναι οι δυο παραθαλάσσιοι οικισμοί της δημοτικής ενότητας, ενώ οι υπόλοιποι τέσσερις (4) οικισμοί (Συκαμινέα, Λεπέτυμνος, Άργεννος και Βαφειός) αναπτύχθηκαν στο παρελθόν σαν γεωργοκτηνοτροφικοί οικισμοί στα μεσαία υψόμετρα του Λεπέτυμνου και σήμερα φθίνουν πληθυσμιακά μαζί με την οικονομική απόδοση των προϊόντων του τομέα. Ο οικισμός Συκαμινιάς έχει επίσης χαρακτηριστεί ως παραδοσιακός (ΠΔ 19-10-1978/ ΦΕΚ 594Δ).

Η έντονη τουριστική ανάπτυξη του οικισμού της Μήθυμνας κατά τις τελευταίες δεκαετίες άλλαξε σε μεγάλο βαθμό το οικιστικό και κοινωνικό τοπίο της ευρύτερης περιοχής του, με την επέκταση της δόμησης, την αλλαγή χρήσεων γης και την υπερσυγκέντρωση κατοίκων και επισκεπτών κατά την μικρή σχετικά τουριστική περίοδο του έτους.

Η περιοχή της Ευθαλούς με την κολυμβητική ακτή και τα ιαματικά λουτρά έχει επηρεασθεί από την τουριστική ανάπτυξη με την εγκατάσταση ξενοδοχειακών μονάδων και καταστημάτων εστίασης. Σε μικρότερο βαθμό έχει δεχθεί την επιρροή ο Βαφειός, που είναι ο κοντινότερος στον Μόλυβο αγροκτηνοτροφικός οικισμός του Λεπέτυμνου.

Ο επαρχιακός δρόμος που διασχίζει τη δημοτική ενότητα, τη συνδέει με τις όμορες δημοτικές ενότητες και με την Μυτιλήνη μέσω δυο κατευθύνσεων. Δυτικά μέσω της Δ.Ε. Πέτρας και ανατολικά μέσω της Δ.Ε. Μανταμάδου και των ανατολικών παραλιών του νησιού.

Δεν είναι εφικτή ούτε επιθυμητή η ανατροπή του υφιστάμενου χωρικού μοντέλου της δημοτικής ενότητας. Οι παρεμβάσεις σε χωρικό επίπεδο στοχεύουν κατ' αρχήν στην αποτροπή περαιτέρω αρνητικών επιπτώσεων από την χωρίς χωρικό σχεδιασμό ανάπτυξη.

Προς τούτο επιδιώκεται η διαφύλαξη της φυσιογνωμίας του τουριστικού κέντρου της Μήθυμνας, η διάχυση του τουρισμού με την αξιοποίηση των ελκυστικών χαρακτηριστικών της ευρύτερης περιοχής και των άλλων οικισμών της δημοτικής ενότητας αλλά και εκτός. Παράλληλη βασική επιδίωξη είναι η αναζωογόνηση των παραδοσιακά αγροτικών οικισμών με την βελτίωση της οικονομικής απόδοσης του πρωτογενούς τομέα παραγωγής.

Θετικός παράγοντας στους παραδοσιακούς αυτούς αγροτικούς οικισμούς είναι η σύνθεση των κατασκευών και του συνόλου, από αισθητική άποψη και η σχέση τους με το φυσικό περιβάλλον.

Δεν είναι σε πολλές περιπτώσεις εύκολο να γίνουν παρεμβάσεις, ώστε να ικανοποιηθούν κάποιες απαιτήσεις του σύγχρονου τρόπου ζωής, όπως ευρύτεροι κοινόχρηστοι χώροι ή χώροι που σχετίζονται με την ευρεία χρήση του ιδιωτικού αυτοκινήτου ως μεταφορικού μέσου ή προβλέψεις για την άνετη κυκλοφορία των ΑμΕΑ, ειδικότερα στους οικισμούς τους κτισμένους σε αρκετά επικλινή εδάφη.

Άλλου τύπου δυσκολία είναι η πολύ μικρή κλίμακα, η οποία δεν επιτρέπει την χωροθέτηση εξυπηρετήσεων που αντιστοιχούν σε αρκετά μεγαλύτερους οικισμούς και αυτό υποχρεώνει τους κατοίκους να μετακινούνται αρκετά, όταν τις χρειάζονται. Εντούτοις, σε πολλούς τα θετικά (όπως η ήρεμη ζωή και η επαφή με τη φύση) βαρύνουν περισσότερο από τις ελλείψεις και προτιμούν τη ζωή στη Μήθυμνα από την κουραστική από πολλές απόψεις ζωή στις μεγάλες πόλεις. Το βασικό αίτιο για τη

συρρίκνωση αυτών των οικισμών είναι η αδυναμία των αγροτικών προϊόντων να εκθρέψουν τους παραγωγούς τους.

Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.) Μανταμάδου

Η Δ.Ε. Μανταμάδου είναι μέσης έκτασης και περιλαμβάνει δέκα (10) οριοθετημένους οικισμούς. Η οικιστική ανάπτυξη κατά τις τελευταίες δεκαετίες, εντοπίζεται κυρίως σε ορισμένες παραλιακές περιοχές στις οποίες οριοθετήθηκαν οικισμοί κάτω των 2.000 κατοίκων.

Η ανοικοδόμηση αφορά κυρίως παραθεριστικές κατοικίες και ελάχιστα κτίσματα φιλοξενίας επισκεπτών και καταστήματα εστίασης.

Στους οικισμούς Πεδή, Ασπροτόταμο, Άγιο Στέφανο, που περικλείουν τον μυχό του όρμου «Μακρύ Γυαλός» και τα Τσόνια στον ομώνυμο όρμο, η οικοδόμηση έγινε ανοργάνωτα, χωρίς ρυμοτομικό σχέδιο και τα κτίσματα βρίσκονται διάσπαρτα και συνήθως μέσα σε εκτάσεις γόνιμης καλλιεργούμενης ή και εγκαταλελειμμένης γεωργικής γης. Εκτός από τη σπατάλη εύφορης γης που γίνεται με αυτόν τον τρόπο, δυσκολεύεται σε μεγάλο βαθμό και ο πολεοδομικός σχεδιασμός και γίνεται δυσανάλογα υψηλό το κόστος μελλοντικής δικτύωσης των οικισμών (δρόμοι, ηλεκτρικό ρεύμα, νερό, αποχέτευση).

Οι οικισμοί Παλιός και Γενί Λιμάνι έχουν έναν πυρήνα περισσότερο συμπαγή που προέρχεται από το παρελθόν όταν ήταν επίνια της περιοχής. Και εδώ η οριοθετημένη περιοχή έχει έκταση πολλαπλάσια της έκτασης του συνεκτικού τμήματος και των αναγκών σε γη για οποιοσδήποτε προγραμματικό μέγεθος μπορεί να τεθεί.

Οι τέσσερις (4) κύριοι οικισμοί της Δ.Ε., κατά τις τελευταίες δεκαετίες παρουσιάζουν πληθυσμιακή συρρίκνωση και δεν υπάρχει αξιοσημείωτη οικιστική ανάπτυξη με επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Αξιόλογα αρχιτεκτονικά σύνολα συνιστούν οι παλαιοί αγροτικοί οικισμοί, οι οποίοι αποτελούν και αντικείμενα τουριστικού ενδιαφέροντος, για την πολεοδομική τους ανάπτυξη, τα κτίσματα και τη σχέση τους σαν σύνολα αλλά και των επί μέρους στοιχείων τους με το φυσικό περιβάλλον.

Τα κυριότερα συμπεράσματα που αφορούν θέματα πολεοδομικής δομής και αστικής ποιότητας ζωής είναι:

- Δεν είναι εμφανής η ανάγκη επέκτασης στους οικιστικούς υποδοχείς της Δ.Ε. Αντίθετα στους παράλιους οικισμούς, περιλαμβάνονται εντός των ορίων υπερβολικά μεγάλες εκτάσεις.
- Προκύπτει η ανάγκη πολεοδόμησης των περισσότερων παράλιων οικισμών διότι η σημερινή ανυπαρξία δρόμων και άλλων κοινόχρηστων χώρων εμποδίζει την ανάπτυξη τους.
- Για τους υπόλοιπους οικισμούς της δημοτικής ενότητας οι αναπλάσεις και οι πολεοδομήσεις δεν είναι πρώτη προτεραιότητα, αρκεί να καλυφθούν οι εμφανείς ανάγκες σε χώρους στάθμευσης και διευθέτησης του κυκλοφοριακού των οχημάτων, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν θα χρειαστούν πολεοδομήσεις σε ευθετότερο χρόνο.
- Μέχρι την πολεοδόμηση και για την απεμπλοκή πολλών ιδιοκτησιών από την αδυναμία δόμησης, μπορεί να εφαρμοσθεί «η διαδικασία κύρωσης του υφιστάμενου δικτύου κοινόχρηστων χωρών», κατ' εφαρμογή του Άρθρου 35 του Ν. 3937/11 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 60/31.03.2011).

Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.) Πέτρας

Οι οικισμοί της Δ.Ε. Πέτρας συνθέτουν ένα πλέγμα με επίκεντρο την έδρα της δημοτικής ενότητας και δορυφόρους τους λοιπούς οικισμούς. Η δημοτική ενότητα διακρίνεται σε δύο τμήματα με βάση την κυρίαρχη χωρική δυναμική:

- Το παραθαλάσσιο τμήμα με τους οικισμούς της Πέτρας και της Ανάξου, οι οποίοι χαρακτηρίζονται από τη δυναμική της τουριστικής ανάπτυξης και
- Τους ημιορεινούς οικισμούς Σκουτάρου, Λαφιώνα, Στύψης και Υψηλομετώπου, οι οποίοι είναι τυπικοί αγροτικοί οικισμοί και ως εκ τούτου διέπονται από τη δυναμική της αγροτικής ανάπτυξης (κυρίως ελαιοπαραγωγής).

Ο διττός αυτός ρόλος της δημοτικής ενότητας παρέχει μία συνδυασμένη ανάπτυξη τουρισμού και γεωργίας που εξασφαλίζει εισόδημα στους ντόπιους καθόλη τη διάρκεια του έτους.

Το καλοκαίρι οι παραθαλάσσιοι οικισμοί δέχονται πληθώρα τουριστών αλλά και κατοίκους των ορεινότερων οικισμών, ενώ τους χειμερινούς μήνες ορισμένοι οικισμοί εγκαταλείπονται σχεδόν πλήρως.

Η Πέτρα αποτελεί χαρακτηρισμένο παραδοσιακό οικισμό (ΠΔ 19-10-1978/ ΦΕΚ 594Δ), που συνδυάζει την τουριστική ανάπτυξη με το αξιόλογο τοπίο. Το οικιστικό κέντρο της Πέτρας εξαρτάται λειτουργικά από την Καλλονή, η οποία αποτελεί κέντρο με συμπληρωματικές εξυπηρετήσεις σε κοντινή απόσταση από την Πέτρα.

Χάριν της μικρής απόστασης μεταξύ τους και του όμοιου δυναμικού χαρακτήρα τους στον τομέα του τουρισμού, η Πέτρα αναγνωρίζεται ως δίπολο με την Μήθυμνα (Μόλυβος). Πρόκειται για όμορες δημοτικές ενότητες με τουριστικό χαρακτήρα, παραλιακό μέτωπο και ιδιαίτερο οικιστικό περιβάλλον (παραδοσιακός οικισμός Πέτρας, ιδιαίτερη αρχιτεκτονική Μόλυβου, Βυζαντινό κάστρο Μόλυβου, Παναγιά Πέτρας, ιαματικές πηγές Εφταλούς). Η σταδιακή εξάπλωση της δόμησης στην παραλιακή ζώνη είναι μια πραγματικότητα, σχηματίζοντας μία ενιαία τουριστική ζώνη με μεγάλη δυναμική ανάπτυξης.

Στις εξωαστικές παραλιακές περιοχές δεν παρατηρούνται σημαντικές συγκεντρώσεις πυκνοδομημένων αυθαίρετων κατατμήσεων, αλλά σε περίπτωση αύξησης της μελλοντικής ζήτησης παραθεριστικής γης, η παραλιακή περιοχή της Δ.Ε. Πέτρας αλλά και της όμορης Δ.Ε. Μήθυμνας ενδέχεται να δεχτεί μία άμορφη και άναρχη οικιστική ανάπτυξη. Η θεσμοθέτηση των χρήσεων και περιορισμών δόμησης με το ΣΧΟΟΑΠ μπορεί να ανασχέσει αυτόν τον κίνδυνο, αλλά ταυτόχρονα υπάρχει η άποψη ότι έχει λειτουργήσει αποτρεπτικά καθώς έχει περιορίσει σημαντικά οποιαδήποτε επιδίωξη επένδυσης στην περιοχή.

Ο εξωαστικός χώρος της Δ.Ε. Πέτρας δέχεται πιέσεις κυρίως, στα πεδινά και στις παραθαλάσσιες περιοχές, που συγκεντρώνουν τους τουριστικούς πόρους και τις χρήσεις αναψυχής. Σε αυτές τις περιοχές (Άναξος, Πέτρα, παραλία Αμπέλια) παρουσιάζονται πιέσεις για ανάπτυξη παραθεριστικής κατοικίας.

Επίσης, δόμηση εκτός σχεδίου παρατηρείται στη μικρή και μεγάλη Τζιχράντα, οι οποίες είναι σήμερα ανοργάνωτες παραλίες.

Πιέσεις ασκούνται και στη παραλιακή περιοχή Αυλάκι, όπου υπάρχει αλιευτικό καταφύγιο και ήδη έχουν αναπτυχθεί χρήσεις τουρισμού, εστίασης και αναψυχής. Στη ζώνη δυτικά της Πέτρας, προς Άναξο, αναγνωρίζεται η τάση για δημιουργία ξενοδοχειακών μονάδων υψηλής ποιότητας.

Οι παραλιακοί οικισμοί της Δ.Ε. Πέτρας και της Δ.Ε. Μήθυμνας υπερφορτίζονται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, ξεπερνώντας τη χωρητικότητα των τουριστικών υποδομών, των δρόμων και των πεζόδρομων, των αποχετευτικών δικτύων και των συστημάτων αποκομιδής απορριμμάτων, των παραλιών κολύμβησης, «του ζωτικού χώρου» και των συνηθειών των ντόπιων. Υπερφορτίζονται, συχνά υπερβαίνοντας τη φέρουσα ικανότητα της περιοχής. Ως αποτέλεσμα, συχνά ντόπιοι και επισκέπτες ενοχλούνται από φορτίσεις θορύβου, συνωστισμού και οπτικής ρύπανσης.

Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.) Ερεσού – Αντίσσης

Η Δ.Ε. Ερεσού – Αντίσσης βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα της Λέσβου. Αποτελείται από τοπία με πλούσια βλάστηση καθώς και παραθαλάσσιους και ημιορεινούς οικισμούς, μεσαίας και μικρής

κατηγορίας. Οι παραθαλάσσιοι οικισμοί αποτελούν πόλο έλξης τουριστών τους καλοκαιρινούς μήνες. Η κατάσταση του δομημένου περιβάλλοντος είναι ικανοποιητική ωστόσο απαιτούνται παρεμβάσεις αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης στους οικισμούς Αντίσσης, Σιγρίου και στην πλατεία του παραδοσιακού οικισμού Βατούσας (ΠΔ 19-10-1978/ ΦΕΚ 594Δ). Απαιτείται η συντήρηση ορισμένων σχολικών κτιρίων και αθλητικών εγκαταστάσεων. Στις εξωαστικές παραλιακές περιοχές δεν παρατηρούνται σημαντικές συγκεντρώσεις πυκνοδομημένων αυθαιρέτων κατατμήσεων.

Όσον αφορά στις παραλιακές περιοχές, η φημισμένη παραλία της Σκάλας Ερεσού, μήκους περίπου 2 χλμ., αποτελεί το επίγειο του οικισμού και το πιο οργανωμένο τουριστικό κέντρο. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται το φαινόμενο της διάβρωσης της ακτής ωστόσο με κατεύθυνση την αντιμετώπιση της διάβρωσης πραγματοποιούνται εργασίες βυθομέτρησης στη θάλασσα περιοχή και προγραμματίζονται συναφείς μελέτες και έργα. Επίσης, ο Δήμος Δυτικής Λέσβου βρίσκεται σε αναζήτηση λύσεων προστασίας του χαρακτήρα της παραλιακής περιοχής, μετά και την έκδοση απόφασης επί της ασκηθείσας προσφυγής του ενώπιον του ΣτΕ, σχετικά με τον καθορισμό των ορίων του αιγιαλού και της παραλίας στην περιοχή «Αφεντέλι» της Σκάλας Ερεσού, καθώς βάσει του ΦΕΚ 36/14.02.2012 το μεγαλύτερο κομμάτι της παραλίας καθίσταται άρτιο και οικοδομήσιμο αφού η χάραξη της γραμμής του αιγιαλού δεν έχει τοποθετηθεί βάσει του χειμέριου κύματος.

Άλλες παραλίες με σημαντική τουριστική κίνηση αποτελούν οι παραλίες Ταβαρίου, Χρούσου και Ποδαρά του δημοτικού διαμερίσματος Μεσοτόπου. Ειδικότερα, το Ταβάρι, επίγειο του Μεσοτόπου, αποτελεί ένα παραθαλάσσιο χωριό, με γραφικό λιμανάκι και εξοχικές κατοικίες και ενοικιαζόμενα δωμάτια. Ανατολικά και δυτικά του Ταβαρίου βρίσκονται οι παραλίες του Ποδαρά και του Χρούσου. Ο Ποδαράς αποτελεί μια σχετικά απομονωμένη ακρογιαλιά χωρίς πολλές ανθρώπινες παρεμβάσεις ενώ ο Χρούσος, μια αμμώδη παραλία που περιβάλλεται από ηφαιστειογενές τοπίο και μια μικρή πεδινή έκταση. Και στις δύο παραλίες δεν παρατηρούνται οργανωμένες τουριστικές υπηρεσίες διαμονής και εστίασης ενώ παράλληλα αποτελούν δυνητικές περιοχές ανάπτυξης και επομένως επιβάλλεται ο σχεδιασμός και καθορισμός πλαισίου αξιοποίησης και άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.) Πολιχνίτου

Η Δ.Ε. Πολιχνίτου βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα της νήσου Λέσβου και αποτελείται από μεσαίους και μικρούς οικισμούς. Ο μεγαλύτερος είναι ο παραδοσιακός οικισμός Πολιχνίτου (ΠΔ 19-10-1978/ ΦΕΚ 594Δ), με πολυάριθμα κτίσματα, τα οποία παραμένουν κλειστά και ασυντήρητα από τους ιδιοκτήτες τους. Άλλοι χαρακτηρισμένοι παραδοσιακοί οικισμοί είναι τα Βασιλικά, το Λισβόρι και η Βρίσα. Ειδικά, σε ό,τι αφορά τον τελευταίο, σχεδόν ισοπεδώθηκε με το σεισμό που εκδηλώθηκε στις 12 Ιουνίου 2017. Από το σεισμό γκρεμίσθηκαν/κρίθηκαν κατεδαφιστές 280 κατοικίες, το σχολείο, τα δημόσια κτίρια ενώ σοβαρές ζημιές υπέστησαν οι εκκλησίες, αναγκάζοντας τους κατοίκους να μετοικήσουν προσωρινά. Έχει ήδη ξεκινήσει η ανοικοδόμηση του χωριού, παρατηρούνται ωστόσο προβλήματα καθυστέρησης έκδοσης αδειών λόγω των γραφειοκρατικών και χρονοβόρων διαδικασιών και της έλλειψης προσωπικού των αρμόδιων υπηρεσιών.

Οι παραθαλάσσιοι οικισμοί της δημοτικής ενότητας αποτελούν δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς του νησιού. Ο παραδοσιακός οικισμός των Βατερών, με ακτογραμμή περίπου 8 χλμ., αποτελεί τη μεγαλύτερη σε μήκος αλλά και μία από τις εντυπωσιακότερες παραλίες του νησιού. Ένα μεγάλο τμήμα της είναι οργανωμένο τουριστικά με ξενοδοχεία, υπηρεσίες εστίασης αλλά και υποδομές διεξαγωγής θαλάσσιων σπορ ενώ υπάρχουν και εκτεταμένες περιοχές με δυνατότητα υποδοχής τουριστικών επενδύσεων.

Πρόκειται για μια περιοχή με ιδιαίτερο γεωθερμικό ενδιαφέρον λόγω του βεβαιωμένου γεωθερμικού πεδίου χαμηλής θερμοκρασίας Πολιχνίτου – Λισβορίου ενώ και οι ιαματικές πηγές του φημίζονται για τα νερά τους καθώς θεωρούνται ιδανικά για την θεραπεία διαφόρων παθήσεων. Ιδιαίτερη σημασία για την αναπτυξιακή προοπτική της περιοχής έχει το γεωθερμικό πεδίο Πολυχνίτου την αξιοποίηση του οποίου επιδιώκει ο Δήμος με την ενεργοποίηση και συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα τόσο στο επίπεδο της διάθεσης θερμικής ενέργειας για χρήση του πρωτογενή τομέα, όσο και για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης υπηρεσιών και υποδομών στον τομέα του θερμαλισμού και των υπηρεσιών υγείας / ευεξίας.

1.2.4 Βασικές Υποδομές και Δίκτυα

1.2.4.1 Δίκτυα Ύδρευσης – Άρδευσης – Αποχέτευσης – Ομβρίων

Η γενική κατάσταση και η εδαφική κάλυψη των δικτύων είναι σχετικά ικανοποιητική αν και έχουν αρκετά περιθώρια επέκτασης, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες ολόκληρου του Δήμου Δυτικής Λέσβου. Ήδη έχουν ενταχθεί σε συγχρηματοδοτούμενα Ευρωπαϊκά Προγράμματα σειρά έργων δικτύων αποχέτευσης ακαθάρτων και σχετικών μελετών. Συγκεκριμένα:

Δημοτική Ενότητα Καλλονής

Όλοι οι οικισμοί εξυπηρετούνται από το υφιστάμενο δίκτυο ύδρευσης, το οποίο είναι σε καλή κατάσταση με εξαίρεση τους οικισμούς Κεραμίου, Σκάλας Καλλονής, Αριανών, Παπιανών και Αρίσβης στους οποίους η κατάσταση του δικτύου ύδρευσης των οικισμών απαιτεί σημαντικές και εκτεταμένες εργασίες για την ορθή λειτουργία του. Σε καλή κατάσταση βρίσκεται και το υφιστάμενο δίκτυο άρδευσης με εξαίρεση την κοινότητα Άγρας και την κοινότητα Κεραμίου. Στη 2^η φάση υλοποίησης βρίσκεται το αρδευτικό δίκτυο Παρακοίλων. Υλοποιείται μελέτη για τις επεμβάσεις στο αποχετευτικό δίκτυο και στην Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.) Καλλονής, η οποία υπολειπεται, ενώ εξελίσσονται εργασίες βελτίωσης του εσωτερικού και εξωτερικού υδραγωγείου Καλλονής. Το αποχετευτικό δίκτυο της δημοτικής ενότητας δεν είναι ολοκληρωμένο ενώ στην κοινότητα Κεραμίου η προσαγωγή των λυμάτων από τον οικισμό στην Ε.Ε.Λ. Καλλονής γίνεται μέσω δύο αντλιοστασίων.

Δημοτική Ενότητα Μανταμάδου

Το σύνολο των οικισμών της δημοτικής ενότητας διαθέτει υδρευτικό δίκτυο που στο μεγαλύτερο μέρος του είναι πεπαλαιωμένο, εμφανίζοντας συχνά προβλήματα διαρροών και ζημιών. Για την αντικατάσταση και τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων παλαιών δικτύων, βρίσκεται υπό ένταξη έργο που αφορά στην κατασκευή νέων εσωτερικών δικτύων ύδρευσης των οικισμών Μανταμάδου, Κάπης, Κλειούς και Πελόπης. Οι παραλιακοί οικισμοί της δημοτικής ενότητας δεν διαθέτουν αποχετευτικό δίκτυο και εξυπηρετούνται με απορροφητικούς βόθρους, ενώ έχουν εκπονηθεί μελέτες και έχει εξεταστεί η κατασκευή Ε.Ε.Λ. για την επεξεργασία λυμάτων διαφόρων οικισμών της δημοτικής ενότητας.

Δημοτική Ενότητα Πέτρας

Η ύδρευση της δημοτικής ενότητας πραγματοποιείται από πηγές και γεωτρήσεις πόσιμο νερού, που έχουν ανορυχθεί στην περιοχή και το οποίο μεταφέρεται σε δεξαμενές και διατίθεται στους οικισμούς της. Η εξυπηρέτηση των οικισμών γίνεται δίχως σημαντικά προβλήματα και η ποιότητα του νερού θεωρείται ικανοποιητική ενώ υπάρχει παράλληλη αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργούνται λόγω της ποιότητας του δικτύου.

Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, για την κάλυψη των αναγκών σε πόσιμο νερό, λαμβάνεται ειδική μέριμνα προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα επάρκειας και παροχής νερού που δημιουργούνται λόγω του τουριστικού χαρακτήρα του Δήμου. Τα δίκτυα αποχέτευσης των οικισμών Πέτρας, Ανάξου, Πετρί

και Λαφιώνα συνδέονται με τη Μονάδα Επεξεργασίας και Διάθεσης Λυμάτων Οικισμών Πέτρας (Βιολογικός Καθαρισμός) που λειτουργεί στη θέση Αγία Βαρβάρα, ενώ των οικισμών Σκουτάρου, Στύψης και Υψηλομετώπου προβλέπεται να συνδεθούν με αυτόνομες μονάδες επεξεργασίας λυμάτων.

Το αρδευτικό δίκτυο στην περιοχή παρουσιάζει συνεχείς βλάβες που οφείλονται σε χρήση σωλήνων χαμηλής πίεσης (6 atm) καθώς και σε λάθη εγκιβωτισμού.

Δημοτική Ενότητα Αγίας Παρασκευής

Στην περιοχή της δημοτικής ενότητας η κάλυψη των καθημερινών αναγκών ύδρευσης των κατοίκων πραγματοποιείται από γεωτρήσεις, ωστόσο προβλήματα παρατηρούνται στον οικισμό καθώς το νερό του δικτύου δεν είναι κατάλληλο προς πόση ενώ για την κάλυψη των μελλοντικών αυξημένων αναγκών θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα διάνοιξης νέων γεωτρήσεων. Το υφιστάμενο δίκτυο ύδρευσης χρήζει αντικατάστασης καθώς είναι πεπαλαιωμένο και εμφανίζει συχνά προβλήματα ζημιών. Σε εξέλιξη βρίσκεται έργο που αφορά την κατασκευή εξωτερικού δικτύου ύδρευσης από πηγές και γεωτρήσεις στους οικισμούς Αγίας Παρασκευής και Νάπης, την κατασκευή νέας δεξαμενής στον οικισμό Αγίας Παρασκευής και τα απαιτούμενα Η/Μ έργα και συστήματα αυτοματισμών – τηλεελέγχου και τηλεχειρισμών των εγκαταστάσεων. Επιπλέον, σε φάση ωρίμανσης βρίσκεται και το έργο που αφορά την κατασκευή του φράγματος Τσικνιά, το οποίο σε συνδυασμό με τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας νερού και δικτύων θα καλύψει τις ανάγκες ύδρευσης μεγάλου μέρους της Λέσβου και της Μυτιλήνης και εν συνεχεία θα καλύψει και τις ανάγκες άρδευσης του κάμπου Καλλονής και των γύρω περιοχών. Το εσωτερικό δίκτυο αποχέτευσης έχει αντικατασταθεί στο 40% του συνόλου της δημοτικής ενότητας και απαιτείται η ολοκλήρωση της αντικατάστασης του υπολειπόμενου τμήματος. Έχει κατασκευαστεί και το σύστημα μεταφορά των λυμάτων Νάπης και Αγίας Παρασκευής στην Ε.Ε.Λ. Καλλονής ωστόσο τμήμα του αγωγού προσαγωγής προς την Ε.Ε.Λ. Καλλονής, χρειάζεται επιδιόρθωση, για να διορθωθεί η μεγάλη εισροή υδάτων.

Είναι σημαντικό να αντιμετωπισθούν κατά το δυνατό άμεσα τα θέματα σύνδεσης με την ΕΕΛ Καλλονής φυσικά αφού διασφαλισθεί η πλήρης και αποτελεσματική λειτουργία της ΕΕΛ ώστε να μην επιβαρύνεται συνολικά το περιβάλλον και οι υδάτινοι υποδοχείς από την ανεξέλεγκτη ρύπανση.

Δημοτική Ενότητα Ερεσού – Αντίσσης

Οι οικισμοί της δημοτικής ενότητας εξυπηρετούνται δίχως ιδιαίτερα προβλήματα από το δίκτυο ύδρευσης της περιοχής, απαιτείται ωστόσο η συντήρηση του υδραυλικού δικτύου άρδευσης του φράγματος της Ερεσού και η αποκατάσταση βλάβης του δικτύου – αντλιοστασίου ύδρευσης της .Κ. Ερεσού για τις ανάγκες πολιτικής προστασίας. Σε όλες τις κοινότητες λειτουργεί σύστημα συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων, ενώ σε εξέλιξη βρίσκονται έργα αποκατάστασης της πλήρους λειτουργίας της μονάδας επεξεργασίας λυμάτων των οικισμών Ερεσού – Σκάλας Ερεσού.

Μέρος του ερευνητικού προγράμματος με τίτλο «HYDROUSA: Εφαρμογή καινοτόμων λύσεων ανάκτησης μη συμβατικών υδατικών πόρων με ανταποδοτικά οφέλη σε Μεσογειακές περιοχές στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας - Διαχείριση αποθεμάτων νερού με χρήση καινοτόμων επιχειρηματικών μοντέλων επανάχρησης για την περιοχή της Μεσογείου» διεξάγεται στην Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων Αντισσας. Στόχος του, η κατάλληλη επεξεργασία των εισερχόμενων λυμάτων, ώστε οι τελικές εκροές των επεξεργασμένων να αξιοποιούνται στην άρδευση - λίπανση καλλιεργειών. Ταυτόχρονα, από την κομποστοποίηση τις λύος παράγεται βιοαέριο, το οποίο θα χρησιμοποιείται ως καύσιμο για την αυτοκίνηση.

Δημοτική Ενότητα Πολιχνίτου

Το υφιστάμενο δίκτυο ύδρευσης της δημοτικής ενότητας εξυπηρετεί την περιοχή δίχως ιδιαίτερα προβλήματα. Μικρής κλίμακας τοπικά αρδευτικά δίκτυα λειτουργούν στην περιοχή με μικρά προβλήματα ενώ απαιτείται ο εκσυγχρονισμός των αρδευτικών δικτύων Βασιλικών και Λισβορίου. Ειδικά, το αρδευτικό Λισβορίου κατασκευάστηκε από αμιαντοσωλήνες και παρουσιάζει συχνά προβλήματα. Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες αντιμετωπίζεται ανεπάρκεια αρδευτικού νερού, αφού υπάρχει μόνο μία γεώτρηση και βοηθητικά δίδεται νερό από τις πηγές Πέσσας (περίσσειμα αρδευτικού Βασιλικών). Επιπρόσθετα, η περιοχή Πετρόλακκα Πολυχνίτου (αρδευτικό δίκτυο Πολυχνίτου) αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα επάρκειας καθώς έχει πέσει η στάθμη στον υδροφόρο και η γεώτρηση δεν μπορεί να καλύψει την ζήτηση νερού (περίπου 4κυβικά/ώρα).

Στους οικισμούς Πολιχνίτου, Βρίσας και Βατερών βρίσκεται σε εξέλιξη έργο που αφορά την αποχέτευση και επεξεργασία των αστικών λυμάτων.

Δημοτική Ενότητα Μήθυμνας

Στην περιοχή υπάρχουν οχτώ (8) πηγές που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση του συνόλου των οικισμών της δημοτικής ενότητας και αντίστοιχος αριθμός υδρευτικών γεωτρήσεων. Το σύνολο των οικισμών διαθέτει υδρευτικό και αποχετευτικό δίκτυο ποικίλης ποιότητας, με εξαίρεση την περιοχή της Ευθαλούς που διαθέτει βόθρους. Σε εξέλιξη βρίσκονται έργα άμεσης αποκατάστασης των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και αντλιοστασίων ακαθάρτων Μήθυμνας, σύμφωνα με τη ΔΕΥΑΛ.

Απαιτείται η αντικατάσταση τμήματος των εξωτερικών δικτύων ύδρευσης. Για τους οικισμούς Άργεννου, Λεπέτυμνου και Συκαμινέας εκπονείται σχετική μελέτη. Αποκατάστασης χρήζει η λιμνοδεξαμενή του Βαφείου η οποία κατασκευάστηκε το 1996 με σκοπό όχι μόνο την άρδευση των περιοχών Μήθυμνας και Πέτρας αλλά και την εξυπηρέτηση των αναγκών ύδρευσης. Το αρδευτικό δίκτυο στην περιοχή παρουσιάζει συνεχείς βλάβες που οφείλονται σε χρήση σωλήνων χαμηλής πίεσης (6atm) καθώς και σε λάθη εγκιβωτισμού. Λόγω των εκτεταμένων ζημιών που παρουσιάζει καθίσταται αβέβαιη η μελλοντική άρδευση της περιοχής ενώ για την εξασφάλιση της ύδρευσης κρίνεται απαραίτητη η ταυτόχρονη κατασκευή δύο ταχυδιυλιστηρίων.

1.2.4.2 Διαχείριση Αποβλήτων

Διαχείριση Αστικών Λυμάτων

Εντός των ορίων του Δήμου Δυτικής Λέσβου εντοπίζονται συνολικά εννέα (9) υφιστάμενες Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.) σε ενεργή ή αδρανή κατάσταση ενώ στο Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) Βορείου Αιγαίου (Αύγουστος, 2018) προτείνεται η κατασκευή έργων Ε.Ε.Λ. στη δημοτική ενότητα Πολιχνίτου ως οικισμού Γ' προτεραιότητας. Οι Ε.Ε.Λ. του Δήμου (υφιστάμενες και προτεινόμενες) κατανέμονται ως εξής:

Πίνακας 13: Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.) εντός του Δήμου Δυτικής Λέσβου

Κατάσταση	Ονομασία Ε.Ε.Λ.	Δημοτική Ενότητα
Εν ενεργεία Ε.Ε.Λ. [3]	Ε.Ε.Λ. Μήθυμνας	Μήθυμνας
	Ε.Ε.Λ. Πέτρας	Πέτρας
	Ε.Ε.Λ. Ερεσού – Αντίσσης	Ερεσού – Αντίσσης
Εν ενεργεία Μικρές Ε.Ε.Λ. (Ε.Ε.Λ. Μικρών Οικισμών) [5]	Ε.Ε.Λ. Σιγρίου	Ερεσού – Αντίσσης
	Ε.Ε.Λ. Μεσοτόπου	
	Ε.Ε.Λ. Άντισσας	
	Ε.Ε.Λ. Χιδήρων	
	Ε.Ε.Λ. Βατούσας – Πτερούντας	
Αδρανής – Υπό μελέτη οι επεμβάσεις βελτίωσης[1]	Ε.Ε.Λ. Καλλονής	Καλλονής
Υπό κατασκευή [1]	Ε.Ε.Λ. Πολιχνίτου – Βρίσας – Βασιλικών	Πολιχνίτου
Σύνολο		10

Πηγή: Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (Χάρτες Κινδύνων Πλημμύρας), 2017

Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων

Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου είναι υπεύθυνος για τη συλλογή των αστικών στερεών αποβλήτων που παράγονται στο σύνολο της εδαφικής του επικράτειας. Για το σκοπό αυτό έχει εγκριθεί το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων για τη χρονική περίοδο 2021-2025. Τα σύμμεικτα Αστικά Στερεά Απόβλητα (πράσινοι κάδοι), συμπεριλαμβανομένων των ογκωδών, συλλέγονται και μεταφέρονται από τη Διεύθυνση Καθαριότητας και διατίθενται στο Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) Λέσβου που βρίσκεται στη θέση «Κλεφτόβιγλα», ενώ οι ανακυκλώσιμες συσκευασίες, που συλλέγονται στους μπλε κάδους ανακύκλωσης, μεταφέρονται στο Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) στην περιοχή Μόρια του Δήμου Μυτιλήνης για περαιτέρω διαλογή.

Πίνακας 14: Αποτελέσματα Ανακύκλωσης Συσκευασιών στο Δήμο Δυτικής Λέσβου

Έτος	Ποσότητες σε ΚΔΑΥ (τόνοι)			Ποσοστό Καθαρότητας Μπλε Κάδου (%)
	Μεικτές Ανακυκλώσιμες Συσκευασίες (μπλε κάδοι)	Υπόλειμμα ΚΔΑΥ προς ΧΥΤΑ	Καθαρές Ανακυκλώσιμες Συσκευασίες	
2014	424,05	76,89	347,16	81,87%
2015	721,38	140,58	580,50	80,51%
2016	938,52	202,62	735,90	78,41%
2017	1.096,29	255,42	840,87	76,70%
2018	1.254,00	270,10	983,90	78,46%
2019	1.185,69	336,93	848,76	71,58%
2020	992,89	256,46	736,43	74,17%

Πηγή: Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων 2021 – 2025 Δήμου Δυτικής Λέσβου

Στο Δήμο Δυτικής Λέσβου λειτουργούν τρεις (3) Σταθμοί Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ) στις δημοτικές ενότητες Ερεσού – Αντίσσης, Πέτρας και Πολιχνίτου, ενώ έχει γίνει η αποκατάσταση όλων των παλαιότερων Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ). Αν και ο Δήμος μέχρι στιγμής στερείται

Πράσινων Σημείων (ΠΣ) και Γωνιών Ανακύκλωσης, έχει υποβάλει στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Βορείου Αιγαίου και στο Πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης τρεις προτάσεις για χρηματοδότηση για την ανάπτυξη συστημάτων Διαλογής στην Πηγή για βιοαπόβλητα και ανακυκλώσιμα υλικά και με στόχο τη μείωση της ποσότητας των σύμμεικτων αποβλήτων. Αυτές είναι:

- Η πρόταση «Δημιουργία υποδομών για την πρόληψη δημιουργίας Αποβλήτων (Πράσινα Σημεία, Γωνίες Ανακύκλωσης) Δήμου Δυτικής Λέσβου», στο Ε.Π. Βορειο Αιγαίο, που αφορά στη δημιουργία υποδομών για την εφαρμογή προγράμματος Διαλογής στην Πηγή (ΔσΠ) ανακυκλώσιμων υλικών μέσω προμήθειας εξοπλισμού συλλογής, μεταφοράς και προσωρινής αποθήκευσης, τη δημιουργία 27 γωνιών ανακύκλωσης σε 22 επιλεγμένους οικισμούς και την κατασκευή 3 ΠΣ (σε Καλλονή, Άντισσα και Πολιχνίτο).
- Η πρόταση «Ανάπτυξη συστήματος συλλογής βιοαποβλήτων Δήμου Δυτικής Λέσβου», στο Ε.Π. Βόρειο Αιγαίο, που αφορά στην ανάπτυξη συστήματος χωριστής συλλογής των οικιακών βιοαποβλήτων στο Δήμο Δυτικής Λέσβου μέσω προμήθειας εξοπλισμού συλλογής και μεταφοράς βιοαποβλήτων που θα εγκατασταθεί σε επιλεγμένες Κοινότητες καθώς και δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών για τη διασφάλιση της ενεργού συμμετοχής τους στο πρόγραμμα βιοαποβλήτων.
- Η πρόταση «Προμήθεια εξοπλισμού Διαλογής στην Πηγή Ανακυκλώσιμων Αποβλήτων Δήμου Δυτικής Λέσβου» στην πρόσκληση ΑΤ04 του Άξονα Προτεραιότητας «Περιβάλλον», του προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης» για τη συμπλήρωση των δικτύων ΔσΠ λοιπών ανακυκλώσιμων υλικών.

Εικόνα 8: Χωροθέτηση Πράσινων Σημείων και Γωνιών Ανακύκλωσης στο Δήμο Δυτικής Λέσβου

Πηγή: Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων 2021 – 2025 Δήμου Δυτικής Λέσβου

Για τα απόβλητα των συσκευασιών, ο Δήμος συνεργάζεται με το Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) «Ελληνική Εταιρία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης». Τα ΣΕΔ αποβλήτων που δραστηριοποιούνται εντός του Δήμου σε συνεργασία με φορείς και επιχειρήσεις παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 15: Δράσεις Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης εντός του Δήμου Δυτικής Λέσβου

Είδος Αποβλήτων	Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ)	Σύμβαση του Δήμου με ΣΕΔ (Ναι/Όχι)	Τρόπος Συλλογής Αποβλήτων
Απόβλητα Συσκευασιών	Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης Α.Ε. (ΕΕΑΑ)	Ναι	Στο σύνολο της έκτασης του Δήμου είναι εγκατεστημένοι 350 μπλε κάδοι για τη συλλογή αποβλήτων συσκευασιών όπως αλουμινένιες, λευκοσιδηρές, πλαστικές, γυάλινες και χάρτινες συσκευασίες.
Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)	Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.	Όχι	Η συλλογή των αποβλήτων πραγματοποιείται ως επί το πλείστον από εμπορικά καταστήματα, επιχειρήσεις (σούπερ μάρκετ, καταστήματα πώλησης ηλεκτρικών ειδών κ.λπ.) και «πλανόδιους συλλέκτες»
Οχήματα στο Τέλος του Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ)	-	-	Ύπαρξη δύο συμβεβλημένων σημείων συλλογής ΟΤΚΖ τους, στα οποία μπορούν οι κάτοχοί τους να τα παραδώσουν είτε οι ίδιοι είτε σε συνεργασία με το Δήμο.
Απόβλητα Φορητών Ηλεκτρικών Στηλών	ΑΦΗΣ Α.Ε.	Όχι	Η συλλογή γίνεται σε ειδικούς κάδους που έχει τοποθετήσει η εταιρία ΑΦΗΣ ΑΕ εντός του Δήμου (εμπορικά καταστήματα και επιχειρήσεις που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον).
Απόβλητα Ελαίων	Εναλλακτική Διαχείριση Αποβλήτων Λιπαντικών Ελαίων (ΕΝ.ΔΙ.Α.Λ.Ε. Α.Ε.)	Όχι	Η συλλογή των χρησιμοποιούμενων ορυκτελαίων από τα σημεία παραγωγής τους αλλά και η εναλλακτική τους διαχείρισης οργανώνεται από την ΕΝ.ΔΙ.Α.Λ.Ε. Α.Ε.
Ελαστικά Οχημάτων	ECOELASTIKA	Όχι	Η συλλογή και η εναλλακτική διαχείριση των μεταχειρισμένων ελαστικών από τα συνεργεία και τα σημεία συλλογής οργανώνεται από την ECOELASTIKA

Πηγή: Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων 2021 – 2025 Δήμου Δυτικής Λέσβου

Για τη διαχείριση των αποβλήτων ο Δήμος απασχολεί, στη Διεύθυνση Καθαριότητας και Περιβάλλοντος, συνολικά 105 υπαλλήλους (85 τακτικούς υπαλλήλους και 20 εργαζόμενους με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου) ενώ ο κινητός εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για την αποκομιδή των ΑΣΑ αποτελείται από 23 οχήματα και συγκεκριμένα από:

- Εννέα (9) απορριματοφόρα σύμμεικτων αποβλήτων τύπου πρέσας,
- Έξι (6) απορριματοφόρα σύμμεικτων αποβλήτων τύπου μύλου,
- Δύο (2) απορριματοφόρα ανακύκλωσης τύπου πρέσας,

- Δύο (2) πλυντήρια κάδων,
- Τέσσερα (4) δορυφορικά.

1.2.4.3 Υποδομές Ενέργειας

Όπως όλα τα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου έτσι και η νήσος της Λέσβου ηλεκτροδοτείται από Αυτόνομο Σταθμό Παραγωγής που λειτουργεί με μαζούτ και Diesel. Ο θερμικός σταθμός βρίσκεται στην πόλη της Μυτιλήνης και έχει εγκατεστημένη ισχύ 52.500 KW. Εμφανές ωστόσο, είναι το πρόβλημα της επάρκειας των εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας. Πέρα από τα σοβαρά προβλήματα τοπικής ατμοσφαιρικής ρύπανσης που δημιουργούν οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις, η θέση του εργοστασίου αδυνατεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες επέκτασης του χώρου και του εξοπλισμού του. Παρά το γεγονός ότι έχει προβλεφθεί η μετεγκατάσταση του θερμοηλεκτρικού εργοστασίου (ΦΕΚ 328/ΑΑΠ/30.07.2007) και έχει προταθεί από τη ΔΕΗ ως περιοχή εγκατάστασης η θέση «Σαρακήνα» της Δ.Ε. Μανταμάδου, αυτή δεν έχει πραγματοποιηθεί λόγω της ύπαρξης σοβαρών αντιδράσεων επί της χωροθέτησης.

Η τροφοδοσία με καύσιμη ύλη του εργοστασίου της ΔΕΗ πραγματοποιείται με μεταφορά μέσω πλοίων από την ηπειρωτική Ελλάδα, γεγονός που επιβαρύνει το κόστος παραγωγής ηλεκτρισμού αλλά και θέτει σε εν δυνάμει κίνδυνο το θαλάσσιο περιβάλλον. Τα καύσιμα που μεταφέρονται στη Λέσβο αποθηκεύονται σε ειδικούς χώρους, δημιουργώντας πολλές φορές περιβαλλοντικές πιέσεις και κοινωνικές αντιδράσεις. Το πρόσθετο κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιβαρύνει το σύνολο των καταναλωτών με το τέλος για Υπηρεσίες Κοινωνικής Ωφελείας.

Η εξάρτηση από εισαγόμενα καύσιμα, ο επισφαλής ενεργειακός εφοδιασμός (λόγω καιρικών συνθηκών και κινδύνων ρύπανσης), το υψηλό κόστος παραγόμενης κιλοβατώρας και οι υψηλές εποχιακές διακυμάνσεις της απαιτούμενης ηλεκτροπαραγωγής αποτελούν τα χαρακτηριστικά που προσδίδονται στο τοπικό σύστημα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας λόγω της έλλειψης διασύνδεσης με το ηπειρωτικό ηλεκτρικό δίκτυο και της περιορισμένης χρήσης τοπικών ενεργειακών πηγών.

Κύρια ανανεώσιμη πηγή για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί η αιολική ενέργεια. Στη Δυτική Λέσβο υπάρχουν τρία εγκατεστημένα Αιολικά Πάρκα (Α/Π) της ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. και της ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε. συνολικής ισχύος 13,7 MW. Στη νήσο της Λέσβου έχει δοθεί άδεια παραγωγής από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) για εγκατάσταση μεγάλου αιολικού πάρκου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα εγκατάστασης με άδεια αποτελεί το έργο «Αιγαία Ζεύξη» της Εταιρείας ΡΟΚΑΣ ΑΙΟΛΙΚΗ ΒΟΡΕΙΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ, η οποία προβλέπει Α/Π συνολικής ισχύος 706 MW στα νησιά της Λέσβου, Λήμνου και Χίου με παράλληλη διασύνδεση των νησιών με την υπόλοιπη χώρα.

Όσον αφορά την ηλιακή ενέργεια, εξακολουθούν να υπάρχουν περιορισμοί ισχύος για τα φωτοβολταϊκά συστήματα. Στη Λέσβο συγκεκριμένα, η διαθέσιμη ισχύς είναι 10,5 MW και λειτουργούν ήδη μονάδες συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 3,5 MW ενώ έχουν δοθεί από τη ΡΑΕ 228 άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που ισοδυναμούν σε ισχύ 25,4 MW.

Επιπλέον, εντός της επικράτειας του Δήμου Δυτικής Λέσβου υφίστανται 2 γεωθερμικά πεδία. Το γεωθερμικό πεδίο χαμηλής ενθαλπίας Στύψης, το οποίο σχεδιάζεται να αξιοποιηθεί από την κοινή εταιρεία των ΔΕΗΑΝ και Ηλέκτωρ, δηλαδή τη «Γεωθερμικός Στόχος 2» (51% Ελλάκτωρ, 49% ΔΕΗΑΝ) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, με την κατασκευή σταθμού εγκατεστημένης ισχύος 8 MW. Το γεωθερμικό πεδίο χαμηλής ενθαλπίας Πολιχνίτου Λισβορίου, τη διαχείριση του οποίου έχει αναλάβει ο Δήμος Δυτικής Λέσβου, με σκοπό την ανάπτυξη δικτύου διανομής θερμότητας.

Τέλος, το γεγονός ότι στο Δήμο αναπτύσσονται κυρίως γεωργικές δραστηριότητες, ενώ παράλληλα υπάρχουν δασικές εκτάσεις, οδηγεί στην ύπαρξη σημαντικών ποσοτήτων βιομάζας. Σύμφωνα με το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) Βορείου Αιγαίου, για τη νήσο

της Λέσβου, εκτιμήθηκε η δυνατότητα ανάκτησης ενέργειας από παραγόμενο βιοαέριο 1255 KWh/ημέρα. Επιπλέον, στο πλαίσιο ευρωπαϊκού προγράμματος HYDROUSA έχει αναπτυχθεί στην Άντισσα πιλοτικό σύστημα παραγωγής ενέργειας με τη μορφή βιοαερίου, που θα χρησιμοποιείται στην τροφοδοσία οχήματος του Δήμου Δυτικής Λέσβου.

1.2.4.4 Οδικό Δίκτυο

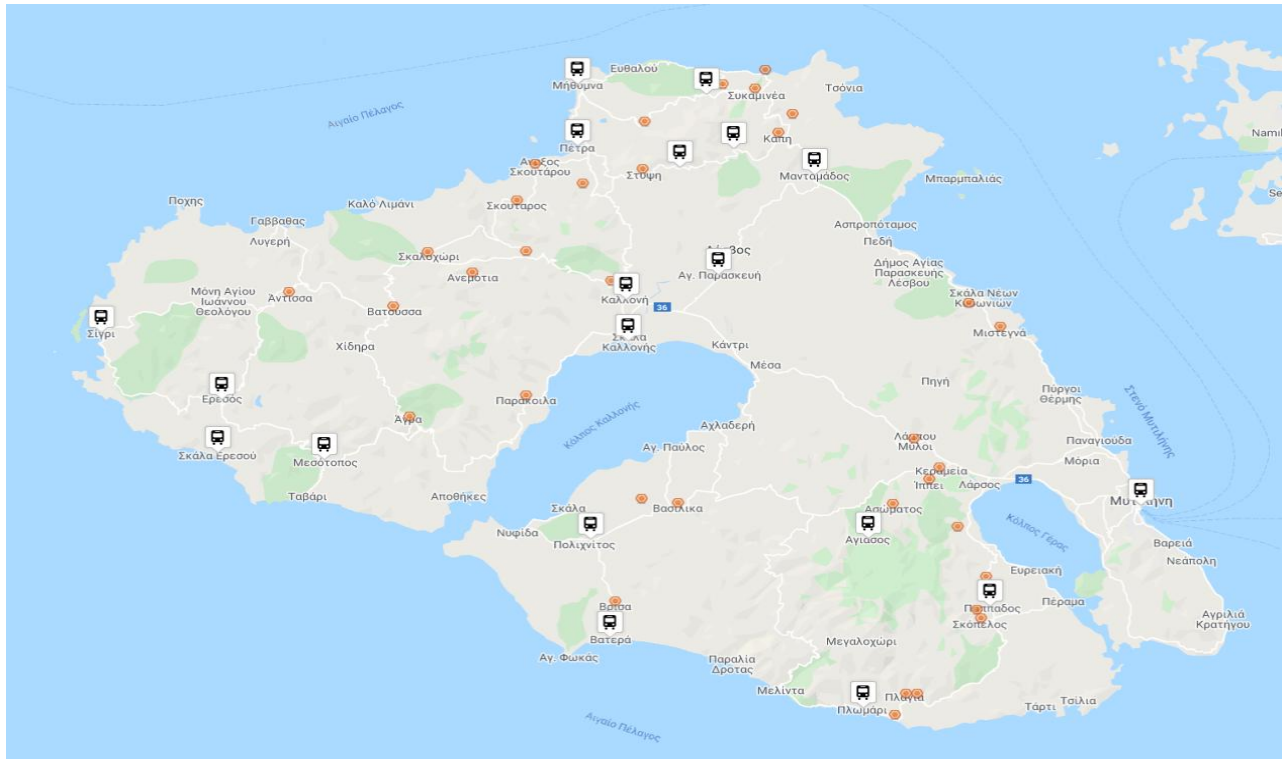
Το οδικό δίκτυο του Δήμου Δυτικής Λέσβου περιλαμβάνει ορισμένους κύριους άξονες (π.χ. Καλλονή – Μυτιλήνη, Καλλονή – Πολιχνίτο, Καλλονή – Πέτρα, Καλλονή – Σίγρι, Καλλονή – Μανταμάδο), αρκετούς δευτερεύοντες και πολλούς τριτεύοντες. Η κατάσταση των οδοστρωμάτων κρίνεται από μέτρια έως κακή. Οι κύριοι και δευτερεύοντες άξονες έχουν εν γένει ασφαλτικό τάπητα, ενώ αρκετοί από τους τριτεύοντες είναι τσιμεντοστρωμένοι ή χωματόδρομοι. Λόγω της πρωτογενούς χαράξεώς τους, το πλάτος των οδών σε αρκετές περιπτώσεις δεν είναι επαρκές.

Για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας τα τελευταία έτη πραγματοποιούνται συνεχείς εργασίες συντήρησης – βελτίωσης των οδικών τμημάτων με τη μορφή ασφαλτοστρώσεων, διαγραμμίσεων οδών, τοποθέτησης σήμανσης, μεταλλικών στηθαίων ασφαλείας κ.ά. Χαρακτηριστική είναι η δημοπράτηση του έργου ασφαλτόστρωσης της οδού από τη Γέφυρα Κρεμαστής έως την Εθνική Οδό Καλλονής – Πέτρας που είναι ζωτικής σημασίας για την περιοχή της Αγίας Παρασκευής. Ο βαθμός διασυνδέσεων των οικισμών μεταξύ τους είναι σχετικώς ικανοποιητικός. Σημαντικό έργο που εκτελείται αυτή τη στιγμή και το οποίο λόγω και της ιδιομορφίας της περιοχής αλλά και άλλων προβλημάτων (φαινόμενα γεωτεχνικών κατολισθήσεων, ανάγκες μετατόπισης δικτύων ΔΕΗ και ΟΤΕ, άρνηση παράδοσης απαλλοτριωμένων εκτάσεων, καθυστερήσεις λόγω πανδημίας Covid-19) αναμένεται να ολοκληρωθεί το Δεκέμβριου του 2022, είναι η «Κατασκευή / Αναβάθμιση του Οδικού Άξονα Καλλονής – Σιγρίου» καθώς επίσης και η κατασκευή του οδικού άξονα Καλλονή – Πέτρα. Πρόκειται για δύο έργα τα οποία προωθούνται από το αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (2019) και η ολοκλήρωσή τους αναμένεται να συμβάλλει στη μείωση των χρονοαποστάσεων, στη διευκόλυνση των συγκοινωνιών και στην τόνωση του τουρισμού.

1.2.4.5 Υποδομές Μεταφορών

Η κυκλοφοριακή σύνδεση μεταξύ των δημοτικών ενοτήτων του Δήμου Δυτικής Λέσβου όπως και με τις υπόλοιπες περιοχές του νησιού πραγματοποιείται με το υπεραστικό ΚΤΕΛ. Καθώς δεν υπάρχει δημοτική αστική συγκοινωνία, η μετακίνηση των κατοίκων μεταξύ των οικισμών της περιοχής γίνεται αποκλειστικά με ιδιωτικά οχήματα.

Εικόνα 9: Χάρτης Δρομολογίων Υπεραστικών Λεωφορείων Λέσβου

Πηγή: <https://www.ktel-lesvou.gr>

Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου δεν διαθέτει αερολιμένα ωστόσο η ανάγκη για αεροπορική σύνδεση εξυπηρετείται από το διεθνές αεροδρόμιο που βρίσκεται στη Μυτιλήνη (Κρατικός Αερολιμένας Μυτιλήνης «Οδυσσεάς Ελύτης»). Η περιοχή του Πολιχνίτου διαθέτει ένα στρατιωτικό αεροδρόμιο το οποίο είναι εκτός λειτουργίας και η Σκάλα Ερεσού ένα δημοτικό ελικοδρόμιο με πίστα διαστάσεων 27x27 μ. (για χρήση ελικοπτέρων μήκους έως 18 μ.). Υπάρχει δυνατότητα νυχτερινής λειτουργίας καθώς και τα απαραίτητα μέσα πυρόσβεσης, στερείται όμως της δυνατότητας ενόργανης προσ/απογείωσης. Οι μεταφορές που εξυπηρετούνται κυρίως μέσω του ελικοδρομίου είναι μεταφορές εκτάκτων αναγκών και πολύ σπανιότερα περιηγήσεις.

Όσον αφορά στις λιμενικές υποδομές στο Δήμο Δυτικής Λέσβου υπάρχουν είκοσι πέντε (25) αλιευτικά καταφύγια (Παράρτημα 4) και οχτώ (8) λιμένες (Μήθυμνας, Πέτρας, Γαβαθά, Σιγρίου, Σκάλας Σουκαμινέας, Σκάλας Ερεσού, Σκάλας Καλλονής, Σκάλας Πολιχνίτου). Στην πλειονότητά τους πρόκειται για μικρούς λιμένες με κίνηση κυρίως αλιευτικών και τουριστικών σκαφών. Το λιμάνι της Μήθυμνας δέχεται τουριστικές θαλαμηγούς από τη Τουρκία και της Πέτρας δέχεται πλοία αναψυχής ενώ αποτελεί παράλληλα και πύλη Σένγκεν 1(Schengen). Η θαλάσσια επιβατική κίνηση της περιοχής εξυπηρετείται από το λιμάνι του Σιγρίου, μέσω του δρομολογίου Πειραιάς – Σίγρι. Το συγκεκριμένο δρομολόγιο

¹ Ο χώρος Σένγκεν προέκυψε ως αποτέλεσμα της υπογραφής της Συνθήκης Σένγκεν (γνωστή και ως Συμφωνία Σένγκεν, 1985) με την οποία αποφασίσθηκε η κατάργηση των εσωτερικών συνόρων μεταξύ των υπογραφόντων κρατών μελών και η δημιουργία του χώρου Σένγκεν. Αποτελείται πλέον από 26 ευρωπαϊκές χώρες (22 εκ των οποίων είναι κράτη μέλη της ΕΕ) και αποτελεί το έδαφος όπου εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, αλλά και εμπορευμάτων, υπηρεσιών και κεφαλαίων, καθώς και η αστυνομική και δικαστική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών της Ζώνης Σένγκεν.

πραγματοποιείται μόνο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Επιπλέον, το Υπουργείο Ναυτιλίας ετοιμάζει νέα ακτοπλοϊκή γραμμή η οποία θα συνδέει το λιμάνι της Κύμης στην Εύβοια με το λιμάνι του Σιγρίου. Κατά την τρέχουσα περίοδο τόσο στο λιμμένα του Σιγρίου όσο και στο αλιευτικό καταφύγιο πραγματοποιούνται εργασίες διαμόρφωσης οι οποίες αναμένεται να ολοκληρωθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Ο νέος «Επιβατικός και Εμπορικός Λιμένας Σιγρίου» αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα έργα όχι μόνο για το Δήμο Δυτικής Λέσβου αλλά και για τη νησιωτική Ελλάδα καθώς θα εξυπηρετεί κατά κύριο λόγο τα πλοία που θα εκτελούν δρομολόγια από τη Ραφήνα προς το Σίγρι αλλά και από τη Βόρειο Ελλάδα, θα αποτελέσει «πύλη εισόδου/εξόδου» από/προς τη Δύση και θα διευκολύνει τις θαλάσσιες και εμπορικές μεταφορές. Επιπλέον, θα αποτελέσει πόλο έλξης όσον αφορά στον προγραμματισμό νέων δρομολογίων διασύνδεσης με τα νησιά του Βόρειου και Νότιου Αιγαίου, γεγονός καθοριστικής σημασίας για το Σίγρι και την ευρύτερη περιοχή της Βορειοδυτικής Λέσβου, με άμεση θετική επίπτωση στην τουριστική της κίνηση. Οι ανάγκες τις οποίες καλείται να καλύψει ο εμπορικός και επιβατικός λιμένας αφορούν:

- Τη διαμόρφωση δύο θέσεων πλαγιοδέτησης Ε/Τ-Ο/Γ πλοίων στον επιβατικό λιμένα, οι οποίες θα χρησιμοποιούνται εναλλακτικά ανάλογα με τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες και
- Την εξυπηρέτηση της κίνησης των εμπορικών σκαφών, χωρίς παρεμπόδιση της λειτουργίας του επιβατικού λιμένα (στα ίδια κρηπιδώματα θα εξυπηρετούνται και τα μεγάλα αλιευτικά σκάφη ανοικτής θάλασσας που προσεγγίζουν στο Σίγρι για εκφόρτωση νωπών αλιευμάτων κατά τη διάρκεια της αλιευτικής περιόδου).

Ταυτόχρονα, προγραμματίζονται οι ανάλογες χερσαίες εγκαταστάσεις για τη δημιουργία χώρου παραμονής για τους επιβάτες και επισκέπτες και χώρων στάθμευσης, πιάτσα Ταξί και διασύνδεση του λιμένα Σιγρίου με δρομολόγια του ΚΤΕΛ.

1.2.4.6 Υποδομή Ασύρματης Πρόσβασης (Wi-Fi) στο Διαδίκτυο

Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου έχοντας διαμορφώσει το πρώτο διαδικτυακό «πλέγμα» με την εγκατάσταση πέντε πυλώνων ανάπτυξης δικτύου σε καίρια σημεία στην πόλη της Καλλονής και στην Αγία Παρασκευή, εφάρμοσε τη δράση «Social Wifi» με απώτερο στόχο τη δημιουργία κοινότητας συντήρησης και επέκτασης (community building) από τους ίδιους τους δημότες. Τα πέντε κεντρικά σημεία αποτέλεσαν:

- Το Δημαρχείο Καλλονής,
- Το κτήριο της πρώην «Εφορίας»,
- Το κτήριο των ΚΕΠ,
- Το κτήριο του Κέντρου Υγείας Καλλονής και
- Το Δημαρχείο της Αγίας Παρασκευής.

Η παραπάνω δράση λειτούργησε ως πρόδρομος για την εφαρμογή της πρωτοβουλίας «WiFi4EU» που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η οποία προωθεί την ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών σε συνδεσιμότητα Wi – Fi σε δημόσιους χώρους, όπως πάρκα, πλατείες, δημόσια κτήρια, βιβλιοθήκες, κέντρα υγείας και μουσεία σε δήμους σε ολόκληρη την Ευρώπη. Βάσει της μελέτης υλοποίησης του παραπάνω προγράμματος «χωροθετήθηκε» η εγκατάσταση τριάντα (30) σημείων πρόσβασης (WiFi Spots), τα οποία παρουσιάζονται στο Παράρτημα 5, ενώ ο Δήμος με ιδίους πόρους στοχεύει στην ενίσχυση της παραπάνω δράσης προκειμένου να ξεπεραστεί ο αριθμός των εκατό (100) σημείων πρόσβασης στο σύνολό του.

1.2.5 Πολιτική Προστασία

Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου βρίσκεται σε περιοχή που πλήττεται από έντονες βροχοπτώσεις και θυελλώδεις ανέμους ενώ δέχεται και σεισμικές πιέσεις (λόγω του ρήγματος της Βόρειας Ανατολίας) και ως εκ τούτου καθίσταται αναγκαία η οργάνωση μιας αποτελεσματικής Πολιτικής Προστασίας.

Στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας, ο Δήμος Δυτικής Λέσβου διαθέτει το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας ενώ στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του έχει συστήσει Συντονιστικό Τοπικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (ΣΤΟ).

Το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας έχει εκπονήσει τα παρακάτω σχέδια, σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις κατευθυντήριες οδηγίες της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, στα οποία περιγράφονται όλες οι απαραίτητες ενέργειες και διαδικασίες συντονισμού των αρμόδιων φορέων.

- Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεση/Βραχεία Διαχείριση των Συνεπειών από Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Δυτικής Λέσβου (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με την κωδική ονομασία «Δάρδανος»),
- Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξ' αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «Ιόλαος» του Δήμου Δυτικής Λέσβου και το
- Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεση/Βραχεία Διαχείριση των Συνεπειών από Εκδήλωση Σεισμών του Δήμου Δυτικής Λέσβου (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με την κωδική ονομασία «Εγκέλαδος»).

1.3 Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός

1.3.1 Κοινωνική Πολιτική

Η Κοινωνική Πολιτική από πλευράς Τοπικής Αυτοδιοίκησης αφορά στην καταγραφή, ιεράρχηση και κάλυψη κοινωνικών κινδύνων και αναγκών μέσα από σύνολα ρυθμίσεων ή και παροχών σε τομείς όπως η υγεία, η απασχόληση, η πρόνοια (οι υπηρεσίες της οποίας αφορούν παρεμβάσεις που στοχεύουν στην εξατομικευμένη φροντίδα και κάλυψη αναγκών που συνδέονται με την παιδική μέριμνα, την προστασία της τρίτης ηλικίας, την ενίσχυση της οικογένειας, την υποστήριξη ατόμων με αναπηρίες κ.α.).

Στις ειδικότερες στοχεύσεις της κοινωνικής πολιτικής των ΟΤΑ περιλαμβάνεται:

- η εξομάλυνση των ποσοτικών και ποιοτικών προβλημάτων που αφορούν τις συνθήκες διαβίωσης των λιγότερο ευνοημένων πληθυσμιακών ομάδων και
- η βελτίωση των όρων ζωής και η υποστήριξη των ευπαθών ομάδων του τοπικού πληθυσμού.

Στο πλαίσιο αυτό ο Δήμος Δυτικής Λέσβου αναπτύσσει πρωτοβουλίες και δράσεις για την υποστήριξη των κοινωνικά ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, σχεδιάζοντας και υλοποιώντας προγράμματα και δράσεις κοινωνικής υποστήριξης σε πολλές περιοχές του Δήμου, λαμβάνοντας υπόψη και τις κατευθύνσεις της Περιφερειακής Στρατηγικής Καταπολέμησης της Φτώχειας και Κοινωνικής Ένταξης (ΠΕΣΚΕ) της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Η άσκηση πολιτικής κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου Δυτικής Λέσβου υλοποιείται σε συνεργασία με:

- Τη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού
- Τον Σύνδεσμο Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμων Μυτιλήνης και Δυτικής Λέσβου,
- Τη Ζαχάριο Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων «η Αγία Παρασκευή»
- Το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Δυτικής Λέσβου, το οποίο διαθέτει και παράρτημα Ρομά.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την τρέχουσα χρονική περίοδο ο Δήμος Δυτικής Λέσβου στερείται κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών όπως Κοινωνικά Παντοπωλεία, Κοινωνικά Φαρμακεία, Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ), Κέντρα Κοινοτήτων και Επισιτιστικής Βοήθειας καθώς και δομών βρεφικής/παιδικής φροντίδας, Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) και ΚΔΑΠ – ΜΕΑ.

1.3.2 Παιδεία – Εκπαίδευση

Στο Δήμο Δυτικής Λέσβου, στα πλαίσια της τυπικής εκπαίδευσης, λειτουργούν 56 δομές Α΄ βάρθμιας και Β΄ βάρθμιας εκπαίδευσης στερείται ωστόσο της λειτουργίας ιδρυμάτων Γ΄ βάρθμιας εκπαίδευσης. Στα πλαίσια της ατύπου εκπαίδευσης λειτουργούν το Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας Μυτιλήνης (παράρτημα Καλλονής) και το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης. Από το έτος 2020 λειτουργεί στην έδρα του δήμου το Κοινωνικό Φροντιστήριο με στόχο την στήριξη των άπορων ή οικονομικά αδύναμων οικογενειών αλλά και των άπορων αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του δήμου.

Πίνακας 16: Δομές Εκπαίδευσης στο Δήμο Δυτικής Λέσβου

Κατηγορία Εκπαίδευσης	Δομή	Αριθμός Δομών	Σύνολο Δομών Ανά Κατηγορία
Α΄ βάρθμια εκπαίδευση	Νηπιαγωγεία	26	40
	Δημοτικά Σχολεία	24	
Β΄ βάρθμια εκπαίδευση	Γυμνάσια	11	16
	Λύκεια	5	
Άτυπη εκπαίδευση	-	2	2
Σύνολο			58

Πηγή: Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Λέσβου, Δήμος Δυτικής Λέσβου

Οι περισσότερες εκπαιδευτικές δομές χωροθετούνται στις δημοτικές ενότητες Ερεσού – Αντίσσης και Καλλονής.

Πίνακας 17: Κατανομή Εκπαιδευτικών Δομών ανά Δημοτική Ενότητα

Δομή Εκπαίδευσης	Δημοτική Ενότητα							Σύνολο
	Καλλονής	Μανταμάδου	Αγίας Παρασκευής	Ερεσού – Αντίσσης	Πολιχνίτου	Πέτρας	Μήθυμνας	
Νηπιαγωγεία	7	3	1	8	3	3	1	26
Δημοτικά Σχολεία	6	3	1	8	2	3	2	24
Γυμνάσια	3	1	1	3	1	1	-	11
Λύκεια	3	1	-	1	1	1	-	5
Σύνολο	19	8	3	20	7	8	3	66

Πηγή: Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Λέσβου

Στο Παράρτημα 6 παρουσιάζονται οι δομές Α – βάρθμιας, Β – βάρθμιας και άτυπης εκπαίδευσης όπως χωροθετούνται στις επιμέρους δημοτικές ενότητες του Δήμου.

1.3.3 Δομές Υγείας

Εντός των ορίων του Δήμου Δυτικής Λέσβου λειτουργούν συνολικά είκοσι έξι (26) μονάδες Α΄ βάρθμιας φροντίδας υγείας και συγκεκριμένα τρία (3) Κέντρα Υγείας και είκοσι τρία (23) Περιφερειακά Ιατρεία, τα οποία παρουσιάζονται στο Παράρτημα 7. Η πλειονότητα των παραπάνω δομών και ιδιαιτέρως τα Κέντρα

Υγείας Πολιχνίτου, Καλλονής και Άντισσας εμφανίζουν προβλήματα επαρκούς στελέχωσης και εξοπλισμού και εύρυθμης λειτουργίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το Κέντρο Υγείας Άντισσας που εξυπηρετεί τους κατοίκους επτά (7) χωριών του νησιού και το οποίο παρουσιάζει μεγάλο βαθμό υποστελέχωσης σε ιατρικό, νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό ενώ συχνά η κάλυψη των εφημεριών πραγματοποιείται από ειδικευμένους ιατρούς του Κέντρου Υγείας Καλλονής. Επιπρόσθετα, υπάρχει τεράστια έλλειψη κάλυψης των αναγκών στις τουριστικές περιοχές του νησιού (πχ. Μόλυβο, Πέτρα, Άναξο, Ερεσό), όπου συγκεντρώνεται η πλειοψηφία των επισκεπτών του νησιού. Δεν υπάρχει κάλυψη ιατρική 24ωρες το 24ωρο, και τα Κέντρο Υγείας Καλλονής και Άντισσας δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν επαρκώς έκτακτες ανάγκες, ειδικά σε ασθενοφόρα. Πολλές φορές ο χρόνος προσέλευσης ασθενοφόρου ξεπερνάει τη μια ώρα, με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν ζωές.

Επιπλέον, για το σύνολο της νήσου της Λέσβου, υπηρεσίες Α΄ βάρδιας και Β΄ βάρδιας φροντίδας παρέχονται και από το Γενικό Νοσοκομείο Μυτιλήνης «Βοστανείο» (Γ.Ν. Μυτιλήνης), το οποίο ανήκει στην 2^η Υγειονομική Περιφέρεια Πειραιώς και Αιγαίου. Η συνολική δύναμη του νοσοκομείου ορίζεται σε διακόσιες πενήντα (250) οργανικές κλίνες. Αποτελείται από πέντε (5) πτέρυγες ενώ στον περιβάλλοντα χώρο βρίσκεται το κτίριο του Ψυχιατρικού τμήματος και το Παράρτημα του ΕΚΑΒ Μυτιλήνης. Στην αρμοδιότητα του νοσοκομείου υπάγονται επίσης:

- Το Κέντρο Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης (ΚΕ.Φ.Ι.ΑΠ)
- Το Δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.) και
- Το Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο (ΚΟ.ΚΕ.ΨΥ.ΠΕ).

Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Υγείας η πλειοψηφία (97,20%) των επιστημόνων υγείας στο νησί της Λέσβου απασχολείται σε δημόσιες δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ), ενώ οι συμβεβλημένοι ιατροί με τον ΕΟΠΥΥ αποτελούν μόλις το 2,80%.

Πίνακας 18: Ανθρώπινο Δυναμικό Δημοσίων Δομών ΠΦΥ και Συμβεβλημένων Ιατρών με τον ΕΟΠΥΥ

Ιατροί Δημοσίων Δομών ΠΥΤ	Μαίες - Μαιευτές Δημοσίων Δομών ΠΥΤ	Νοσηλευτικό Προσωπικό Δημοσίων Δομών ΠΥΤ	Λοιπό Προσωπικό Δημοσίων Δομών ΠΥΤ	Συμβεβλημένοι Ιατροί με τον ΕΟΠΥΥ
92	8	34	178	9

Πηγή: Υπουργείο Υγείας

1.3.4 Πολιτισμός

1.3.4.1 Πολιτιστικές Υποδομές

Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου διαθέτει πλούσια ιστορία και πολιτιστική παράδοση καθώς και πληθώρα αρχαιολογικών θέσεων και μνημείων.

Στο σύνολο του Δήμου απαντώνται συνολικά 43 χώροι / υποδομές οι οποίες είναι αφιερωμένες στον πολιτισμό. Αναλυτικότερα, υπάρχουν 17 Μουσεία – Συλλογές, 7 Δημοτικές και Κοινοτικές Βιβλιοθήκες, 1 Φιλαρμονική, 2 Ωδεία, 1 Δημοτική Πινακοθήκη και 15 Πολιτιστικοί Χώροι, που συμβάλλουν στην καλλιέργεια του ενδιαφέροντος για κάθε έκφραση ή μορφή τέχνης στο Δήμο. Επιπρόσθετα, ο Δήμος πραγματοποιεί προσπάθεια οργάνωσης και λειτουργίας του Λαογραφικού Μουσείου Καλλονής σε νέα πλαίσια, με τη συνεργασία του Τμήματος Πολιτισμικής Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Εργαστήριο Μουσειολογίας) και την εποπτεία και τον έλεγχο του Συλλόγου Μικρασιατών Καλλονής.

Το σύνολο των πολιτιστικών υποδομών στο Δήμο καθώς και αναλυτικές πληροφορίες ορισμένων εξ αυτών παρουσιάζονται στο Παράρτημα 8.

1.3.4.2 Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία

Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου διαθέτει πληθώρα αρχαιολογικών χώρων και μνημείων που χρονολογούνται από τον 4^ο αιώνα π.Χ. έως τον 19^ο αιώνα μ.Χ., τα οποία παρουσιάζονται επιγραμματικά στον ακόλουθο πίνακα ενώ αναλυτικότερες πληροφορίες ορισμένων εξ αυτών παρατίθενται στο Παράρτημα 9.

Πίνακας 19: Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία στο Δήμο Δυτικής Λέσβου

Δημοτική Ενότητα	α/α	Αρχαιολογικός Χώρος/Μνημείο	Τοποθεσία
Καλλονής	1	Λιμάνι της Πύρρας	Καλλονή
	2	Αρχαία Αρίσβη - Παλιόκαστρο	
	3	Καλόχτιστος Αποθήκας – Ροδότοιχος	
	4	Εργαστήριο Στυπτηρίας	Αποθήκα
	5	Ερημονήσι Αποθήκας	
	6	Καλός Λιμένας ή Τσαμούρ Λιμάνι	Σκαλοχώρι
	7	Αρχαίο Λιμάνι Άντισσας	
	8	Οβριόκαστρο ή Κάστρο Αγίων Θεοδώρων	
	9	Γέφυρα Εννιά Κάμαρες	Σκάλα Καλλονής
	10	Ξηροκαστρινή	Παράκοιλα
	11	Ξηρόκαστρο	
	12	Δίτοξη Γέφυρα	
	13	Μιναρές	
	14	Παλιά Λουτρά	
Ερεσού – Αντίσσης	1	Αρχαίο Λιμάνι Ερεσού	Ερεσός – Σκάλα Ερεσού
	2	Φρούριο Βίγλα	
	3	Ακρόπολη Αρχαίας Ερεσού	
	4	Κρίνες Ερεσού	
	5	Παλιοχριστιανική Βασιλική Αγίου Ανδρέα	
	6	Τσιχλιώντα	Σίγρι
	7	Κάστρο Σιγρίου	Μεγαλονήσι
	8	Φάρος Σίγρι	
	9	Αρχαίος Οικισμός Ταβάρι – Μεσότοπος	Ταβάρι
	10	Αρχαιολογικός χώρος Κρούσσος - Μεσότοπος	Χρούσσος
	11	Λάψαρνα εως Σέλλες (Μαντείο Ορφεία)	Λάψαρνα
Αγίας Παρασκευής	1	Παλιοχριστιανική Βασιλική των Μέσσων/ Αρχαιολογικός Χώρος Ιερού των Μέσσων	Αγία Παρασκευή
	2	Αρχαία Πύρρα	
	3	Αιολικό Ιερό Κλοπεδής Λέσβου	
	4	Παλιοχριστιανικός Ναός Χαλινάδου	
	5	Γέφυρα Κρεμαστής	
Μήθυμνας	1	Αρχαία Μήθυμνα	Μήθυμνα (Μόλυβος)
	2	Μεσαιωνικό Κάστρο Μήθυμνας	
	3	Κρίνες της Μήθυμνας	
	4	Κρίνες της Σκαμινιάς	Συκαμινέα
Πέτρας	1	Αρχοντικό της Βαρελτζήδαινας	Πέτρα
	2	Αρχαιολογικός χώρος Πέτρας	
	3	Αρχαιολογικός χώρος Ανάξου	Άναξος
Μανταμάδου	1	Ναός Αγίου Στεφάνου	Μανταμάδου
	2	Παλιός Μανταμάδος - Λαξευτοί τάφοι	Παλιός
	3	Αρχαιολογικός Χώρος Τσόνια Κλειούς	Τσόνια
Πολιχνίτου	1	Προϊστορικός Οικισμός Ροδαφνίδια	Λισβόρι

Δημοτική Ενότητα	α/α	Αρχαιολογικός Χώρος/Μνημείο	Τοποθεσία
	2	Προϊστορικός Οικισμός Σκαμνιούδι – Κουρτέρ(ι)	
	3	Οικισμός πρώιμης χαλκοκρατίας Άγιος Παύλος - Βασιλικά	Άγ. Παύλος
	4	Αρχαίο Ιερό Βρησαγενούς Διονύσου	Άγιος Φωκάς
	5	Πηγάδι του Αχιλλέα	
	6	Προϊστορικός οικισμός Χαλακιές Σκάλα Πολιχνίτου	Σκάλα Πολιχνίτου
	7	Παλιοντολογικά ευρύματα Αλμυροποτάμου	Βατερά
ΣΥΝΟΛΟ			47

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου

1.3.4.3 Ναοί και Μοναστήρια

Το σύνολο του νησιού, έχοντας μακρόχρονο εκκλησιαστικό και μοναστικό παρελθόν, που έχει τις ρίζες του στη Βυζαντινή εποχή, συνιστά ιδανικό προορισμό όχι μόνο για όσους ενδιαφέρονται να γνωρίσουν την ιστορία και τον πολιτισμό του τόπου μέσω των θρησκευτικών του μνημείων αλλά και για εκείνους που διατηρούν μια ιδιαίτερη σχέση με τη θρησκεία και τον πνευματισμό. Στο Δήμο Δυτικής Λέσβου υπάρχει σημαντικός αριθμός ναών και μοναστηριών που χωροθετούνται στο σύνολο των δημοτικών του ενοτήτων, τα οποία αναφέρονται στο Παράρτημα 10.

1.3.4.4 Πολιτιστικοί Σύλλογοι

Στο Δήμο Δυτικής Λέσβου δραστηριοποιείται πληθώρα πολιτιστικών συλλόγων, οι οποίοι ιδρύθηκαν στους οικισμούς του Δήμου αλλά και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας. Οι Σύλλογοι αυτοί, οι οποίοι παρουσιάζονται στο Παράρτημα 11, ασκούν σημαντική πολιτιστική δράση μέσω της οργάνωσης δραστηριοτήτων, εκδηλώσεων, παραστάσεων και της αναβίωσης παλιών εθίμων και πανηγυριών.

1.3.4.5 Έθιμα και Πανηγύρια

Η νήσος της Λέσβου έχει μακραίωνη ιστορία και συνεπώς αποτελεί έναν τόπο με πλούσια παράδοση. Στο Δήμο Δυτικής Λέσβου, ο οποίος αποτελεί σημαντικό μέρος της παράδοσης αυτής, λαμβάνουν χώρα διάφορα πανηγύρια και εορταστικές εκδηλώσεις καθόλη τη διάρκεια του έτους.

Ως επί το πλείστον τα πανηγύρια πραγματοποιούνται προς τιμήν των Αγίων της Ορθόδοξης εκκλησίας. Κατά τη διάρκεια των εορταστικών εκδηλώσεων πλήθος πιστών καταφθάνει στους Ιερούς Ναούς προκειμένου να προσκυνήσει τον Άγιο που γιορτάζει. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν:

- Το πανηγύρι του Ταξιάρχη Μανταμάδου, το οποίο λαμβάνει χώρα την Κυριακή των Μυροφόρων.
- Το Πανηγύρι του Ταύρου, που πραγματοποιείται συνήθως στα τέλη Ιουνίου με αρχές του επόμενου μήνα και έχει διάρκεια τεσσάρων ημερών. Αποτελεί ένα από τα πιο ενδιαφέροντα τεκμήρια επιβίωσης παγανιστικών λατρευτικών εθίμων, άριστα συνυφασμένων με τις χριστιανικές λαϊκές παραδόσεις και συνδυάζει ποικιλία εκδηλώσεων όπως το γλέντι, την τελετουργική σφαγή του ταύρου, τις υποδρομίες και την παρασκευή του παραδοσιακού «κισκέκ» (σιτάρι με κρέας) που μοιράζεται στον κόσμο. Λαμβάνει χώρα στο ξωκλήσι του Άγιου Χαράλαμπου στην τοποθεσία «Ταύρος» της περιοχής της Αγίας Παρασκευής, αλλά και σε γειτονικά χωριά σε διαφορετικές ημερομηνίες.
- Το έθιμο των Κουδουνάτων του Μεσοτόπου. Έχει χαρακτήρα διονυσιακής λατρείας όπου άνδρες ζωσμένοι με ποιμενικά κουδούνια περιφέρονται στα σοκάκια του χωριού, την περίοδο της Αποκριάς.

1.3.4.6 Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Με σκοπό την ανάδειξη και διατήρηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου του Δήμου, η Διεύθυνση Πολιτισμού του Δήμου και το ΝΠΔΔ Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού του Δήμου Δυτικής Λέσβου διοργανώνουν το «Πολιτιστικό Καλοκαίρι Δήμου Δυτικής Λέσβου», που αφορά μια σειρά από εκδηλώσεις, εκθέσεις, θεατρικές παραστάσεις, δρώμενα και τοπικές εορτές, η πλειονότητα των οποίων αναφέρονται στο Παράρτημα 12, καθώς και το «Πρόγραμμα των Χριστουγέννων» με δράσεις σε διάφορα χωριά σε όλο το δήμο και δύο Χριστουγεννιάτικα πάρκα, το πρώτο με επίκεντρο την Καλλονή και το δεύτερο με επίκεντρο το Μόλυβο. Αξίζει να σημειωθεί ότι στα πλαίσια περιορισμού εξάπλωσης της πανδημίας Covid – 19, ο Δήμος προχώρησε σε αναστολή των πολιτιστικών εκδηλώσεων για το έτος 2020 ενώ το έτος 2021 η διεξαγωγή των εκδηλώσεων ήταν προσαρμοσμένη στις ανάγκες της εποχής.

1.3.5 Αθλητισμός

Στα όρια του Δήμου Δυτικής Λέσβου υπάρχουν τριάντα τρεις (33) αθλητικές εγκαταστάσεις, η χωρική κατανομή των οποίων παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα, καθώς και δύο (2) ιδιωτικά γήπεδα ποδοσφαίρου στις δημοτικές ενότητες της Αγίας Παρασκευής και Μήθυμνας.

Πίνακας 20: Αθλητικές Εγκαταστάσεις Δήμου Δυτικής Λέσβου ανά Δημοτική Ενότητα

Δημοτική Ενότητα	Αθλητική Εγκατάσταση	Ονομασία Εγκατάστασης	Είδος Εγκατάστασης	Αγωνιστικός Χώρος	Κοινότητα	Διαστάσεις	Θέσεις Φιλάθλων
Αγίας Παρασκευής (0)	Καμία	-	-	-	-	-	-
Ερεσού – Αντίσης (6)	2	Δημοτικό γήπεδο	Γήπεδο ποδοσφαίρου	(Υπό κατασκευή)	Ερεσού	-	-
		-	Γήπεδο βόλεϊ	-		-	-
	1	Δημοτικό γήπεδο	Γήπεδο ποδοσφαίρου	Συνθετικό χόρτο	Άντισσας	-	-
		2	-	Γήπεδο 5x5	Συνθετικό χόρτο	Βατούσσας	-
	-		Γήπεδο μπάσκετ	Συνθετικό χόρτο	-		-
1	Δημοτικό γήπεδο	Γήπεδο ποδοσφαίρου	Συνθετικό χόρτο	Μεσοτόπου	-	-	
Καλλονής (10)	3	Δημοτικό Στάδιο Καλλονής «Κώστας Κεντέρης»	Γήπεδο ποδοσφαίρου	Φυσικό χόρτο	Καλλονής	102 x 62 μ.	Ναι
			Στίβος	Ταρτάν		400άρης	
			Γήπεδο 5x5	Συνθετικό χόρτο		-	
	1	Δημοτικό γήπεδο	Γήπεδο ποδοσφαίρου	Χώμα	Σκάλα Καλλονής	-	Όχι
	1	Δημοτικό γήπεδο	Γήπεδο ποδοσφαίρου	Χώμα	Παρακοίλων	90 x 55,5μ.	Ναι
	2	Δημοτικό γήπεδο	Γήπεδο ποδοσφαίρου	Χώμα	Ανεμώτιας	95 x 56,6μ.	Ναι
*Χώρος παιδικής χαράς		Γήπεδο μπάσκετ	-	-		-	

Στρατηγικό Σχέδιο Δήμου Δυτικής Λέσβου 2022-2023

Δημοτική Ενότητα	Αθλητική Εγκατάσταση	Ονομασία Εγκατάστασης	Είδος Εγκατάστασης	Αγωνιστικός Χώρος	Κοινότητα	Διαστάσεις	Θέσεις Φιλάθλων
	1	Δημοτικό γήπεδο	Γήπεδο ποδοσφαίρου	Χώμα	Φίλιας	90 x45μ.	Όχι
	2	-	Γήπεδο 5x5	-	Αρίσβης	-	-
-		Γήπεδο μπάσκετ	-	-			
Μανταμάδου (2)	1	Δημοτικό γήπεδο	Γήπεδο ποδοσφαίρου	(Υπό κατασκευή)	Μανταμάδου	-	-
	1	Δημοτικός χώρος	Γήπεδο μπάσκετ	-	Κάπης	-	-
Μήθυμνας (7)	3	Δημοτικό Στάδιο Μήθυμνας	Γήπεδο ποδοσφαίρου	Συνθετικό χόρτο	Μήθυμνας	90 x 52μ.	Ναι
			Στίβος	Χώμα		-	Ναι
			Γήπεδο μπάσκετ	-		-	-
	1	-	Γήπεδο 5x5	Συνθετικό χόρτο	Βαφειού	-	-
	1	-	-	-	Αργένου	-	-
		-	Γήπεδο ποδοσφαίρου	Χώμα		-	-
-	-	-	-	Συκαμινέας	-	-	
Πέτρας (3)	1	Δημοτικό γήπεδο	Γήπεδο ποδοσφαίρου	Συνθετικό χόρτο	Πέτρας	95 x 54μ.	Ναι
	1	Παραλία	Γήπεδο τένις			-	-
	1	-	Γήπεδο 5x5	Συνθετικό χόρτο	Σκουτάρου	-	-
Πολιχνίτου (5)	3	Δημοτικό Στάδιο Πολιχνίτου	Γήπεδο ποδοσφαίρου	Χώμα	Πολιχνίτου	-	Ναι
			Στίβος	Χώμα			
			Γήπεδο μπάσκετ	Άσφαλτος			Όχι
	2	Δημοτικό Γήπεδο Βασιλικών	Γήπεδο ποδοσφαίρου	Χώμα	Βασιλικών	95 x 57μ.	Ναι
Στο χώρο της παιδικής χαράς		Γήπεδο μπάσκετ	Τσιμέντο	-		Όχι	

Πηγή: Ενιαίος Κανονισμός Αθλητικών Εγκαταστάσεων Δήμου Δυτικής Λέσβου

Πίνακας 21: Αριθμός Δημοτικών Αθλητικών Εγκαταστάσεων Δήμου Δυτικής Λέσβου ανά Δ.Ε.

Δημοτική Ενότητα	Είδος Αθλητικής Εγκατάστασης						Σύνολο
	Ποδοσφαίρου	Μπάσκετ	Βόλεϊ	Τένις	Στίβος	Ποδόσφαιρο 5x5	
Αγίας Παρασκευής	–	–	–	–	–	–	0
Ερεσού – Αντίσσης	3	1	1	–	–	1	6
Καλλονής	5	2	–	–	1	2	10
Μανταμάδου	1	1	–	–	–	–	2
Μήθυμνας	2	2	–	–	1	0	5
Πέτρας	1	–	–	1	–	1	3
Πολιχνίτου	2	2	–	–	1	–	5
Σύνολα	14	8	1	1	3	6	33

Πηγή: Ενιαίος Κανονισμός Αθλητικών Εγκαταστάσεων Δήμου Δυτικής Λέσβου – Ιδία Επεξεργασία

Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου καθορίζει το γενικό πλαίσιο διαχείρισης και λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων στον Ενιαίο Κανονισμό Λειτουργίας Αθλητικών Εγκαταστάσεων του Δήμου με σκοπό:

- Την υποστήριξη και προαγωγή των προγραμμάτων του Δήμου και της άθλησης για όλους,
- Την υποστήριξη του σωματειακού αθλητισμού,
- Την υποστήριξη και ανάπτυξη του σχολικού αθλητισμού όλων των βαθμίδων αλλά και του πανεπιστημιακού, στρατιωτικού και εργασιακού αθλητισμού,
- Την υποστήριξη και διοργάνωση αθλητικών, ψυχαγωγικών, επιστημονικών, συνεδριακών εκδηλώσεων διεθνούς, εθνικού, περιφερειακού, δημοτικού επιπέδου και φορέων τοπικού χαρακτήρα,
- Την υποστήριξη και διοργάνωση αθλητικών, ψυχαγωγικών, αθλητικών, πολιτιστικών ή άλλων εκδηλώσεων για τα άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ).

1.3.6 Μεταναστευτικές Ροές

Η Ελλάδα θεωρείται ως η κύρια είσοδος μετανάστευσης στην Ευρώπη αποτελώντας σταθμό αρκετών προσφύγων και μεταναστών. Σ' αυτό συνετέλεσε τόσο η γεωγραφική της θέση με τα χερσαία και θαλάσσια σύνορα, όσο και το γεγονός ότι αποτελεί σταυροδρόμι τριών ηπειρών, εύκολα προσβάσιμου από την εμπόλεμη ζώνη της Μέσης Ανατολής και την Αφρική. Σε συνδυασμό με την πολιτική της Τουρκίας και το κλείσιμο των συνόρων από τις γείτονες χώρες (2016), που οδήγησε στη συσσώρευση προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα, δημιουργήθηκαν ανά τη χώρα για τη διαμονή τους κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης προσφύγων και μεταναστών (ΚΥΤ).

Στο σύνολο της χώρας, η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου δέχεται το μεγαλύτερο ποσοστό μεταναστευτικών ροών και ειδικότερα οι νήσοι Λέσβου, Σάμου και Χίου. Το 2015, πέρασαν σχεδόν ένα εκατομμύριο πρόσφυγες-μετανάστες μόνο από το νησί της Λέσβου με κύριο σημείο άφιξης τους στις παραλίες του βορειοανατολικού μέρους του νησιού, στις πιο τουριστικές περιοχές, από το Μόλυβο, Εφταλού, Σκάλα Σκαμνιά, Τσόνια, φτάνοντας μέχρι και το αεροδρόμιο της Μυτιλήνης. Στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) Λέσβου, το έτος 2019, οι αφίξεις προσφύγων και μεταναστών έφτασαν τις 27.336. Το έτος 2020 ωστόσο, πάντα σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, παρατηρείται δραστική μείωση των αφίξεων και διαμενόντων σε όλες τις δομές της χώρας, μεγάλη αποσυμφόρηση των νησιών του Αιγαίου και σημαντική αύξηση επιστροφών – απελάσεων – μετεγκαταστάσεων κ.λπ. Στο Κ.Υ.Τ. Λέσβου ειδικότερα, οι αφίξεις μειώθηκαν κατά 84% το 2020, συγκριτικά με το προηγούμενο έτος, ενώ και για τους πρώτους εννέα μήνες του 2021, παρατηρούνται

μειωμένες ροές αφίξεων. Οι μεγαλύτερες αρνητικές ποσοστιαίες μεταβολές παρατηρούνται τους μήνες του Ιουλίου, Ιανουαρίου και Ιουνίου κατά τους οποίους οι ροές μεταναστών παρουσιάζονται μειωμένες κατά 95%, 92% και 76% αντίστοιχα. Εξάιρεση αποτελεί ο μήνας Απρίλιος όπου οι μεταναστευτικές ροές είναι αυξημένες συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

μήνα της προηγούμενης χρονιάς, διαφορά της τάξεως του 60%.

Πίνακας 22: Ροές Αφίξεων Προσφύγων και Μεταναστών στο Κ.Υ.Τ. Λέσβου έτη 2019 – 2021*¹

Μήνες	Αφίξεις			
	2019	2020	2021	Ποσοστιαία Μεταβολή (%)
Ιανουάριος	27.336	1.751	140	-92%
Φεβρουάριος		521	263	-50%
Μάρτιος		854	306	-64%
Απρίλιος		39	166	326%
Μάιος		227	84	-63%
Ιούνιος		245	58	-76%
Ιούλιος		285	14	-95%
Αύγουστος		173	95	-45%
Σεπτέμβριος		59	47	-20%
Οκτώβριος		51	–	–
Νοέμβριος		108	–	–
Δεκέμβριος		192	–	–
Σύνολο		27.336	4.505	1.173*²

*¹ Στοιχεία μηνών Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου
*² Σύνολο αφίξεων μηνών Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2021

Πηγή: Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Πίνακας 23: Διαμένοντες στο Κ.Υ.Τ. Λέσβου έτη 2019 – 2021*¹

Μήνες	Διαμένοντες			
	2019	2020	2021	Ποσοστιαία Μεταβολή (%)
Ιανουάριος	4.871	19.419	8.764	-55%
Φεβρουάριος	5.063	19.584	8.835	-55%
Μάρτιος	4.969	18.966	8.161	-57%
Απρίλιος	4.832	18.365	7.143	-61%
Μάιος	4.520	17.169	6.986	-59%
Ιούνιος	5.627	15.358	5.200	-66%
Ιούλιος	7.188	13.903	4.668	-66%
Αύγουστος	10.250	12.714	3.752	-70%
Σεπτέμβριος	12.565	8.554	3.385	-60%
Οκτώβριος	14.766	7.304	–	–
Νοέμβριος	16.622	7.257	–	–
Δεκέμβριος	18.615	7.172	–	–

*¹ Στοιχεία μηνών Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου

Πηγή: Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Όσον αφορά τους διαμένοντες πρόσφυγες και μετανάστες στη νήσο της Λέσβου, σύμφωνα με το «Ενημερωτικό Δελτίο Δεκεμβρίου Α» του έτους 2020 από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, ο αριθμός τους μειώθηκε στους 9.189 το 2020 έναντι των 20.785 του προηγούμενου έτος (μείωση 56%). Ίδια εικόνα βελτίωσης παρατηρείται και τους πρώτους εννέα μήνες του επόμενου έτους. Συγκεκριμένα, το Σεπτέμβριο του 2021 υπήρχαν 3.385 διαμένοντες στο Κ.Υ.Τ. Λέσβου, έναντι 8.554 διαμενοντων του ίδιου Το ίδιο χρονικό διάστημα (Ιανουάριος – Σεπτέμβριος 2021) οι μεταφορές μεταναστών από τη Λέσβο στην ενδοχώρα ανήλθαν στις 10.091 αποτελώντας το 50% του συνόλου των μεταφορών που πραγματοποιήθηκαν από τα νησιά.

Πίνακας 24: Μεταφορές Μεταναστών από τα Κ.Υ.Τ στην Ενδοχώρα μηνών Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2021

Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ)					
Κω	Λέσβου	Σάμου	Χίου	Λέρου	Λοιπά Νησιά
1.210	10.091	3.725	3.117	1.529	583
Σύνολο					20.255

Πηγή: Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Όσον αφορά στα Κέντρα Υποδοχής / Φιλοξενίας Προσφύγων στη νήσο της Λέσβου, κατά τη τρέχουσα χρονική περίοδο δεν υπάρχει κάποια εν λειτουργία δομή στο Δήμο Δυτικής Λέσβου. Αναφορικά με το υπόλοιπο τμήμα του νησιού, έπειτα από το κλείσιμο της άτυπης δομής φιλοξενίας στο χώρο των παλιών κατασκηνώσεων του ΠΙΚΠΑ (Νοέμβριος 2020) και της δημοτικής δομής φιλοξενίας του Καρά Τεπέ (Απρίλιος 2021), λειτουργεί το προσωρινό Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) επίσης στο Καρά Τεπέ (Μαυροβούνι), που δημιουργήθηκε ως απόρροια της ολοσχερούς καταστροφής του Κ.Υ.Τ. Μόριας (Σεπτέμβριος 2020). Επιπλέον, το Νοέμβριο του 2021 αναμένεται και η εκκένωση των διαμερισμάτων φιλοξενίας στη Μυτιλήνη (διαμερίσματα ΕΣΤΙΑ). Στόχος της παρούσας ελληνικής κυβέρνησης αποτελεί η κατασκευή και διατήρηση στο νησί μόνο της Νέας Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής (ΚΕΔ) στη θέση Πλάτη (Βάστρια) του Δήμου Μυτιλήνης, η κατασκευή της οποίας σχεδιάζεται να ξεκινήσει και να ολοκληρωθεί εντός του 2022.

1.3.7 Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού

Ρομά

Στο Δήμο Δυτικής Λέσβου υπάρχει ένας αριθμός Ρομά που διαβιούν εντός του οικιστικού ιστού της Καλλονής αλλά και διάσπαρτα σε περιοχές όπως στην Αγία Παρασκευή, στην Αρίσβη, στο Κεράμι, στα Δάφια, στα Αριανά και στα Παπιανά. Πρόκειται στην πλειοψηφία τους για μόνιμο, μη μετακινούμενο πληθυσμό που διαμένει στην περιοχή από 10 έως 30 έτη.

Η οικονομική κατάσταση του πληθυσμού χαρακτηρίζεται ως κακή, καθώς οι περισσότεροι διαβιούν στα όρια της φτώχειας, με τα οικονομικά επιδόματα ΟΓΑ, πρόνοιας κ.λπ. να αποτελούν για ορισμένους από αυτούς το κύριο εισόδημά τους. Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός απασχολείται κύρια στο εμπόριο, στον κλάδο των πλανόδιων μικροπωλητών, ενώ ορισμένοι πραγματοποιούν εποχιακά μεροκάματα.

Όσον αφορά στο εκπαιδευτικό επίπεδο, το 65% των ενήλικων Ρομά δηλώνεται ότι έχει ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση και τα παιδιά που βρίσκονται στη σχολική ηλικία φοιτούν στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Προβλήματα όπως δυσπραγία στην υποστήριξη της φοίτησης με το εκπαιδευτικό υλικό, στην ένδυση των παιδιών, στην προμήθεια σχολικών ειδών, παρατηρούνται κυρίως λόγω οικονομικών αδυναμιών, ενώ συχνά υπάρχει και δυσκολία μετακίνησης στο χώρο φοίτησης. Στον τομέα της υγείας, όλα τα μέλη των οικογενειών Ρομά διαθέτουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη από

ασφαλιστικό φορέα, παρατηρούνται ωστόσο προβλήματα στη μετακίνησή τους προς στις μονάδες υγείας αλλά και στην προτεραιότητά τους σ' αυτές.

Την τρέχουσα χρονική περίοδο, ο Δήμος Δυτικής Λέσβου θα προβεί σε ενέργειες εύρεσης κατάλληλων κατοικιών – διαμερισμάτων για τις δυνητικά ωφελούμενες οικογένειες που διαβιούν στα όρια της φτώχειας εντός του οικιστικού οικισμού της Καλλονής, αλλά και στα Δάφια, στην Αρίσβη, στο Κεράμι, στα Αριανά και στα Παπιανά. Στόχος η παροχή υπηρεσιών στεγαστικής υποστήριξης για αξιοπρεπή διαβίωση και η μετεγκατάσταση πληθυσμού (οικογενειών) Ρομά σε αυτόνομες στεγαστικές λύσεις, με την παράλληλη παροχή κοινωνικών υπηρεσιών για την προώθηση στην απασχόληση και γενικότερα για την κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωσή τους στον αστικό ιστό.

1.4 Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

1.4.1 Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός (Μεταβολές Απασχόλησης και Ανεργίας)

1.4.1.1 Απασχόληση

Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας του έτους 2020, κατά την περίοδο 2014 – 2019 παρατηρούνται διακυμάνσεις στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στην Π.Ε. Λέσβου με τις περισσότερες νέες θέσεις να καταγράφονται το έτος 2015 (692 νέες θέσεις) και τις λιγότερες το 2018 (476 νέες θέσεις).

Πίνακας 25: Προσλήψεις, Απολύσεις / Αποχωρήσεις και Νέες Θέσεις Εργασίας στην Π.Ε. Λέσβου έτη 2014 – 2019

Περιγραφή	Έτη					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Προσλήψεις	9.510	13.218	11.519	13.127	14.734	14.337
Απολύσεις/Αποχωρήσεις	8.970	12.526	10.960	12.510	14.258	13.752
Νέες Θέσεις	540	692	559	617	476	585

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2020

Ως επί το πλείστον, οι προσλήψεις, για την περίοδο 2014 – 2019, που πραγματοποιήθηκαν ήταν υπό το καθεστώς της πλήρους απασχόλησης. Εξαιρεση αποτελεί το έτος 2018, κατά το οποίο περίπου το 72% των προσλήψεων αφορούσαν το καθεστώς μερικής απασχόλησης.

Πίνακας 26: Νέες Θέσεις Εργασίας στην Π.Ε. Λέσβου ανά Καθεστώς έτη 2014 – 2019

Καθεστώς	Έτη					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Πλήρης	430	342	481	295	82	356
Μερική	82	317	80	245	341	190
Εκ περιτροπής	28	33	-2	77	53	39
Γενικό Σύνολο	540	692	559	617	476	585

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2020

Εξετάζοντας το έτος 2019, στην Π.Ε. Λέσβου δημιουργήθηκαν 585 νέες θέσεις εργασίας (ισοζύγιο προσλήψεων – απολύσεων/αποχωρήσεων), εκ των οποίων το 46,92% αφορούσε άνδρες και το 53,08% γυναίκες. Ο μεγαλύτερος αριθμός νέων θέσεων καλύφθηκε από άτομα ηλικίας 15 – 24 ετών (296 θέσεις), ενώ στην ηλικιακή ομάδα άνω των 65 ετών σημειώθηκε απώλεια θέσεων εργασίας (-15 θέσεις).

Πίνακας 27: Νέες Θέσεις Εργασίας στην Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου έτη 2014 – 2019

Ηλικία	Φύλο	Έτη					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
15 – 24	Άνδρας	68	145	127	91	155	133
	Γυναίκα	125	144	136	174	130	163
25 – 34	Άνδρας	84	174	131	131	85	85
	Γυναίκα	140	126	80	76	87	115
35 – 44	Άνδρας	65	29	41	63	17	26
	Γυναίκα	32	38	26	57	50	15
45 – 54	Άνδρας	16	23	25	34	-9	29
	Γυναίκα	19	11	1	4	25	21
55 – 64	Άνδρας	2	-6	-4	-7	-36	13
	Γυναίκα	-12	10	2	2	-15	0
65+	Άνδρας	-1	-1	-3	-3	-11	-11
	Γυναίκα	2	-1	-3	-5	-2	-4
Σύνολο Νέων Θέσεων Εργασίας							
Σύνολο Νέων Θέσεων Ανδρών		234	364	317	309	201	275
Σύνολο Νέων Θέσεων Γυναικών		306	328	242	308	275	310
Γενικό Σύνολο		540	692	559	617	476	585

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2020

Με βάση την ιεράρχηση των νέων θέσεων εργασίας ανά επαγγελματική κατηγορία, την τελευταία τετραετία παρατηρούνται διακυμάνσεις διαχρονικά στα περισσότερα επαγγέλματα, όσον αφορά στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Τη μεγαλύτερη αύξηση νέων θέσεων (σε απόλυτες τιμές), για την περίοδο 2017 – 2020, σημειώνουν οι «Εκπαιδευτικοί», οι «Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών π.δ.κ.α.», οι «Πλανόδιοι πωλητές, οικιακοί βοηθοί κ.π.α.ε.» και τα «Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα» ενώ μεγαλύτερη μείωση παρουσιάζουν οι «Τεχνίτες ανέγερσης και αποπεράτωσης κτιρίων και άλλων δομικών έργων» και οι «Τεχνολόγοι και τεχνικοί βοηθοί των επιστημών βιολογίας και υγείας».

Συγκριτικά με το έτος 2019, το έτος 2020, λαμβάνοντας υπόψη και τις ιδιαίτερες συνθήκες εργασίας που διαμορφώθηκαν κατά τη λειτουργία των επιχειρήσεων εν μέσω πανδημίας, τη μεγαλύτερη αύξηση νέων θέσεων σημειώνουν οι «Τεχνολόγοι και τεχνικοί βοηθοί των επιστημών βιολογίας και υγείας» ακολουθούμενοι από τους «Ειδικευμένους επί των πωλήσεων, χρηματιστές, κτηματομεσίτες, απασχολούμενους στην εξυπηρέτηση επιχειρήσεων εν γένει και ασκούντων συναφών επαγγελμάτων» ενώ η μεγαλύτερη πτώση παρατηρήθηκε στους «Τεχνίτες ανέγερσης και αποπεράτωσης κτιρίων και άλλων δομικών έργων», στους «Υπαλλήλους γραφείου» και στους «Πωλητές και ασκούντες συναφή επαγγέλματα».

Πίνακας 28: Νέες Θέσεις ανά Επάγγελμα στην Π.Ε. Λέσβου έτη 2017 – 2020

Επάγγελμα	Έτος			
	2017	2018	2019	2020
Εκπαιδευτικοί	81	68	118	38
Υπάλληλοι γραφείου	43	38	81	-46
Πωλητές και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	82	61	73	-44
Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού	48	2	49	57
Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων, κατασκευών, μεταποίησης και..	43	3	47	1
Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	52	45	39	41
Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	24	-20	37	-1
Ανειδίκευτοι αγρεργάτες, αλιεργάτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	12	-14	27	6
Πλανόδιοι πωλητές, οικιακοί βοηθοί κ.π.α.ε.	25	84	23	56
Βιολόγοι εν γένει, ιατροί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	10	-3	15	3
Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών π.δ.κ.α.	6	7	15	46
Τεχνολόγοι και τεχνικοί βοηθοί των επιστημών βιολογίας και υγείας	17	13	3	129
Ειδικευμένοι επί των πωλήσεων, χρηματιστές, κτηματομεσίτες, απασχολούμενοι στην εξυπηρέτηση επιχειρήσεων εν γένει και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	40	49	1	90
Τεχνίτες ανέγερσης και αποπεράτωσης κτιρίων και άλλων δομικών έργων	-36	7	-7	-66

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2020

Οι πιο δυναμικοί κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας για την περίοδο 2017 – 2020 ήταν οι «Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης», η «Εκπαίδευση», το «Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών» και οι «Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας» ενώ οι λιγότερο δυναμικοί κλάδοι είναι η «Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες», τα «Έργα πολιτικού μηχανικού», η «Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού» και τα «Καταλύματα».

Πίνακας 29: Νέες Θέσεις ανά Κλάδο στην Π.Ε. Λέσβου έτη 2017 – 2020

Κλάδοι	Έτη			
	2017	2018	2019	2020
Εκπαίδευση	88	67	132	71
Βιομηχανία τροφίμων	64	-81	125	-24
Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων	83	49	66	33
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	111	145	46	88
Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	21	-2	38	18
Δραστηριότητες οργανώσεων	-8	-1	34	64
Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων	60	31	22	-3
Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	84	52	19	33
Ποτοποιία	51	-3	15	-5
Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	-7	17	14	85
Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης	36	13	14	3
Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	24	23	13	30
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	46	19	7	133
Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	8	-6	5	-77
Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	-6	3	3	-76
Έργα πολιτικού μηχανικού	-42	1	-11	-22
Καταλύματα	4	5	-25	-27

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2020

1.4.1.2 Η Μισθωτή Εργασία στην Εποχή της Πανδημίας Covid – 19

Το 2020 αποτέλεσε ένα έτος με σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα λόγω της πανδημίας Covid – 19. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, κατά το πρώτο τετράμηνο του 2020, στην Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου το 58,76% των θέσεων εργασίας αποτέλεσαν θέσεις υψηλού κινδύνου, το 13,59% μέτριου κινδύνου και το 27,65% χαμηλού.

Οι «Συναρμολογητές (μονταδόροι) και χειριστές μηχανημάτων μ.α.κ.», οι «Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα» και οι «Πωλητές και ασκούντες συναφή επαγγέλματα» παρουσίασαν τα μεγαλύτερα ποσοστά επαγγελματιών υψηλού κινδύνου ενώ οι «Εκπαιδευτικοί», τα «Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα» και οι «Τεχνολόγοι και τεχνικοί βοηθοί των επιστημών βιολογίας και υγείας» αποτέλεσαν τα επαγγέλματα με τα μεγαλύτερα ποσοστά επαγγελματιών χαμηλού κινδύνου.

Από την ανάλυση προκύπτει ότι αυτοί που επλήγησαν περισσότερο κατά το πρώτο τετράμηνο εξέλιξης της πανδημίας κατά φύλο, ηλικία και εργασιακό καθεστώς ήταν οι άνδρες, οι ηλικιακές ομάδες 25 – 34 και 35 – 44 και οι θέσεις εργασίας μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης. Για το μήνα Μάρτιο συγκεκριμένα, κατά τον οποίο σημειώνονται και τα δυσμενέστερα μεγέθη, το 66% περίπου των θέσεων εργασίας που χάθηκαν αφορούσαν θέσεις μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης που απευθύνονταν

κύρια σε εργαζόμενους ηλικίας 25 – 34 και 35 – 44 ετών, αποφοίτων ενιαίου λυκείου, οι οποίοι εργάζονταν κυρίως ως «Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών» και ιδιαίτερα ως «Τραπεζοκόμοι – Σερβιτόροι» και ως «Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων, κατασκευών, μεταποίησης και μεταφορών» και στους κλάδους των «Δραστηριοτήτων υπηρεσιών εστίασης» και της «Βιομηχανίας τροφίμων» και συγκεκριμένα στις «Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης» και «Παραγωγής ελαίων και λιπών» αντίστοιχα.

Οι αναλυτικοί πίνακες που παρουσιάζουν την εξέλιξη των παραπάνω μεγεθών κατά το πρώτο τετράμηνο του έτους 2020 παρουσιάζονται στο Παράρτημα 13.

1.4.1.3 Ανεργία

Σύμφωνα με στοιχεία του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ), η ανεργία στη νήσο της Λέσβου παρουσιάζει αυξητική τάση κατά τη τριετία 2018 – 2020, με το ποσοστό των ανέργων της Περιφερειακής Ενότητας το έτος 2020 να φτάνει το 23,24%, από το οποίο το 20,06% αφορά άτομα αναζητούντα ενεργά εργασία.

Πίνακας 30: Ποσοστά Εγγεγραμμένων Ανέργων στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου έτη 2018 – 2020

Δήμος	Ποσοστό Ανέργων 2018 (%)	Ποσοστό Ενεργών Ανέργων 2018 (%)	Ποσοστό Ανέργων 2019 (%)	Ποσοστό Ενεργών Ανέργων 2019 (%)	Ποσοστό Ανέργων 2020 (%)	Ποσοστό Ενεργών Ανέργων 2020 (%)
Ικαρίας	24,76%	22,65%	24,22%	21,50%	28,27%	25,55%
Οινουσσών και Ψαρών	21,14%	17,04%	20,77%	18,03%	23,63%	21,39%
Λέσβου	20,04%	14,92%	20,60%	16,93%	23,24%	20,06%
Σάμου	18,50%	18,47%	18,81%	17,30%	27,18%	25,63%
Φούρνων Κορσεών	17,29%	16,36%	19,28%	17,99%	26,40%	25,12%
Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου	17,29%	11,97%	17,95%	14,74%	20,83%	18,37%
Χίου	17,00%	15,34%	17,35%	15,31%	19,22%	16,83%
Σύνολο	18,94%	15,73%	19,36%	16,59%	22,90%	20,30%

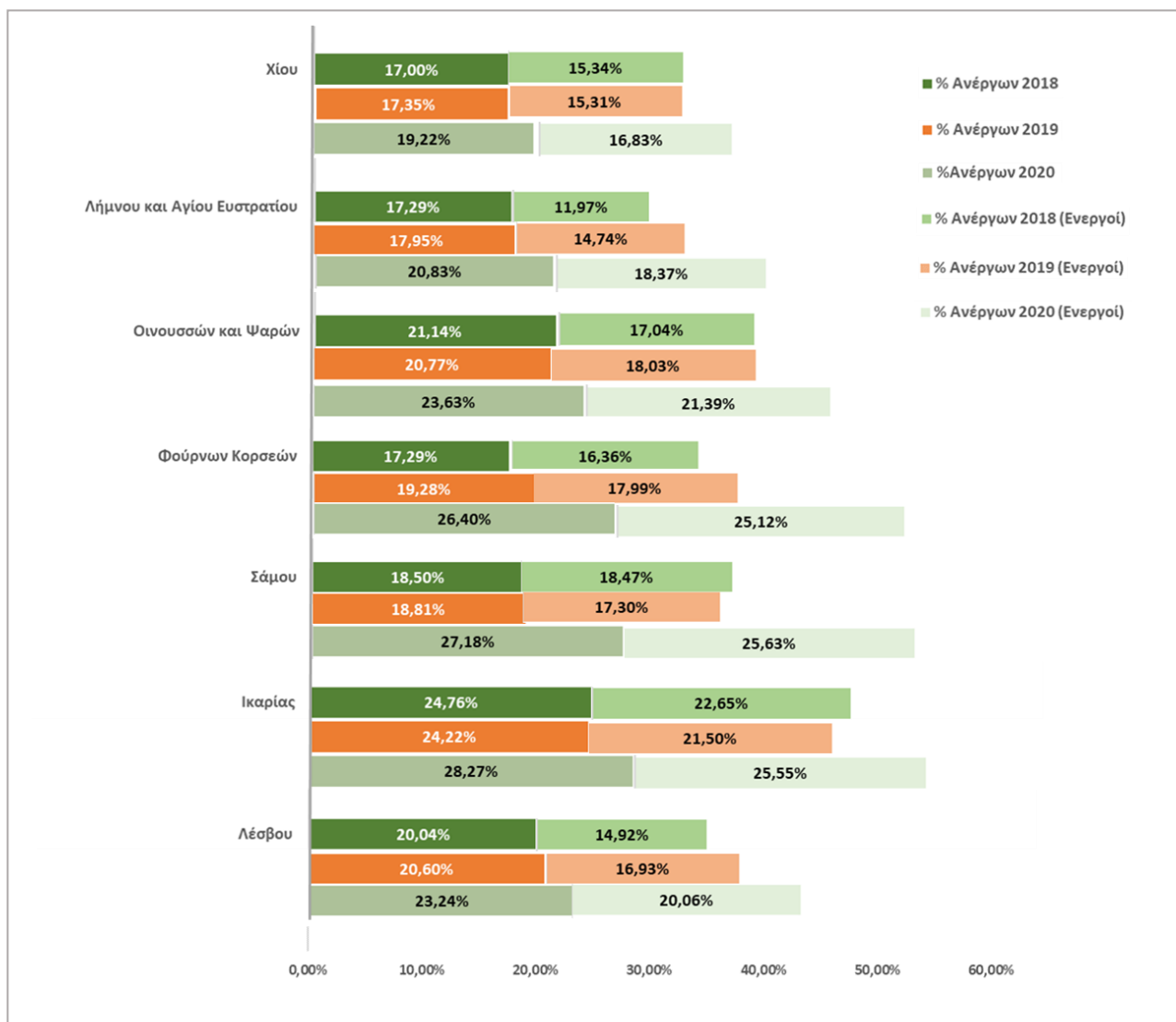
Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ)

Τη διετία 2018 – 2019 το μεγαλύτερο μέρος του μη απασχολούμενου πληθυσμού της περιφερειακής ενότητας ανήκει στην κατηγορία των βραχυχρόνια ανέργων (0 έως 11 μήνες ανεργίας). Συγκριτικά με το 2018, η βραχυχρόνια ανεργία στην περιφερειακή ενότητα παρουσιάζει αυξημένες τιμές κατά τους πρώτους επτά μήνες του έτους 2019 και μειωμένες τιμές κατά τους υπόλοιπους πέντε μήνες. Οι μακροχρόνια άνεργοι (πλέον των δώδεκα μηνών ανεργίας) δεν εμφανίζουν ιδιαίτερες διακυμάνσεις μεγεθών στη διετία 2018 – 2019.

Αυτές που φαίνεται να πλήττονται περισσότερο από την ανεργία είναι οι γυναίκες των ηλικιακών ομάδων 30 – 39 και 40 – 49 ετών ενώ το μεγαλύτερο μέρος των ανέργων είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας, πρωτοβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

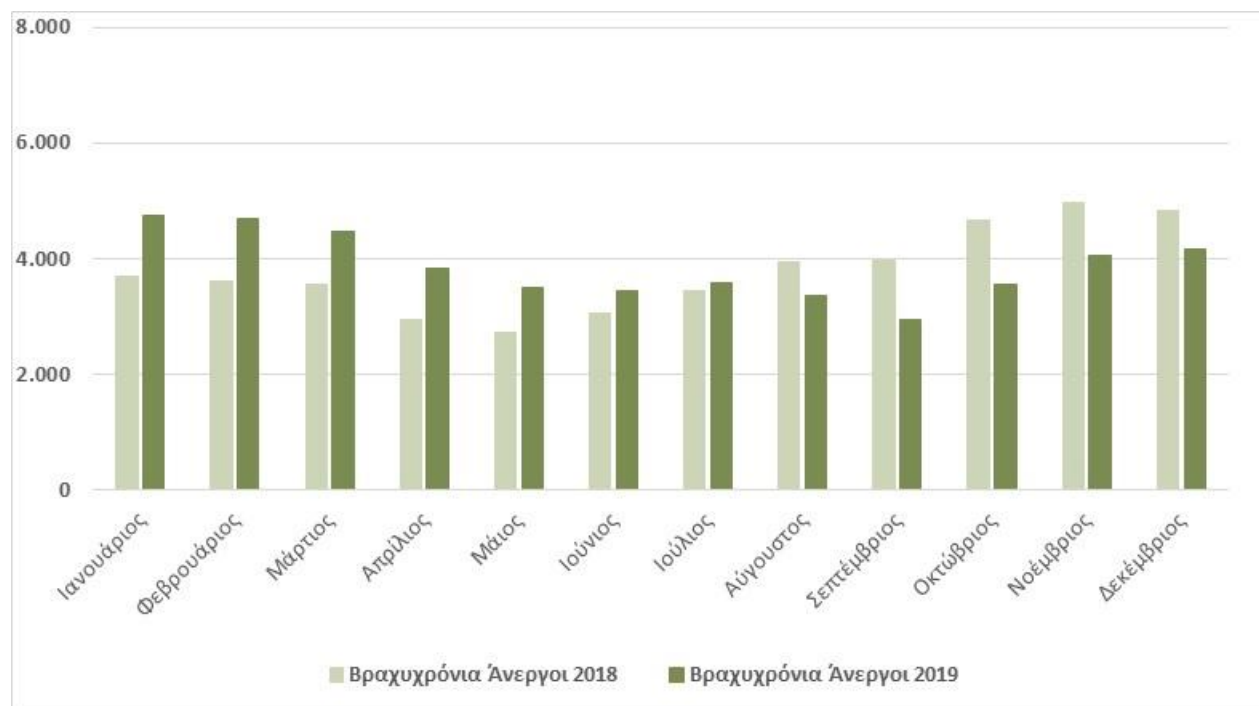
Στο Παράρτημα 14 παρουσιάζονται οι πίνακες με τα αναλυτικά στοιχεία των χαρακτηριστικών του μη απασχολούμενου πληθυσμού της Περιφερειακής Ενότητας.

Διάγραμμα 4: Ποσοστό Εγγεγραμμένων Ανέργων Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου έτη 2018 – 2020

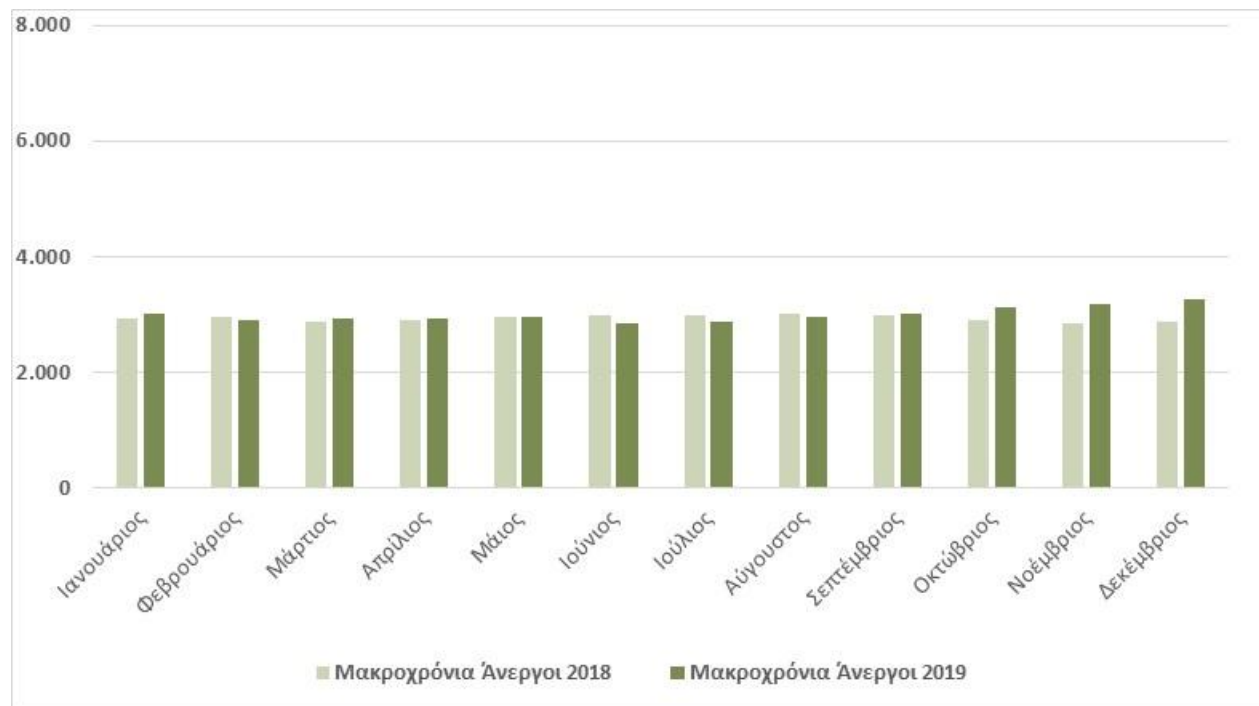
Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ), Ιδία Επεξεργασία

Διάγραμμα 5: Βραχυχρόνια Άνεργοι Π.Ε. Λέσβου έτη 2018 – 2019

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς, Ετήσια Έκθεση 2020

Διάγραμμα 6: Μακροχρόνια Άνεργοι Π.Ε. Λέσβου έτη 2018 – 2019

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς, Ετήσια Έκθεση 2020

1.4.2 Οικονομική Διάρθρωση – Παραγωγικοί Τομείς

1.4.2.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

Με βάση τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ), από το έτος 2008, όπου το ΑΕΠ παρουσιάζει την υψηλότερη τιμή του, έως το έτος 2015, στην Π.Ε. Λέσβου και κατά συνέπεια και στον Δήμο Δυτικής Λέσβου, παρουσιάζεται σταδιακή μείωση του ΑΕΠ η οποία φαίνεται πως αρχίζει να αντιστρέφεται το έτος 2017. Το ΑΕΠ της Π.Ε. Λέσβου παρουσιάζει, ως επί το πλείστον, πιο έντονες ποσοστιαίες μεταβολές συγκριτικά με το σύνολο της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου αλλά και της χώρας.

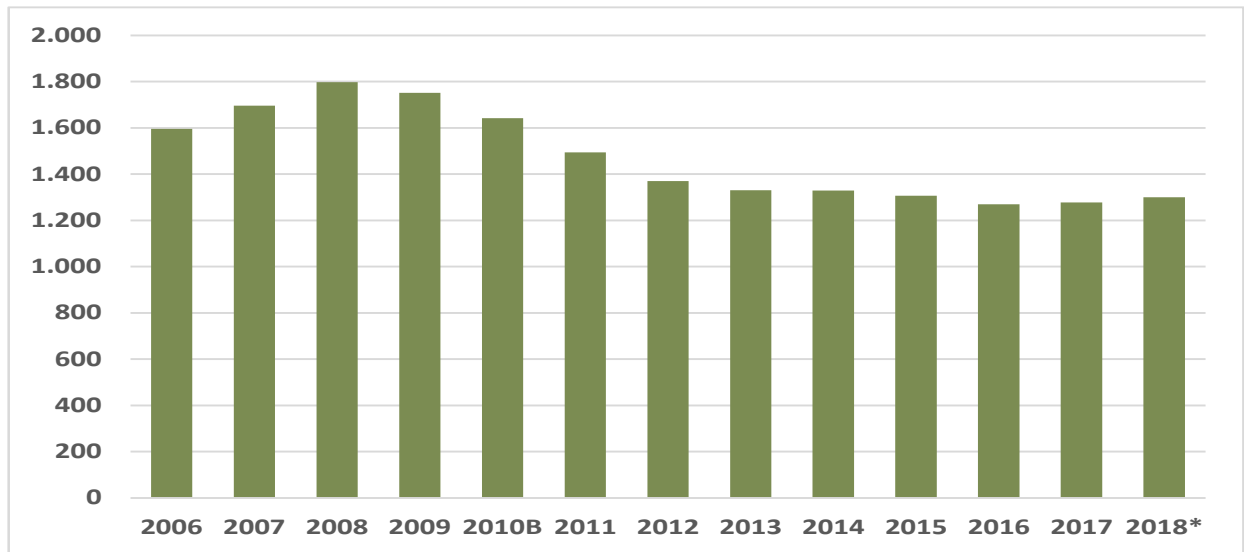
Πίνακας 31: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (σε εκατομμύρια ευρώ) κατά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα έτη 2006 – 2018*

Ενότητα	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
Π.Ε. Λέσβου	1.595	1.696	1.798	1.752	1.642	1.494	1.371	1.330	1.329	1.306	1.269	1.277	1.299
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	3.041	3.304	3.514	3.395	3.175	2.897	2.693	2.566	2.559	2.492	2.430	2.436	2.471
Ελλάδα (σύνολο)	217.862	232.695	241.990	237.534	224.124	203.308	188.389	179.616	177.349	176.110	174.237	177.152	179.727

Σε εκατ. ευρώ, σε τρέχουσες τιμές
* Προσωρινά στοιχεία

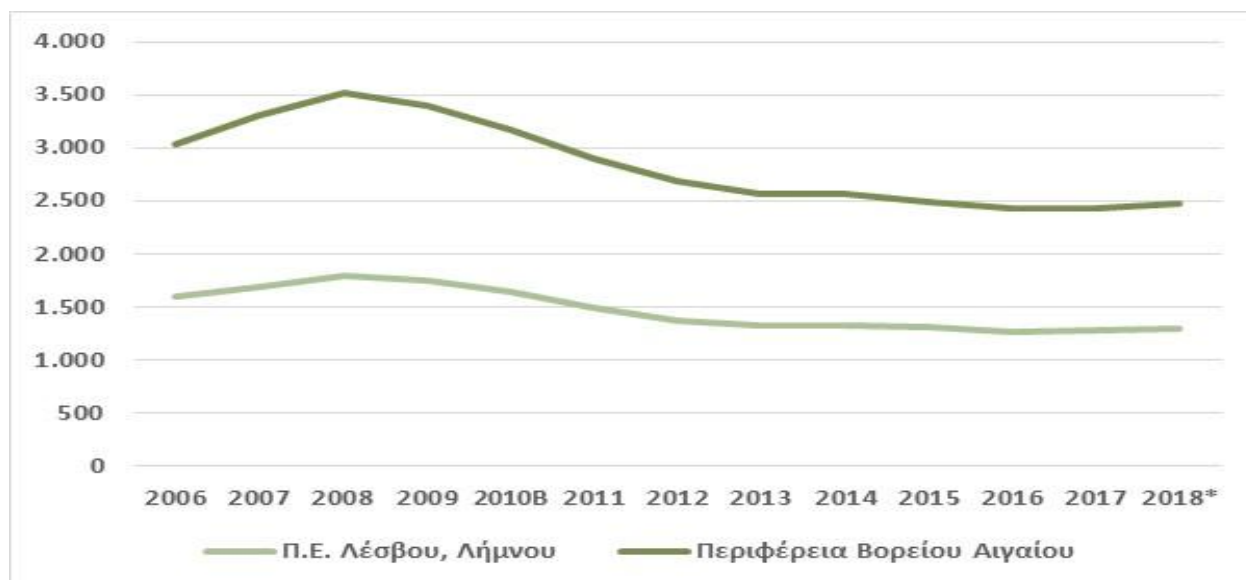
Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), Περιφερειακοί Λογαριασμοί

Διάγραμμα 7: Διαχρονική Εξέλιξη ΑΕΠ Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου έτη 2006 – 2018*

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί) – * Προσωρινά στοιχεία

Διάγραμμα 8: Μεταβολές ΑΕΠ Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου και Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου έτη 2006 – 2018*

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί) - * Προσωρινά στοιχεία

1.4.2.2 Κατά Κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Η συνολική πορεία του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Π.Ε. Λέσβου ακολουθεί τις περιφερειακές εξελίξεις, παρουσιάζει ωστόσο εντονότερα χαρακτηριστικά μείωσης, συγκριτικά με το σύνολο της χώρας. Ειδικότερα, κατά την περίοδο 2008 – 2013 το κατά κεφαλήν ΑΕΠ εμφανίζει πτωτική πορεία τόσο στην νήσο της Λέσβου (- 25,17%) και στην Περιφέρεια (- 26,96%) όσο και στο σύνολο της χώρας (- 25,01%). Την περίοδο 2014 – 2018, η πτωτική πορεία του συνεχίζεται για την Περιφερειακή Ενότητα και την Περιφέρεια αλλά με ηπιότερο ρυθμό (-10,48% και -11,49% αντίστοιχα), ενώ παρουσιάζει ανάκαμψη για το σύνολο της χώρας από το 2017.

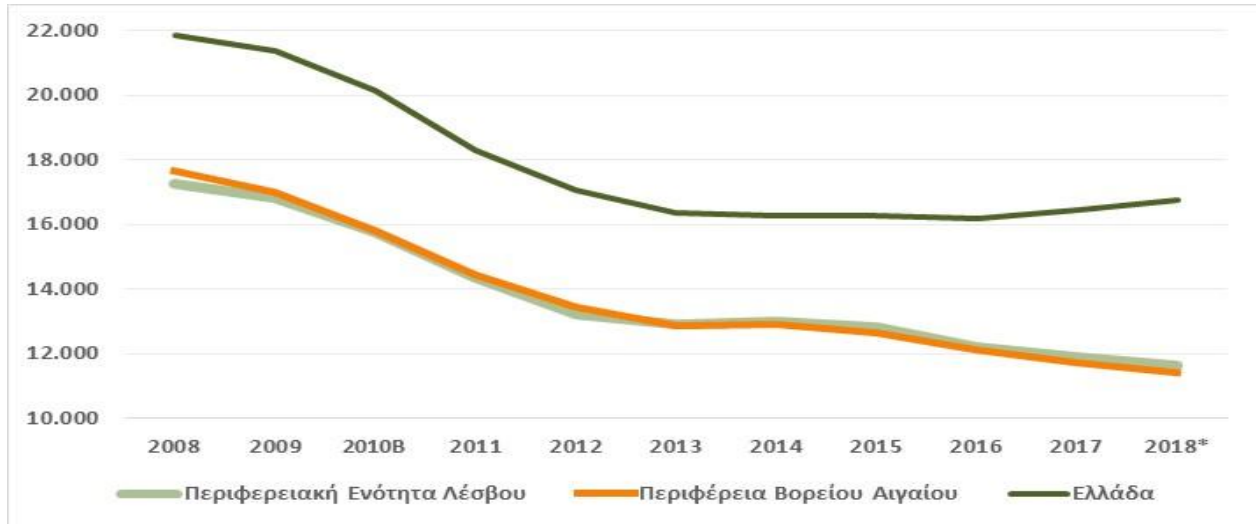
Πίνακας 32: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου και στην χώρα έτη 2008 – 2018*

Ενότητα	Έτη										
	2008	2009	2010B	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου	17.272	16.815	15.755	14.347	13.227	12.925	12.996	12.843	12.228	11.892	11.634
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	17.647	16.991	15.834	14.433	13.463	12.890	12.917	12.641	12.140	11.746	11.434
Ελλάδα	21.845	21.386	20.153	18.308	17.056	16.381	16.282	16.275	16.169	16.472	16.745

Σε εκατ. ευρώ, σε τρέχουσες τιμές
* Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί)

Διάγραμμα 9: Εξέλιξη κατά κεφαλήν ΑΕΠ Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου, Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και Ελλάδος έτη 2008 – 2018

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί)

Πίνακας 33: Ποσοστιαία Μεταβολή Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ στην Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου και στην χώρα έτη 2008 – 2018*

Περιοχή	2008 – 2013	2014 – 2018*
Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου	-25,17%	-10,48%
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	-26,96%	-11,49%
Ελλάδα	-25,01%	2,85%

* Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Περιφερειακοί Λογαριασμοί)

1.4.2.3 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), το έτος 2018 η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) αυξήθηκε κατά 0,77% στο σύνολο της χώρας. Στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου η ΑΠΑ είχε θετική μεταβολή κατά 0,73% με τη Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, Λήμνου να παρουσιάζει τη δεύτερη μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση (1,07%).

Πίνακας 34: Ποσοστιαία Μεταβολή Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

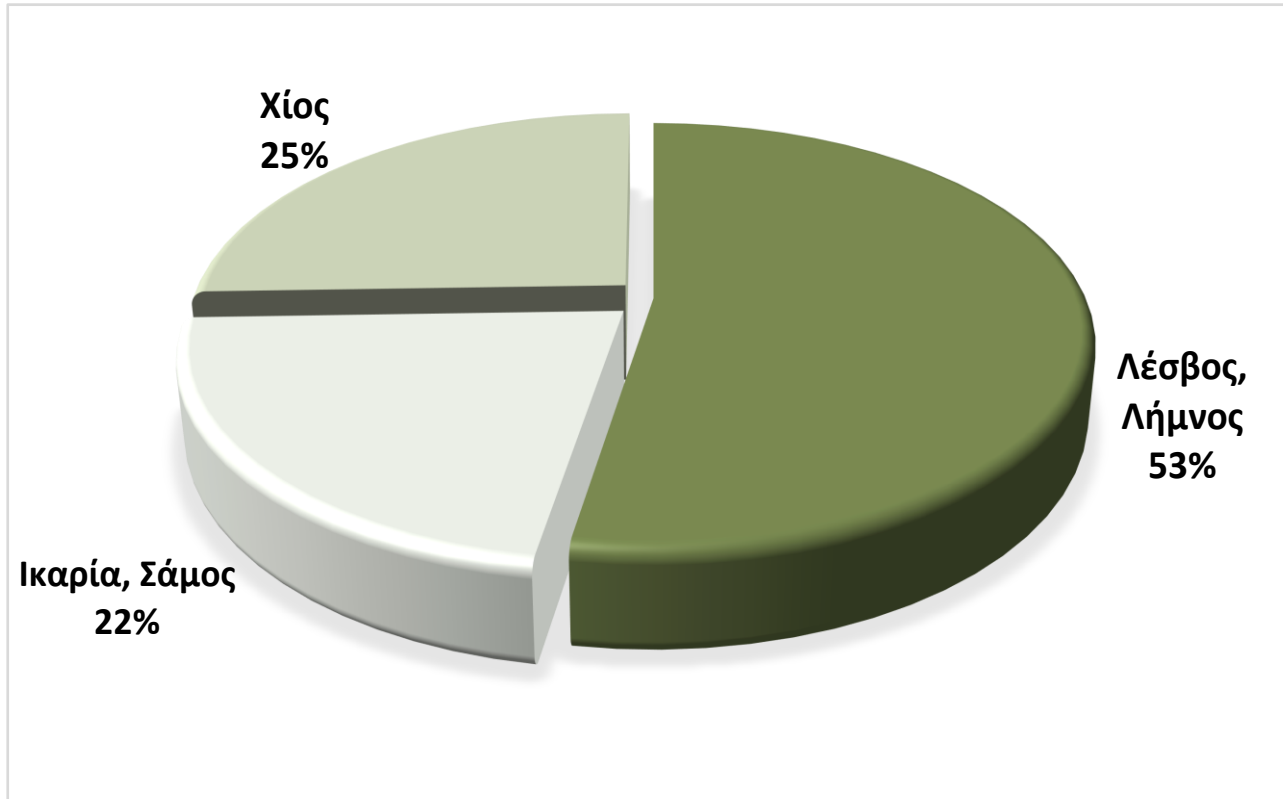
Περιοχή	Έτη		Ποσοστό Μεταβολής (%)
	2017	2018*	
Π.Ε. Λέσβου, Λήμνου	1.114	1.126	1,07%
Π.Ε. Ικαρίας, Σάμου	463	470	1,33%
Π.Ε. Χίου	548	546	-0,45%
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	2.126	2.142	0,73%
Ελλάδα	154.593	155.780	0,77%

Σε εκατ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές
*Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Όσον αφορά στη συμμετοχή των Περιφερειακών Ενοτήτων στη δημιουργία της ΑΠΑ, το μεγαλύτερο μερίδιο κατέχουν η Λέσβος και Λήμνος με ποσοστό 53% και ακολουθούν η Χίος (25%) και η Ικαρία με τη Σάμο (22%).

Διάγραμμα 10: Συμμετοχή των Περιφερειακών Ενοτήτων στην ΑΠΑ της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, έτος 2018

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) – Ιδία Επεξεργασία

Βάσει των διαθέσιμων στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τη συνεισφορά κάθε επαγγελματικού κλάδου στην οικονομική δραστηριότητα, για το έτος 2018 στην Π.Ε. Λέσβου, παρατηρείται πτώση της τάξεως περίπου 3% του πρωτογενούς τομέα παραγωγής και θετική μεταβολή στους υπόλοιπους δύο τομείς παραγωγικής δραστηριότητας, με τους κλάδους των κατασκευών και του χονδρικού και λιανικού εμπορίου κ.λπ. να σημειώνουν τη μεγαλύτερη άνοδο (5,6% και 5,26% αντίστοιχα). Σημαντική πτώση τόσο στην Π.Ε. Λέσβου όσο και στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου καταγράφεται στον κλάδο των ορυχείων, λατομείων, βιομηχανίας κ.λπ. με ποσοστά -4,99% και -4,22% αντίστοιχα.

Ο τριτογενής τομέας, ο οποίος περιλαμβάνει εισοδήματα που προέρχονται από τους κλάδους υπηρεσιών, εμπορίου και λοιπών δραστηριοτήτων φαίνεται να αποτελεί τον πιο σημαντικό τομέα οικονομικής συνεισφοράς στην τοπική οικονομία καθώς το 84,15% των εισοδημάτων της Περιφερειακής Ενότητας προέρχεται από αυτόν. Ακολουθούν με πολύ μικρότερα ποσοστά ο δευτερογενής (9,35%) και ο πρωτογενής τομέας παραγωγής (6,5%).

Πίνακας 35: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία κατά κλάδο και κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου και Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου έτη 2012 – 2018

Τομέας Παραγωγής	Ενότητα	Έτη						
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
Γεωργία, δασοκομία, αλιεία								
Πρωτογενής	Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, Λήμνου	65	70	66	68	62	75	73
	Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	116	113	107	113	103	117	114
Δευτερογενής	Ορυχεία, λατομεία, βιομηχανία, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού, κλιματισμού και νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης							
	Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, Λήμνου	87	87	86	87	87	87	83
	Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	177	174	172	177	174	172	165
	Κατασκευές							
	Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, Λήμνου	39	39	30	35	32	21	22
	Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	103	99	75	72	69	45	44
Τριτογενής	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, μεταφορές και αποθήκευση, δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης							
	Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, Λήμνου	277	276	278	272	254	260	274
	Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	592	569	576	545	508	521	545
	Άλλες υπηρεσίες							
	Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, Λήμνου	742	707	714	691	672	670	674
	Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	1.388	1.319	1.330	1.295	1.264	1.270	1.273
Συνολική Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ)								
Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, Λήμνου		1.209	1.179	1.174	1.154	1.107	1.114	1.126
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου		2.375	2.274	2.260	2.202	2.119	2.126	2.142
Σε εκατ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές								
*Προσωρινά στοιχεία								

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) – Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 36: Ποσοστό Οικονομικής Συνεισφοράς Τομέα Παραγωγής στην ΑΠΑ της Π.Ε. Λέσβου έτος 2018

Τομέας Παραγωγής	Ποσοστό Συμμετοχής
Πρωτογενής Τομέας	6,50%
Δευτερογενής Τομέας	9,35%
Τριτογενής Τομέας	84,15%
Σύνολο	100,00%

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) – Ιδία Επεξεργασία

1.4.2.4 Πρωτογενής Τομέας Παραγωγής

Ο πρωτογενής τομέας κατέχει σημαντική θέση στο Δήμο Δυτικής Λέσβου καθώς το μεγαλύτερο τμήμα του ΑΕΠ του στηρίζεται στην πρωτογενή παραγωγή. Η ελαιοκομία και η κτηνοτροφία συνεχίζουν να αποτελούν τους βασικούς κλάδους του πρωτογενούς τομέα της περιοχής παρά τα προβλήματα που υπάρχουν στην οικονομία του νησιού, όπως οι χαμηλές τιμές πώλησης των παραγόμενων προϊόντων (γάλα, τυρί, κρέας, λάδι) και το μεγάλο αριθμό μικρών εκμεταλλεύσεων.

Ειδικότερα, η γεωργία εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική οικονομική δραστηριότητα, ως προς την απασχόληση και το εισόδημα, παρά την ανάπτυξη των υπηρεσιών και του τουρισμού τα τελευταία χρόνια. Κυρίαρχη θέση στον τομέα των καλλιεργειών καταλαμβάνει η καλλιέργεια της ελιάς αν και τα προηγούμενα έτη ο αριθμός των ελαιοδέντρων είχε μειωθεί, απόρροια της προσβολής τους από ασθένειες της ελιάς (δάκος, γλοιοσπόριο κ.ά.) και γενικότερα της κλιματικής αλλαγής, με αποτέλεσμα τη μείωση της παραγόμενης ποσότητας του ελαιολάδου και κατά συνέπεια την απώλεια του εισοδήματος των ελαιοπαραγωγών.

Η προβατοτροφία και η αιγοτροφία παρουσιάζει σημαντική ανάπτυξη. Στη Λέσβο εκτρέφονται περίπου 300.000 πρόβατα το μεγαλύτερο μέρος των οποίων ανήκουν την τοπική φυλή, χαρακτηριστικό της οποίας είναι η μεγάλη προσαρμοστικότητά της σε ξηροθερμικά περιβάλλοντα και αντίξοες καιρικές συνθήκες. Κύριο προϊόν παραγωγής αποτελεί το γάλα το οποίο χρησιμοποιείται στην παρασκευή διάφορων ειδών τυριών και γιαούρτης. Πρόσφατα, οι 350 παραγωγοί γάλακτος που δραστηριοποιούνται στην περιοχή και διαχειρίζονται περίπου 7.000 τόνους γάλακτος, ενώθηκαν σχηματίζοντας 8 Ομάδες Παραγωγών Γάλακτος.

Στον κλάδο της κτηνοτροφίας, το ορεινό και ημιορεινό ανάγλυφο του νησιού δυσχεραίνει την εκτροφή μεγάλων πληθυσμών βοοειδών καθιστώντας τη βοοτροφία ασήμαντη ενώ και η χοιροτροφία δεν συμμετέχει σημαντικά στο ζωικό κεφάλαιο.

Η μελισσοκομία δεν συμβάλλει ουσιαστικά στην οικονομία της περιοχής και ασκείται συμπληρωματικά της γεωργίας. Στο Δήμο δραστηριοποιούνται συνολικά έξι (6) παραγωγοί μελιού στις δημοτικές ενότητες Καλλονής, Ερεσού – Αντίσσης και Πέτρας.

Η αλιεία απασχολεί αποκλειστικά μόνο ένα μικρό μέρος του πληθυσμού της περιοχής. Η παραγωγή των αλιευμάτων κατά τους θερινούς μήνες προορίζεται κύρια για εσωτερική κατανάλωση, ενώ κατά τους χειμερινούς μήνες εξάγεται ένα ποσοστό. Κύρια προϊόντα αλιείας αποτελούν η σαρδέλα, ο γαύρος και διάφορα οστρακοειδή. Στην περιοχή του Δήμου υπάρχουν δύο μονάδες υδατοκαλλιέργειας, μία στην Κ. Σκαλοχωρίου που εκτρέφει κύρια τσιπούρα και λαβράκι και μία στη θέση «Σκαμιούδι» της Δ.Ε. Πολιχνίτου που εκτρέφει οστρακοειδή.

1.4.2.5 Δευτερογενής Τομέας Παραγωγής

Ο δευτερογενής τομέας παραγωγής λειτουργεί συμπληρωματικά, στηρίζοντας τις δραστηριότητες κυρίως του αγροτικού χώρου και διαρθρώνεται από τους κλάδους της μεταποίησης, των κατασκευών και της παραγωγής ήπιων μορφών ενέργειας.

Η μεταποίηση αφενός λειτουργεί συμπληρωματικά του πρωτογενούς τομέα παραγωγής (τυροκομεία, ελαιουργεία κ.λπ.) αφετέρου συνίσταται από μικρής δυναμικότητας βιοτεχνικές μονάδες προσανατολισμένες στην κάλυψη βασικών αναγκών του πληθυσμού της περιοχής, του νησιού αλλά και των τουριστών σε τρόφιμα, έπιπλα, οικοδομικά υλικά, μεταλλικές κατασκευές και παντός είδους επεξεργασία. Κύριες μεταποιητικές επιχειρήσεις αποτελούν τα ελαιοτριβεία (27 μονάδες), τα τυροκομεία (15 μονάδες) και τα παρασκευαστήρια τροφίμων (14 μονάδες).

Τα τελευταία έτη η συμμετοχή του δευτερογενούς τομέα παραγωγής στο ΑΕΠ του Δήμου παρουσιάζει πτώση. Η φθίνουσα πορεία του οφείλεται στη συρρίκνωση του αγροτικού τομέα, στην περιορισμένη κατανάλωση, στον ανταγωνισμό με τους βιομηχανικούς κλάδους της ηπειρωτικής χώρας και στο γεγονός ότι ο τομέας περιλαμβάνει κλάδους παραδοσιακού/ οικογενειακού τύπου. Η ελλιπής προσφορά υπηρεσιών κι εξυπηρητήσεων, η έλλειψη τεχνικής υποδομής, σε συνδυασμό με την αποδιοργάνωση της παραγωγικής δομής και τη φυσική απομόνωση οδηγούν στον περιορισμό των προϋποθέσεων αναπτυξιακής εξέλιξης, η οποία εκδηλώνεται μέσω της έλλειψης βιομηχανικών προϊόντων και της εισαγωγής τους από την υπόλοιπη Ελλάδα.

1.4.2.6 Τριτογενής Τομέας Παραγωγής

Θετικές προοπτικές ανάπτυξης δραστηριοτήτων εμφανίζει και ο τριτογενής τομέας παραγωγής στο Δήμο Δυτικής Λέσβου. Στην εδαφική επικράτεια του Δήμου καταγράφονται πάνω από 500 επιχειρήσεις, το μεγαλύτερο ποσοστό των οποίων αφορά καταστήματα εστίασης (φούρνοι, καφετέριες κ.λπ.) και καταστήματα τροφίμων (σούπερ μάρκετ, οπωροπωλεία κ.λπ.).

Ο τουρισμός και οι συνδεδεμένες με αυτόν υπηρεσίες, όπως προαναφέρθηκε, παίζουν κυρίαρχο ρόλο. Σε αυτό συνεισφέρουν το πλούσιο φυσικό περιβάλλον της περιοχής σε συνδυασμό με το παραθαλάσσιο χαρακτήρα και την πλούσια ιστορία της. Συγκεκριμένα, στο Δήμο Δυτικής Λέσβου καταγράφονται εβδομήντα (70) ξενοδοχειακές μονάδες δυναμικότητας 2.548 δωματίων και 4.926 κλινών, η πλειοψηφία των οποίων κατατάσσεται στην κατηγορία των 3 αστέρων. 26 καταλύματα βρίσκονται στην ΔΕ Μηθύμνης, 21 στη ΔΕ Πέτρας, 9 στην ΔΕ Ερεσό-Άντισσα, 8 στην ΔΕ Καλλονή και 6 στην ΔΕ Πολιχνίτου. Επιπρόσθετα, συναντάμε:

- Εκατόν ενενήντα (190) τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες, δυναμικότητας 434 δωματίων και 857 κλινών, η πλειοψηφία των οποίων συναντάται στις δημοτικές ενότητες Καλλονής και Πέτρας,
- Τέσσερις (4) τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις, δυναμικότητας 14 δωματίων και 23 κλινών, η πλειοψηφία των οποίων συναντάται στη δημοτική ενότητα Μήθυμνας και
- Έξι (6) τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις ειδικού καθεστώτος, δυναμικότητας 29 δωματίων και 42 κλινών, η πλειοψηφία των οποίων συναντάται στις δημοτικές ενότητες Ερεσού – Αντίσσης και Μήθυμνας.

Πίνακας 37: Δυναμικότητα Ξενοδοχειακών Μονάδων Δήμου Δυτικής Λέσβου ανά Κατηγορία Καταλύματος έτος 2021

Περιοχή	Κατηγορία Καταλύματος							Σύνολο
		5*	4*	3*	2*	1*	Άλλο	
Δ.Ε. Καλλονής	Μονάδες	0	1	5	2	0	0	8
	Δωμάτια	0	32	221	55	0	0	308
	Κλίνες	0	53	440	103	0	0	596
Δ.Ε. Ερεσού - Αντίσσης	Μονάδες	0	1	1	6	1	0	9
	Δωμάτια	0	129	80	78	10	0	297
	Κλίνες	0	266	156	145	20	0	587
Δ.Ε. Μήθυμνας	Μονάδες	1	2	13	7	2	1	26
	Δωμάτια	120	125	643	137	35	0	1.060
	Κλίνες	244	252	1.205	278	72	18	2.069
Δ.Ε. Πέτρας	Μονάδες	0	2	10	6	1	2	21
	Δωμάτια	0	160	361	158	24	9	712
	Κλίνες	0	339	644	301	44	21	1.349
Δ.Ε. Μανταμάδου	Μονάδες	0	0	0	0	0	0	0
	Δωμάτια	0	0	0	0	0	0	0
	Κλίνες	0	0	0	0	0	0	0
Δ.Ε. Αγίας Παρασκευής	Μονάδες	0	0	0	0	0	0	0
	Δωμάτια	0	0	0	0	0	0	0
	Κλίνες	0	0	0	0	0	0	0
Δ.Ε. Πολιχνίτου	Μονάδες	0	0	2	2	2	0	6
	Δωμάτια	0	0	46	86	39	0	171
	Κλίνες	0	0	92	160	73	0	325
Δήμος Δυτικής Λέσβου	Μονάδες	1	6	31	23	6	3	70
	Δωμάτια	120	446	1.351	514	108	9	2.548
	Κλίνες	244	910	2.537	987	209	39	4.926

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου

Πίνακας 38: Δυναμικότητες Τουριστικών Επιπλωμένων Κατοικιών, Επαύλεων και Επαύλεων Ειδικού Καθεστώτος στο Δήμο Δυτικής Λέσβου έτος 2021

Περιοχή	Τουριστικές Επιπλωμένες Κατοικίες			Τουριστικές Επιπλωμένες Επαύλειες			Τουριστικές Επιπλωμένες Επαύλειες Ειδικού Καθεστώτος		
	Κατοικίες	Δωμάτια	Κλίνες	Κατοικίες	Δωμάτια	Κλίνες	Κατοικίες	Δωμάτια	Κλίνες
Δ.Ε. Καλλονής	36	162	356	0	0	0	0	0	0
Δ.Ε. Ερεσού - Αντίσσης	14	37	51	1	0	6	3	13	20
Δ.Ε. Μήθυμνας	52	83	160	2	10	13	2	11	16
Δ.Ε. Πέτρας	66	111	212	0	0	0	1	5	6
Δ.Ε. Πολιχνίτου	12	25	42	1	4	4	0	0	0
Δ.Ε. Μανταμάδου	10	16	36	0	0	0	0	0	0
Δ.Ε. Αγίας Παρασκευής	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	190	434	857	4	14	23	6	29	42

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου

1.5 Το Εσωτερικό Περιβάλλον του Δήμου και οι Οριζόντιες Υπηρεσίες

Η οργανωτική δομή των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού προσδιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις αρμοδιότητες που η Κεντρική Διοίκηση αποδίδει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' βαθμού. Αναλυτικότερα, οι αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού περιγράφονται στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Οι νέες μεταβιβαζόμενες πρόσθετες αρμοδιότητες στους Δήμους αναφέρονται αναλυτικά στο Ν.4555/2018 Πρόγραμμα «Κλεισθένης» (ΦΕΚ Α' 133/19.07.2018).

Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας ενός Δήμου στην εκπλήρωση της αποστολής του, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ικανότητες της εκάστοτε δημοτικής αρχής να:

- Προγραμματίζει, να οργανώνει και να διεκδικεί πόρους χρηματοδότησης και Εθνικά ή Ευρωπαϊκά Προγράμματα,
- Αξιοποιεί και να ενεργοποιεί το σύνολο του στελεχικού δυναμικού που διαθέτει,
- Συνεργάζεται με τις άλλες δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς της περιοχής,
- Ευαισθητοποιεί και παρακινεί τους πολίτες προς συγκεκριμένες συμπεριφορές, δράσεις και πρωτοβουλίες,
- Αναδεικνύει και να προβάλλει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιοχής κ.λπ.

1.5.1 Όργανα Διοίκησης του Δήμου Δυτικής Λέσβου

Ο Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Δήμαρχο. Όργανα διοίκησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, των Δημοτικών και των Τοπικών Κοινοτήτων του Δήμου είναι σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Κοινότητας. Οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ορίζονται στις κείμενες διατάξεις.

1.5.1.1 Ο Δήμαρχος

Ο Δήμαρχος βρίσκεται στο επίκεντρο του συστήματος τοπικής διακυβέρνησης ως πολιτικός προϊστάμενος του διοικητικού μηχανισμού του Δήμου και επικεφαλής της πλειοψηφούσας δημοτικής παράταξης, η οποία καθορίζει, την πορεία του Δήμου διαμέσου των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου. Ο ρόλος του είναι επιτελικός, δηλαδή δίνει κατευθύνσεις για τη δράση των δημοτικών υπηρεσιών και την υλοποίηση του προγράμματος της δημοτικής αρχής. Υποστηρίζεται στα διοικητικά του καθήκοντα από τον Γενικό Γραμματέα, ο οποίος υλοποιεί τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφασή του.

1.5.1.2 Η Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι το επιτελικό όργανο που συγκροτήθηκε σε όλους τους Δήμους που έχουν περισσότερους από έναν αντιδημάρχους και αποτελείται από τον Δήμαρχο και τους Αντιδημάρχους. Ο ρόλος της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι κυρίως ο συντονισμός της εκτελεστικής λειτουργίας και ειδικότερα της υλοποίησης του προγράμματος της δημοτικής αρχής.

1.5.1.3 Το Δημοτικό Συμβούλιο

Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι το ανώτερο βουλευόμενο όργανο του Δήμου και έχει τη γενική αποφασιστική αρμοδιότητα, δηλαδή αποφασίζει για όλα τα θέματα τα οποία δεν ανατίθενται ρητά σε άλλο όργανο του Δήμου. Το Δημοτικό Συμβούλιο εγκρίνει τα κάθε είδους προγράμματα του Δήμου και ελέγχει την υλοποίησή τους.

1.5.1.4 Η Οικονομική Επιτροπή

Η Οικονομική Επιτροπή είναι το όργανο που διαδέχτηκε με τον «Καλλικράτη» την «Δημαρχιακή Επιτροπή» αφού απόκτησε το μεγαλύτερο μέρος των αρμοδιοτήτων της. Οι αρμοδιότητές της έχουν ενισχυθεί περαιτέρω μετά την εφαρμογή του εκλογικού συστήματος της απλής αναλογικής προκειμένου να διασφαλισθεί η ομαλή και αποτελεσματική διακυβέρνηση των ΟΤΑ. Η Οικονομική Επιτροπή

παρακολουθεί και ελέγχει την οικονομική λειτουργία του δήμου. Συντάσσει τον προϋπολογισμό, ελέγχει την υλοποίησή του και ενημερώνει το Δημοτικό Συμβούλιο ανά τρίμηνο, προελέγχει τον απολογισμό, καταρτίζει τους όρους δημοπρασιών και τις κατακυρώνει, μελετά την ανάγκη σύναψης δανείων. Αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δανείων, αποφασίζει για ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές και την άσκηση όλων των ενδίκων μέσων, για τον δικαστικό συμβιβασμό και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τον εξωδικαστικό συμβιβασμό. Εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, το ετήσιο σχέδιο διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας του Δήμου και παρακολουθεί την εφαρμογή του ενημερώνοντας το Δημοτικό Συμβούλιο. Εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο τα σχέδια κανονιστικών αποφάσεων και παρακολουθεί την υλοποίησή τους.

1.5.1.5 Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής είναι αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο άσκησης των σχετικών με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος αρμοδιοτήτων του Δήμου. Κατά την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων της λαμβάνει ειδική μέριμνα για το σχεδιασμό δράσεων που αποβλέπουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και εν γένει την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρίες.

1.5.1.6 Η Επιτροπή Τουριστικής Ανάπτυξης

Η εν λόγω Επιτροπή δεν έχει συσταθεί στο Δήμο. Ωστόσο, θα μπορούσε να αποτελέσει συμβουλευτικό όργανο του Δήμου και να ασχολείται με την επεξεργασία και την εισήγηση στο Δημοτικό Συμβούλιο θεμάτων τουριστικής ανάπτυξης και προβολής του Δήμου. Μεταξύ των αρμοδιοτήτων της είναι ο προγραμματισμός και η χάραξη τουριστικής πολιτικής, η συνεργασία με τους συναρμόδιους επαγγελματικούς φορείς της τοπικής κοινωνίας για την εναρμόνιση των πολιτικών τους και το συντονισμό των δράσεων, ο σχεδιασμός πολιτικής υποβοήθησης της ποιοτικής αναβάθμισης των τουριστικών υπηρεσιών, η συμμετοχή στις εκπροσωπήσεις του Δήμου σε τοπικές ή μη εκθέσεων που διοργανώνονται με θέμα τον τουρισμό κ.λπ.

1.5.2 Διάρθρωση Υπηρεσιών του Δήμου

Η διοικητική διάρθρωση ακολουθεί τον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών (ΟΕΥ) του Δήμου Δυτικής Λέσβου, όπως αυτός έχει ψηφιστεί και δημοσιευθεί. Το οργανόγραμμα του Δήμου όπως αυτό ισχύει μετά την εφαρμογή του ΟΕΥ (ΦΕΚ Β' 3960/16.09.2020) παρουσιάζεται στη συνέχεια.

1.5.2.1.1 Διάρθρωση Κεντρικών Υπηρεσιών

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΑΡΧΟ

- Γενικός Γραμματέας
- Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας
- Νομική Υπηρεσία
- Γραφείο Ειδικών Συμβούλων/ Συνεργατών
- Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
- Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαφάνειας και υποστήριξης του συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης
- Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

- Διεύθυνση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού
 - ◇ Τμήμα Σχεδιασμού
 - ◇ Τμήμα Τοπικής Ανάπτυξης και Αξιοποίησης Δημοτικής Περιουσίας

- ◇ Τμήμα Τεχνολογιών – Πληροφορικής – Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
- Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών
 - ◇ Τμήμα Υποστήριξης Συλλογικών Οργάνων
 - ◇ Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου
 - ◇ Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας
- Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
 - ◇ Τμήμα Προϋπολογισμού – Λογιστηρίου
 - ◇ Τμήμα Προμηθειών
 - ◇ Τμήμα Μισθοδοσίας
 - ◇ Τμήμα Εσόδων
 - ◇ Τμήμα Ταμειακής Υπηρεσίας
- Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών
 - ◇ Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και Δημοπρασιών
 - ◇ Τμήμα Οικοδομικών Έργων και Αναπλάσεων
 - ◇ Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Συντηρήσεων
 - ◇ Τμήμα Μεταφορικών και Συγκοινωνιακών Υποδομών και Κυκλοφοριακών Ρυθμίσεων
 - ◇ Τμήμα Υδραυλικών, Εγγειοβελτιωτικών και Έργων Αγροτικής Οδοποιίας
 - ◇ Τμήμα Αυτεπιστασίας
- Διεύθυνση Περιβάλλοντος
 - ◇ Τμήμα Πολεοδομίας
 - Γραφείο Γραμματείας
 - Γραφείο Αδειών Δόμησης
 - Γραφείο Ελέγχου Κατασκευών
 - Γραφείο Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Εφαρμογών
 - ◇ Τμήμα Σχεδιασμού – Εποπτείας και Ελέγχου
 - ◇ Τμήμα Πρασίνου και Κοινόχρηστων Χώρων
 - ◇ Τμήμα Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
- Διεύθυνση Καθαριότητας
 - ◇ Τμήμα Καθαριότητας – Αποκομιδής και Ανακύκλωσης
 - ◇ Τμήμα Διαχείρισης Οχημάτων και Εξοπλισμού
- Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού
 - ◇ Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας και Ισότητας των Φύλων
 - ◇ Τμήμα Παιδείας – Διά Βίου Μάθησης – Πολιτισμού – Αθλητισμού και Νέας Γενιάς
 - ◇ Τμήμα Δομών Κοινωνικής Προστασίας
- Αυτοτελές Τμήμα Κ.Ε.Π.
 - ◇ Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών
 - ◇ Γραφείο Εσωτερικής Ανταπόκρισης

1.5.2.1.2 Διάρθρωση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών

Οι αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα των δημοτικών ενοτήτων (πλην της Καλλονής που εξυπηρετούνται από τις κεντρικές Υπηρεσίες), εξυπηρετούν Κοινότητες της ενότητας ή και περισσότερων ενοτήτων και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες εποπτεύονται από τον τοπικό Αντιδήμαρχο, ενώ από πλευράς αρμοδιοτήτων υπάγονται σε αντίστοιχες Διευθύνσεις ή Τμήματα των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου. Ειδικότερα περιλαμβάνονται:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ με έδρα τη Δημοτική Ενότητα Αγίας Παρασκευής

α) Γραφείο Διοικητικών – Οικονομικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

β) Γραφεία Τεχνικών και Περιβαλλοντικών Υπηρεσιών

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ με έδρα τη Δημοτική Ενότητα Ερεσού – Αντίσσης

α) Γραφείο Διοικητικών – Οικονομικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

β) Γραφεία Τεχνικών και Περιβαλλοντικών Υπηρεσιών

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ με έδρα τη Δημοτική Ενότητα Μανταμάδου

α) Γραφείο Διοικητικών – Οικονομικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

β) Γραφεία Τεχνικών και Περιβαλλοντικών Υπηρεσιών

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ με έδρα τη Δημοτική Ενότητα Μήθυμνας

α) Γραφείο Διοικητικών – Οικονομικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

β) Γραφεία Τεχνικών και Περιβαλλοντικών Υπηρεσιών

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ με έδρα τη Δημοτική Ενότητα Πέτρας

α) Γραφείο Διοικητικών – Οικονομικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

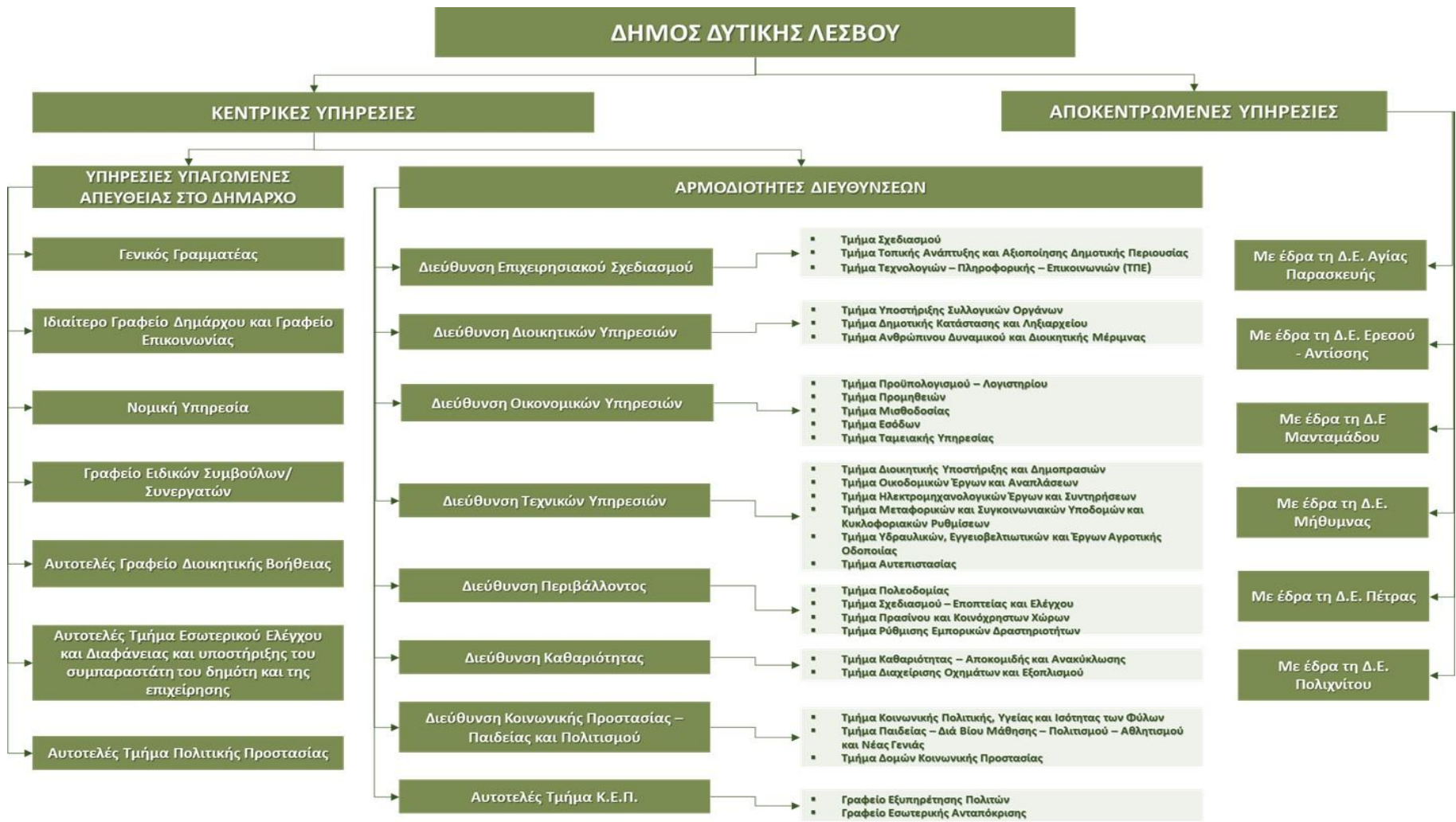
β) Γραφεία Τεχνικών και Περιβαλλοντικών Υπηρεσιών

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ με έδρα τη Δημοτική Ενότητα Πολιχνίτου

α) Γραφείο Διοικητικών – Οικονομικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

β) Γραφεία Τεχνικών και Περιβαλλοντικών Υπηρεσιών

Διάγραμμα 11: Οργανόγραμμα Δήμου Δυτικής Λέσβου

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

1.5.3 Αρμοδιότητες Δημοτικών Υπηρεσιών

Όπως προαναφέρθηκε, η διάρθρωση των υπηρεσιών του Δήμου Δυτικής Λέσβου διακρίνεται στις Κεντρικές Υπηρεσίες, οι οποίες αποτελούνται από τις απευθείας υπαγόμενες στο δήμαρχο υπηρεσίες και τις αρμοδιότητες των κεντρικών υπηρεσιών, και στις Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες. Οι αρμοδιότητες των επιμέρους υπηρεσιών παρουσιάζονται συνοπτικά στη συνέχεια.

1.5.3.1 Υπηρεσίες Υπαγόμενες Απευθείας στο Δήμαρχο

Αρμοδιότητες Γενικού Γραμματέα

Ο Γενικός Γραμματέας υποστηρίζει τον Δήμαρχο στην άσκηση των καθηκόντων του, ειδικότερα στα διοικητικά του καθήκοντα υλοποιώντας τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφασή του. Οι αρμοδιότητες αυτές αφορούν κυρίως στο συντονισμό των Δημοτικών Υπηρεσιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των περιοδικών στόχων και προγραμμάτων που αποφασίζονται από τα πολιτικά όργανα του Δήμου.

Αρμοδιότητες Ιδιαίτερου Γραφείου Δημάρχου και Γραφείου Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων

- Παρέχει διοικητική υποστήριξη στον Δήμαρχο και προγραμματίζει, οργανώνει και ρυθμίζει τις συναντήσεις του.
- Διεξάγει και διεκπεραιώνει την προσωπική αλληλογραφία του Δημάρχου και τηρεί το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, το κάθε μορφής αρχείο, σχετικά με θέματα ευθύνης του.
- Συντάσσει έγγραφα και απαντητικές επιστολές, διεκπεραιώνει τις αιτήσεις δημοτών και τη σχετική αλληλογραφία με το κοινό, παρέχει γενικές πληροφορίες προς τους πολίτες για θέματα της αρμοδιότητας του και για την πορεία των υποθέσεών τους και τηρεί σχετικό αρχείο.
- Τηρεί αρχείο των κάθε είδους αποφάσεων του Δήμου προς χρήση του Δημάρχου, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Δημάρχου.
- Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τους κατέχοντες θέσεις Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών, καθώς και στην Εκτελεστική Επιτροπή.
- Προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ανάρτηση των απαραίτητων εγγράφων στην ιστοσελίδα του Δήμου σύμφωνα με τις οδηγίες του Γραφείου Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).
- Σχεδιάζει και εισηγείται τη επικοινωνιακή πολιτική για την προώθηση της αποστολής και των στόχων του Δήμου και αντίστοιχα σχεδιάζει και εισηγείται και προωθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων των ενεργειών που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της επικοινωνιακής αυτής πολιτικής.
- Οργανώνει και υλοποιεί κάθε είδους εκδηλώσεις του Δήμου (συνέδρια, συνελεύσεις, εορτές κ.λπ.), καθώς και προγράμματα προβολής του έργου και των υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος.
- Σχεδιάζει, εισηγείται και εφαρμόζει προγράμματα ενημέρωσης των πολιτών για τις επιδιώξεις, στόχους και υπηρεσίες του Δήμου με γενικό στόχο τη δραστηριοποίηση των πολιτών για την προώθηση των τοπικών συμφερόντων.
- Παρακολουθεί συστηματικά τα δημοσιεύματα (έντυπα και ηλεκτρονικά) σχετικά με τις δραστηριότητες του Δήμου και ενημερώνει σχετικά τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου. Τηρεί αρχείο των δημοσιεύσεων καθώς και των σχετικών απαντήσεων του Δήμου.
- Διαχειρίζεται τις σχέσεις του Δήμου με τον ηλεκτρονικό και έντυπο τύπο και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και επιμελείται των δημοσιευμάτων και των δελτίων τύπου του Δήμου.

- Επιμελείται των ενημερωτικών εκδόσεων ή εκπομπών του Δήμου στα ΜΜΕ και τηρεί φωτογραφικό αρχείο.

Αρμοδιότητες Νομικής Υπηρεσίας

- Παρέχει νομική υποστήριξη προς τα Πολιτικά όργανα του Δήμου και τις Επιτροπές του Δ.Σ. για την προώθηση των επιδιώξεων, στόχων, συμφερόντων του Δήμου.
- Παρέχει νομικές συμβουλές προς τις υπηρεσίες, τα Νομικά Πρόσωπα και τα άλλα ιδρύματα του Δήμου διασφαλίζοντας το νομότυπο των πράξεων του Δήμου.
- Επεξεργάζεται νομικά και παρέχει γνωμοδότηση επί των πράξεων της Δημόσιας Διοίκησης που αφορούν
το Δήμο.
- Επεξεργάζεται νομικά τις προγραμματικές συμβάσεις του Δήμου, τα συμβόλαια, τις συμβάσεις εργασίας και έργου, διακηρύξεις, δημοπρασίες κ.λπ.
- Παρίσταται σε όλα τα Δικαστήρια για υποθέσεις του Δήμου.
- Παρίσταται στις Διοικητικές Αρχές για την προάσπιση των συμφερόντων του Δήμου.
- Μεριμνά για την συγκέντρωση νόμων, διαταγμάτων, διαρκή κώδικα, γνωμοδοτήσεων, αποφάσεων και νομολογίας που αφορούν τα θέματα που απασχολούν το Δήμο.
- Τηρεί πλήρως ενημερωμένο φυσικό και ηλεκτρονικό αρχείο των δικαστικών υποθέσεων.

Αρμοδιότητες Γραφείου Ειδικών Συμβούλων/Συνεργατών

Οι Ειδικοί Σύμβουλοι, οι Ειδικοί Συνεργάτες και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες ασκούν καθήκοντα επιτελικά δίχως αποφασιστικές αρμοδιότητες οποιασδήποτε μορφής. Ειδικότερα:

- Παρέχουν συμβουλές και διατυπώνουν εξειδικευμένες γνώμες, γραπτά ή προφορικά, για το συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων του Δήμου τον οποίο έχουν οριστεί να εξυπηρετήσουν.
- Παρέχουν υπηρεσίες, μέσα στον κύκλο των γνώσεων τους, σε εξειδικευμένα επιστημονικά και τεχνικά θέματα, που μπορεί να αναφέρονται στη διενέργεια ερευνών εκπόνηση μελετών, σύνταξη εκθέσεων, υποβολή προτάσεων ή εισηγήσεων, επεξεργασία και παρουσίαση στοιχείων απαραίτητων για την πραγμάτωση των σκοπών του Δήμου. Παρέχουν επιστημονική ή τεχνολογική βοήθεια σε ειδικά θέματα που απασχολούν τις οργανωτικές μονάδες του Δήμου, μεριμνούν για τη συστηματική παρακολούθηση της επιστήμης και τεχνολογίας στον τομέα της δραστηριότητάς τους και διεκπεραιώνουν κάθε άλλη εργασία που τους ανατίθεται από τον δήμαρχο.
- Έχουν δικαίωμα να ζητούν από τις υπηρεσίες του Δήμου, προφορικά ή γραπτά, στοιχεία που θα είναι αναγκαία, για την εκτέλεση των εντολών του Δημάρχου.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Διοικητικής Βοήθειας

Το Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας είναι αρμόδιο για την παροχή διοικητικής βοήθειας σε άτομα που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ).

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Διαφάνειας

Το Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαφάνειας είναι η ανεξάρτητη ελεγκτική – συμβουλευτική υπηρεσία, η οποία διαβεβαιώνει για την επάρκεια των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου του φορέα. Είναι επίσης αρμόδιο για το σχεδιασμό και την εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών που επιδιώκουν τη διασφάλιση της διαφάνειας στις κάθε είδους σχέσεις του Δήμου προς τρίτους.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας

Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Φυσικών Καταστροφών

- Διατυπώνει εισηγήσεις για το σχεδιασμό της πολιτικής προστασίας στην περιοχή του Δήμου και μεριμνά για την εφαρμογή των σχετικών προγραμμάτων, μέτρων και δράσεων στο πλαίσιο του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού.
- Υποστηρίζει τον συντονισμό και επιβλέπει το έργο της πολιτικής προστασίας, για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών που συμβαίνουν στην περιοχή του Δήμου.
- Συνεργάζεται με όλες τις οργανωτικές μονάδες του Δήμου και των νομικών του προσώπων, μεριμνά για την διάθεση και συντονίζει την δράση του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών που συμβαίνουν στην περιοχή του Δήμου.
- Επεξεργάζεται ειδικότερες προτάσεις προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την προστασία των δασικών περιοχών του Δήμου, συμμετέχει στην οργάνωση της πυροπροστασίας των δασών και διατυπώνει προτάσεις για την αποκατάστασή τους.
- Προβαίνει στη λήψη προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων για την προστασία των κοινοχρήστων χώρων από εκδήλωση πυρκαγιάς.
- Καταγράφει τους τυχόν δημιουργούμενους χώρους ανεξέλεγκτης απόρριψης και επιμελείται για την έγκαιρη εξάλειψή τους σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Δήμου, καθαρίζει τα περιαστικά δάση και τις ευαίσθητες περιοχές που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Δήμου. Συγκροτεί ομάδες πολιτών για την παροχή συνδρομής στην πρόληψη και την καταστολή των δασικών πυρκαγιών.
- Υλοποιεί προγράμματα ενημέρωσης των πολιτών σε θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών ή άλλων καταστροφών ή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.
- Οργανώνει βάρδιες και συνεργεία άμεσου επεμβάσεως.
- Οργανώνει το σύστημα το οποίο δέχεται ειδοποιήσεις από τους πολίτες και φροντίζει να είναι ενεργό σε 24ωρη βάση.
- Αναπτύσσει δίκτυο και συνεργασία με όλους τους σχετικούς φορείς (Αστυνομία, στρατό, πυροσβεστική κ.λπ.) έτσι ώστε να υπάρχει ετοιμότητα σε περίπτωση ανάγκης.

Εθελοντισμού, Εκπαίδευσης και Τεκμηρίωσης

Μεριμνά για την:

- Εκπαίδευση του προσωπικού του Δήμου στην εφαρμογή των Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης,
- Συγκρότηση Ομάδων Εθελοντών και τη συνεργασία τους με τις υπηρεσίες του Δήμου σε περιπτώσεις εφαρμογής Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης
- Προμήθεια απαραίτητου εξοπλισμού, εφοδίων και υλικών καθώς επίσης για την ασφαλή φύλαξη και συντήρησή τους.

1.5.3.2 Αρμοδιότητες Κεντρικών Υπηρεσιών

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Επιχειρησιακού Σχεδιασμού

Αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Επιχειρησιακού Σχεδιασμού είναι η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, μετά την έγκριση της προτεινόμενης στρατηγικής και του προγράμματος υλοποίησης της, για την υλοποίηση του οράματος και της αποστολής της Διοίκησης του Δήμου, με βέλτιστη εκμετάλλευση των προσφερόμενων πόρων, ο προγραμματισμός και η υλοποίηση δράσεων/έργων, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Επιπλέον, η Διεύθυνση παρακολουθεί και υποστηρίζει την

εφαρμογή δράσεων τοπικής οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας, διερευνά και υποστηρίζει την εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής καινοτομίας, εντοπίζει και παρακολουθεί ευρωπαϊκές πολιτικές, προγραμματίζει και χρηματοδοτεί εργαλεία και αναδεικνύει καλές πρακτικές και προωθεί την εξωστρέφεια.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων που αφορούν τη δημοτική κατάσταση και την καταγραφή των ληξιαρχικών γεγονότων στην περιοχή του Δήμου και για το σχεδιασμό και τον συντονισμό εφαρμογής των πολιτικών, συστημάτων και διαδικασιών που αποσκοπούν στην ορθολογική διοίκηση / διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου. Παράλληλα η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την γραμματειακή υποστήριξη των πολιτικών οργάνων του Δήμου, τη λειτουργία του κεντρικού πρωτοκόλλου και την παροχή γενικών υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης προς τις δημοτικές υπηρεσίες.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για την αποτελεσματική τήρηση των οικονομικών προγραμμάτων λειτουργίας του Δήμου, τη σωστή απεικόνιση των οικονομικών πράξεων και τη διαχείριση των εσόδων και δαπανών του. Επιπλέον, μεριμνά για την αποτελεσματική διενέργεια όλων των νόμιμων διαδικασιών που απαιτούνται για την προμήθεια υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών του Δήμου.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για τη μελέτη, εκτέλεση και συντήρηση των κάθε είδους τεχνικών έργων του Δήμου, με στόχο την έγκαιρη, οικονομική και επιστημονικά άρτια πραγματοποίησή τους. Συγχρόνως είναι αρμόδια για την εξασφάλιση βελτιωμένων συνθηκών ασφαλούς μετακίνησης και κυκλοφορίας των δημοτών και των οχημάτων τους, καθώς και για τον έλεγχο εγκαταστάσεων και την έκδοση αδειών εγκαταστάσεων και εγκαταστατών κυρίως στον τομέα των μεταφορών.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Περιβάλλοντος

Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος είναι αρμόδια για θέματα δόμησης και πολεοδομικού σχεδιασμού και εφαρμογών καθώς και για την προστασία και αναβάθμιση του τοπικού φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων. Είναι επίσης αρμόδια για τη συντήρηση των χώρων πρασίνου, τη λειτουργία των κοιμητηρίων και την ενεργειακή διαχείριση.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Καθαριότητας

Η Διεύθυνση Καθαριότητας είναι αρμόδια για τον σχεδιασμό και εφαρμογή των μέτρων και δράσεων διαχείρισης απορριμμάτων για την εξασφάλιση της αποκομιδής και της μεταφοράς των, της χωριστής αποκομιδής και μεταφοράς των ανακυκλώσιμων υλικών, την εξασφάλιση της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων, καθώς και τη συντήρηση των οχημάτων του Δήμου και του μηχανολογικού εξοπλισμού.

Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής, των πολιτικών ισότητας των φύλων καθώς και για την προστασία και προαγωγή της δημόσιας υγείας στην περιοχή του Δήμου, με τη λήψη κατάλληλων μέτρων και τη ρύθμιση σχετικών δραστηριοτήτων. Συγχρόνως είναι αρμόδια για την προώθηση και ρύθμιση

ζητημάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και προγραμμάτων Διά Βίου Μάθησης.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Τμήματος Κ.Ε.Π.

Το Αυτοτελές Τμήμα Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) είναι αρμόδιο για την παροχή διοικητικών πληροφοριών και τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης, σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και σύμφωνα με τον κεντρικό σχεδιασμό του Υπουργείου Εσωτερικών.

Στο Αυτοτελές Τμήμα υπάγονται από πλευράς αρμοδιοτήτων και οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Κ.Ε.Π. (Γραφεία ΚΕΠ) στις επιμέρους δημοτικές ενότητες.

1.5.3.3 Αρμοδιότητες Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, οι αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα των πρώην δημοτικών ενοτήτων (πλην της Καλλονής που εξυπηρετούνται από τις κεντρικές Υπηρεσίες), εξυπηρετούν Κοινότητες της ενότητας ή και περισσότερων ενοτήτων και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες εποπτεύονται από τον τοπικό Αντιδήμαρχο, ενώ από πλευράς αρμοδιοτήτων υπάγονται σε αντίστοιχες Διευθύνσεις ή Τμήματα των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου.

Αρμοδιότητες Γραφείου Διοικητικών – Οικονομικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Διοικητικών – Οικονομικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη είναι κοινές για τις Δημοτικές Ενότητες Αγίας Παρασκευής, Ερεσού – Αντίσσης, Μανταμάδου, Μήθυμνας, Πέτρας και Πολιχνίτου. Το Γραφείο συγκεκριμένα:

- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τον Αντιδήμαρχο που εποπτεύει τις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας και προς τα τμήματά της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κ.λπ.).
- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα πολιτικά όργανα (Προέδρους – Συμβούλια – Εκπροσώπους Κοινοτήτων, καθώς και Προέδρους – Συμβούλια Κοινοτήτων) της δημοτικής ενότητας.
- Εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κ.λπ.).
- Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.
- Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας.
- Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου της δημοτικής ενότητας.
- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητά τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση αδειών άσκησης εμπορικών και γενικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, ελέγχει την πληρότητά τους και διαβιβάζει πλήρεις τους

φακέλους στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.

- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες.
- Τηρεί, σε τοπικό επίπεδο, τις υποχρεώσεις για το Δήμο που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης.
- Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών του Δήμου.
- Διενεργεί πληρωμές προς δικαιούχους, σύμφωνα με τις ειδικότερες οδηγίες της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, με βάση τα Εντάλματα Πληρωμών και μετά από έλεγχο των δικαιολογητικών που ορίζει ο νόμος.
- Καταγράφει τις διενεργούμενες πληρωμές σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες και ενημερώνει σχετικά τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.
- Διενεργεί εισπράξεις οφειλών προς τον Δήμο και ενημερώνει το λογιστικό σύστημα του Δήμου με τις σχετικές ταμειακές εγγραφές, σύμφωνα με ειδικότερες οδηγίες της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών.
- Τηρεί τις διαδικασίες συναλλαγών με τις Τράπεζες για την τοποθέτηση των χρηματικών διαθεσίμων και την διενέργεια εισπράξεων και πληρωμών μέσω επιταγών.
- Τηρεί το αναγκαίο φυσικό ταμείο στα γραφεία της δημοτικής ενότητας.
- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις δημόσιες υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις υπηρεσίες του Δημοσίου, ελέγχει την πληρότητά τους και σε περίπτωση που για την διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά, που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση, τα αναζητά και τα παραλαμβάνει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, μετά από σχετική εξουσιοδότηση των πολιτών.
- Διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες, είτε με αποστολή, είτε μέσω του ΚΕΠ.
- Παρέχει διάφορες υπηρεσίες στους πολίτες σύμφωνα με τον γενικό σχεδιασμό των ΚΕΠ (επικύρωση εγγράφων, θεώρηση γνησίου υπογραφής, χορήγηση παράβολων, χορήγηση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας κ.λπ.).
- Τηρεί αρχεία και επεξεργάζεται στατιστικά στοιχεία από την δράση του ΚΕΠ.
- Παρακολουθεί και υποστηρίζει την εφαρμογή του προγράμματος e – ker για την εξυπηρέτηση των πολιτών σε απομακρυσμένους οικισμούς του Δήμου.
- Υποδέχεται από άλλα Κ.Ε.Π. αιτήσεις πολιτών η διεκπεραίωση των οποίων εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Δήμου. Προωθεί τα αιτήματα αυτά στις αρμόδιες για τη διεκπεραίωσή τους υπηρεσίες και παρακολουθεί τη διαδικασία της διεκπεραίωσης και την τήρηση των νόμιμων χρονικών προθεσμιών. Παραλαμβάνει τα σχετικά έγγραφα από τις υπηρεσίες και τα αποστέλλει στα Κ.Ε.Π. της αρχικής υποβολής των αιτήσεων.
- Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών.

Αρμοδιότητες Γραφείου Τεχνικών και Περιβαλλοντικών Υπηρεσιών

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Τεχνικών και Περιβαλλοντικών Υπηρεσιών είναι κοινές για τις Δημοτικές Ενότητες Αγίας Παρασκευής, Ερεσού – Αντίσσης, Μανταμάδου, Μήθυμνας, Πέτρας και Πολιχνίτου. Το Γραφείο συγκεκριμένα:

- Μεριμνά για τη φύλαξη, την ασφάλεια, την συντήρηση και την καθαριότητα των κάθε είδους εγκαταστάσεων της Δημοτικής Ενότητας.
- Μεριμνά για τη συγκέντρωση και την καταγραφή πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση των δημοτικών υποδομών και δικτύων της Δημοτικής Ενότητας αρμοδιότητάς της (ηλεκτροφωτισμός, δίκτυα ύδρευσης – αποχέτευσης, εσωτερικό οδικό δίκτυο, πινακίδες Κ.Ο.Κ., πάρκα, πλατείες, παιδικές χαρές, κ.λπ.) επιλαμβάνεται της καλής λειτουργία αυτών.
- Μεριμνά για τη συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών κτιριακών και ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων της Δημοτικής Ενότητας.
- Διαμορφώνει τα αναλυτικά περιοδικά προγράμματα και συγκροτεί τα συνεργεία για την αποκομιδή των αστικών απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών και την μεταφορά τους στους χώρους απόθεσης ή τα εργοστάσια επεξεργασίας τους.
- Διενεργεί με τα κατάλληλα συνεργεία και τεχνικά μέσα το έργο της αποκομιδής των αστικών απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών και την μεταφορά τους στους χώρους απόθεσης ή τα εργοστάσια επεξεργασίας τους.
- Διαμορφώνει τα αναλυτικά περιοδικά προγράμματα και συγκροτεί τα συνεργεία για τον καθαρισμό των οδών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων των Δημοτικών Ενοτήτων και τη συγκέντρωση των απορριμμάτων σε χώρους μεταφόρτωσης.
- Διενεργεί με τα κατάλληλα συνεργεία και τεχνικά μέσα το έργο του καθαρισμού των οδών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων των Δημοτικών Ενοτήτων και της συγκέντρωσης των απορριμμάτων σε χώρους μεταφόρτωσης.

1.6 Νομικά Πρόσωπα του Δήμου

Μετά την απόφαση για τη διάσπαση του πρώην Καλλικρατικού Δήμου Λέσβου, το Σεπτέμβριου του 2019, πραγματοποιήθηκε η ανάληψη καθηκόντων και η εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών που προέκυψαν από τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές του ίδιου έτους, ήτοι των Δήμων Δυτικής Λέσβου και Μυτιλήνης.

Κατά το πρώτο διάστημα λειτουργίας των νέων Δήμων και δεδομένων των ποικίλων προβλημάτων που ανέκυψαν σε επίπεδο συνεργασίας και συνεννόησης μεταξύ τους, θεωρήθηκε σκόπιμη, μεταξύ άλλων, η διάσπαση όλων των Εταιριών, Συνδέσμων και Νομικών Προσώπων (Ν.Π.), προκειμένου κάθε Δήμος να είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση των οικείων Νομικών του Προσώπων, Εταιριών και Συνδέσμων. Ωστόσο, έπειτα από τις δυσκολίες που ανέκυψαν κατά τη διάσπαση του Συνδέσμου Πολιτισμού, Αθλητισμού και Τουρισμού Νήσου Λέσβου, διαπιστώθηκε ότι κάτι τέτοιο είναι δύσκολο να πραγματοποιηθεί στην παρούσα φάση για τα υπόλοιπα Νομικά Πρόσωπα και Εταιρίες όπως το Νομικό Πρόσωπο Κοινωνικής Πρόνοιας και Αλληλεγγύης, την Αναπτυξιακή Μονομετοχική Δημοτική Ανώνυμη Εταιρία Λέσβου (ΑΔΕΛ Α.Ε.), τη Διαδημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Λέσβου (ΔΕΥΑΛ) και το Διαδημοτικό Λιμενικό Ταμείο Λέσβου καθώς:

- Με τη διάσπαση του Νομικού Προσώπου Κοινωνικής Πρόνοιας και Αλληλεγγύης θα κινδύνευαν ενταγμένα προγράμματα και θέσεις εργασίας, με συνέπεια την ύπαρξη προβλημάτων στη λειτουργία σημαντικών κοινωνικών δομών.

- Δεδομένου ότι η ΑΔΕΛ Α.Ε. διαχειρίζεται τα περιουσιακά της στοιχεία και τα ακίνητα και των δύο Δήμων, μια ενδεχόμενη διάσπασή της θα μπορούσε να οδηγήσει σε αλυσιδωτές αντιδράσεις και εκκαθάριση της εταιρίας, εμφανίζοντας σοβαρές συνέπειες στα περιουσιακά της στοιχεία.
- Επιπλέον, όσον αφορά στη διάσπαση της ΔΕΥΑΛ και του Λιμενικού Ταμείου υπήρξε διαφωνία μεταξύ των δύο Δήμων καθώς και διαφορετικές αποφάσεις διάσπασης.

Σε συνέχεια των παραπάνω, παρουσιάζονται τα υφιστάμενα εν λειτουργία Νομικά Πρόσωπα του Δήμου καθώς και ο σκοπός, οι αρμοδιότητες και οι δραστηριότητά τους.

Ν.Π.Δ.Δ. Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου

Το Ν.Π.Δ.Δ. Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου συστάθηκε τον Ιανουάριο του έτους 2021 (ΦΕΚ 237/τ.Β'/25 – 01 – 2021), με έδρα το Δήμο Δυτικής Λέσβου και ειδικότερα το κτίριο του Δημαρχείου Μήθυμνας. Όμως λόγω αναγκών ορθής λειτουργίας και εξυπηρέτησης του κοινού, αποφασίστηκε να στηθούν τα κεντρικά γραφεία του Ν.Π.Δ.Δ. Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού στην Καλλονή, ώστε να βρίσκεται στο κέντρο του νησιού και δίπλα από τις κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου. Το Ν.Π. αν και αποτελεί μια ενιαία οντότητα, έχει τρεις διακριτούς τομείς αρμοδιοτήτων στον τουρισμό, στον πολιτισμό και στον αθλητισμό και κατ' επέκταση διακριτή αποστολή και στόχους ανά τομέα, οι οποίοι παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Τουρισμός

- Το Ν.Π. ως καθ' ύλην αρμόδιος δημοτικός φορέας έχει ως αποστολή την προώθηση και προβολή του Λεσβιακού τουρισμού, τοπικά και διεθνώς, την υλοποίηση της προγραμματικής τουριστικής πολιτικής του Δήμου, την ενίσχυση της εικόνας του τόπου διεθνώς.
- Το Ν.Π. σχεδιάζει, καταρτίζει και υλοποιεί το πρόγραμμα τουριστικής προβολής και προώθησης με ίδια μέσα ή σε συνεργασία με άλλους ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς, προβαίνοντας στη σύναψη συμβάσεων με διαγωνιστική διαδικασία ή απευθείας ανάθεση μέρους ή συνόλου του ως άνω έργου σε τρίτους ιδιώτες (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) ιδίως σε γραφεία προβολής, διαφημιστικές εταιρείες, εταιρείες δημοσίων σχέσεων, επιδιώκοντας την προστασία του δημοτικού συμφέροντος και το μέγιστο δυνατό όφελος για τον Δήμο.

Πολιτισμός

- Την προαγωγή της επιστημονικής έρευνας, την ανεύρεση, τη διάσωση, την προστασία, την ανάδειξη και την προβολή του συνόλου της πολιτιστικής κληρονομιάς (υλικής και άυλης, κινητής και ακίνητης).
- Την υποστήριξη και ανάπτυξη της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας.
- Τη διάχυση των πολιτιστικών προϊόντων μεταξύ των δημοτών, τη δημιουργική συμμετοχή τους στη σύγχρονη καλλιτεχνική παραγωγή, την ευαισθητοποίησή τους για την προστασία του πολιτιστικού αποθέματος.
- Την προβολή του τοπικού μας Πολιτισμού πανελλήνια και παγκοσμίως και την ενθάρρυνση των διεθνών συνεργασιών για θέματα διαχείρισης - προστασίας της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Αθλητισμός

- Η συστηματική καλλιέργεια, διάδοση και εμπέδωση στην κοινωνική συνείδηση του αθλητικού πνεύματος.
- Η διασφάλιση των αξιών του Ολυμπισμού και η διάδοσή τους σε τοπικό επίπεδο με κάθε πρόσφορο μέσο.
- Η επιστημονική διάγνωση και τεκμηρίωση των αθλητικών αναγκών της Δυτικής Λέσβου και η αποτύπωση τους σε στρατηγική αθλητική πολιτική, με την επακόλουθη εξειδίκευση σε επιχειρησιακά προγράμματα και τακτικές δράσεις, ενέργειες και έργα.

Σύνδεσμος Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμων Μυτιλήνης και Δυτικής Λέσβου

Ο Σύνδεσμος Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμων Μυτιλήνης και Δυτικής Λέσβου συστάθηκε αρχικά (ΦΕΚ 619/τ.Β'/18 – 04 – 2011) τον Απρίλιο του έτους 2011 με την επωνυμία Ν.Π.Δ.Δ. «Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμου Λέσβου».

Έπειτα από την κατάργηση του Δήμου Λέσβου ο Σύνδεσμος προχώρησε, τον Απρίλιο του έτους 2020, σε τροποποίηση της συστατικής του πράξης μεταβάλλοντας την επωνυμία του σε «Σύνδεσμος Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμων Μυτιλήνης και Δυτικής Λέσβου», αποτελούμενο από τους Δήμους Μυτιλήνης και Δυτικής Λέσβου (ΦΕΚ 1359/τ.Β'/ 14 – 04 – 2020). Σκοποί του Νομικού Προσώπου είναι:

- Η εφαρμογή πολιτικών και η συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα που αποσκοπούν στη μέριμνα για την υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα των ατόμων βρεφικής, παιδικής και τρίτης ηλικίας, με τη δημιουργία και λειτουργία δομών όπως το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», τα βρεφοκομεία, οι βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί, τα κέντρα ανοιχτής περίθαλψης και ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων, τα γηροκομεία κ.λπ. και η μελέτη και η εφαρμογή σχετικών κοινωνικών προγραμμάτων.
- Η εφαρμογή πολιτικών και η συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα που αποσκοπούν στη μέριμνα για την υποστήριξη και την φροντίδα ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και σε ομάδες κοινωνικού αποκλεισμού όπως τα ορφανά παιδιά, οι άστεγοι και οικονομικά αδύναμοι δημότες, τα άτομα με αναπηρία, τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά συνοικούντων προσώπων, οι χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών, οι πρώην αποφυλακισθέντες, οι πρώην τοξικομανείς, οι μακροχρόνια άνεργοι, οι αθίγγανων, οι παλιννοστούντες ομογενείς, οι οικονομικοί μετανάστες και οι πολιτικοί πρόσφυγες. Μέσω της δημιουργίας και λειτουργίας δομών όπως τα ορφανοτροφεία, τα προγράμματα παροχής ειδών διαβίωσης και περίθαλψης, συμβουλευτικής ψυχολογικής υποστήριξης, πρόληψης της παραβατικότητας και κοινωνικής ένταξης.
- Η εφαρμογή πολιτικών και η συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα που αποσκοπούν στην πρόληψη των ασθενειών και στην προαγωγή της σωματικής και ψυχικής υγείας των δημοτών, με τη δημιουργία και λειτουργία δομών και προγραμμάτων προληπτικής υγιεινής, ιατρικής συμβουλευτικής, αιμοδοσίας, αποκατάστασης της ψυχικής υγείας και αγωγής των δημοτών σε θέματα δημιουργίας συνθηκών διαβίωσης, που έχουν άμεση σχέση με την πρόληψη και στήριξη της υγείας.
- Η συνεργασία με όλους τους φορείς για την εξασφάλιση ενός ελάχιστου επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης των πολιτών, με σχεδίαση, οργάνωση, συντονισμό και εφαρμογή προγραμμάτων για την επαγγελματική κατάρτιση και την προώθηση της απασχόλησης.
- Η πληροφόρηση και η ευαισθητοποίηση των δημοτών για θέματα κοινού ενδιαφέροντος, με έκδοση πληροφοριακού υλικού και παράλληλη οργάνωση εκδηλώσεων γενικής ενημέρωσης των κατοίκων του Δήμου σχετικά με τις κοινωνικές υπηρεσίες.
- Η προώθηση και η ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης, με τη δημιουργία τοπικών εθελοντικών οργανώσεων και δικτύων ομάδων εθελοντών κοινωνικής αλληλεγγύης, που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης.
- Η προώθηση της οργάνωσης ομάδων ανθρωπιστικής βοήθειας και της συμμετοχής των δημοτών σε αυτές, για την προσφορά υπηρεσιών σε έκτακτα, περιστατικά (πλημμύρες, φωτιές, σεισμοί κ.λπ.), μέσα από κοινά προγράμματα επέμβασης και αρωγής με άλλους φορείς.
- Η συντήρηση και λειτουργία εγκαταστάσεων και εξοπλισμού που προάγουν τους παραπάνω σκοπούς και εξυπηρετούν την κοινωνική πολιτική του Δήμου.

Αναπτυξιακή Μονομετοχική Δημοτική Ανώνυμη Εταιρία Λέσβου (ΑΔΕΛ Α.Ε.)

Η Αναπτυξιακή Μονομετοχική Δημοτική Ανώνυμη Εταιρία Λέσβου με το διακριτικό τίτλο «ΑΔΕΛ Α.Ε.» συστάθηκε τον Ιούλιο του έτους 2011 (ΦΕΚ 7431/τ.ΑΕ – ΕΠΕ/ 27 – 07 – 2011). Σκοποί της εταιρίας είναι:

- Η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των Δήμων Δυτικής Λέσβου και Μυτιλήνης και
- Η εκμετάλλευση των κοινόχρηστων χώρων που ανήκουν στην κυριότητα των παραπάνω Δήμων, καθώς και των κοινόχρηστων χώρων των οποίων η εκμετάλλευση ανήκει ή έχει παραχωρηθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο σ' αυτούς.

Επί του παρόντος, ο Δήμος έχει κινήσει τις διαδικασίες αποχώρησης.

Διαδημοτική Επιχείρηση Διαχείρισης Απορριμμάτων και Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης Λέσβου (ΔΕΔΑΠΑΛ Α.Ε.)

Η Διαδημοτική Επιχείρηση Διαχείρισης Απορριμμάτων και Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης Λέσβου Ανώνυμος Εταιρία με το διακριτικό τίτλο ΔΕΔΑΠΑΛ Α.Ε. συστάθηκε τον Απρίλιο του έτους 2006 (ΦΕΚ 2282/τ.ΑΕ – ΕΠΕ/04-04-2006). Σκοποί της εταιρίας είναι:

- Η οργάνωση και η διαχείριση της αποκομιδής όλων των στερεών αποβλήτων της Λέσβου και η υγειονομική επεξεργασία και η διάθεσή τους. Η συντήρηση της απαιτούμενης για τα ανωτέρω υποδομής και η φροντίδα για την ανανέωση και επέκτασή της.
- Η ανάληψη πρωτοβουλιών για την ανακύκλωση των απορριμμάτων, την προστασία του περιβάλλοντος κ.λπ.
- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών κ.λπ.

Ζαχάρειος Πρότυπος Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων "Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ"

Η Ζαχάρειος Πρότυπος Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων "Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ" συστάθηκε τον Οκτώβριο του έτους 2011 και εδρεύει στην Δ.Ε. Αγίας Παρασκευής του Δήμου Δυτικής Λέσβου (ΦΕΚ 239/τ.Α'/17 – 10 – 2001). Σκοπός του ιδρύματος είναι:

- Η περίθαλψη σε αυτό ηλικιωμένων ατόμων αυτοεξυπηρετούμενων και μη και των δύο φύλων που έχουν ανάγκη προστασίας και ιδρυματικής περίθαλψης και έχουν ηλικία άνω των 60 ετών. Στο Ίδρυμα εισάγονται κατά προτεραιότητα οι άποροι δημότες της Δ.Ε. Αγίας Παρασκευής, οι δωρητές και οι ευεργέτες.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και έπειτα από ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. δύναται η περίθαλψη ατόμων με ειδικές ανάγκες κάτω των 60 ετών. Επιπλέον, το Ίδρυμα μπορεί να αναπτύσσει προγράμματα Κοινωνικής Φροντίδας κατ' οίκον.

Το Ίδρυμα παρέχει στα άτομα που περιθάλπει στέγη, διατροφή, ρουχισμό, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, εργοθεραπεία, φυσικοθεραπεία και ψυχαγωγία ενώ φροντίζει παράλληλα για την εισαγωγή, όσων έχουν ανάγκη, σε κατάλληλο νοσηλευτικό ίδρυμα.

Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Λέσβου

Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Λέσβου συστάθηκε το Μάιο του έτους 2016 με το Π.Δ. 53/13 – 05 – 2016 (ΦΕΚ 86/τ.Α'/13 – 05 – 2016) με την παράλληλη μεταφορά των αρμοδιοτήτων του καταργηθέντος Λιμενικού Ταμείου Λέσβου σ' αυτό.

Το Λιμενικό Ταμείο λειτουργεί βάσει του ΒΔ 14/19.1.1939 (ΦΕΚ 24/τ.Α'/19 – 1 – 1939) «περί κωδικοποίησης των περί Λιμενικών Ταμείων κειμένων διατάξεων» και ο σκοπός της λειτουργίας του είναι η εκτέλεση και συντήρηση λιμενικών έργων.

Διαδημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Λέσβου (ΔΕΥΑΛ)

Η Δ.Ε.Υ.Α.Λ. συστάθηκε ως Δ.Ε.Υ.Α. Μυτιλήνης το 1984 σε εφαρμογή του Νόμου 1069/80, και μετονομάστηκε σε Δ.Ε.Υ.Α. Λέσβου το 2011, βάση του ΦΕΚ 868/τ.Β'/17 – 05 – 2011, σε συμφωνία με τον Νόμο Καλλικράτη. Αρχικά, τα όρια ευθύνης της Δ.Ε.Υ.Α. Λέσβου ήταν τα όρια της πόλης της

Μυτιλήνης και των γύρω χωριών. Με την υπ' αριθ. 35/2013 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Λέσβου εγκρίθηκε η εν μέρει επέκταση της χωρικής αρμοδιότητας της Δ.Ε.Υ.Α. Λέσβου και αποφασίστηκε η άμεση επέκταση της χωρικής αρμοδιότητάς της στις Δημοτικές Ενότητες Μυτιλήνης, Λουτρόπολης Θερμής, Ευεργέτουλα, Μανταμάδου και Μηθύμνης και η ενσωμάτωση του δικτύου ύδρευσης του πρώην Συνδέσμου Ύδρευσης και Αποκομιδής Απορριμμάτων του πρώην Δήμου Λουτρόπολης Θερμής.

Με την υπ' αριθ. 757/2014 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Λέσβου επεκτάθηκε η χωρική αρμοδιότητα της Δ.Ε.Υ.Α. Λέσβου στις υπόλοιπες οκτώ (8) Δημοτικές Ενότητες, ήτοι: Ερεσσού – Αντίσσης, Καλλονής, Πέτρας, Αγίας Παρασκευής, Πολιχνίτου, Πλωμαρίου, Αγιάσου και Γέρας του Δήμου Λέσβου, όπως αυτός ορίστηκε με τον Ν. 3852/2010 ενώ με το ΦΕΚ 3730/τΒ'/07 – 09 – 2020 μετατράπηκε σε Διαδημοτική Επιχείρηση αποτελούμενη πλέον από τους Δήμους Δυτικής Λέσβου και Μυτιλήνης με περιοχή αρμοδιότητας τις διοικητικές περιφέρειες των παραπάνω δήμων. Σκοπός της Δ.Ε.Υ.Α. Λ. είναι:

- Η Διαδημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Λέσβου (Δ.Ε.Υ.Α. Λ.) είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου του Ν. 1069/1980 «Περί κινήτρων διά την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Ύδρευσεως και Αποχετεύσεως» (Α'191), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και της παρ. 4 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ), όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α'114) έχει κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και διέπεται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από άλλες ειδικές διατάξεις του παρόντος, του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και του Ν. 3852/2010 (Α'87).
- Η Δ.Ε.Υ.Α. Λέσβου καταρτίζει κανονισμούς εργασίας, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 2 του Ν. 1876/1990 (Α' 27), τις παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 12 του Ν. 1767/1988 (Α' 63) και το Ν.Π. 3789/1957 (Α' 21). Στην τελευταία περίπτωση, οι Κανονισμοί κυρώνονται από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), σύμφωνα με την περ. 1α' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3996/2011 (Α'170).
- Η Δ.Ε.Υ.Α. Λέσβου, εντός της περιοχής αρμοδιότητάς της, είναι υπεύθυνη για:
 - ◇ την παραγωγή και διανομή στους καταναλωτές του προϊόντος που καλείται «νερό ανθρώπινης κατανάλωσης», όπως αυτό ορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία,
 - ◇ τη συλλογή των λυμάτων από τους εγκεκριμένους καταναλωτές των οικείων Δήμων και την παραγωγή του προϊόντος που καλείται «επεξεργασμένα αστικά λύματα, κατάλληλα για ασφαλή διάθεση στο περιβάλλον», όπως αυτό ορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία,
 - ◇ τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία των έργων υδροληψίας, έργων επεξεργασίας νερού, δικτύων μεταφοράς νερού, δικτύων διανομής ύδρευσης, δικτύων αποχέτευσης ακάθαρτων και ομβρίων υδάτων, μονάδων επεξεργασίας αστικών υγρών αποβλήτων, διατάξεων διάθεσης του προϊόντος της περ. β', καθώς και μονάδων επεξεργασίας και διάθεσης του υπολείμματος των ανωτέρω διαδικασιών επεξεργασίας της περιοχής αρμοδιότητάς τους.
 - ◇ Εφόσον υπάρξουν οι θεσμικές, διοικητικές και τεχνικές προϋποθέσεις και με βάση το επενδυτικό πρόγραμμα της Επιχείρησης η δραστηριότητα της ΔΕΥΑΛ μπορεί να περιλαμβάνει τα αντικείμενα της τηλεθέρμανσης, του φυσικού αερίου, της άρδευσης, της εμφιάλωσης και εμπορίας νερού και της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.

Σχολική Επιτροπή Α/θμιας Εκπαίδευσης Δήμου Δυτικής Λέσβου

Η Σχολική Επιτροπή Α/θμιας Εκπαίδευσης Δήμου Δυτικής Λέσβου είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) το οποίο συστάθηκε το Δεκέμβριο του έτους 2019 και εδρεύει στη Δ.Ε. Καλλονής του Δήμου Δυτικής Λέσβου (ΦΕΚ 4853/τ.Β'/30.12.2019). Σκοπός του Νομικού Προσώπου είναι:

- Η διαχείριση των πιστώσεων, που διατίθενται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών όλων των σχολείων (θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, αποχέτευσης, τηλεφώνου, αγοράς αναλώσιμων υλικών κ.λπ.),
- Η καταβολή της αμοιβής στις καθαρίστριες των σχολείων,
- Η εκτέλεση έργων για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτιρίων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους,
- Η ανάθεση της λειτουργίας των σχολικών κυλικείων και η διαχείριση των εσόδων που προέρχονται από αυτά,
- Η υποβολή εισηγήσεων προς την αρμόδια διεύθυνση πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για τον εφοδιασμό των σχολείων και της βιβλιοθήκης τους, με έπιπλα ή άλλα είδη εξοπλισμού από τον ΟΣΚ και με βιβλία από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων αντίστοιχα,
- Η λήψη κάθε άλλου μέτρου, που κρίνεται αναγκαίο για την στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολείων.

Σχολική Επιτροπή Β/θμιας Εκπαίδευσης Δήμου Δυτικής Λέσβου

Η Σχολική Επιτροπή Β/θμιας Εκπαίδευσης Δήμου Δυτικής Λέσβου είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) το οποίο συστάθηκε το Δεκέμβριο του έτους 2019 και εδρεύει στη Δ.Ε. Καλλονής του Δήμου Δυτικής Λέσβου (ΦΕΚ 4853/τ.Β'/30.12.2019). Σκοπός του Νομικού Προσώπου είναι:

- Η διαχείριση των πιστώσεων, που διατίθενται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών όλων των σχολείων (θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, αποχέτευσης, τηλεφώνου, αγοράς αναλώσιμων υλικών κ.λπ.),
- Η καταβολή της αμοιβής στις καθαρίστριες των σχολείων,
- Η εκτέλεση έργων για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτιρίων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους,
- Η ανάθεση της λειτουργίας των σχολικών κυλικείων και η διαχείριση των εσόδων που προέρχονται από αυτά,
- Η υποβολή εισηγήσεων προς την αρμόδια διεύθυνση δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τον εφοδιασμό των σχολείων και της βιβλιοθήκης τους, με έπιπλα ή άλλα είδη εξοπλισμού από τον ΟΣΚ και με βιβλία από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων αντίστοιχα,
- Η λήψη κάθε άλλου μέτρου, που κρίνεται αναγκαίο για την στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολείων.

1.7 Συνεργασίες – Αδελφοποιήσεις

1.7.1 Συνεργασίες

Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου σε συνεργασία με τους Δήμους Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου προέβησαν, τον Απρίλιο του έτους 2021, στη σύσταση του Αναπτυξιακού Οργανισμού ΟΤΑ με την επωνυμία «ΑΡΜΟΣ Βορείου Αιγαίου Α.Ε.». Ο σκοπός του Αναπτυξιακού Οργανισμού περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων όπως:

- Τη συμβουλευτική, τεχνική και οικονομική υποστήριξη των τριών Δήμων και άλλων ΟΤΑ α' και β' βαθμού με στόχο τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών τους,
- Την επανεκκίνηση της οικονομικής και κοινωνικής ζωής και την εξομάλυνση των συνεπειών των κρίσεων που προκλήθηκαν από ακραίες υγειονομικές καταστάσεις,
- Την εφαρμογή αναπτυξιακών πολιτικών,
- Τη χάραξη και εφαρμογή περιβαλλοντικών πολιτικών, προγραμμάτων, δράσεων και υποδομών πολιτικής προστασίας καθώς και

- Άλλους σημαντικούς τομείς συνεργασίας και συνεργειών όπως η κοινωνική πολιτική, η ορθή χρήση των φυσικών πόρων και η διαχείριση αποβλήτων, η στήριξη και η ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας και της επιχειρηματικότητας.

1.7.2 Αδελφοποιήσεις

Στο πλαίσιο της ευρύτερης συνεργασίας με δήμους άλλων χωρών αλλά και της προώθησης και ανάδειξης του Δήμου σε νέες αγορές, ο Δήμος Δυτικής Λέσβου έχει συνάψει πράξεις αδελφοποίησης με πόλεις άλλων χωρών, επιθυμώντας την προαγωγή των μεταξύ τους κοινωνικών, πολιτιστικών, οικονομικών, εμπορικών και τουριστικών σχέσεων. Οι αδελφοποιημένες πόλεις δύναται να αναπτύξουν μεταξύ τους ισχυρούς δεσμούς αλληλεγγύης και συνεργασίας σε τομείς όπως ο πολιτισμός, ο τουρισμός, το εμπόριο, η οικολογία κ.α. Οι Δήμοι με τους οποίους έχει αδελφοποιηθεί ο Δήμος Δυτικής Λέσβου καθώς και οι στόχοι – επιδιώξεις των αδελφοποιήσεων παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Δήμος Λευκονοίκου της επαρχίας Αμμόχωστου της Κύπρου

Στόχοι – Επιδιώξεις:

- Πολιτισμός,
- Τουρισμός

Δήμος Ramat Hanegev του Ισραήλ (σε εξέλιξη η διαδικασία αδελφοποίησης)

Στόχοι – Επιδιώξεις:

- Ο Δήμος Ramat Hanegev είναι ο μεγαλύτερος σε έκταση Δήμος του Ισραήλ, με εξαιρετικά ανεπτυγμένο τουρισμό καθώς περιλαμβάνει τρεις (3) περιοχές αναγνωρισμένες από την UNESCO ως Μνημεία της Παγκόσμιας Κληρονομιάς.
- Στην περιοχή αυτή εδρεύουν σπουδαία γεωργικά ερευνητικά κέντρα όπως το Ramat HaNegev Agricultural R & D Center και το Πανεπιστήμιο Ben Gurion of the Negev, το οποίο θεωρείται πρωτοπόρο σε θέματα άρδευσης αλλά και κτηνοτροφίας, τομέων δηλαδή που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το Δήμο Δυτικής Λέσβου αλλά και για το σύνολο του νησιού.
- Λόγω της μεγάλης ανάπτυξης των διακρατικών σχέσεων μεταξύ της Ελλάδας και του Κράτους του Ισραήλ η συνεργασία των δύο Δήμων θα συμβάλλει στην ανάπτυξη αυτών των σχέσεων και ειδικά μεταξύ της ελληνικής και της ισραηλινής κοινωνίας.
- Δυνατότητα ανάπτυξης τουριστικών σχέσεων καθώς η ισραηλινή αγορά είναι από τις πιο δυναμικά αναπτυσσόμενες αγορές για τον ελληνικό τουρισμό λόγω των φιλικών σχέσεων μεταξύ των δύο λαών και της κατάστασης που επικρατεί στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή. Χαρακτηριστική είναι η αύξηση των τουριστών από το Ισραήλ στη Λέσβο που παρουσιάζεται τα τελευταία έτη χωρίς να έχουν αναληφθεί ιδιαίτερες πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση.
- Δυνατότητα αύξησης του επενδυτικού ενδιαφέροντος από το Ισραήλ προς την Λέσβο ιδιαίτερα σε ότι αφορά στην αγορά παραθεριστικών κατοικιών.
- Δυνατότητες προβολής της περιοχής και των προϊόντων της (κυρίως τυροκομικά προϊόντα, ούζο, ελαιόλαδο) στο Ισραήλ, από το οποίο η χώρα δέχεται μεγάλο αριθμό τουριστών.
- Δυνατότητες αύξησης του εμπορίου αγροτικών προϊόντων και επίτευξης επιχειρηματικών συνεργασιών στον αγροδιατροφικό τομέα (αναφορικά με την τοπική παραγωγή τα προϊόντα αφορούν στο ελαιόλαδο, τυριά και ούζο, ενώ από την άλλη πλευρά αναφέρονται ενδεικτικά προϊόντα όπως μπανάνες και αβοκάντο τα οποία η χώρα μας εισάγει).

- Υποβοήθηση τοπικών νεοφυών επιχειρήσεων (startups) αξιοποιώντας την τεράστια εμπειρία μιας πρωτοπόρου χώρας όπως το Ισραήλ.
- Δυνατότητες συνεργασίας στον πολιτιστικό τομέα με την συνεργασία Πολιτιστικών Ιδρυμάτων και Πολιτιστικών Συλλόγων καθώς το Ramat Hanegen είναι μια περιοχή με μεγάλη πολιτιστική παράδοση και παρουσία Φορέων με μεγάλη δραστηριότητα.

Δήμος Suining (Σουίνινγκ) της επαρχίας Σιτσουάν της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (σε εξέλιξη η διαδικασία αδελφοποίησης)

Στόχοι – Επιδιώξεις

- Λόγω της μεγάλης ανάπτυξης των διακρατικών σχέσεων μεταξύ της Ελλάδας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας η συνεργασία των δύο Δήμων δύναται να συμβάλλει στην ανάπτυξη αυτών των σχέσεων και ειδικά μεταξύ της ελληνικής και της κινεζικής κοινωνίας.
- Δυνατότητα ανάπτυξης τουριστικών σχέσεων. Η κινεζική αγορά είναι από τις πιο δυναμικά αναπτυσσόμενες αγορές για τον ελληνικό τουρισμό λόγω των φιλικών σχέσεων μεταξύ των δύο λαών και της κατάστασης που επικρατεί στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή. Χαρακτηριστική είναι η αύξηση των τουριστών από την Κίνα στη Λέσβο τα τελευταία έτη, χωρίς ωστόσο να έχουν αναληφθεί ιδιαίτερες πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση.
- Δυνατότητες προβολής της περιοχής και των προϊόντων της (κυρίως τυροκομικά προϊόντα, ούζο, ελαιόλαδο) στην Κίνα από την οποία η χώρα μας δέχεται μεγάλο αριθμό τουριστών.
- Δυνατότητες αύξησης του εμπορίου αγροτικών προϊόντων και την επίτευξη επιχειρηματικών συνεργασιών στον αγροδιατροφικό τομέα.
- Δυνατότητες συνεργασίας στον οικολογικό τομέα μέσω της συνεργασίας Πολιτιστικών Ιδρυμάτων και Πολιτιστικών Συλλόγων καθώς το Suining είναι μια περιοχή με μεγάλη πολιτιστική παράδοση και παρουσία Φορέων με μεγάλη δραστηριότητα.

1.8 Ανάλυση Οικονομικών Στοιχείων Δήμου

Στο πλαίσιο των διαδικασιών προγραμματισμού, διαχείρισης και ελέγχου των οικονομικών μονάδων κάθε μορφής (οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, ιδιωτικές – δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμοί δημοσίου δικαίου κ.α.) έχουν αναπτυχθεί μέσα και τεχνικές με αντικείμενο την παρακολούθηση και αξιολόγηση των λειτουργιών τους.

Οι αριθμοδείκτες αποτελούν την πλέον γνωστή και ευρέως χρησιμοποιούμενη κατηγορία μέσων που στοχεύουν στην καταγραφή και μέτρηση των πόρων που χρησιμοποιεί μία μονάδα και στην ανάλυση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνει.

Οι χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες καταγράφουν, αναλύουν και αξιολογούν οικονομικά - λογιστικά δεδομένα και πληροφορίες, καθώς και στατιστικά στοιχεία με αντικείμενο:

- την κατανόηση της οικονομικής συμπεριφοράς μίας συγκεκριμένης μονάδας,
- την επισήμανση τάσεων σε κρίσιμα οικονομικά της μεγέθη,
- την αποτίμηση των επιδράσεων που δέχεται από το οικονομικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται και αναπτύσσεται,
- τη σύγκριση της με άλλες ομοειδείς,
- την τεκμηρίωση προτάσεων και εναλλακτικών λύσεων, σε σχέση με τις επιλογές και τις προτεραιότητες της.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) αποτελούν μία κατηγορία οικονομικών μονάδων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά καθώς:

- Παρέχουν υπηρεσίες και υποδομές που χαρακτηρίζονται ως τοπικά δημόσια αγαθά, τα οποία δεν είναι δυνατό να παραχθούν είτε σε ικανοποιητικές ποσότητες είτε με τις κατάλληλες προδιαγραφές από την αγορά, ούτε τιμολογούνται με τις κλασσικές μεθόδους του ιδιωτικού τομέα.
- Δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα, όπως οι επιχειρήσεις.
- Αποτελούν φορείς άσκησης δημόσιας εξουσίας σε τοπικό επίπεδο.

Οι οικονομικοί τους στόχοι επικεντρώνονται κατά συνέπεια σε τρεις κατευθύνσεις:

- στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους (παραγωγή τοπικών δημόσιων αγαθών) με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, με βάση ορισμένα πρότυπα ποιότητας,
- στην εξεύρεση σταθερών και μόνιμων εσόδων που επιτρέπουν την υιοθέτηση διαδικασιών σχεδιασμού και προγραμματισμού
- στην εξασφάλιση πλεονάσματος για την υλοποίηση μεσοπρόθεσμων αναπτυξιακών στόχων.

Η κατάρτιση χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών για να αξιολογηθούν οι δραστηριότητες και οι λειτουργίες των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ θα πρέπει αφενός μεν να παίρνει υπόψη τα παραπάνω χαρακτηριστικά, αφετέρου δε να χρησιμοποιεί αξιόπιστα και κατάλληλα δεδομένα και στοιχεία.

1.8.1 Απολογιστικά Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Δυτικής Λέσβου

Η ανάλυση της οικονομικής κατάστασης και των προοπτικών του Δήμου Δυτικής Λέσβου βασίστηκε στους απολογισμούς των ετών 2019, 2020 και 2021 (Ιανουάριος – Οκτώβριος).

Η παρούσα ανάλυση περιλαμβάνει την εξέταση της δομής και εξέλιξης των μεγεθών των εσόδων και εξόδων, καθώς και τον υπολογισμό ορισμένων βασικών χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται στοιχεία αναφορικά με την εξέλιξη των διαφόρων κατηγοριών εσόδων και δαπανών του Δήμου Δυτικής Λέσβου, κατά τη διάρκεια της περιόδου Ιανουάριος 2019 – Οκτώβριος 2021.

1.8.1.1 Έσοδα

Τα έσοδα του Δήμου ταξινομούνται σε έξι (6) κύριες ομάδες, με κριτήριο την προέλευσή τους, οι οποίες υποδιαιρούνται σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εσόδου με βάση το δεκαδικό σύστημα:

- Τακτικά έσοδα (ΚΑ 0)²,
- Έκτακτα έσοδα (ΚΑ 1),
- Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.), που βεβαιώνονται για πρώτη φορά (ΚΑ 2),
- Εισπράξεις δανείων και απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. (εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα κατά το παρελθόν τακτικά και έκτακτα έσοδα) (ΚΑ 3),
- Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων και επιστροφές χρημάτων (ΚΑ 4),
- Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης (ΚΑ 5).

Στη συνέχεια αναλύονται τα επιμέρους κονδύλια των οικονομικών στοιχείων του έτους 2020 που παρουσιάζονται στον πίνακα Απολογιστικών Οικονομικών Στοιχείων που ακολουθεί, σαν απόλυτα μεγέθη και σε ποσοστιαία κατανομή. Τα ποσοστά αφορούν συμμετοχή στα συνολικά έσοδα του έτους.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων σχετικά με τα εισπραχθέντα έσοδα, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων προήλθαν από τα Τακτικά Έσοδα (ΚΑ 0), με ποσοστό συμμετοχής 46,54%, ακολουθούμενου από τα Έκτακτα Έσοδα (ΚΑ 1) με ποσοστό 21,17%. Τα ποσοστά συμμετοχής των υπόλοιπων κατηγοριών εσόδων από άποψη σημαντικότητας είναι οι Εισπράξεις υπέρ του δημοσίου και τρίτων και επιστροφές χρημάτων (ΚΑ 4) με 13,93%, το Χρηματικό Υπόλοιπο (ΚΑ 5) που αποτελεί το 13,90% των εσόδων, τα έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.) που θα

² Κωδικός Αριθμός (ΚΑ)

βεβαιωθούν για πρώτη φορά (ΚΑ 2) με 3,93% και οι Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις από παρελθόντα οικονομικά έτη με ποσοστό 0,53%.

Όσον αφορά στις σημαντικότερες υποκατηγορίες εσόδων, βάσει του ποσοστού συμμετοχής στα συνολικά έσοδα του Δήμου, προκύπτει ότι:

- Τα Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες (ΚΑ 06) αποτελούν το 26,17% των συνολικών εσόδων του Δήμου,
- Τα Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα (ΚΑ 03) αποτελούν το 15,15%,
- Το Χρηματικό υπόλοιπο από τακτικά έσοδα (ΚΑ 511) αποτελεί το 13,85%,
- Οι Επιχορηγήσεις για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών (ΚΑ 12) αποτελούν το 12,92% και
- Οι Εισπράξεις υπέρ του δημοσίου και τρίτων (ΚΑ 41) αποτελεί το 11,00%.

Χαμηλά ποσοστά συμμετοχής στα συνολικά έσοδα του Δήμου παρουσιάζουν οι επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες (6,06%), τα έκτακτα έσοδα Π.Ο.Ε. (3,04%), τα έσοδα από λοιπά τέλη, δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών (2,60%), τα έσοδα προς απόδοση σε τρίτους (2,50%), τα λοιπά έκτακτα έσοδα (1,93%) και οι φόροι και εισφορές (1,54%). Πολύ χαμηλά ποσοστά συμμετοχής στα συνολικά έσοδα του Δήμου παρουσιάζουν τα τακτικά έσοδα Π.Ο.Ε. (0,89%), τα εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη (0,53%), οι πρόσοδοι από την ακίνητη περιουσία και οι επιστροφές χρημάτων με ποσοστά 0,44% και 0,43% αντίστοιχα, τα λοιπά τακτικά έσοδα (0,42%), οι προσαυξήσεις – πρόστιμα – παράβολα (0,29%), οι πρόσοδοι από την κινητή περιουσία (0,22%) και το χρηματικό υπόλοιπο από έκτακτα έσοδα (0,05%).

Πίνακας 39: Απολογιστικά Στοιχεία Εσόδων Δήμου Δυτικής Λέσβου 28.01.2019 – 31.10.2021

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Δυτικής Λέσβου				
Έσοδα (€)				
0	Τακτικά Έσοδα	2019	2020	2021
01	Πρόσοδοι από την Ακίνητη Περιουσία	17.389	73.175	30.635
02	Πρόσοδοι από την Κινητή Περιουσία	2.896	36.470	35.935
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	437.671	2.505.518	1.609.710
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη, Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	142.842	429.248	278.669
05	Φόροι και Εισφορές	47.133	255.298	215.895
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	1.741.820	4.327.796	3.709.234
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	67.242	69.708	7.556
	Γενικό Σύνολο Τακτικών Εσodών	2.456.993	7.697.212	5.887.635
1	Έκτακτα Έσοδα	2019	2020	2021
11	Έσοδα από Εκποίηση Κινητής και Ακίνητης Περιουσίας	0	0	0
12	Επιχορηγήσεις για Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών	0	2.136.336	858.423
13	Επιχορηγήσεις για Επενδυτικές Δαπάνες	395.029	1.002.185	1.193.098
14	Δωρεές – Κληρονομίες – Κληροδοσίες	0	0	0
15	Προσαυξήσεις – Πρόστιμα – Παράβολα	9.959	47.157	38.643
16	Λοιπά Έκτακτα Έσοδα	3.339	316.189	217.327
	Γενικό Σύνολο Εκτάκτων Εσodών	408.327	3.501.867	2.307.491

Στρατηγικό Σχέδιο Δήμου Δυτικής Λέσβου 2022-2023

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Δυτικής Λέσβου				
2	Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.) που θα Βεβαιωθούν για Πρώτη Φορά	2019	2020	2021
21	Έσοδα Π.Ο.Ε. Τακτικά	51.171	147.233	300.343
22	Έσοδα Π.Ο.Ε. Έκτακτα	11.185	502.366	27.054
	Γενικό Σύνολο Εσοδών Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	62.356	649.600	327.397
3	Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	2019	2020	2021
31	Εισπράξεις από Δάνεια	0	0	0
32	Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα Έσοδα κατά τα Παρελθόντα Έτη	30.454	87.277	63.959
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	30.454	87.277	63.959
4	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρήματων	2019	2020	2021
41	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	8.764	1.818.901	1.404.252
42	Επιστροφές Χρημάτων	0	71.830	11.006
43	Έσοδα προς Απόδοση σε Τρίτους (Νομικά ή Φυσικά Πρόσωπα)	45.380	412.792	273.830
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	54.144	2.303.523	1.689.088
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	2019	2020	2021
511	Χρηματικό Υπόλοιπο από Τακτικά Έσοδα	0	2.290.416	5.563.610
512	Χρηματικό Υπόλοιπο από Έκτακτα Έσοδα	0	7.966	33.810
	Γενικό Σύνολο Χρηματικού Υπολοίπου	0	2.298.382	5.597.420
	Γενικό Σύνολο Εσόδων (1, 2, 3, 4, 5)	3.012.274	16.537.861	15.872.990
Ποσοστιαία Κατανομή στο Σύνολο των Εσόδων (%)				
0	Τακτικά Έσοδα	2019	2020	2021
01	Πρόσοδοι από την Ακίνητη Περιουσία	0,58%	0,44%	0,19%
02	Πρόσοδοι από την Κινητή Περιουσία	0,10%	0,22%	0,23%
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	14,53%	15,15%	10,14%
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη, Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	4,74%	2,60%	1,76%
05	Φόροι και Εισφορές	1,56%	1,54%	1,36%
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	57,82%	26,17%	23,37%
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	2,23%	0,42%	0,05%
	Γενικό Σύνολο Τακτικών Εσόδων	81,57%	46,54%	37,09%
1	Έκτακτα Έσοδα	2019	2020	2021
11	Έσοδα από Εκποίηση Κινητής και Ακίνητης Περιουσίας	0,00%	0,00%	0,00%
12	Επιχορηγήσεις για Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών	0,00%	12,92%	5,41%
13	Επιχορηγήσεις για Επενδυτικές Δαπάνες	13,11%	6,06%	7,52%
14	Δωρεές – Κληρονομίες – Κληροδοσίες	0,00%	0,00%	0,00%
15	Προσαυξήσεις – Πρόστιμα – Παράβολα	0,33%	0,29%	0,24%
16	Λοιπά Έκτακτα Έσοδα	0,11%	1,91%	1,37%
	Γενικό Σύνολο Εκτάκτων Εσόδων	13,56%	21,17%	14,54%

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Δυτικής Λέσβου				
2	Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.) που θα Βεβαιωθούν για Πρώτη Φορά	2019	2020	2021
21	Έσοδα Π.Ο.Ε. Τακτικά	1,70%	0,89%	1,89%
22	Έσοδα Π.Ο.Ε. Έκτακτα	0,37%	3,04%	0,17%
	Γενικό Σύνολο Εσόδων Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	2,07%	3,93%	2,06%
3	Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	2019	2020	2021
31	Εισπράξεις από Δάνεια	0,00%	0,00%	0,00%
32	Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα Έσοδα κατά τα Παρελθόντα Έτη	1,01%	0,53%	0,40%
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	1,01%	0,53%	0,40%
4	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρημάτων	2019	2020	2021
41	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	0,29%	11,00%	8,85%
42	Επιστροφές Χρημάτων	0,00%	0,43%	0,07%
43	Έσοδα προς Απόδοση σε Τρίτους (Νομικά ή Φυσικά Πρόσωπα)	1,51%	2,50%	1,73%
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	1,80%	13,93%	10,64%
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	2019	2020	2021
511	Χρηματικό Υπόλοιπο από Τακτικά Έσοδα	0,00%	13,85%	35,05%
512	Χρηματικό Υπόλοιπο από Έκτακτα Έσοδα	0,00%	0,05%	0,21%
	Γενικό Σύνολο Χρηματικού Υπολοίπου	0,00%	13,90%	35,26%
	Γενικό Σύνολο Εσόδων (1, 2, 3, 4, 5)	100,00%	100,00%	100,00%

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου – Ιδία Επεξεργασία

Σε ό,τι αφορά την τρέχουσα κατάσταση εσόδων του Δήμου Δυτικής Λέσβου, παρουσιάζονται και αναλύονται στοιχεία προϋπολογισθέντων, βεβαιωθέντων και εισπραχθέντων εσόδων για την περίοδο 01.01.2020 – 31.12.2020 και η ποσοστιαία κατανομή στο σύνολο των εσόδων.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων σχετικά με τα εισπραχθέντα έσοδα, όπως προαναφέρθηκε, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων προήλθαν από τα Τακτικά Έσοδα (ΚΑ 0) με ποσοστό 46,54% και ακολούθως από Έκτακτα Έσοδα (ΚΑ 02) με μέσο ποσοστό 21,17%.

Η ικανότητα ενός ΟΤΑ να εισπράττει τις απαιτήσεις του, συνδέεται άμεσα με την αποτελεσματικότητα του εισπρακτικού του μηχανισμού.

Το ποσοστό των εισπραχθέντων εσόδων ως προς τα βεβαιωθέντα έσοδα του Δήμου Δυτικής Λέσβου εκτιμάται σε 83,12%, γεγονός το οποίο υποδηλώνει ότι η οικονομική διαχείριση του Δήμου κινείται σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Οι περισσότερες κατηγορίες εσόδων παρουσιάζουν υψηλή εισπραξιμότητα (άνω του 90,00%) με εξαίρεση τα εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη (2,58%) και τις προσαυξήσεις – πρόστιμα – παράβολα (66,33%).

Η σχέση που διαμορφώνεται απολογιστικά μεταξύ βεβαιωθέντων και προϋπολογισθέντων εσόδων αποτελεί δείκτη αφενός μεν της ακρίβειας με την οποία συντάσσεται ο προϋπολογισμός και αφετέρου της φορολογικής και διαχειριστικής προσπάθειας που αναλαμβάνει ο Δήμος και οι υπηρεσίες του.

Εκτιμάται ότι κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους (Ιανουάριος – Δεκέμβριος 2020), βεβαιώθηκε το 92,04% των συνολικών προϋπολογισθέντων εσόδων του Δήμου Δυτικής Λέσβου, ποσοστό αρκετά υψηλό.

Μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών εσόδων, την καλύτερη σχέση βεβαιωθέντων / προϋπολογισθέντων παρουσιάζουν τα έκτακτα έσοδα (237,31%), τα τακτικά έσοδα (109,79%), τα χρηματικά υπόλοιπα (100,09%) και οι εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις ΠΟΕ (95,68%). Μέση αναλογία παρουσιάζουν οι εισπράξεις υπέρ του δημοσίου και τρίτων και επιστροφές χρήματων (51,29%) ενώ τα έσοδα ΠΟΕ κυμαίνονται σε χαμηλές τιμές με ποσοστό 24,19%.

Οι αποκλίσεις που παρατηρούνται στη σχέση βεβαιωθέντων εσόδων προς προϋπολογισθέντα συνήθως οφείλεται:

- Σε αστάθμητους παράγοντες που επηρεάζουν το ύψος των δημοτικών εσόδων π.χ. κατανομές κρατικών επιχορηγήσεων, καταβολές εισροών από τα Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, νομοθετικές ρυθμίσεις, δικαστικές αποφάσεις κ.α.
- Σε αποκλίσεις εκτιμήσεων για το ύψος συγκεκριμένων επιχορηγήσεων.
- Σε καθυστερήσεις έργων, οπότε δεν είναι δυνατόν να ζητηθούν οι αντίστοιχες εκταμιεύσεις (συμβαίνει σε επιχορηγήσεις και δάνεια).
- Σε πιθανές αδυναμίες τήρησης των πολύπλοκων και γραφειοκρατικών διαδικασιών που απαιτούνται για την παρακολούθηση των έργων ή δράσεων που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση, αλλά και σε αστοχίες της διοίκησης (προβλέψεις, εκτιμήσεις).
- Υπερεκτίμηση εσόδων στους τομείς επενδύσεων και την παροχής υπηρεσιών π.χ. έκτακτες επιχορηγήσεις για επενδύσεις ή για λειτουργικές δαπάνες, αποδόσεις τελών, εισφορών κ.α.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται απολογιστικά στοιχεία εσόδων του Δήμου Δυτικής Λέσβου για το την περίοδο Ιανουάριος – Δεκέμβριος 2020.

Πίνακας 40: Απολογιστικά Στοιχεία Εσόδων Δήμου Δυτικής Λέσβου 01.01.2020 - 31.12.2020

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Δυτικής Λέσβου					
Έσοδα (€)					
0	Τακτικά Έσοδα	Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Εισπραχθέντων
01	Πρόσοδοι από την Ακίνητη Περιουσία	110.152	73.175	73.175	0,44%
02	Πρόσοδοι από την Κινητή Περιουσία	15.150	36.470	36.470	0,22%
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	2.174.710	2.512.606	2.505.518	15,15%
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη, Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	475.417	435.930	429.248	2,60%
05	Φόροι και Εισφορές	260.707	255.298	255.298	1,54%
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	3.982.828	4.327.796	4.327.796	26,17%
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	4.400	69.708	69.708	0,42%
	Γενικό Σύνολο Τακτικών Εσόδων	7.023.365	7.710.982	7.697.212	46,54%

Στρατηγικό Σχέδιο Δήμου Δυτικής Λέσβου 2022-2023

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Δυτικής Λέσβου					
Έσοδα (€)					
1	Έκτακτα Έσοδα	Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Εισπραχθέντων
11	Έσοδα από Εκποίηση Κινητής και Ακίνητης Περιουσίας	10.000	0	0	0,00%
12	Επιχορηγήσεις για Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών	0	2.136.335	2.136.335	12,92%
13	Επιχορηγήσεις για Επενδυτικές Δαπάνες	1.340.058	1.002.185	1.002.185	6,06%
14	Δωρεές – Κληρονομίες – Κληροδοσίες	22.395	0	0	0,00%
15	Προσαυξήσεις – Πρόστιμα – Παράβολα	82.300	71.093	47.157	0,29%
16	Λοιπά Έκτακτα Έσοδα	31.000	316.189	316.189	1,91%
	Γενικό Σύνολο Εκτάκτων Εσοδών	1.485.753	3.525.802	3.501.866	21,17%
2	Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.) που θα Βεβαιωθούν για Πρώτη Φορά	Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Εισπραχθέντων
21	Έσοδα Π.Ο.Ε. Τακτικά	706.019	161.918	147.233	0,89%
22	Έσοδα Π.Ο.Ε. Έκτακτα	2.074.990	510.936	502.366	3,04%
	Γενικό Σύνολο Εσοδών Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	2.781.009	672.854	649.600	3,93%
3	Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Εισπραχθέντων
31	Εισπράξεις από Δάνεια	0	0	0	0,00%
32	Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα Έσοδα κατά τα Παρελθόντα Έτη	3.535.309	3.382.434	87.277	0,53%
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	3.535.309	3.382.434	87.277	0,53%
4	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρήματων	Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Εισπραχθέντων
41	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	3.949.600	1.818.901	1.818.901	11,00%
42	Επιστροφές Χρήματων	162.000	73.830	71.830	0,43%
43	Έσοδα προς Απόδοση σε Τρίτους (Νομικά ή Φυσικά Πρόσωπα)	383.480	412.792	412.792	2,50%
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	4.495.080	2.305.523	2.303.523	13,93%
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Εισπραχθέντων
511	Χρηματικό Υπόλοιπο από Τακτικά Έσοδα	2.261.227	2.290.416	2.290.416	13,85%
512	Χρηματικό Υπόλοιπο από Έκτακτα Έσοδα	35.084	7.966	7.966	0,05%
	Γενικό Σύνολο Χρηματικού Υπολοίπου	2.296.311	2.298.382	2.298.382	13,90%
	Γενικό Σύνολο Εσόδων (1, 2, 3, 4, 5)	21.616.828	19.895.977	16.537.860	100,00%

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου – Ιδία Επεξεργασία

Ειδικότερα, σε σχέση και με τα έτη 2019, 2021 παρατηρείται πως το ποσοστό των εισπραχθέντων εσόδων ως προς τα βεβαιωθέντα έσοδα του Δήμου παρουσιάζει τιμές άνω του 80%, γεγονός που υποδηλώνει ότι η οικονομική διαχείριση του Δήμου για τη χρονική περίοδο 2019 – 2021, κινείται σε ικανοποιητικά επίπεδα ωστόσο με φθίνοντες ρυθμούς. Όσον αφορά στη σχέση μεταξύ βεβαιωθέντων και προϋπολογισθέντων εσόδων, η οποία παρουσιάζει αφενός μεν την ακρίβεια με την οποία συντάσσεται ο προϋπολογισμός και αφετέρου της φορολογικής και διαχειριστικής προσπάθειας που αναλαμβάνει ο Δήμος και οι υπηρεσίες του, παρατηρείται ότι τα έτη 2019 και 2020 βεβαιώθηκαν το 105,81% και 92,04% αντίστοιχα των συνολικών προϋπολογισθέντων εσόδων του Δήμου Δυτικής Λέσβου, ποσοστά αρκετά υψηλά. Το έτος 2021 ωστόσο η τιμή του εν λόγω δείκτη παρουσιάζει σημαντική πτώση φτάνοντας το 67%.

Πίνακας 41: Απολογιστικά Στοιχεία Εσόδων Δήμου Δυτικής Λέσβου έτη 2019 – 2021

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Δυτικής Λέσβου					
Έσοδα (€)					
Έτος	Προϋπολογισθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Εισπραχθέντα/ Βεβαιωθέντα	Βεβαιωθέντα/ Προϋπολογισθέντα
2019	2.355.264	2.492.205	2.456.993	98,59%	105,81%
2020	21.616.828	19.895.977	16.537.860	83,12%	92,04%
2021*	29.105.295	19.501.836	15.872.990	81,39%	67,00%

*Στοιχεία έως 31 Οκτωβρίου 2021

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου – Ίδια Επεξεργασία

1.8.1.2 Δαπάνες

Οι δαπάνες ταξινομούνται σε τέσσερις κύριες ομάδες (κεφάλαια) και ακολουθούν την ίδια μεθοδολογία υποδιαίρεσης σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εξόδου (οριζόντια ταξινόμηση ή παρακολούθηση κατά είδος δαπάνης):

- Έξοδα Χρήσης (ΚΑ 6),
- Επενδύσεις (ΚΑ 7),
- Πληρωμές από Υποχρεώσεις Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.), Αποδόσεις και Προβλέψεις (ΚΑ 8),
- Αποθεματικό (ΚΑ 9).

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τα πληρωθέντα έξοδα, τα οποία για το έτος 2020 ανήλθαν στα 10.940.440€, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό τους αφορά λειτουργικές δαπάνες (ΚΑ 6), με ποσοστό συμμετοχής της τάξεως του 80,24%. Με μεγάλη διαφορά ακολουθούν οι πληρωμές από υποχρεώσεις Π.Ο.Ε., αποδόσεις και προβλέψεις (ΚΑ 8) με ποσοστό 18,93% και οι δαπάνες επενδύσεων (ΚΑ 7), με ποσοστό 0,84%. Στο σύνολο του έτους δεν υπάρχουν δαπάνες αποθεματικού (ΚΑ 9).

Όσον αφορά τις διάφορες υποκατηγορίες εξόδων, διαπιστώνεται ότι για την εξεταζόμενη περίοδο, τα μεγαλύτερα ποσοστά των πληρωθέντων δαπανών αφορούν τις υποκατηγορίες αμοιβών και εξόδων προσωπικού (ΚΑ 60), λοιπών αποδόσεων (ΚΑ 82), πληρωμών για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους, παραχωρήσεις, παροχές, επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις, δωρεές (ΚΑ 67) και των παροχών τρίτων (ΚΑ 62) με ποσοστά 39,36%, 17,14%, 15,72% και 14,64% αντίστοιχα. Σημαντική διαπίστωση αποτελεί ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των πληρωθέντων δαπανών του Δήμου αφορούσαν κυρίως λειτουργικές δαπάνες ενώ οι επενδύσεις αποτέλεσαν ποσοστό μικρότερου του ενός (1) τοις εκατό των πληρωθέντων δαπανών.

Πίνακας 42: Απολογιστικά Στοιχεία Δαπανών Δήμου Δυτικής Λέσβου 28.01.2019 – 31.10.2021

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Δυτικής Λέσβου				
Δαπάνες (€)				
6	Έξοδα Χρήσης	2019	2020	2021
60	Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού	99.390	4.306.166	3.489.945
61	Αμοιβές Αιρετών και Τρίτων	12.091	648.829	422.264
62	Παροχές Τρίτων	283.336	1.601.916	1.414.713
63	Φόροι και Τέλη	0	31.833	28.147
64	Λοιπά Γενικά Έξοδα	2.230	83.540	93.151
65	Πληρωμές για την Εξυπηρέτηση Δημόσια Πίστης	2.911	73.661	47.014
66	Δαπάνες Προμήθειας Αναλωσίμων	10.904	312.111	491.813
67	Πληρωμές για Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους Παραχωρήσεις - Παροχές – Επιχορηγήσεις – Επιδότησεις – Δωρεές	7.968	1.720.249	1.335.331
68	Λοιπά Έξοδα	0	0	0
	Σύνολο Εξόδων Χρήσης	418.831	8.778.305	7.322.378
7	Επενδύσεις	2019	2020	2021
71	Αγορές Κτιρίων, Τεχνικών Έργων και Προμήθειες Παγίων	1.580	58.847	324.908
73	Έργα	293.482	32.546	688.892
74	Μελέτες, Έρευνες, Πειραματικές Εργασίες και Ειδικές Δαπάνες	0	0	0
75	Τίτλοι Πάγιας Επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0	0	85.000
	Σύνολο Επενδύσεων	295.062	91.393	1.098.800
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε., Αποδόσεις και Προβλέψεις	2019	2020	2021
81	Πληρωμές Οφειλών Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	0	195.177	332.701
82	Λοιπές Αποδόσεις	0	1.875.565	1.469.537
85	Προβλέψεις μη Είσπραξης Εισπρακτέων Υπολοίπων Βεβαιωθέντων κατά τα Παρελθόντα Οικονομικά Έτη	0	0	0
	Σύνολο Πληρωμών Π.Ο.Ε., Αποδόσεων, Προβλέψεων	0	2.070.741	1.802.238
9	Αποθεματικό	2019	2020	2021
91	Αποθεματικό	0	0	0
	Σύνολο Αποθεματικού	0	0	0
	Γενικό Σύνολο Δαπανών (6, 7, 8, 9)	713.892	10.940.440	10.223.415
Ποσοστιαία Κατανομή στο Σύνολο των Δαπανών (%)				
6	Έξοδα Χρήσης	2019	2020	2021
60	Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού	13,92%	39,36%	34,14%
61	Αμοιβές Αιρετών και Τρίτων	1,69%	5,93%	4,13%
62	Παροχές Τρίτων	39,69%	14,64%	13,84%
63	Φόροι και Τέλη	0,00%	0,29%	0,28%
64	Λοιπά Γενικά Έξοδα	0,31%	0,76%	0,91%
65	Πληρωμές για την Εξυπηρέτηση Δημόσια Πίστης	0,41%	0,67%	0,46%
66	Δαπάνες Προμήθειας Αναλωσίμων	1,53%	2,85%	4,81%
67	Πληρωμές για Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους Παραχωρήσεις – Παροχές – Επιχορηγήσεις – Επιδότησεις – Δωρεές	1,12%	15,72%	13,06%
68	Λοιπά Έξοδα	0,00%	0,00%	0,00%
	Σύνολο Εξόδων Χρήσης	58,67%	80,24%	71,62%

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Δυτικής Λέσβου				
7	Επενδύσεις	2019	2020	2021
71	Αγορές Κτιρίων, Τεχνικών Έργων και Προμήθειες Παγίων	0,22%	0,54%	3,18%
73	Έργα	41,11%	0,30%	6,74%
74	Μελέτες, Έρευνες, Πειραματικές Εργασίες και Ειδικές Δαπάνες	0,00%	0,00%	0,00%
75	Τίτλοι Πάγιας Επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0,00%	0,00%	0,83%
	Σύνολο Επενδύσεων	41,33%	0,84%	10,75%
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε., Αποδόσεις και Προβλέψεις	2019	2020	2021
81	Πληρωμές Οφειλών Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	0,00%	1,78%	3,25%
82	Λοιπές Αποδόσεις	0,00%	17,14%	14,37%
85	Προβλέψεις μη Είσπραξης Εισπρακτέων Υπολοίπων Βεβαιωθέντων κατά τα Παρελθόντα Οικονομικά Έτη	0,00%	0,00%	0,00%
	Σύνολο Πληρωμών Π.Ο.Ε., Αποδόσεων, Προβλέψεων	0,00%	18,93%	17,63%
9	Αποθεματικό	2019	2020	2021
91	Αποθεματικό	0,00%	0,00%	0,00%
	Σύνολο Αποθεματικού	0,00%	0,00%	0,00%
	Γενικό Σύνολο Δαπανών (6, 7, 8, 9)	100,00%	100,00%	100,00%

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου – Ιδία Επεξεργασία

Για την ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης δαπανών του Δήμου Δυτικής Λέσβου, παρουσιάζονται και αναλύονται στοιχεία προϋπολογισθέντων, βεβαιωθέντων και πληρωθέντων δαπανών για την περίοδο 01.01.2020 – 31.12.2020 και η ποσοστιαία κατανομή στο σύνολο των δαπανών.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων σχετικά με τις πληρωθείσες δαπάνες, όπως προαναφέρθηκε, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των δαπανών (80,24%) αφορούν λειτουργικά έξοδα (ΚΑ 06).

Το ποσοστό των πληρωθέντων δαπανών ως προς τα ενταλθέντα έξοδα του Δήμου Δυτικής Λέσβου εκτιμάται σε 100,00%, γεγονός το οποίο υποδηλώνει ότι η οικονομική διαχείριση του Δήμου κινείται σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Πίνακας 43: Απολογιστικά Στοιχεία Δαπανών Δήμου Δυτικής Λέσβου 01.01.2020 – 31.12.2020

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Δυτικής Λέσβου					
Δαπάνες (€)					
6	Έξοδα Χρήσης	Προϋπολογισθέντα	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Πληρωθέντων
60	Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού	4.600.600	4.306.166	4.306.166	39,36%
61	Αμοιβές Αιρετών και Τρίτων	841.452	648.829	648.829	5,93%
62	Παροχές Τρίτων	2.066.556	1.601.916	1.601.916	14,64%
63	Φόροι και Τέλη	62.500	31.833	31.833	0,29%
64	Λοιπά Γενικά Έξοδα	305.100	83.540	83.540	0,76%
65	Πληρωμές για την Εξυπηρέτηση Δημόσια Πίστης	154.200	73.661	73.661	0,67%
66	Δαπάνες Προμήθειας Αναλωσίμων	1.010.400	312.111	312.111	2,85%
67	Πληρωμές για Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους Παραχωρήσεις - Παροχές - Επιχορηγήσεις - Επιδότησεις - Δωρεές	3.211.089	1.720.249	1.720.249	15,72%
68	Λοιπά Έξοδα	7.500	0	0	0,00%
	Σύνολο Εξόδων Χρήσης	12.259.397	8.778.306	8.778.306	80,24%
7	Επενδύσεις	Προϋπολογισθέντα	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Πληρωθέντων
71	Αγορές Κτιρίων, Τεχνικών Έργων και Προμήθειες Παγίων	589.500	58.847	58.847	0,54%
73	Έργα	919.800	32.546	32.546	0,30%
74	Μελέτες, Έρευνες, Πειραματικές Εργασίες και Ειδικές Δαπάνες	115.000	0	0	0,00%
75	Τίτλοι Πάγιας Επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0	0	0	0,00%
	Σύνολο Επενδύσεων	1.624.300	91.393	91.393	0,84%
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε., Αποδόσεις και Προβλέψεις	Προϋπολογισθέντα	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Πληρωθέντων
81	Πληρωμές Οφειλών Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	570.300	195.177	195.177	1,78%
82	Λοιπές Αποδόσεις	4.111.600	1.875.565	1.875.565	17,14%
85	Προβλέψεις μη Είσπραξης Εισπρακτέων Υπολοίπων Βεβαιωθέντων κατά τα Παρελθόντα Οικονομικά Έτη	2.700.080	0	0	0,00%
	Σύνολο Πληρωμών Π.Ο.Ε., Αποδόσεων, Προβλέψεων	7.381.980	2.070.741	2.070.741	18,93%

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Δυτικής Λέσβου					
Δαπάνες (€)					
9	Αποθεματικό	Προϋπολογισθέντα	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Ποσοστιαία Κατανομή Πληρωθέντων
91	Αποθεματικό	351.151	0	0	0,00%
	Σύνολο Αποθεματικού	351.151	0	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Δαπανών (6, 7, 8, 9)	21.616.827,63	10.940.439,97	10.940.439,97	100,00%

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου – Ιδία Επεξεργασία

Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψιν την εξέλιξη των δαπανών τα έτη 2019 – 2021, παρατηρείται ότι η οικονομική διαχείριση του Δήμου κρίνεται ικανοποιητική καθώς το ποσοστό των πληρωθέντων δαπανών ως προς τα ενταλθέντα έξοδα του Δήμου Δυτικής Λέσβου, και τα τρία έτη, παίρνει τιμές άνω του 95%. Μεγάλες αποκλίσεις ωστόσο παρατηρούνται μεταξύ των ενταλθέντων δαπανών και των προϋπολογισθέντων εξόδων, ιδίως τα έτη 2019 και 2021, με αποτέλεσμα ο δείκτης ενταλθέντων/προϋπολογισθέντων να εμφανίζει πολύ χαμηλές τιμές. Σημειώνεται ότι η σχέση ενταλθέντων / προϋπολογισθέντων εξόδων αποτελεί δείκτη της ακρίβειας με την οποία συντάσσεται ο προϋπολογισμός, της διαχειριστικής προσπάθειας που αναλαμβάνει ο Δήμος και οι υπηρεσίες του και της ύπαρξης ρευστότητας, όσον αφορά την πληρωμή των υποχρεώσεών του.

Πίνακας 44: Απολογιστικά Στοιχεία Δαπανών Δήμου Δυτικής Λέσβου έτη 2019 – 2021

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Δήμου Δυτικής Λέσβου					
Δαπάνες(€)					
Έτος	Προϋπολογισθέντα	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Πληρωθέντα/ Ενταλθέντα	Ενταλθέντα/ Προϋπολογισθέντα
2019	9.214.874	713.892	713.892	100,00%	7,75%
2020	21.616.828	10.940.440	10.940.440	100,00%	50,61%
2021*	29.105.295	10.662.088	10.223.415	95,89%	36,63%

*Στοιχεία έως 31 Οκτωβρίου 2021

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου – Ιδία Επεξεργασία

1.8.2 Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες είναι σχέσεις / συσχετίσεις μεταξύ μεγεθών λογιστικής ή στατιστικής φύσης με στόχο την ανάλυση της κατάστασης του οργανισμού. Η χρήση δεικτών και άλλων εργαλείων της σύγχρονης οικονομικής επιστήμης συμβάλλει στην υλοποίηση μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών στόχων, στον εντοπισμό προβλημάτων και στην εξεύρεση λύσεων.

1.8.2.1 Αριθμοδείκτες Ανάλυσης Οικονομικών Στοιχείων ΟΤΑ

Στη συνέχεια υπολογίζονται και αναλύονται ορισμένοι βασικοί αριθμοδείκτες, οι οποίοι παρέχουν σημαντικές πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση του Δήμου Δυτικής Λέσβου.

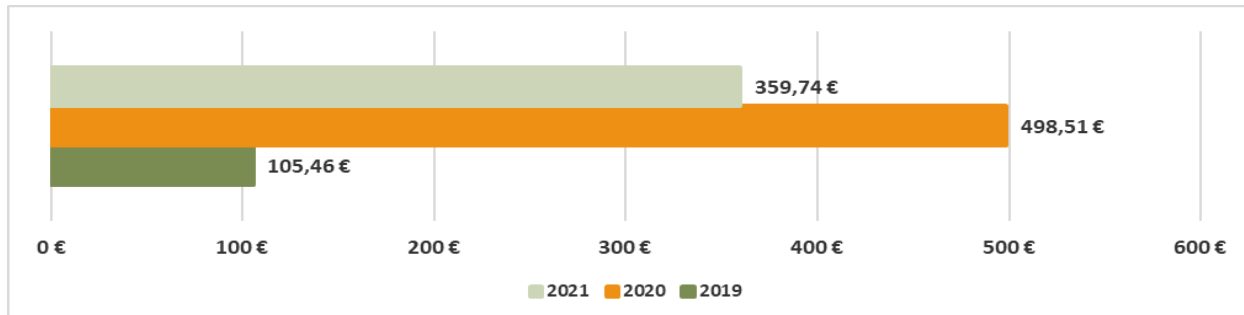
1.8.2.1.1 Δείκτες Εσόδων / Εξόδων ανά Κάτοικο (βάσει απογραφής πληθυσμού της ΕΛΣΤΑΤ)

Δείκτης Εσόδων ανά Κάτοικο

Ο δείκτης εσόδων ανά κάτοικο εκφράζει το κατά κεφαλήν ποσό που μπορεί να διαθέσει ο Δήμος Δυτικής Λέσβου ανά κάτοικο για την υλοποίηση των πολιτικών του.

$$\text{Δείκτης Εσόδων ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Συνολικά Έσοδα} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

Οι τιμές του δείκτη υπολογίστηκαν χωρίς να ληφθούν υπόψη τα ταμειακά υπόλοιπα (ΚΑ 05). Ο εν λόγω δείκτης παρουσιάζει διακυμάνσεις την τριετία 2019 – 2021 φτάνοντας στην υψηλότερη τιμή του το έτος 2020 (498,51€).

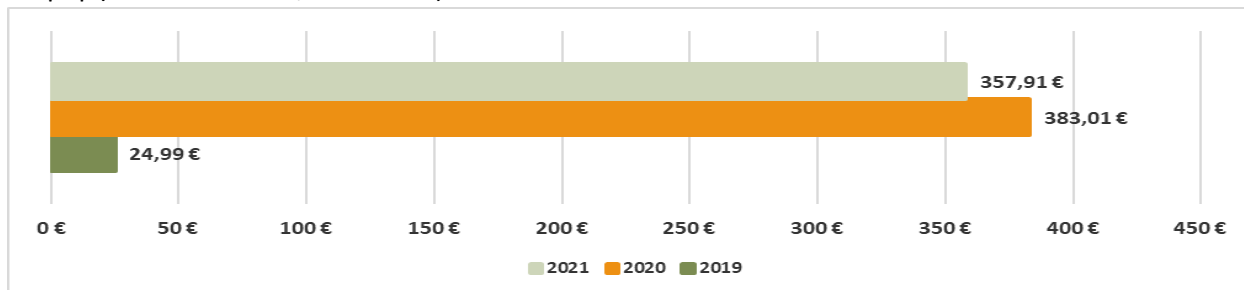

Δείκτης Εξόδων ανά Κάτοικο

Ο δείκτης εξόδων ανά κάτοικο εκφράζει το ποσό που αντιστοιχεί σε κάθε δημότη (κατά κεφαλήν) με βάση το σύνολο των εξόδων. Όσο υψηλότερος είναι ο δείκτης, τόσες περισσότερες δαπάνες ανά κάτοικο διαθέτει ο Δήμος για την εφαρμογή του προγράμματος δράσης του.

$$\text{Δείκτης Εξόδων ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Συνολικά Έξοδα} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

Με εξαίρεση το πρώτο έτος λειτουργίας του Δήμου Δυτικής Λέσβου, οι τιμές του εν λόγω δείκτη τη διετία 2020 – 2021 παίρνουν παρόμοιες τιμές, εμφανίζουν ωστόσο φθίνουσα πορεία, με τον δείκτη να διαμορφώνεται στα 357,91€ το έτος 2021.

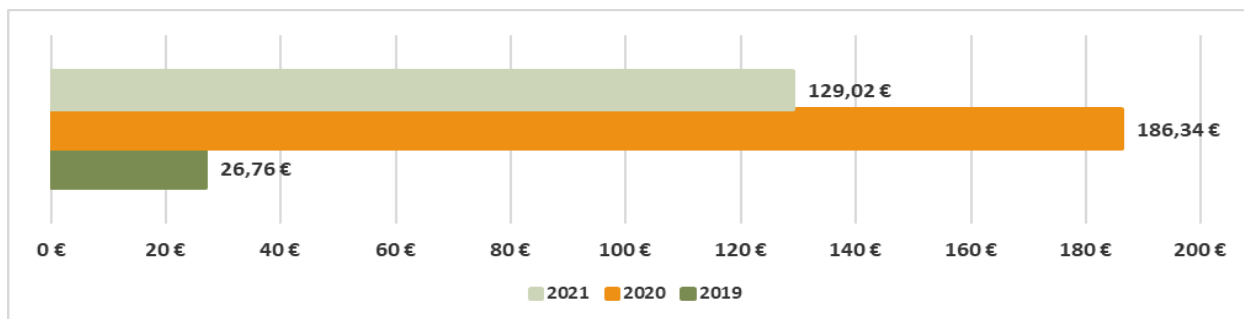

Δείκτης Επιβάρυνσης Δημοτών

Ο δείκτης επιβάρυνσης δημοτών εκφράζει το ποσό που επιβαρύνει κάθε δημότη κατά μέσο όρο η είσπραξη των ιδίων εσόδων.

$$\text{Δείκτης Επιβάρυνσης Δημοτών} = \frac{\text{Ίδια Έσοδα} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

Οι τιμές του εν λόγω δείκτη εμφανίζουν αυξομειώσεις την περίοδο 2019 – 2021 φτάνοντας στην υψηλότερη τιμή τους το έτος 2020 (186,34€).

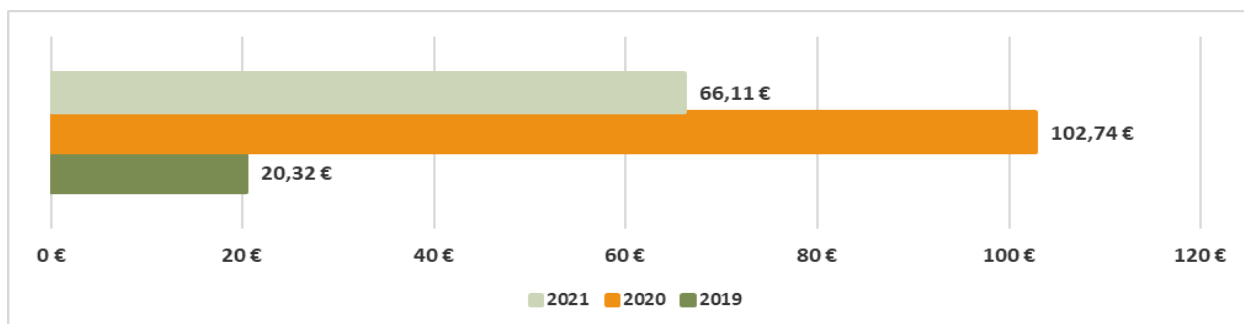

Δείκτης Επιβάρυνσης Ανταποδοτικών Εσόδων ανά Κάτοικο

Ο δείκτης επιβάρυνσης ανταποδοτικών εσόδων ανά κάτοικο εκφράζει την επιβάρυνση του κάθε δημότη από τα ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα.

$$\text{Δείκτης Επιβάρυνσης Ανταποδοτικών Εσόδων ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Ανταποδοτικά Έσοδα} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

Οι τιμές του εν λόγω δείκτη παρουσιάζει σημαντική μείωση τη διετία 2020 – 2021 φτάνοντας τα 66,11€ το 2021 (μείωση άνω του 35%).

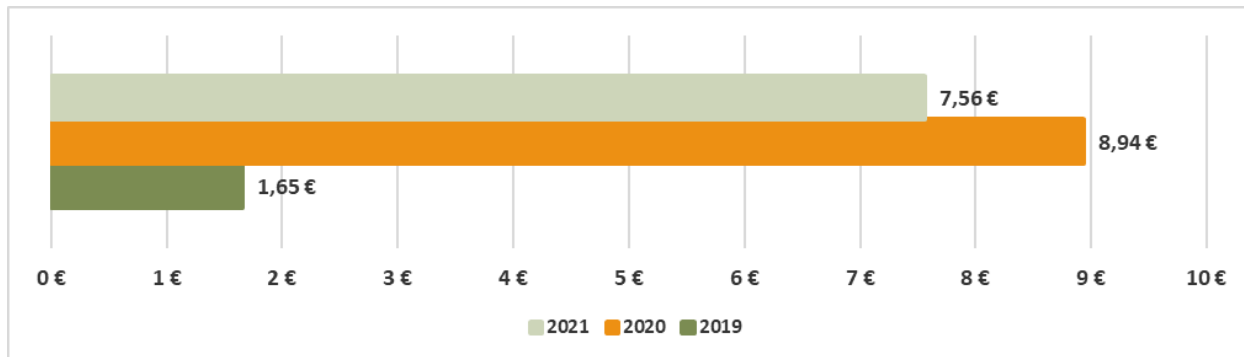

Δείκτης Φόρων και Τελών ανά Κάτοικο

Ο δείκτης φόρων και τελών ανά κάτοικο εκφράζει την επιβάρυνση για κάθε δημότη από φόρους και τέλη.

$$\text{Δείκτης Φόρων και Τελών ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Φόροι και Τέλη} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

Ο εν λόγω δείκτης παίρνει τιμές από 1,65€ έως 8,94€, με την υψηλότερη να παρατηρείται το έτος 2020.

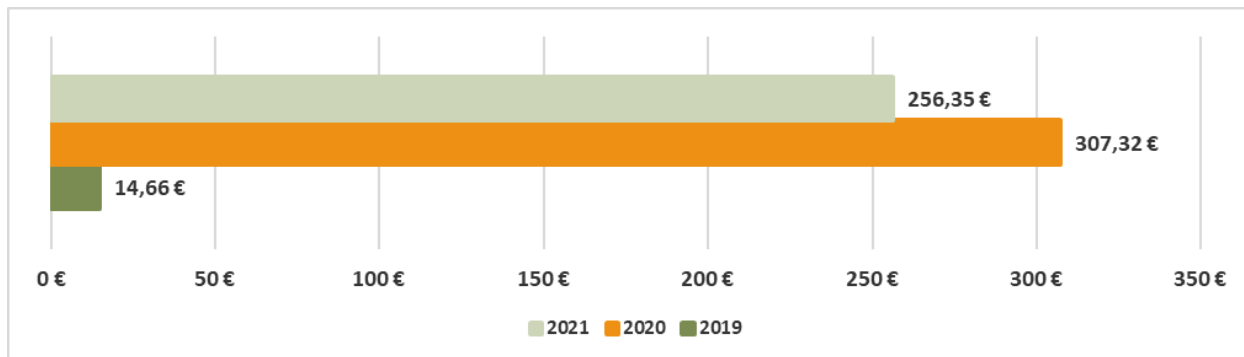

Δείκτης Εξόδων Χρήσης ανά Κάτοικο

Ο δείκτης εξόδων χρήσης ανά κάτοικο δείχνει την επιβάρυνση των κατοίκων για τις λειτουργικές δαπάνες. Εκφράζει δηλαδή το ποσό ανά δημότη που απαιτείται για την κάλυψη της λειτουργίας του Δήμου, της παροχής υπηρεσιών και της εφαρμογής των πολιτικών του.

$$\text{Δείκτης Εξόδων Χρήσης ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Έξοδα Χρήσης} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

Οι τιμές του εν λόγω δείκτη, συγκριτικά με το έτος 2019 που παίρνει τη χαμηλότερη τιμή του (14,66€), παρουσιάζονται ιδιαίτερα αυξημένες τη διετία 2020 – 2021, παίρνοντας τη τιμή 256,35€ το έτος 2021.

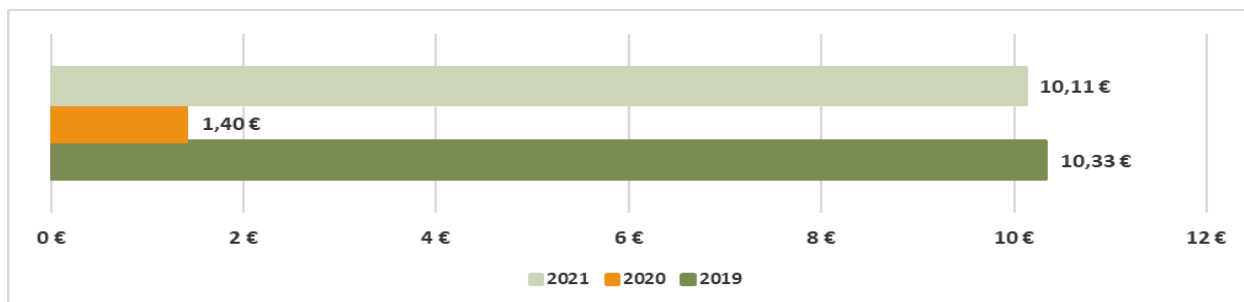

Δείκτης Επενδύσεων ανά Κάτοικο

Ο δείκτης επενδύσεων ανά κάτοικο εκφράζει το ποσό των επενδύσεων που αντιστοιχεί σε κάθε κάτοικο. Εκφράζει δηλαδή το ποσό ανά κάτοικο που αφιερώνει ο Δήμος κατά μέσο όρο για επενδύσεις.

$$\text{Δείκτης Επενδύσεων ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Επενδύσεις} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

Ο εν λόγω δείκτης παρουσιάζει αυξομειώσεις την περίοδο 2019 – 2021 φτάνοντας τα 10,11€ το έτος 2021.

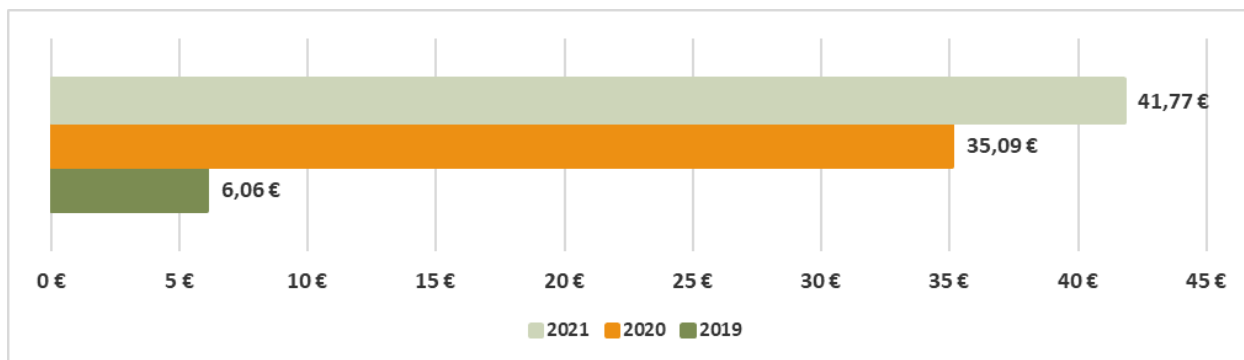

Δείκτης Επιχορηγήσεων ανά Κάτοικο

Ο δείκτης επιχορηγήσεων ανά κάτοικο εκφράζει το ποσό που λαμβάνει ο Δήμος ανά κάτοικο από της επιχορηγήσεις της κεντρικής διοίκησης.

$$\text{Δείκτης Επιχορηγήσεων ανά Κάτοικο} = \frac{\text{Επιχορηγήσεις} \times 100}{\text{Αριθμός Κατοίκων}}$$

Οι τιμές του εν λόγω δείκτη παρουσιάζουν διαχρονικά αύξηση φτάνοντας τα 41,77€ το έτος 2021 (αύξηση 19% συγκριτικά με το προηγούμενο έτος).

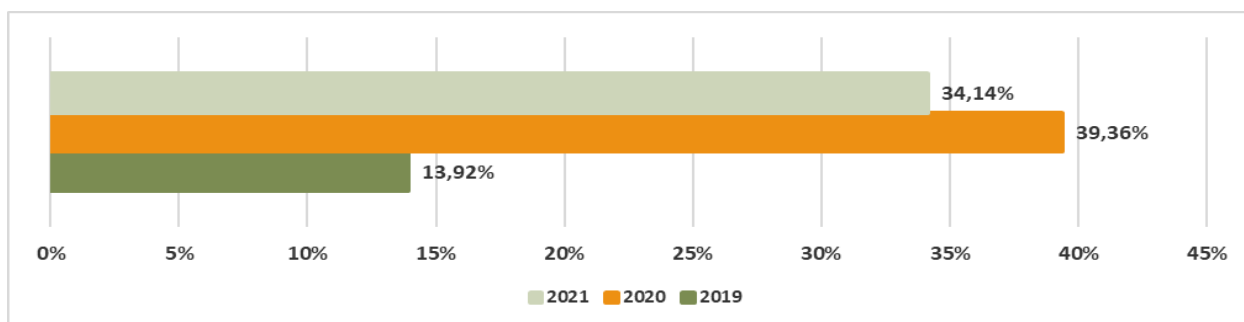
1.8.2.1.2 Δείκτες Ανθρώπινου Δυναμικού

Δείκτης Κόστους Απασχόλησης ως προς τις Δαπάνες

Ο δείκτης κόστους απασχόλησης ως προς τις δαπάνες εκφράζει το κόστος από τη συνολική μισθοδοσία του προσωπικού σε σχέση με το σύνολο των δαπανών. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης, τόσο περιορίζεται η δυνατότητα του Δήμου για επενδύσεις. Αντίστοιχα, όσο μικρότερη είναι η τιμή αυτού του δείκτη, τόσο αυξάνεται η δυνατότητα του ΟΤΑ για υλοποίηση επενδύσεων, άσκηση κοινωνικής πολιτικής κ.α.

$$\text{Δείκτης Κόστους Απασχόλησης ως προς τις Δαπάνες} = \frac{\text{Κόστος Απασχόλησης} \times 100}{\text{Συνολικά Έξοδα}}$$

Οι τιμές του εν λόγω δείκτη για το Δήμο Δυτικής Λέσβου παρουσιάζουν διακυμάνσεις την χρονική περίοδο 2019 – 2021 με την υψηλότερη τιμή του να διαμορφώνεται το έτος 2020 (39,36%).

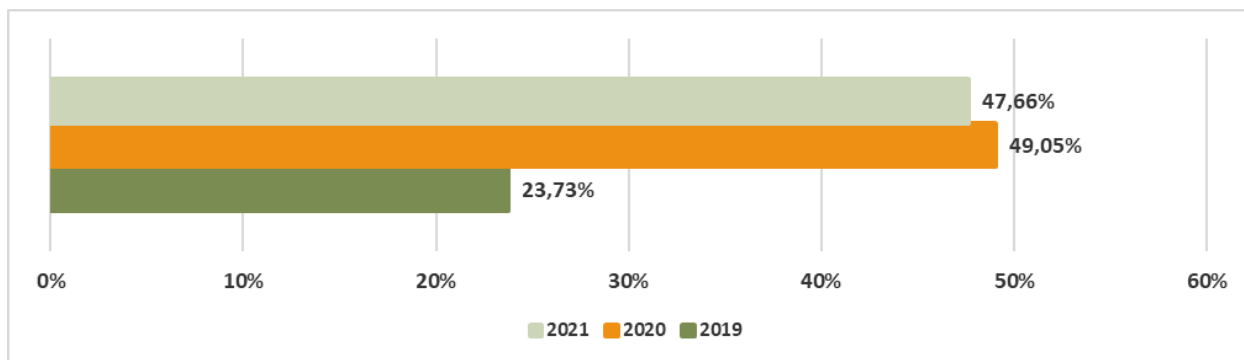

Δείκτης Κόστους Απασχόλησης ως προς τα Έξοδα Χρήσης

Ο δείκτης κόστους απασχόλησης ως προς τα έξοδα χρήσης εκφράζει τη συσχέτιση του κόστους απασχόλησης ενός Δήμου με τα έξοδα χρήσης του. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη σημαίνει ότι τόσο περισσότερο χρησιμοποιούνται οι πόροι για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών, για την εξυπηρέτηση του κόστους απασχόλησης.

$$\text{Δείκτης Κόστους Απασχόλησης ως προς τα Έξοδα Χρήσης} = \frac{\text{Κόστος Απασχόλησης} \times 100}{\text{Έξοδα Χρήσης}}$$

Η τιμή του εν λόγω δείκτη αυξάνεται σημαντικά το έτος 2020 (49,05% έναντι του 23,73% του προηγούμενου έτους) και στη συνέχεια παρουσιάζει μικρή μείωση φτάνοντας στο 47,66% το 2021.

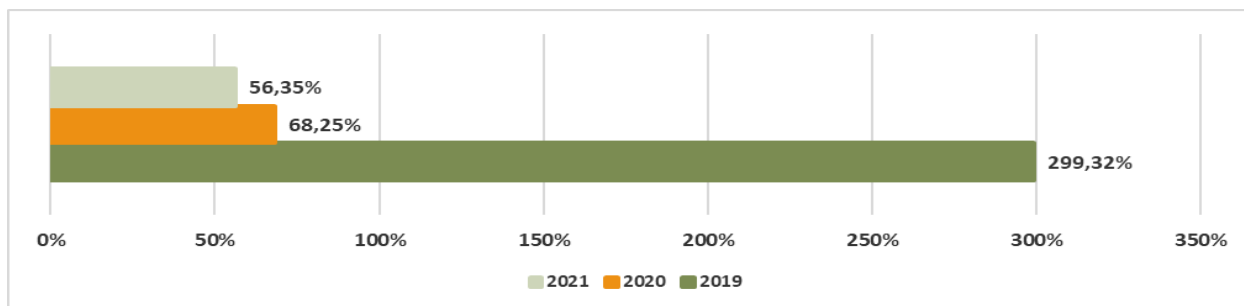
1.8.2.1.3 Δείκτες Συσχέτισης Εσόδων – Εξόδων

Δείκτης Συμμετοχής Επιχορηγήσεων στα Έξοδα

Ο δείκτης συμμετοχής επιχορηγήσεων στα έξοδα εκφράζει τη συμμετοχή των επιχορηγήσεων για την κάλυψη των εξόδων του Δήμου. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο μεγαλύτερη είναι η συμμετοχή των επιχορηγήσεων στην κάλυψη των εξόδων του Δήμου και τόσο πιο εξαρτημένος είναι ο Δήμος από τις επιχορηγήσεις.

$$\text{Δείκτης Συμμετοχής Επιχορηγήσεων στα Έξοδα} = \frac{\text{Σύνολο Επιχορηγήσεων} \times 100}{\text{Συνολικά Έξοδα}}$$

Σύμφωνα με το ακόλουθο διάγραμμα ο Δήμος Δυτικής Λέσβου για το έτος 2019 παρουσιάζει σημαντική εξάρτηση από τη συμμετοχή των επιχορηγήσεων για την κάλυψη των εξόδων του καθώς η τιμή του εν λόγω δείκτη διαμορφώνεται στο 299,32%. Ωστόσο, η εικόνα αυτή αρχίζει να αντιστρέφεται από το επόμενο έτος με τη τιμή του δείκτη να παρουσιάζει σημαντική μείωση παίρνοντας τις τιμές 68,25% και 56,35% για τα έτη 2020 και 2021 αντίστοιχα.

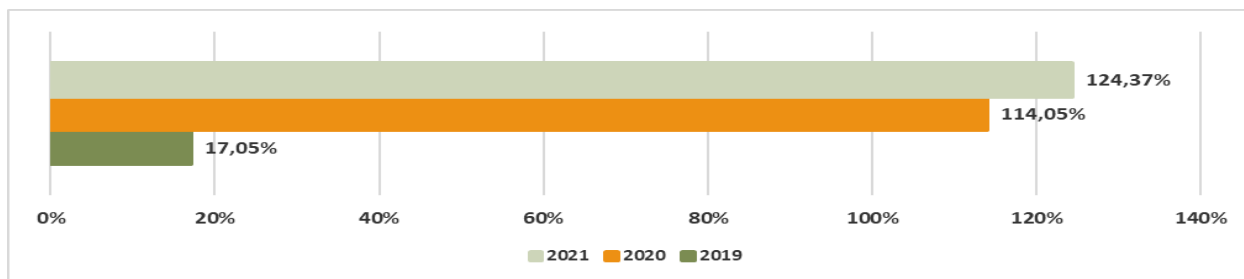

Δείκτης Εξόδων Χρήσης προς Τακτικά Έσοδα

Ο δείκτης εξόδων χρήσης προς τακτικά έσοδα εκφράζει την κάλυψη των εξόδων χρήσης (λειτουργικών εξόδων) από τα τακτικά έσοδα του Δήμου. Όσο μικρότερη η τιμή του δείκτη τόσο μεγαλύτερη η δυνατότητα κάλυψης των εξόδων χρήσης από τα τακτικά έσοδα.

$$\text{Δείκτης Εξόδων Χρήσης προς Τακτικά Έσοδα} = \frac{\text{Έξοδα Χρήσης} \times 100}{\text{Τακτικά Έσοδα}}$$

Ο εν λόγω δείκτης φαίνεται να εμφανίζει αυξητική τάση καθώς οι τιμές του για τα έτη 2020 και 2021 διαμορφώνονται στο 114,05% και 124,37% έναντι του 17,05% το 2019, με αποτέλεσμα ο Δήμος να παρουσιάζει διαχρονικά μικρότερη δυνατότητα κάλυψης των λειτουργικών του εξόδων από τα τακτικά του έσοδα.

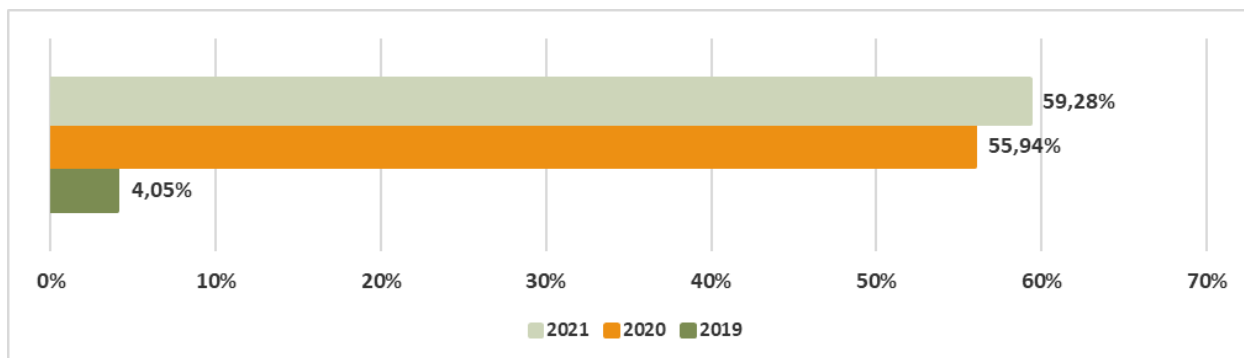

Δείκτης Κάλυψης Κόστους Μισθοδοσίας Προσωπικού

Ο δείκτης κάλυψης κόστους μισθοδοσίας προσωπικού εκφράζει το ποσοστό των τακτικών εσόδων που δεσμεύονται για την κάλυψη της μισθοδοσίας. Όσο υψηλότερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερα χρήματα από τα τακτικά έσοδα του Δήμου δεσμεύονται για την κάλυψη της μισθοδοσίας του προσωπικού, ενώ αντίθετα όσο μικρότερη είναι η τιμή του δείκτη τόσο αυξάνεται η δυνατότητα του ΟΤΑ για επενδύσεις.

$$\text{Δείκτης Κάλυψης Κόστους Μισθοδοσίας Προσωπικού} = \frac{\text{Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού} \times 100}{\text{Τακτικά Έσοδα}}$$

Όπως φαίνεται και από το ακόλουθο διάγραμμα, σημαντικό μέρος των τακτικών εσόδων του Δήμου Δυτικής Λέσβου δεσμεύονται για την κάλυψη της μισθοδοσίας του προσωπικού, καθώς με εξαίρεση το έτος 2019 που η τιμή του δείκτη διαμορφώνεται στο 4,05%, τα επόμενα έτη παρουσιάζει πολύ μεγάλη αύξηση τη διετία 2020 – 2021 παίρνοντας αντίστοιχα τις τιμές 55,94% και 59,28%.

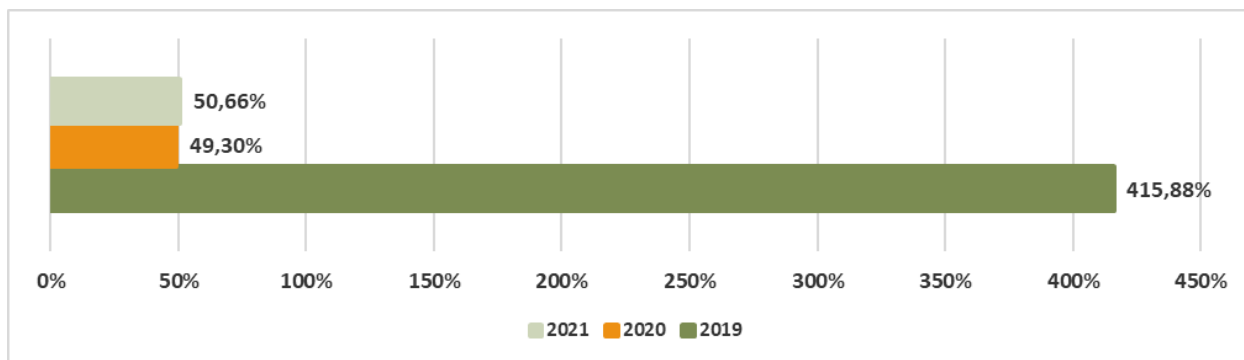

Δείκτης Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων

Ο δείκτης κεντρικών αυτοτελών πόρων (ΚΑΠ) εκφράζει το ποσοστό των ΚΑΠ που διατίθενται για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του Δήμου.

$$\text{Δείκτης Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων} = \frac{\text{Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι} \times 100}{\text{Λειτουργικές Δαπάνες}}$$

Αν και το 2019 η τιμή του δείκτη εμφανίζεται εξαιρετικά υψηλή (415,88%), τα επόμενα έτη παρουσιάζεται μειωμένη με αύξοντα ρυθμό καθώς διαμορφώνεται στο 49,30% και 50,66% αντίστοιχα για τα έτη 2020 και 2021.

1.8.2.1.4 Λοιποί Δείκτες

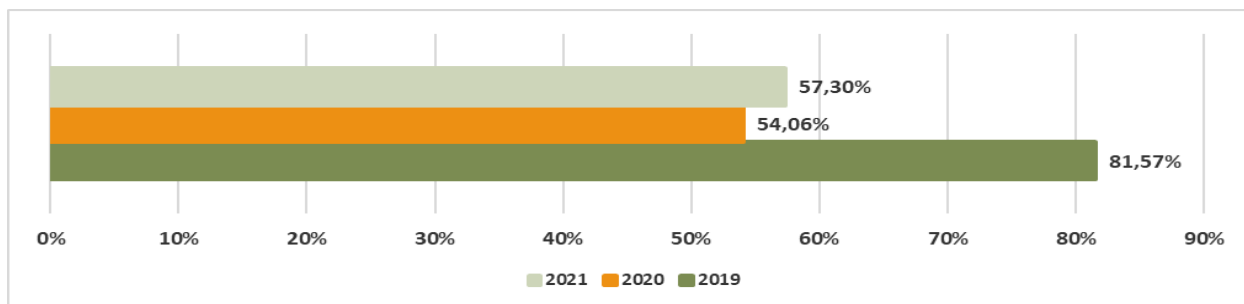
Δείκτης Αυτονομίας

Ο δείκτης αυτονομίας εκφράζει το ποσοστό συμμετοχής των τακτικών εσόδων στο σύνολο των εσόδων του Δήμου. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη τόσο μεγαλύτερη είναι η αυτοδυναμία του Δήμου καθώς στηρίζεται σε τακτικά έσοδα. Τα τακτικά έσοδα είναι προβλέψιμες πηγές εσόδων και έτσι ο Δήμος μπορεί να κάνει πολύ καλύτερο προγραμματισμό.

Αντίθετα, τα έκτακτα έσοδα επειδή δεν επαναλαμβάνονται κάθε έτος (εκτός από την ΣΑΤΑ που μπορεί να συμπεριλαμβάνεται στα έκτακτα έσοδα αλλά λειτουργεί ως τακτική επιχορήγηση), δημιουργούν δυσκολίες στον οικονομικό σχεδιασμό. Ταυτόχρονα όμως η συρρίκνωση των εκτάκτων εσόδων μπορεί να φανερώσει μειωμένη επενδυτική δραστηριότητα, καθώς οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις (ΣΑΤΑ) συμπεριλαμβάνονται στα έκτακτα έσοδα.

$$\text{Δείκτης Αυτονομίας} = \frac{\text{Σύνολο Τακτικών Εσόδων} \times 100}{\text{Συνολικά Έσοδα}}$$

Αν και οι τιμές του εν λόγω δείκτη παρουσιάζουν διακυμάνσεις στην τριετία 2019 – 2021, είναι σχετικά ικανοποιητικές παίρνοντας την τιμή 57,30% για το έτος 2021.

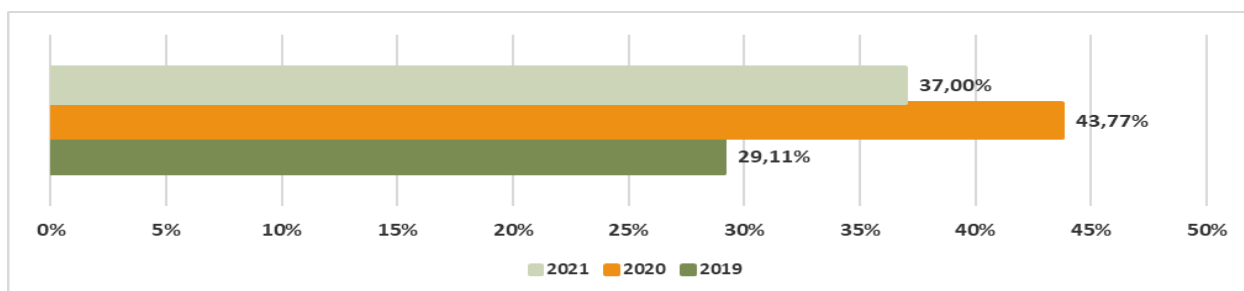

Δείκτης Λειτουργικής Αυτονομίας

Ο δείκτης λειτουργικής αυτονομίας εκφράζει τη συμμετοχή των τακτικών εσόδων στο σύνολο των εσόδων του Δήμου. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο μεγαλύτερη είναι η λειτουργική αυτονομία ενός ΟΤΑ και τόσο μικρότερη είναι η εξάρτησή του από τις τακτικές επιχορηγήσεις της Κεντρικής Διοίκησης.

$$\text{Δείκτης Λειτουργικής Αυτονομίας} = \frac{\text{Ίδια Τακτικά Έσοδα} \times 100}{\text{Σύνολο Τακτικών Εσόδων (εισπραχθέντα)}}$$

Την περίοδο 2019 – 2021 η τιμή του εν λόγω δείκτη για το Δήμο Δυτικής Λέσβου, σε αντίθεση με το δείκτη αυτονομίας του, κυμαίνεται σε χαμηλότερα επίπεδα, γεγονός που υποδηλώνει την εξάρτησή του από τις Κρατικές Επιχορηγήσεις. Για το έτος 2021 ο δείκτης διαμορφώνεται στο 37%.

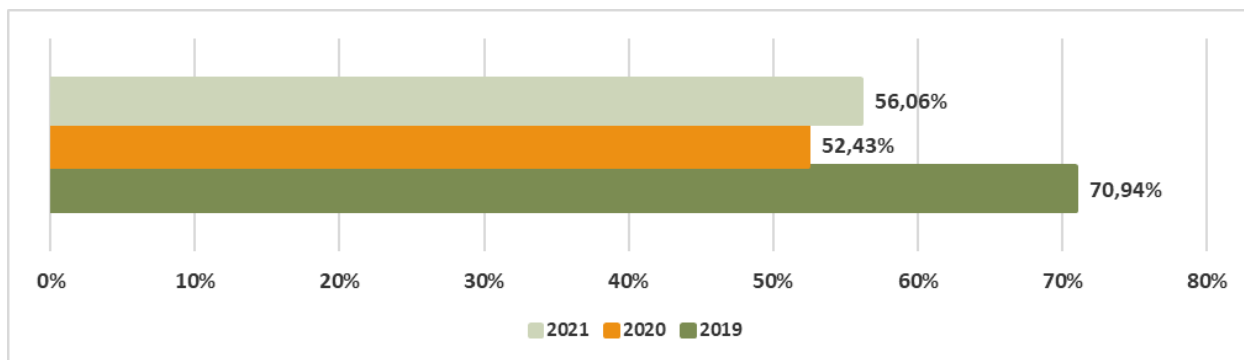

Δείκτης Εξάρτησης

Ο δείκτης εξάρτησης εκφράζει τον βαθμό στον οποίο η λειτουργία του Δήμου εξαρτάται από μη ελεγχόμενες πηγές εσόδων. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερο εξαρτάται ένας ΟΤΑ από μη ελεγχόμενες πηγές εσόδων.

$$\text{Δείκτης Εξάρτησης} = \frac{\text{Σύνολο Επιχορηγήσεων} \times 100}{\text{Σύνολο Έσοδα (εισπραχθέντα)}}$$

Οι τιμές του δείκτη για την τριετία 2019 – 2021 παίρνουν σχετικά υψηλές τιμές (άνω του 50%) γεγονός που υποδηλώνει την εξάρτηση του Δήμου Δυτικής Λέσβου από επιχορηγήσεις αλλά παράλληλα εκφράζει και την ανάγκη για προγραμματισμό, σχεδιασμό και απορρόφηση επιχορηγήσεων από εθνικές ή ευρωπαϊκές πηγές.

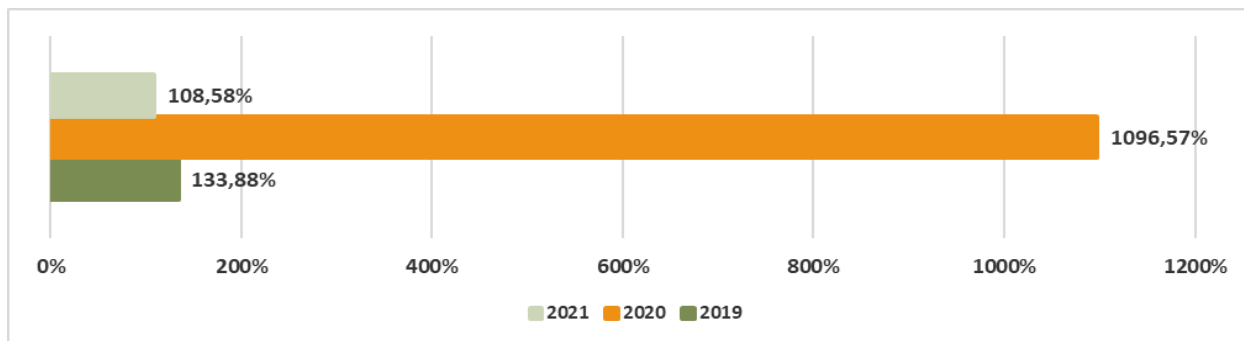
Αυτοχρηματοδότησης Επενδύσεων

Ο δείκτης αυτοχρηματοδότησης εκφράζει τη δυνατότητα χρηματοδότησης επενδύσεων από τους διαθέσιμους πόρους του ΟΤΑ. Όσο μικρότερη είναι η τιμή του, τόσο λιγότερο εξαρτάται η επενδυτική πολιτική ενός Δήμου από επιχορηγήσεις ειδικού σκοπού (επενδύσεις).

$$\text{Αυτοχρηματοδότησης Επενδύσεων} = \frac{\text{Συνολικές Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις (εισπραχθέντα)} \times 100}{\text{Σύνολο Επενδύσεων (πληρωθέντα)}}$$

Οι τιμές του εν λόγω δείκτη είναι ιδιαίτερα υψηλές, ιδίως το έτος 2020 (1.096,57%), γεγονός που υποδηλώνει ότι ο Δήμος Δυτικής Λέσβου στηρίζεται κύρια σε εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης για την κάλυψη των επενδυτικών του δαπανών. Επιπλέον, καθώς οι τιμές του δείκτη είναι μεγαλύτερες της

μονάδας, υποδηλώνουν την ύπαρξη αδυναμίας αξιοποίησης των όποιων πόρων προέρχονται από την κεντρική διοίκηση για τη διενέργεια επενδύσεων.

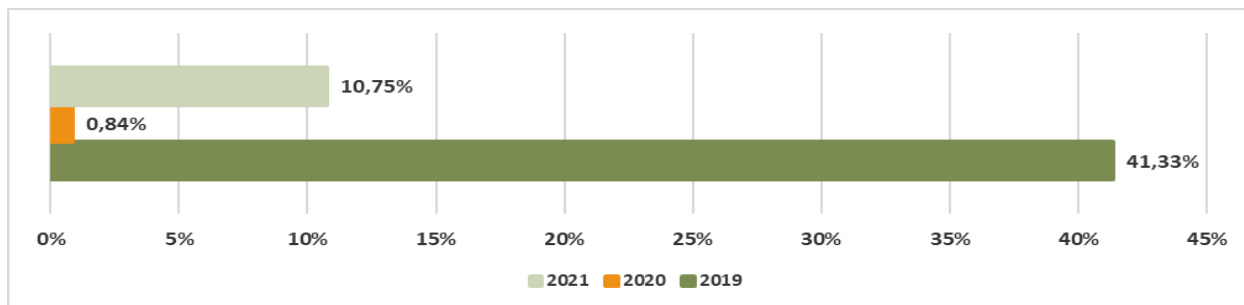

Δείκτης Επενδύσεων

Ο δείκτης επενδύσεων εκφράζει το ποσοστό των συνολικών εξόδων που έχει διατεθεί σε έργα και επενδύσεις. Υψηλές τιμές δείχνουν την βούληση του ΟΤΑ για επενδυτικές επιλογές. Επίσης μπορεί να υποδηλώνουν πως ο ΟΤΑ βρίσκεται σε στάδιο ταχείας ανάπτυξης, όπου χρειάζεται για παράδειγμα η δημιουργία υποδομών. Από την άλλη, οι υψηλές τιμές μπορεί να οφείλονται είτε σε δραστικά περιορισμένα λειτουργικά έξοδα, είτε σε ανυπαρξία παροχής υπηρεσιών.

$$\text{Δείκτης Επενδύσεων} = \frac{\text{Συνολικό Ποσό Επενδύσεων} \times 100}{\text{Συνολικά Έξοδα}}$$

Ο εν λόγω δείκτης, με εξαίρεση το 2019 (41,33%) έχει χαμηλές τιμές (ιδιαίτερα το έτος 2020 που διαμορφώνεται στο 0,84%), γεγονός που υποδηλώνει ότι μόνο ένα μικρό μέρος των δαπανών του Δήμου αφιερώνονται σε επενδύσεις.

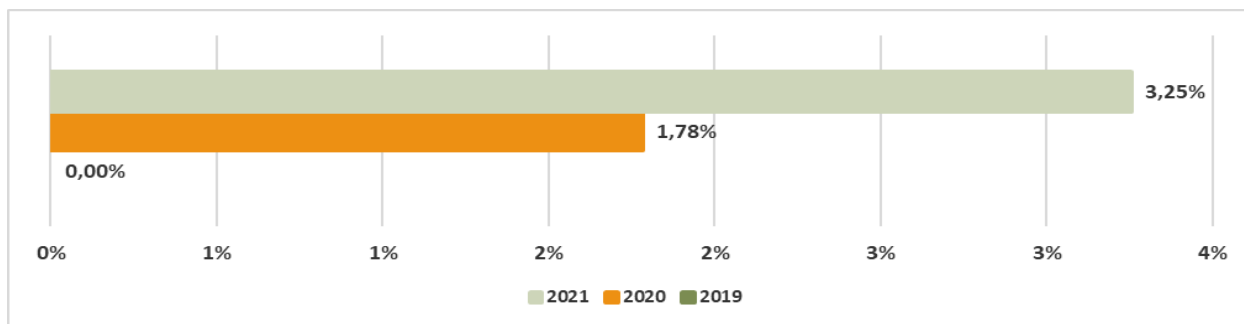

Δείκτης Υποχρεώσεων

Ο δείκτης υποχρεώσεων εκφράζει το ποσοστό των χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής που δεν έχουν εξοφληθεί ως προς το σύνολο των πληρωθέντων εξόδων. Όσο αυξάνει αυτός ο δείκτης, τόσο μεγαλύτερες είναι οι υποχρεώσεις του Δήμου προς τρίτους.

$$\text{Δείκτης Υποχρεώσεων} = \frac{\text{Οφειλές ΠΟΕ} \times 100}{\text{Συνολικά Έξοδα}}$$

Οι τιμές του εν λόγω δείκτη για την περίοδο 2019 – 2021 είναι χαμηλές παρουσιάζοντας ωστόσο διαχρονικά σταθερά αυξητική τάση.

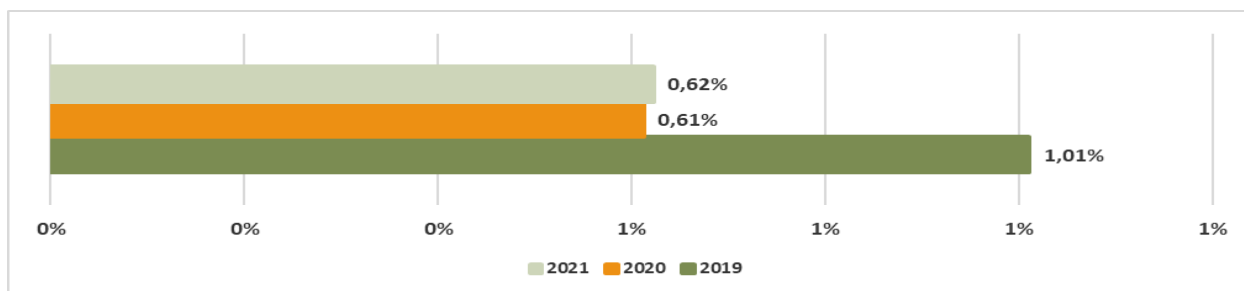

Δείκτης Απαιτήσεων

Ο δείκτης απαιτήσεων εκφράζει το ποσοστό των ανείσπρακτων εσόδων ως προς το σύνολο των εισπραχθέντων εσόδων. Όσο μεγαλύτερος αυτός ο δείκτης τόσο αυξάνονται οι απαιτήσεις του Δήμου από τρίτους.

$$\text{Δείκτης Απαιτήσεων} = \frac{\text{Εισπρακτέα Υπόλοιπα} \times 100}{\text{Συνολικά Έσοδα}}$$

Ο εν λόγω δείκτης παίρνει ιδιαίτερα χαμηλές τιμές για την περίοδο 2019 – 2021 (από 1,01% έως 0,61%), γεγονός που υποδηλώνει ότι ο Δήμος Δυτικής Λέσβου έχει μικρό ποσοστό ανείσπρακτων απαιτήσεων από τρίτους.

1.9 Ανάλυση Οικονομικών Στοιχείων Νομικών Προσώπων

1.9.1 Ν.Π.Δ.Δ. Πολιτισμού, Τουρισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου

Σχεδόν το σύνολο των εσόδων του Ν.Π.Δ.Δ. Πολιτισμού, Τουρισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου, το οποίο για το πρώτο έτος λειτουργίας του (2021) ανέρχεται στα 152.490 €, προέρχεται από Τακτικά Έσοδα (ΚΑ 0), με ποσοστό συμμετοχής 98,37%. Οι Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρήματων (ΚΑ 4) αποτελούν το υπόλοιπο 1,63% ενώ τα Έκτακτα Έσοδα (ΚΑ 1), τα Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (ΚΑ 2), οι Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε. (ΚΑ 3) και το Χρηματικό Υπόλοιπο (ΚΑ 5) δεν συνεισφέρουν ουσιαστικά στα έσοδα του έτους (0%).

Όσον αφορά στις σημαντικότερες υποκατηγορίες εσόδων, τα έσοδα από επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες αποτελούν το 98,37% και οι εισπράξεις υπέρ του δημοσίου και τρίτων το υπόλοιπο 1,63%.

Πίνακας 45: Απολογιστικά Στοιχεία Εσόδων Ν.Π.Δ.Δ. Πολιτισμού, Τουρισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Κέντρου Πολιτισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου			
Έσοδα (€)			
0	Τακτικά Έσοδα	2021	Ποσοστιαία Συμμετοχή (στο σύνολο των εσόδων)
01	Πρόσοδοι από την Ακίνητη Περιουσία	0	0,00%
02	Πρόσοδοι από την Κινητή Περιουσία	0	0,00%
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	0	0,00%
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη, Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	0	0,00%
05	Φόροι και Εισφορές		0,00%
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	150.000	98,37%
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Τακτικών Εσόδων	150.000	98,37%
1	Έκτακτα Έσοδα	2021	Ποσοστιαία Συμμετοχή (στο σύνολο των εσόδων)
11	Έσοδα από Εκποίηση Κινητής και Ακίνητης Περιουσίας	0	0,00%
12	Επιχορηγήσεις για Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών	0	0,00%
13	Επιχορηγήσεις για Επενδυτικές Δαπάνες	0	0,00%
14	Δωρεές – Κληρονομίες – Κληροδοσίες	0	0,00%
15	Προσαυξήσεις – Πρόστιμα – Παράβολα	0	0,00%
16	Λοιπά Έκτακτα Έσοδα	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Εκτάκτων Εσόδων	0	0,00%
2	Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.) που θα Βεβαιωθούν για Πρώτη Φορά	2021	Ποσοστιαία Συμμετοχή (στο σύνολο των εσόδων)
21	Έσοδα Π.Ο.Ε. Τακτικά	0	0,00%
22	Έσοδα Π.Ο.Ε. Έκτακτα	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Εσόδων Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	0	0,00%
3	Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	2021	Ποσοστιαία Συμμετοχή (στο σύνολο των εσόδων)
31	Εισπράξεις από Δάνεια	0	0,00%
32	Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα Έσοδα κατά τα Παρελθόντα Έτη	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων από Δάνεια και Απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	0	0,00%
4	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρήματων	2021	Ποσοστιαία Συμμετοχή (στο σύνολο των εσόδων)
41	Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	2.490	1,63%
42	Επιστροφές Χρημάτων	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Εισπράξεων υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων	2.490	1,63%

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Κέντρου Πολιτισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου			
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	2021	Ποσοστιαία Συμμετοχή (στο σύνολο των εσόδων)
511	Χρηματικό Υπόλοιπο από Τακτικά Έσοδα	0	0,00%
512	Χρηματικό Υπόλοιπο από Έκτακτα Έσοδα	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Χρηματικού Υπολοίπου	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Εσόδων (1, 2, 3, 4, 5)	152.490 €	100,00%

Σε ό,τι αφορά τα στοιχεία δαπανών του έτους 2021, οι οποίες ανήλθαν συνολικά στο ποσό των 139.814€, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό τους αφορά λειτουργικές δαπάνες (ΚΑ 6), με ποσοστό συμμετοχής της τάξεως του 66,93%. Με σημαντική διαφορά ακολουθούν οι επενδύσεις (ΚΑ 7) με ποσοστό συμμετοχής 33,07%.

Οι κυριότερες υποκατηγορίες δαπανών αφορούν λοιπά γενικά έξοδα (47,26%), αγορές κτιρίων, τεχνικών έργων και προμηθειών παγίων (33,07%), παροχές τρίτων (12,64%), δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων (4,89% και αμοιβές αιρετών και τρίτων (2,15%).

Πίνακας 46: Απολογιστικά Στοιχεία Δαπανών Ν.Π.Δ.Δ. Πολιτισμού, Τουρισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Κέντρου Πολιτισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου			
Δαπάνες (€)			
6	Έξοδα Χρήσης	2021	Ποσοστιαία Συμμετοχή (στο σύνολο των εξόδων)
60	Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού	0	0,00%
61	Αμοιβές Αιρετών και Τρίτων	3.000	2,15%
62	Παροχές Τρίτων	17.673	12,64%
63	Φόροι και Τέλη	0	0,00%
64	Λοιπά Γενικά Έξοδα	66.073	47,26%
65	Πληρωμές για την Εξυπηρέτηση Δημόσια Πίστης	0	0,00%
66	Δαπάνες Προμήθειας Αναλωσίμων	6.833	4,89%
67	Πληρωμές για Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους Παραχωρήσεις - Παροχές - Επιχορηγήσεις - Επιδοτήσεις - Δωρεές	0	0,00%
68	Λοιπά Έξοδα	0	0,00%
	Σύνολο Εξόδων Χρήσης	93.578	66,93%
7	Επενδύσεις	2021	Ποσοστιαία Συμμετοχή (στο σύνολο των εξόδων)
71	Αγορές κτιρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	46.235	33,07%
73	Έργα	0	0,00%
74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	0	0,00%
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0	0,00%
	Σύνολο Επενδύσεων	46.235	33,07%
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε., Αποδόσεις και Προβλέψεις	2021	Ποσοστιαία Συμμετοχή (στο σύνολο των εξόδων)
81	Πληρωμές Οφειλών Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.)	0	0,00%

Στρατηγικό Σχέδιο Δήμου Δυτικής Λέσβου 2022-2023

Οικονομικά Απολογιστικά Στοιχεία Κέντρου Πολιτισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου			
82	Λοιπές Αποδόσεις	0	0,00%
85	Προβλέψεις μη Είσπραξης Εισπρακτέων Υπολοίπων Βεβαιωθέντων κατά τα Παρελθόντα Οικονομικά Έτη	0	0,00%
	Σύνολο Πληρωμών Π.Ο.Ε., Αποδόσεων, Προβλέψεων	0	0,00%
9	Αποθεματικό	2021	Ποσοστιαία Συμμετοχή (στο σύνολο των εξόδων)
91	Αποθεματικό	0	0,00%
	Σύνολο Αποθεματικού	0	0,00%
	Γενικό Σύνολο Δαπανών (6, 7, 8, 9)	139.814	100,00%

2 Αξιολόγηση της Υφιστάμενης Κατάστασης – Ανάλυσης S.W.O.T. (Πλεονεκτημάτων, Αδυναμιών, Ευκαιριών και Απειλών)

Στη συνέχεια παρουσιάζονται με τη μορφή ανάλυσης S.W.O.T. (Πλεονεκτημάτων, Αδυναμιών, Ευκαιριών και Απειλών), ανά θεματικό τομέα, τα κυριότερα πλεονεκτήματα, αδυναμίες, ευκαιρίες και απειλές, τα οποία επηρεάζουν την ανάπτυξη του Δήμου Δυτικής Λέσβου και η αξιολόγηση των οποίων θα συνεισφέρει τόσο στην επίλυση κρίσιμων ζητημάτων αλλά και στο σχεδιασμό νέων πολιτικών δράσης.

Η Ανάλυση S.W.O.T αποτελεί ένα εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού που εξετάζει, όπως προαναφέρθηκε, τα Πλεονεκτήματα (Strengths), τις Αδυναμίες (Weaknesses) ενός Οργανισμού καθώς και τις Ευκαιρίες (Opportunities) και Απειλές (Threats) που υπάρχουν στο περιβάλλον που δραστηριοποιείται. Χρησιμοποιείται από Οργανισμούς και Επιχειρήσεις προκειμένου να αξιολογήσουν την τρέχουσα κατάσταση με σκοπό τη λήψη αποφάσεων για τη διαμόρφωση μελλοντικών στρατηγικών και πολιτικών.

Η Ανάλυση S.W.O.T. αποτελείται από δύο βασικά μέρη. Στην ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος αποτυπώνονται τα Πλεονεκτήματα (Strengths) και οι Αδυναμίες (Weaknesses) καθώς προκύπτουν από τους εσωτερικούς πόρους του Οργανισμού (π.χ. διάρθρωση υπηρεσιών, επάρκεια προσωπικού, τεχνογνωσία, χρηματοοικονομική ικανότητα κ.λπ.).

Στην ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος αποτυπώνονται οι Ευκαιρίες (Opportunities) και οι Απειλές (Threats) που αντανακλούν μεταβλητές του εξωτερικού περιβάλλοντός της τις οποίες ο Οργανισμός θα πρέπει να εντοπίσει και να προσαρμοστεί σε αυτές ή ακόμα και να τις προσαρμόσει όπου κάτι τέτοιο είναι εφικτό (π.χ. θεσμικές ρυθμίσεις, πολιτικές, δημιουργία ή/και εμφάνιση νέων αναπτυξιακών δυνατοτήτων κ.λπ.).

Γενικά, κατά την εφαρμογή της ανάλυσης επιχειρείται να απαντηθούν με όσο το δυνατόν πιο σαφή τρόπο ερωτήματα που αφορούν την περιοχή του Δήμου:

Πλεονεκτήματα	Αδυναμίες
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ποια είναι τα πλεονεκτήματα; ▪ Ποιο είναι το πλέον ανταγωνιστικό προϊόν / υπηρεσία; ▪ Ποιοι είναι οι διαθέσιμοι πόροι που είναι μοναδικοί ή έχουν το μικρότερο συγκριτικά κόστος; ▪ Τι θεωρούν οι τοπικοί οικονομικοί παράγοντες ως ενδογενή πλεονεκτήματα της περιοχής; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί; ▪ Τι θα έπρεπε να αποφευχθεί; ▪ Τι θεωρούν οι τοπικοί οικονομικοί παράγοντες ως ενδογενή αδυναμία;
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ποιες είναι οι καλές ευκαιρίες που προβάλλουν; ▪ Ποιες είναι οι ενδιαφέρουσες τάσεις που αφορούν την περιοχή; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ποια εμπόδια εμφανίζονται συνήθως; ▪ Εμφανίζονται αλλαγές στις προδιαγραφές για τις ήδη παρεχόμενες υπηρεσίες; ▪ Οι τεχνολογικές αλλαγές απειλούν ή ακυρώνουν την υφιστάμενη οικονομία της περιοχής; ▪ Υπάρχουν χρηματοδοτικά ή χρηματοοικονομικά προβλήματα; ▪ Αποτελεί κάποια από τις Αδυναμίες πραγματική απειλή για την οικονομία της περιοχής;

Στη συνέχεια καταγράφονται τα πλεονεκτήματα, οι αδυναμίες, οι ευκαιρίες και οι απειλές με τη χρήση της προσέγγισης S.W.O.T. Οι τομείς που εξετάζονται ταυτίζονται με τους άξονες ανάλυσης του επιχειρησιακού και αφορούν:

Άξονας «Προστασία του Περιβάλλοντος και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής»

Θεματικοί Τομείς

- Προστασία Περιβάλλοντος και Διαχείριση Φυσικών Πόρων
- Αστικό Περιβάλλον
- Βασικές Υποδομές (υποδομές δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, ενέργειας, επικοινωνιών κ.λπ.)
- Οδικό Δίκτυο – Οδοποιία
- Πολιτική Προστασία – Διαχείριση Κρίσεων
- Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων – Καθαριότητα
- Στάθμευση – Κυκλοφοριακό – Συγκοινωνίες – Προσβασιμότητα

Άξονας «Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός, Υγεία / Πρόνοια, Τρίτη Ηλικία, Κοινωνική Ενσωμάτωση»

Θεματικοί Τομείς

- Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια
- Παιδεία, Νέα Γενιά
- Δια Βίου Μάθηση
- Αθλητισμός
- Πολιτισμός

Άξονας «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»

Θεματικοί Τομείς:

- Απασχόληση – Ανεργία
- Επιχειρηματικότητα και Οικονομία

Άξονας «Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και Οργάνωσης»

Θεματικοί Τομείς

- Οργανωτική Δομή, Συστήματα Λειτουργίας και Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση
- Ανθρώπινο Δυναμικό
- Κτιριακή Υποδομή και Τεχνικός Εξοπλισμός
- Οικονομική Διαχείριση και Δημοτική Περιουσία

2.1 Αξιολόγηση της Κατάστασης της Περιοχής του Δήμου και Εντοπισμός των Κρίσιμων Ζητημάτων Τοπικής Ανάπτυξης

2.1.1 Προστασία του Περιβάλλοντος και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής

2.1.1.1 Προστασία Περιβάλλοντος και Διαχείριση Φυσικών Πόρων

A/A	1	Θεματικός Τομέας	Προστασία Περιβάλλοντος και Διαχείριση Φυσικών Πόρων			
		Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)	Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
		<ul style="list-style-type: none"> • Ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης φυσικού περιβάλλοντος στο μεγαλύτερο μέρος του Δήμου, • Το 70% της έκτασης του Δήμου καλύπτεται από προστατευόμενες περιοχές (π.χ. NATURA 2000, βιότοποι «CORINE», ΤΙΦΚ κ.λπ.), • Το Απολιθωμένο Δάσος της Λέσβου (UNESCO) που αποτελεί διατηρητέο μνημείο της φύσης υψηλής παλαιοντολογικής και γεωλογικής αξίας, • Περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους συνδυασμένες με μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς, • Εκτεταμένοι και σημαντικοί υγρότοποι, • Ο κόλπος της Καλλονής, με πλούσια χλωρίδα και πανίδα (134 είδη πτηνών εκ των οποίων τα 66 αποδημητικά) αποτελεί σημείο αναφοράς. • Αρκετές δασικές εκτάσεις και αρκετά δημοτικά δάση 	<ul style="list-style-type: none"> • Μη ύπαρξη ολοκληρωμένων χωροταξικών ρυθμίσεων και πλαισίου προστασίας φυσικού περιβάλλοντος • Ανάγκη βελτιστοποίησης της διαχείρισης των υδατικών πόρων λόγω των διαρκώς αυξανόμενων αναγκών ύδατος προς κατανάλωση και των επικρατουσών κλιματολογικών συνθηκών, που συχνά οδηγούν στην ελαχιστοποίηση των διαθέσιμων αποθεμάτων, ιδίως κατά τη θερινή περίοδο, • Προβλήματα διαχείρισης αρδευτικών έργων λόγω έλλειψης κατάλληλου προσωπικού (π.χ. υδρονομών, υδραυλικών), • Έλλειψη οργανωμένων θέσεων παρατήρησης (κιόσκια) και χώρων στάθμευσης στα σημεία ενδιαφέροντος της περιοχής του Απολιθωμένου Δάσους 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι δυνατότητες του νέου εθνικού πλαισίου για την διαχείριση προστατευόμενων περιοχών. • Η έμφαση στις δράσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των φυσικών καταστροφών στη νέα προγραμματική περίοδο • Προώθηση του οικολογικού τουρισμού/επιχειρηματικότητα και περιβάλλον, • Δυνατότητα χρηματοδότησης μελετών και έργων από το Πράσινο Ταμείο και το νέο ΕΣΠΑ 2021 – 2027, • Αξιοποίηση αγροπεριβαλλοντικών μέτρων και πολιτικών μείωσης του οικολογικού αποτυπώματος, • Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Γαλάζια Ανάπτυξη, • Εθνική Στρατηγική για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική, • Διαρκής ευαισθητοποίηση σε θέματα προστασίας του 	<ul style="list-style-type: none"> • Καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου προστατευόμενων περιοχών (ΕΠΜ και σχέδια διαχείρισης), • Καθυστέρηση ενεργοποίησης νέου θεσμικού πλαισίου και ΟΦΥΠΕΚΑ, • Περιορισμένη εφαρμογή και έλεγχος ορθών γεωργικών πρακτικών (π.χ. λιπάσματα, φυτοφάρμακα), • Εποχική επιβάρυνση από παράκτιες τουριστικές δραστηριότητες, • Μείωση και υποβάθμιση φυσικών πόρων λόγω της μη ορθολογικής χρήσης τους (π.χ. υπεράντληση υδάτων για αρδευτική χρήση) • Το αυξημένο ποσοστό κινδύνου ερημοποίησης τόσο εξαιτίας της γεωμορφολογίας όσο και των πιέσεων από τη βόσκηση, • Ρύπανση των ακτών από απόβλητα του μεταναστευτικού/προσφυγικού 	<ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση θεσμικού πλαισίου προστασίας. • Εφαρμογή περιφερειακών και τοπικών στρατηγικών (κλιματική αλλαγή, χωρικός σχεδιασμός, προστασία από φυσικές καταστροφές κ.λπ.) • Οργάνωση της Δ/νσης Περιβάλλοντος ώστε να αποκτήσει επιτελικό και οργανωτικό ρόλο στον σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών προστασίας και ανάδειξης φυσικού περιβάλλοντος. • Εγκατάσταση υποδομών για την βελτίωση των συνθηκών της παρατήρησης πτηνών (birdwatching), • Προσλήψεις κατάλληλου επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού για τη διαχείριση αρδευτικών έργων, – Αξιοποίηση κινητικότητας, • Αναβάθμιση αρδευτικών δικτύων (σχέδιο διαχείρισης,

A/A	1	Θεματικός Τομέας	Προστασία Περιβάλλοντος και Διαχείριση Φυσικών Πόρων			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
<ul style="list-style-type: none"> • Ενδιαφέρον και κινητοποίηση τοπικών κοινωνιών και εθελοντών σε θέματα προστασίας και ανάδειξης φυσικού περιβάλλοντος, • Θαλάσσιο περιβάλλον και παράκτιο φυσικού σχηματισμοί ιδιαίτερης αξίας, • Γεωθερμικά πεδία υψηλής και μέσης ενθαλπίας που προσφέρονται για ενεργειακή αξιοποίηση, • Θερμές ιαματικές πηγές (σε Πολιχνίτο, Λισβόρι, Εφταλού) με δυνατότητες πρόωθησης επενδύσεων υγείας- ευεξίας, • Καθιερωμένοι προορισμοί οικοτουρισμού και παρατήρησης της φύσης, • Πληθώρα αρχιτεκτονικών στοιχείων αγροτικής παράδοσης, • Υδατικοί πόροι επαρκείς αν και σε σημαντικό βαθμό αναξιοποίητοι, • Πρωτόκολλο Συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου. • Δυνατότητα εκμετάλλευσης όμβριων υδάτων μέσω λιμνοδεξαμενών (π.χ. Κεραμίου, Βαφειού) 		<p>της Λέσβου.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δασικές περιοχές σε χαμηλό επίπεδο προστασίας και διαχείρισης • Έλλειψη σήμανσης και φωτισμού σημείων ενδιαφέροντος 	<p>φυσικού περιβάλλοντος,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υλοποίηση δραστηριοτήτων από το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Καλλονής (ΚΠΕΝ) με σκοπό την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών για θέματα περιβάλλοντος και φύσης, • Ύπαρξη μελέτης σχετικής με τον τεμαχισμό των ναυτιλιακών αποβλήτων και της μεταφοράς και διάθεσης αυτών στον ΧΥΤΑ Λέσβου. 	<p>(π.χ. σωσίβια, κουβέρτες, πλωτά σκάφη),</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το έντονο κυνήγι, • Ο κόλπος της Καλλονής είναι ευαίσθητο οικοσύστημα που αντιμετωπίζει απειλές (πχ ανάπτυξη χαβάρων έναντι άλλων οστράκων και θαλάσσιων ειδών), • Η σχεδιαζόμενη εγκατάσταση 153 ανεμογεννητριών 306 MW στις ΔΕ Ερεσού – Αντίσσης και Καλλονής. • Περιορισμένοι ανθρωπίνι πόροι και τεχνογνωσία σε θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής και διαχείρισης • Διάχυση αρμοδιοτήτων και ευθυνών συναρμόδιων εθνικών περιφερειακών και τοπικών φορέων, • Ανταγωνιστικά (μεταξύ Δήμων διαφορετικής δυναμικής και δυνατοτήτων) χρηματοδοτικά προγράμματα, δημιουργούν δυσχέρειες στην έγκαιρη και ουσιαστική ανταπόκριση στις απαιτήσεις των προσκλήσεων, • Περιορισμένη δυνατότητα πρόσληψης τακτικού προσωπικού, μέσω ΥΠΕΣ. 	<p>εγκατάσταση λογισμικών που θα εντοπίζουν διαρροές, μείωση του ενεργειακού κόστους άντλησης)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία νέου Κέντρου Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (ΚΕΠΕΑ) στη Βατούσα ΔΕ Ερεσού Αντίσσης • Τακτικός καθαρισμός και αποκατάσταση παραλιών • Βελτίωση, επέκταση και συντήρηση δικτύου πεζοπορικών διαδρομών και μονοπατιών. • Συνεργασίες και συμπράξεις με επιστημονικούς φορείς και περιβαλλοντικές οργανώσεις 	

2.1.1.2 Αστικό Περιβάλλον

A/A	2	Θεματικός Τομέας	Αστικό Περιβάλλον				
		Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)	Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
		<ul style="list-style-type: none"> • Ενδιαφέροντες οικισμοί και οικιστικά σύνολα στο σύνολο της έκτασης του Δήμου, • Πληθώρα χαρακτηρισμένων παραδοσιακών οικισμών και μνημείων αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, • Σημαντική παράδοση αξιοποίησης της ύπαρξης πολλών και σημαντικών μνημείων αλλά και στη διατήρηση και ανάδειξη των πλούσιων πολιτιστικών χαρακτηριστικών των οικισμών, • Χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα και κυκλοφοριακοί φόρτοι στους περισσότερους οικισμούς, • Υλοποίηση μικρών αλλά σημαντικών αισθητικών παρεμβάσεων στα χωριά του Δήμου, • Ύπαρξη Κανονισμού Διαχείρισης Κοινόχρηστων Χώρων, • Υπό σύνταξη το Επιχειρησιακό Σχέδιο Εξασφάλισης Κοινόχρηστων και Κοινωφελών Χώρων (ΕΣΕΚΚ). 	<ul style="list-style-type: none"> • Σημαντική υστέρηση στη θεσμοθέτηση του χωρικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, • Πληθώρα οικισμών και οικιστικών συγκεντρώσεων χωρίς ουσιαστικές παρεμβάσεις βελτίωσης βασικών αστικών υποδομών την τελευταία δεκαετία, • Έλλειψη προσωπικού, οργάνωσης και μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων και δράσεων αστικού σχεδιασμού, • Έλλειψη χαρακτηρισμένων κοινόχρηστων χώρων (οριοθέτησης και διαχείρισης), • Ανάγκη διαμορφώσεων/ αναπλάσεων ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου (πλατειών, παιδικών χαρών, πάρκων κ.λπ.), • Ανεπάρκεια χώρων στάθμευσης εντός οικισμών, • Προβλήματα στην κυκλοφορία και στάθμευση στους οικισμούς τουριστικού ενδιαφέροντος του Δήμου Δυτικής Λέσβου, • Ανάγκη βελτίωσης οδοφωτισμού. 	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση νέου θεσμικού πλαισίου για τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια (Τ.Χ.Σ.) και Ειδικά Χωρικά Σχέδια (Ε.Χ.Σ.), • Δυνατότητα χρηματοδότησης έργων αστικών αναπλάσεων και Βιώσιμης Κινητικότητας μέσω προγραμμάτων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, • Προώθηση πολιτικών αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος (εξοικονόμηση ενέργειας, βιοκλιματικός σχεδιασμός έργων και δημόσιου χώρου, χρήση ποδηλάτου και εξασφάλιση προσβάσεων ΑμΕΑ), • Αξιοποίηση των τεχνολογικών δυνατοτήτων παρακολούθησης, καταγραφής αναγκών και σχεδιασμού παρεμβάσεων (GIS). 	<ul style="list-style-type: none"> • Η συνεχιζόμενη πληθυσμιακή συρρίκνωση απομακρυσμένων οικισμών και οι πιέσεις στον ημιαστικό χώρο κυρίως της πρωτεύουσας του Δήμου, • Η έντονη εποχικότητα του τουρισμού και οι συγκρούσεις χρήσεων γης σε περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος, • Περίπλοκο θεσμικό πλαίσιο στα θέματα χωροταξίας και περιβάλλοντος με συχνές επικαλύψεις, • Μεγάλες καθυστερήσεις στον έλεγχο και έγκριση των μελετών χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, • Περιορισμένη δυνατότητα πρόσληψης τακτικού προσωπικού, μέσω ΥΠΕΣ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση χωρικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, • Καθορισμός και οριοθέτηση κοινόχρηστων χώρων, • Ιεράρχηση έργων αστικών αναπλάσεων και προσβασιμότητας, • Ανάπλαση, ανάδειξη και προστασία ιστορικών κτιρίων, • Δημιουργία ποδηλατικών διαδρομών, • Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης εντός οικισμών, • Βελτίωση της κυκλοφορίας και στάθμευσης εντός των οικισμών τουριστικού ενδιαφέροντος, • Εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών, • Βελτίωση ηλεκτροφωτισμού – Αντικατάσταση φωτιστικών σωμάτων, • Νέες προσλήψεις – Αξιοποίηση κινητικότητας. • Ολοκλήρωση ελέγχων αντισεισμικής προστασίας και ακαταλληλότητας κτηριακών υποδομών και κατασκευών. • Υπογειοποίηση των καλωδίων ΔΕΗ, ξεκινώντας από τους παραδοσιακούς οικισμούς 	

2.1.1.3 Βασικές Υποδομές (υποδομές δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, ενέργειας, επικοινωνιών κ.λπ.)

A/A	3	Θεματικός Τομέας	Βασικές Υποδομές (υποδομές δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, ενέργειας, επικοινωνιών κ.λπ.)				
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα		
<ul style="list-style-type: none"> • Η ύπαρξη οργανωμένης ΔΕΥΑ Λέσβου, • Η ολοκλήρωση του σχεδίου διαχείρισης και ασφάλειας πόσιμου νερού, • Η διαθεσιμότητα πόσιμου και αρδευτικού νερού σχεδόν στο σύνολο της εδαφικής έκτασης (με εξαίρεση τις δυτικές περιοχές), • Σύνταξη Σχεδίου Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων, • Υλοποίηση έργων εγκατάστασης σταθμών φόρτισης και προμήθειας ηλεκτροκίνητων οχημάτων για τις υπηρεσίες του Δήμο, • Υλοποίηση προγράμματος WiFi4EU για δωρεάν πρόσβαση στο ίντερνετ των πολιτών και των επισκεπτών σε σημαντικό αριθμό δημοσίων χώρων. 		<ul style="list-style-type: none"> • Μεγάλες εποχικές διακυμάνσεις στη ζήτηση νερού – σημαντικές ελλείψεις ύδρευσης και άρδευσης κατά τη θερινή περίοδο, • Σοβαρές αδυναμίες στην καταγραφή της κατανάλωσης και τη διαχείριση του πόσιμου νερού • Παλαιότητα και ανάγκες αντικατάστασης υδρευτικών δικτύων. • Προβληματική λειτουργία μονάδων ΕΕΛ (Καλονή) • Ελλείψεις στην διαχείριση και επεξεργασία λυμάτων στους παραλιακούς οικισμούς, • Ανάγκη επισκευής – αποκατάστασης λειτουργίας υφιστάμενων αρδευτικών δικτύων • Έλλειψη συστημάτων διαχείρισης επικίνδυνων τοξικών αποβλήτων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι κατευθύνσεις και προτεραιότητες της νέας προγραμματικής περιόδου για την ολοκλήρωση των υποδομών ποιότητας ζωής • Η διαθεσιμότητα χρηματοδοτικών μέσων, • Η δυνατότητα χρηματοδότησης μελετών και η ωρίμανση έργων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η ελλειμματικότητα των ανταποδοτικών έργων ύδρευσης – αποχέτευσης, • Οι παγωμένες συνήθειες και πρακτικές ιδίως σε μικρούς οικισμούς και έλλειψη συστημάτων ελέγχου, • Η περιορισμένη τεχνική και διοικητική ικανότητα των αρμόδιων υπηρεσιών, • Η ενδεχόμενη διάσπαση της ενιαίας ΔΕΥΑΛ, • Η πολυδιάσπαση των επιμέρους συστημάτων αποθήκευσης και τροφοδοσίας και το υψηλό ενεργειακό κόστος (αντλιοστάσια, δίκτυα κ.λπ.), • Αστάθεια παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, • Ανεπάρκεια επικοινωνιακών δικτύων (περιορισμένη κάλυψη από τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας και χαμηλή ταχύτητα πρόσβασης στο ίντερνετ). 	<ul style="list-style-type: none"> • Εξορθολογισμός διαδικασιών και συστηματική παρακολούθηση και καταγραφή καταναλώσεων, • Βελτίωση / αναβάθμιση λειτουργιών και συστημάτων παρακολούθησης ποιοτικών και ποσοτικών παραμέτρων πόσιμου νερού, • Εγκατάσταση/Αντικατάσταση υδρομετρητών και κάλυψη του συνόλου των καταναλωτών, • Αντικατάσταση δικτύων και μείωση απωλειών, • Μέτρα για την ορθολογική χρήση και την προστασία των υδάτινων αποθεμάτων, • Ολοκλήρωση και διασφάλιση της καλής λειτουργίας Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων, • Εφαρμογές τηλεμετρίας και έξυπνων συστημάτων καταγραφής, • Επιδιόρθωση λιμνοδεξαμενών και δημιουργία νέων 		

2.1.1.4 Οδικό Δίκτυο – Οδοποιία

A/A	4	Θεματικός Τομέας	Οδικό Δίκτυο – Οδοποιία				
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)		Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
<ul style="list-style-type: none"> Οι συνεχιζόμενες παρεμβάσεις για την βελτίωση της ασφάλειας του βασικού οδικού δικτύου, Υλοποίηση εκτεταμένων παρεμβάσεων αγροτικής οδοποιίας στο σύνολο των δημοτικών ενοτήτων. 		<ul style="list-style-type: none"> Εκτεταμένο εθνικό, επαρχιακό, δημοτικό και αγροτικό οδικό δίκτυο, Περιορισμένοι πόροι και τεχνική δυνατότητα σε σχέση με το μέγεθος του οδικού δικτύου, Μακροχρόνια εγκατάλειψη και έλλειμμα συντήρησης σε μεγάλα τμήματα του δημοτικού και αγροτικού δικτύου, Έντονα προβλήματα ασφάλειας του επαρχιακού δικτύου, Αδυναμία (εποχική) διαχείρισης κυκλοφορικού φόρτου ιδίως στις τουριστικές περιοχές και στα κέντρα των οικισμών, Ανάγκη βελτίωσης των δημοτικών και επαρχιακών οδών, Μεγάλες χρονικές καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση σημαντικών οδικών έργων (οδικός άξονας Καλλονής – Πέτρας, Καλλονής – Σιγρίου), 		<ul style="list-style-type: none"> Η υλοποίηση των βασικών οδικών αξόνων του εθνικού και επαρχιακού δικτύου, Αξιοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης έργων οδοποιίας από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους, Η έμφαση σε θέματα οδικής ασφάλειας, Η δυνατότητα συνεργασίας και ενεργοποίησης των αρμόδιων περιφερειακών υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> Η περιορισμένη τεχνική ικανότητα και η εντεινόμενη έλλειψη προσωπικού των αρμόδιων υπηρεσιών, Η ανεπάρκεια πόρων για έργα δημοτικής και αγροτικής οδοποιίας, Η διάνοιξη νέων οδικών τμημάτων ή η διαπλάτυνση υφιστάμενων απαιτεί συχνά απαλλοτριώσεις οι οποίες αποτελούν σημαντικό παράγοντα επιβράδυνσης, Το αυξημένο κόστος που παρουσιάζουν τα έργα οδοποιίας, Εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων που δημιουργούν προβλήματα ηλεκτροφωτισμού, κατολισθήσεων, φερτών υλικών, πτώσεις βράχων, αποκολλήσεις πινακίδων κ.λπ. 	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της ασφάλειας και ικανοποίηση αναγκών των κατοίκων και των επισκεπτών του Δήμου Δυτικής Λέσβου, μέσω της ανάπτυξης ενός ασφαλούς οδικού δικτύου, Υποστήριξη των οικονομικών δραστηριοτήτων (π.χ. τουρισμός, αγροτική παραγωγή) μέσω της ύπαρξης ενός καλού οδικού δικτύου, Ολοκλήρωση της κατασκευής / αναβάθμισης οδικού άξονα Καλλονής – Σιγρίου, Υλοποίηση έργου κατασκευής οδικού άξονα Καλλονής – Πέτρας, Ανάπτυξη έργων οδοποιίας προσαρμοσμένων στις αρχές της βιώσιμης κινητικότητας. 	

2.1.1.5 Πολιτική Προστασία – Διαχείριση Κρίσεων

A/A	5	Θεματικός Τομέας	Πολιτική Προστασία – Διαχείριση Κρίσεων		
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)	Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
<ul style="list-style-type: none"> • Ικανοποιητικό επίπεδο τεχνολογίας και εμπειρίας υπηρεσιών σε θέματα σχεδιασμού και εφαρμογής πολιτικών πολιτικής προστασίας, • Εκπόνηση σχεδίων αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών (Δάρδανος, Ιόλαος, Εγκέλαδος), • Λειτουργία Τοπικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Σ.Τ.Ο.) – Τακτικές συνεδριάσεις, • Ενεργοποίηση υπηρεσιών και στελεχών σε θέματα αντιμετώπισης της υγειονομικής κρίσης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ελλιπής διοικητική και τεχνική υποστήριξη (χειριστές μηχανημάτων) του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας, • Καθυστερήσεις σε θέματα ελέγχου κατασκευών και αντισεισμικής προστασίας, • Μεγάλο μέρος του προϋπολογισμού δαπανάται στον καθαρισμό δασυλλίων (50%), • Ανάγκη προμήθειας εξοπλισμού Πολιτικής Προστασίας, • Χαμηλή απορρόφηση πόρων που αφορούν έργα πυροπροστασίας, • Ανάγκη μεγαλύτερης επικέντρωσης στην εξειδίκευση πόρων – κονδυλίων που αφορούν στην πυροπροστασία και στη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών. • Η αρμόδια υπηρεσία δεν έχει μηχανήματα έργου χρεωμένα αποκλειστικά στο έργο της πολιτικής προστασίας 	<ul style="list-style-type: none"> • Έμφαση στον σχεδιασμό και οργάνωση εφαρμογής μέτρων πολιτικής προστασίας, • Ειδικό Επιχειρησιακό πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας (ΕΣΠΑ 2021-2027), • Δυνατότητα χρηματοδότησης δράσεων πρόληψης των φυσικών καταστροφών από το ΠΕΠ 2021 – 2027, • Η Ε.Ε. χρηματοδοτεί την υλοποίηση δράσεων εκπαίδευσης και οργάνωσης της Πολιτικής Προστασίας αλλά και προμήθειας σχετικού εξοπλισμού, με στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση καταστροφών, • Σχεδιασμός προμήθειας ειδών πολιτικής προστασίας (σειρήνες κ.λπ.), • Αναμονή ένταξης υποβληθείσας πρότασης με τίτλο «Πρόληψη ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών στο Δήμο Δυτικής Λέσβου» στο ΠΑΑ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η συνεχιζόμενη έξαρση της πανδημίας του CoViD – 19, • Καθυστερήσεις στις διαδικασίες ιχνηλάτησης, και ενημέρωσης τοπικών αρχών (CoViD-19 ΕΟΔΥ), • Η έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, • Μεγάλη έκταση του Δήμου στην οποία περιλαμβάνονται αστικές, πεδινές, παράκτιες, ορεινές, αγροτικές και δασικές περιοχές, γεγονός που αυξάνει το είδος και την έκταση των ενδεχόμενων καταστροφών και δυσκολεύει τη διαχείριση κρίσεων, • Ανάγκη αναβάθμισης Κλιμακίου Πυροσβεστικής σε Υπηρεσία, • Περιορισμένη δυνατότητα πρόσληψης τακτικού προσωπικού 	<ul style="list-style-type: none"> • Στελέχωση του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας με κατάλληλο διοικητικό και τεχνικό προσωπικό (χειριστές μηχανημάτων), νέες προσλήψεις – Αξιοποίηση κινητικότητας • Εκπαίδευση προσωπικού και αιρετών σε θέματα Πολιτικής Προστασίας, • Ενημέρωση, πληροφόρηση πολιτών για θέματα φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών καθώς και μέτρων αυτοπροστασίας, • Ανάπτυξη δικτύου εθελοντικών ομάδων, • Προμήθεια εξοπλισμού και μηχανημάτων έργου πολιτικής προστασίας, • Εκπόνηση Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Χιονοπτώσεων και Παγετού - «ΒΟΡΕΑΣ», • Βελτίωση της βατότητας του δασικού οδικού δικτύου, Άρση καταπτώσεων εντός δασικών οδών, • Διάνοξη, καθαρισμός και μόρφωση τάφρου οποιασδήποτε διατομής ή τάφρου ερείσματος, σε κάθε είδους έδαφος, • Ενίσχυση του δικτύου σημείων λήψης ύδατος με την τοποθέτηση υδατοδεξαμενών, • Καθαρισμοί βλάστησης εκατέρωθεν δασικών οδών, • Εγκατάσταση συστήματος ανίχνευσης δασικών πυρκαγιών (κάμερες παρακολούθησης, drones, αισθητήρες και δυναμικές ενημερωτικές πινακίδες σε κρίσιμα σημεία της δασικής έκτασης κ.ά.), • Ανάγκη για τοποθέτηση πυροσβεστικών οχημάτων-σταθμών κοντά σε τουριστικές περιοχές & έλεγχος/αντικατάσταση μανίκων, κρουνών 	

2.1.1.6 Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων – Καθαριότητα

Α/Α	6	Θεματικός Τομέας	Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων – Καθαριότητα				
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα		
<ul style="list-style-type: none"> Υπαρξη και ενεργοποίηση ΦΟΔΣΑ σε επίπεδο νησιού, Σύνταξη και εφαρμογή ολοκληρωμένου τοπικού σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων (ΤΣΔΑ) 2021-2025 με έμφαση στη διαλογή στην πηγή, Υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης για την υλοποίηση υποδομών διαχείρισης στερεών με βάση τον περιφερειακό σχεδιασμό, Αξιοποίηση δυνατοτήτων ενίσχυσης των υπηρεσιών αποκομιδής και καθαριότητας μέσω του ΦΟΔΣΑ Λέσβου. 		<ul style="list-style-type: none"> Πεπαλαιωμένος στόλος οχημάτων στον τομέα της καθαριότητας, Υψηλό κόστος απομάκρυνσης και μεταφοράς απορριμμάτων, Έλλειψη κάδων και τουριστικών καλάθων, Απουσία εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού και ανεπάρκεια διοικητικού προσωπικού στη Διεύθυνση Καθαριότητας, Πρόβλημα διαχείρισης ογκωδών αποβλήτων, Χαμηλή συμμετοχή των δημοτών στην ανακύκλωση συσκευασιών καθώς και έλλειψη οργανωμένης ενημέρωσης, Υστέρηση στην εφαρμογή προγραμμάτων ΔσΠ, με αποτέλεσμα τη διάθεση στον ΧΥΤΑ του 93% των Αστικών Στερεών Αποβλήτων. 	<ul style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης δράσεων που σχετίζονται με την καθαριότητα οδών και κοινόχρηστων χώρων (Τρίτης, ΕΣΠΑ κ.λπ.), σε συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους φορείς, Υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης σε ΠΕΠ ΒΑ και ΑΝΤΩΝΗ ΤΡΙΤΣΗ για υποδομές ΔσΠ βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών. 	<ul style="list-style-type: none"> Εξαιρετική δυσκολία επίτευξης Εθνικών Στόχων (ΕΣΔΑ 2020), Καθυστέρηση στην επικαιροποίηση του ΠΕΣΔΑ ΒΑ, βάσει του ΕΣΔΑ 2020, Αύξηση του λειτουργικού κόστους από την εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών που προβλέπονται από τη νομοθεσία και τους κανονισμούς της Ε.Ε., Απόκλιση από εθνικούς στόχους και κίνδυνοι ενόψει της εφαρμογής μέτρων υποχρεωτικής προσαρμογής των ΟΤΑ, Αδυναμία πρόσληψης τακτικού προσωπικού Μη συμμόρφωση της ΕΕΑΑ Α.Ε. με τους όρους λειτουργίας που έχουν καθοριστεί από τον ΕΟΑΝ. 	<ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση υποδομών και εξοπλισμού στον τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων και ανάπτυξη συστημάτων ΔσΠ βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών, Στελέχωση της Διεύθυνσης Καθαριότητας κυρίως με επιστημονικό αλλά και με διοικητικό προσωπικό, Κινητοποίηση των κατοίκων και οργάνωση εθελοντικών δράσεων καθαρισμού, Υπογραφή σύμβασης με την Ελληνική Εταιρία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (Ε.Ε.Α.Α.) για τα απόβλητα συσκευασιών, Εφαρμογή συστήματος χωριστής συλλογής των ογκωδών με σαφή διαχωρισμό των διαφόρων ειδών αποβλήτων (π.χ. οικιακό εξοπλισμό, πράσινα, κ.λπ.), Εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των δημοτών για τη ΔσΠ και τον τρόπο διάθεσης των ογκωδών αποβλήτων, Νέες προσλήψεις – Αξιοποίηση κινητικότητας. 		

2.1.1.7 Στάθμευση – Κυκλοφοριακό – Συγκοινωνίες – Προσβασιμότητα

Α/Α	7	Θεματικός Τομέας	Στάθμευση – Κυκλοφοριακό – Συγκοινωνίες – Προσβασιμότητα				
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα		
<ul style="list-style-type: none"> • Δυνατότητα βελτίωσης των κυκλοφοριακών συνθηκών για την εξυπηρέτηση των κατοίκων και των επισκεπτών των οικισμών, • Ανάπλαση και επανασχεδιασμός των υπαίθριων χώρων στάθμευσης, • Τοπικές παρεμβάσεις που θα αναβαθμίσουν την εικόνα των οικισμών. 		<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη αναβάθμισης του δικτύου υπεραστικών συγκοινωνιών, • Ύπαρξη κυκλοφοριακής συμφόρησης εντός οικισμών και ανάγκη για νέες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, • Ανεπάρκεια θέσεων στάθμευσης εντός των οικισμών, • Δυσκολίες στη κίνηση ατόμων με αναπηρία, • Ανάγκη νέων πεζοδρομήσεων και δημιουργίας ολοκληρωμένου δικτύου ποδηλατοδρόμων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Δυνατότητα αξιοποίησης χρηματοδοτήσεων έργων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, • Αξιοποίηση της τεχνολογίας (π.χ. συστήματα πληρωμής μέσω κινητού τηλεφώνου), • Δυνατότητα αξιοποίησης τεχνολογικών εφαρμογών και συστημάτων για στάθμευση, πληροφόρησης του κοινού για συνθήκες κυκλοφορίας αλλά και εναλλακτικών διαδρομών κ.λπ., • Πραγματοποίησης δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης πολιτών, • Αποσυμφόρηση της κυκλοφοριακής κίνησης μέσω της υιοθέτησης χρήσης του ποδηλάτου ως μέσου μετακίνησης εντός των οικισμών. 	<ul style="list-style-type: none"> • Δυσκολίες στην εύρεση πόρων και χώρων για τη δημιουργία έργων σχετικών με την κυκλοφορία (π.χ. απαλλοτριώσεις, δημιουργία χώρων στάθμευσης κ.λπ.), • Παράνομη στάθμευσης – στάση σε κεντρικά σημεία των οικισμών. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση βασικών μεταφορικών υποδομών, • Αναβάθμιση των πεζοδρόμων, πεζοδρομίων, διαβάσεων πεζών κ.λπ. για την διασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης των πεζών και ιδιαίτερα των ΑμεΕΑ στους οικισμούς, • Βελτίωση κυκλοφορίας εντός των οικισμών, • Οργάνωση της στάθμευσης εντός των οικισμών, • Δημιουργία δικτύου ποδηλατοδρόμων και προώθηση του ποδηλάτου σαν εναλλακτικού μέσου μετακίνησης. 		

2.1.2 Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός, Υγεία / Πρόνοια, Τρίτη Ηλικία, Κοινωνική Ενσωμάτωση

2.1.2.1 Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια

A/A	8	Θεματικός Τομέας	Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
		<ul style="list-style-type: none"> • Διαθεσιμότητα εθελοντικής προσφοράς (αιρετοί και κοινωνικές ομάδες), • Ικανοποιητική στελέχωση «Βοήθειας στο Σπίτι», • Ενσωμάτωση αρμοδιοτήτων και προσωπικού Βοήθειας στο Σπίτι στον ΟΕΥ του Δήμου, • Παράλληλη λειτουργία Συνδέσμου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμων Μυτιλήνης και Δυτικής Λέσβου, • Λειτουργία πέντε παιδικών σταθμών με ικανοποιητική υποδομή και στελέχωση, • Συνεχιζόμενη λειτουργία ΤΕΒΑ, • Ένταξη σε πρόγραμμα χρηματοδότησης και αναμενόμενη λειτουργία Κέντρου Κοινότητας Δήμου Δυτικής Λέσβου, • Συνεχιζόμενες δράσεις επιδότησης στέγασης Ρομά. 	<ul style="list-style-type: none"> • Διαχρονική υστέρηση στην δημιουργία δομών πρόνοιας στην ύπαιθρο της Λέσβου – Συγκέντρωση βασικών υπηρεσιών στην πόλη της Μυτιλήνης, • Μη στελεχωμένη υπηρεσία (Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού), • Περιορισμένη δυνατότητα ίδιας χρηματοδότησης δράσεων κοινωνικής πρόνοιας, • Έλλειψη βασικών, κλασσικού τύπου, δομών τρίτης ηλικίας (ΚΑΠΗ, ΚΗΦΗ κ.λπ.), • Έλλειψη βασικών υποδομών για την παιδική ηλικία και ιδίως για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες (ΚΔΑΠ, ΚΔΑΠ ΜΕΑ). 	<ul style="list-style-type: none"> • Έμφαση στην ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων των αγροτικών περιοχών μετά την δημιουργία του νέου Δήμου Δυτικής Λέσβου, • Οι δυνατότητες χρηματοδότησης παρεμβάσεων, δράσεων και δομών στη νέα προγραμματική περίοδο, • Η δυνατότητα σχεδιασμού ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων (ΠΕΠ Β. Αιγαίου) και η δυνατότητα χρηματοδότησης δράσεων ΕΚΤ, • Ύπαρξη πληθυσμού με έντονη κοινωνική ευαισθητοποίηση για τα προβλήματα και τις ανάγκες των «ευπαθών ομάδων» και την υποστήριξη πρωτοβουλιών κοινωνικής πολιτικής / ανάπτυξη δράσεων εθελοντισμού. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η καθυστέρηση στη λήψη απόφασης για την μελλοντική πορεία του Συνδέσμου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμων Δυτικής Λέσβου και Μυτιλήνης και η επικάλυψη αρμοδιοτήτων, • Η αδυναμία στελέχωσης της Δ/σης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού, • Το έλλειμμα ολοκληρωμένου σχεδιασμού για την άσκηση των βασικών αρμοδιοτήτων κοινωνικής πολιτικής, • Η διάχυση αρμοδιοτήτων εποπτείας και συντονισμού των υπηρεσιών, • Περιορισμένοι πόροι και μέσα για την υποστήριξη υπερτοπικών πρωτοβουλιών, • Ανάγκες στελέχωσης και εξοπλισμού κέντρων υγείας και περιφερειακών ιατρείων, • Η γήρανση του πληθυσμού και η προσέλευση προσφύγων μεταναστών επιβαρύνουν τα τοπικά συστήματα υγείας και κοινωνικής μέριμνας, • Φτωχοποίηση του πληθυσμού λόγω της οικονομικής κρίσης που αυξάνει τις ανάγκες σε δράσεις κοινωνικής μέριμνας, • Δυσκολίες πρόσβασης ευπαθών κοινωνικά ομάδων στις υπηρεσίες υγείας. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των κατοίκων της Δυτικής Λέσβου σε δομές και υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, • Η συστηματική αποτύπωση της κατάστασης και των αναγκών στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, • Η δημιουργία προϋποθέσεων αξιοποίησης των πόρων του ΕΚΤ στη νέα προγραμματική περίοδο, • Η οργάνωση και στελέχωση των υπηρεσιών του Δήμου και η ενίσχυση της τεχνικής και διοικητικής ικανότητας, • Η συστηματική και οργανωμένη αξιοποίηση του εθελοντισμού, • Η διασφάλιση χρηματοδοτικών πόρων για την προετοιμασία – ωρίμανση έργων και δράσεων και την ένταξή τους σε προγράμματα της νέας περιόδου, • Περαιτέρω ανάπτυξη του εθελοντισμού και ενεργοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. • Ανάγκη για ασθενοφόρα/ σταθμοί ΕΚΑΒ με ιατρικό προσωπικό όλο το 24ωρο σε τουριστικές περιοχές τους θερινούς μήνες

2.1.2.2 Παιδεία, Νέα Γενιά

A/A	9	Θεματικός Τομέας	Παιδεία, Νέα Γενιά				
		Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)	Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
		<ul style="list-style-type: none"> • Συστηματική λειτουργία Σχολικών Επιτροπών, • Ίδρυση και λειτουργία Μουσικού σχολείου και Εσπερινού ΕΠΑΛ, • Εθελοντικές πρωτοβουλίες στήριξης νέων (κοινωνικό φροντιστήριο). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανεπαρκείς εκπαιδευτικές υποδομές και εξοπλισμός (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση), • Δεν έχει ενεργοποιηθεί η Δημοτική Επιτροπή Παιδείας, • Έλλειψη μεταδευτεροβάθμιων εκπαιδευτικών δομών, • Ελλιπείς υποδομές προσβασιμότητας και εξυπηρέτησεων ΑμΕΑ σε σχολικές μονάδες του Δήμου, • Ελλείψεις μέτρων και μέσων πυροπροστασίας σχολικών μονάδων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Τεχνική υποστήριξη στην εισαγωγή και χρήση νέων εκπαιδευτικών διαδικασιών και μέσων, • Οι δυνατότητες αξιοποίησης διακρατικών δράσεων για την αναβάθμιση των εκπαιδευτικών διαδικασιών, με την υποστήριξη του Δήμου • Χρηματοδότηση και υλοποίηση έργων ενεργειακής και λειτουργικής αναβάθμισης σχολικών κτηρίων, • Η έμφαση των εθνικών και ενωσιακών πολιτικών στην ενίσχυση της εκπαίδευσης και την στήριξη των νέων σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού και αναβάθμισης δεξιοτήτων, • Ένταξη σε πρόγραμμα χρηματοδότησης έργων (ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II) για προσβασιμότητα ΑμΕΑ και πυροπροστασία σε σχολικά κτίρια. 	<ul style="list-style-type: none"> • Τάσεις μείωσης μαθητικού πληθυσμού ιδίως στις απομακρυσμένες κοινότητες, • Αύξηση του λειτουργικού κόστους των σχολικών εγκαταστάσεων, • Ένδεια οικονομικών πόρων, • Απομάκρυνση νεανικού πληθυσμού από την περιοχή λόγω έλλειψης εκπαιδευτικών δομών, • Έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού 	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων υποστήριξης της εκπαιδευτικής δραστηριότητας, • Συνεργασίες Δήμου και σχολικών κοινοτήτων για δράσεις εθελοντισμού, πολιτισμού, κοινωνικής ευθύνης, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, • Αναβάθμιση και συνδυαστική αξιοποίηση των σχολικών αθλητικών υποδομών, • Κατασκευή υποδομών πρόσβασης και εξυπηρέτησης (π.χ. ράμπες, χώροι υγιεινής) ΑμΕΑ σε σχολικές μονάδες, • Εγκατάσταση, συμπλήρωση ή αντικατάσταση μέτρων και μέσων πυροπροστασίας των σχολικών μονάδων. • Υποστήριξη των σχολικών μονάδων για την αγορά νέου ηλεκτρονικού εξοπλισμού και εξοπλισμού εργαστηρίων και γραφείο. • Υποστήριξη και προώθηση δημιουργίας νέων τύπων σχολείων (π.χ. Πειραματικό) 	

2.1.2.3 Διά Βίου Μάθηση (ΔΒΜ)

A/A	10	Θεματικός Τομέας	Διά Βίου Μάθηση (ΔΒΜ)				
		Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)	Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
		<ul style="list-style-type: none"> Ενεργή προγραμματική σύμβαση με ΙΝΕΔΙΒΙΜ, Εξειδίκευση και γνώση του υπηρεσιακού μηχανισμού σε θέματα δια Βίου Μάθησης. 	<ul style="list-style-type: none"> Περιορισμοί στην υλοποίηση προγραμμάτων λόγω των οριζόντιων απαιτήσεων της υφιστάμενης νομοθεσίας, Δυσχέρειες συγκέντρωσης απαιτούμενου αριθμού συμμετοχών, Θεματολογία (οριζόντια από Υπουργείο) που δεν ανταποκρίνεται στις τοπικές ανάγκες, Απουσία δομών κοινωνικών εταιριών στην περιοχή του Δήμου, Σχετικά χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης, εξειδίκευσης εργατικού δυναμικού, Η σύνθεση της οικονομικής δραστηριότητας απορροφά εργαζόμενους με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο χωρίς ιδιαίτερες απαιτήσεις εξειδίκευσης. 	<ul style="list-style-type: none"> Νέο Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΣΕΕΚ) και Σύστημα Διακυβέρνησης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης (ΕΕΚ) και Δια Βίου Μάθησης (Ν. 4763 / 21.12.2020), Προσπάθειες περιφερειοποίησης της πολιτικής για τη ΔΒΜ και συγκρότησης ολοκληρωμένου πλαισίου data policy, που επιτρέπουν τον εξελικτικό περιφερειακό σχεδιασμό και υλοποίηση πολιτικής για τη ΔΒΜ σε τοπικό επίπεδο, Θεσμική αρμοδιότητα Δήμων εξειδίκευσης του προγραμματισμού της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων και επαγγελματικής κατάρτισης σε τοπικό επίπεδο, Οι φορείς της μη τυπικής εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Φροντιστήρια, Κέντρα ελευθέρων σπουδών) εισέρχονται δυναμικά στον τομέα της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ) και αποτελούν κύριο κορμό των παρόχων ΔΒΜ μέσω πιστοποίησης και λειτουργίας ΚΔΒΜ Ι&ΙΙ, Σχεδιασμός παρεμβάσεων 	<ul style="list-style-type: none"> Χαμηλή συμμετοχή ενηλίκων στη δια βίου μάθηση (ΔΒΜ), Συγκεντρωτικό μοντέλο διακυβέρνησης του συστήματος ΔΒΜ με υψηλό επίπεδο ρύθμισης, με το κράτος να αποτελεί τον βασικό χρηματοδότη του συστήματος εκπαίδευσης ενηλίκων, Καθυστερήσεις στη χρηματοδότηση – υλοποίηση δράσεων γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και επαγγελματικής κατάρτισης, Περιορισμένος ρόλος κοινωνικών εταιριών χάραξη και εφαρμογή εκπαιδευτικής πολιτικής, Περιορισμοί και δυσκολίες στην υλοποίηση προγραμμάτων ΔΒΜ λόγω της πανδημίας του CoViD-19. 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάπτυξη στοχευμένων προγραμμάτων κατάρτισης με ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα της αγροδιατροφής και του τουρισμού, Προσανατολισμός προγραμμάτων ΔΒΑ σε δυναμικούς τομείς που θα μπορούσαν να ενισχύσουν και να υποστηρίξουν τη στροφή της τοπικής οικονομίας σε νέες δυναμικές αγορές υψηλής εξειδίκευσης, Κατάρτιση πολιτών σε απαραίτητες βασικές δεξιότητες / ικανότητες απαραίτητες για την ενδυνάμωση της κοινωνικής τους ενσωμάτωσης, αυτονομίας και την αντιμετώπιση των διάφορων μορφών αποκλεισμού, Σύνδεση εκπαιδευτικών δομών με δράσεις επαγγελματικού προσανατολισμού, Επικέντρωση στήριξη των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, ιδίως των γυναικών, στη πρόσβαση στην αγορά εργασίας μέσω αναβάθμισης επαγγελματικών προσόντων σε δυναμικούς κλάδους και επαγγέλματα, Δημιουργία Μαθήματος για τη Λέσβο που θα παρουσιάζει τη 	

A/A	10	Θεματικός Τομέας	Διά Βίου Μάθηση (ΔΒΜ)		
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
			<p>κατάρτισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», το Τομεακό Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή (ΠΑΔΚΣ)» 2021 – 2027, το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΤΠΑ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (ΥπΕΚΥπ) 2021 – 2025 και το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Βορείου Αιγαίου 2021 – 2025,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρόβλεψη υλοποίησης δράσεων ΔΒΜ στο πλαίσιο του ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου 2021 – 2027 (Ειδικός Στόχος 4.ζ «Πρώθηση της διά βίου μάθησης, ιδίως των ευέλικτων ευκαιριών αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης για όλους»), • Αξιοποίηση δυνατοτήτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, • Διαδικασία ενεργοποίησης Περιφερειακού Μηχανισμού Παρακολούθησης της Αγοράς Εργασίας. 		<p>φύση, την ιστορία, τα αξιοθέατα, την οικονομία του νησιού.</p>

2.1.2.4 Αθλητισμός

A/A	11	Θεματικός Τομέας	Αθλητισμός				
		Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)	Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
		<ul style="list-style-type: none"> Πληθώρα αθλητικών υποδομών κλασικών ομαδικών αθλημάτων, Συστηματική αναβάθμιση αθλητικών χώρων, Ύπαρξη σύγχρονων κανονισμών λειτουργίας αθλητικών εγκαταστάσεων, Προοπτική χρηματοδότησης και κατασκευής Κλειστού Αθλητικού Κέντρου Καλλονής, Αθλητική παράδοση και υποστήριξη δραστηριότητας πληθώρας αθλητικών συλλόγων, Σημαντικές υποδομές και δυνατότητες σχολικών αθλητικών υποδομών, Δυνατότητες αξιοποίησης περιοχών φυσικού κάλλους, ορεινών και θαλάσσιων για την ανάπτυξη μαζικού αθλητισμού. 	<ul style="list-style-type: none"> Οριζόντιες περικοπές και αναστολή δραστηριοτήτων μαζικού και σχολικού αθλητισμού, Ανάγκη ολοκλήρωσης διαδικασιών νομιμοποίησης και δανειοδότησης αθλητικών χώρων, Έλλειψη χρηματοδοτικών δυνατοτήτων, μέσων και προσωπικού συντήρησης των αθλητικών υποδομών, Ανάγκη σχεδιασμού / ανάπτυξης γυμναστηρίων. 	<ul style="list-style-type: none"> Συνεργασία με ΓΓΑ και αθλητικές ομοσπονδίες για την αναβάθμιση και ενίσχυση των αθλητικών δραστηριοτήτων, Δυνατότητα χρηματοδότησης συμπράξεων – Εξεύρεση χορηγών για τη χρηματοδότηση των δράσεων αθλητισμού, Αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων για βελτίωση υποδομών σχολικού αθλητισμού. 	<ul style="list-style-type: none"> Συνεχιζόμενη περιστολή δαπανών σε εθνικό επίπεδο στον τομέα του αθλητισμού, Περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδοτικής ενίσχυσης και προσέλκυσης χορηγών, Συγκέντρωση σημαντικών δραστηριοτήτων και δράσεων στο αστικό κέντρο της Μυτιλήνης και περιορισμένη διάχυση υπερτοπικής σημασίας δράσεων και διοργανώσεων στην ύπαιθρο και στη Δυτική Λέσβο, Πολυδιάσπαση αθλητικών σωματείων, Θέματα χρηματοδότησης της συντήρησης, καλής λειτουργίας και ελέγχου της πληθώρας των αθλητικών υποδομών. 	<ul style="list-style-type: none"> Ολοκλήρωση μεγάλων αθλητικών έργων (κλειστό γυμναστήριο, γήπεδο Καλλονής), Καταγραφή αθλητικών συλλόγων και διεύρυνση συνεργασίας. Κανόνες ενίσχυσης και χρηματοδότησης, Τήρηση διαδικασιών και υποχρεώσεων χρήσης και συντήρησης αθλητικών χώρων από σωματεία και συλλόγους, Διασφάλιση χρηματοδοτικών πόρων συντήρησης αθλητικών εγκαταστάσεων, Διεύρυνση των προγραμμάτων άθλησης ειδικών κατηγοριών πληθυσμού σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς υποστήριξης. 	

2.1.2.5 Πολιτισμός

A/A	12	Θεματικός Τομέας	Πολιτισμός				
		Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)	Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
		<ul style="list-style-type: none"> Υπαρξη σημαντικών πολιτιστικών υποδομών υπερτοπικής σημασίας, Υπαρξη πολλών αξιόλογων μουσείων (π.χ. Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους της Λέσβου στο Σίγρι, Μουσείο της Ελιάς στην Αγία Παρασκευή, Ψηφιακό Μουσείο «Γεώργιος Ιακωβίδης» στα Χύδηρα κ.λπ.), Σημαντικός αριθμός δραστήριων πολιτιστικών συλλόγων και ομάδων, Διεξαγωγή πολλαπλών πολιτιστικών και παραδοσιακών εκδηλώσεων σε όλο το Δήμο, Υπαρξη χαρτών μονοπατιών και περιπατητικών διαδρομών για όλη τη δυτική Λέσβο και ειδικά των ποδηλατικών διαδρομών της Βόρειας Λέσβου (από τον Φορέα Τουρισμού Μολύβου), Πλούσια αρχαιολογική και βιομηχανική κληρονομιά. 	<ul style="list-style-type: none"> Ελλιπής σύνδεση των δράσεων καλλιτεχνικής εκπαίδευσης και ιστορικής παράδοσης με τις δομές εκπαίδευσης, Ανάγκη σχεδιασμού/ ανάπτυξης πολιτιστικών χώρων και δομών, Ανάγκη ανακατασκευής κτιρίων πολιτιστικών χώρων (π.χ. Πολιτιστικού Κέντρου Σκαλοχωρίου, καταλυμάτων Μουσείου Ελαιουργίας). 	<ul style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση ευρωπαϊκών και εθνικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων, Διοργάνωση πολιτιστικών γεγονότων και εκδηλώσεων που προάγουν τον πολιτισμό και την καλλιτεχνική δημιουργία, Δυνατότητα αξιοποίησης αρχιτεκτονικού κτηριακού αποθέματος για πολιτιστικές χρήσεις, Διακρατικές και υπερτοπικές συνεργασίες στον τομέα του πολιτισμού σε συνδυασμό με την τουριστική προβολή, Ενίσχυση της δραστηριότητας των πολιτιστικών συλλόγων, Αξιοποίηση του Δικτύου Μουσείων της Λέσβου, Ένταξη σε πρόγραμμα χρηματοδότησης για αναβάθμιση, πιστοποίηση υφιστάμενων και δημιουργία νέων μονοπατιών. Αξιοποίηση των νέων ευρημάτων των ανασκαφών στο Απολιθωμένο Δάσος, στην Αρχαία Άντισσα και στα Ροδαφνίδια 	<ul style="list-style-type: none"> Αναστολή / Περιορισμός διοργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων λόγω Covid – 19, Περιορισμένη δυνατότητα πρόσληψης τακτικού προσωπικού, μέσω ΥΠΕΣ, Καταστροφή λαογραφικών συλλογών και έργων τέχνης-πινάκων λόγω κακής αποθήκευσης.και λόγω της κακής κατάστασης και υγρασίας των πολιτιστικών χώρων. 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάπτυξη νέων συνεργασιών με τοπικούς πολιτιστικούς φορείς, Ολοκλήρωση διαδικασίας παραλαβής / απογραφής μουσειακών χώρων λόγω παραχώρησης κατά τη διανομή της περιουσίας μεταξύ των Δήμων Δυτικής Λέσβου και Μυτιλήνης, Αξιοποίηση μνημείων αρχαιολογικού ενδιαφέροντος που δεν είναι ευρέως γνωστά (π.χ. το πηγάδι του Αχιλλέα στα Βατερά, χώροι λατρείας αρχαίων θεοτήτων στα Μέσα κ.ά.). 	

2.1.3 Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

2.1.3.1 Απασχόληση – Ανεργία

A/A	13	Θεματικός Τομέας	Απασχόληση – Ανεργία		
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
<ul style="list-style-type: none"> Εξειδίκευση στην αγροτική οικονομία και το ευρύτερο αγροδιατροφικό σύμπλεγμα, Σταδιακή ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού, Δυναμικοί κλάδοι τουρισμού και εμπορίου, Αυξανόμενο ποσοστό απασχολούμενων στον τριτογενή τομέα παραγωγής, Υψηλή απασχολησιμότητα στις νεαρές ηλικίες (15 – 24). 		<ul style="list-style-type: none"> Βαθμιαία αύξηση του ποσοστού ανεργίας, Ύπαρξη άτυπης (μη καταγεγραμμένης) ανεργίας λόγω μετακίνησης των νέων για σπουδές και αναζήτηση εργασίας εκτός νησιού, Σημαντικό ποσοστό υποαπασχολούμενων / ετεροαπασχολούμενων σε εποχικές εργασίες (τουρισμός, γεωργικές / οικοδομικές εργασίες), Συνεχιζόμενη εκροή ανθρώπινου δυναμικού υψηλής μόρφωσης και εξειδίκευσης προς τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας αλλά και του εξωτερικού, Μείωση θέσεων εργασίας στις ηλικίες 55+, Ανάγκη δημιουργίας δομών σύζευξης προσφοράς και ζήτησης εργασίας. 	<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση Δεξιοτήτων Ανθρώπινου Δυναμικού με προώθηση δράσεων που στοχεύουν στη δια βίου μάθηση και την πολυ-ειδίκευση, Προώθηση των τοπικών παραδοσιακών επαγγελματιών και ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικής δραστηριότητας Προώθηση της εθελοντικής εργασίας και της κοινωνικής προσφοράς, Η δημιουργία δικτύων συνεργασίας των τοπικών φορέων για την αντιμετώπιση της ανεργίας. 	<ul style="list-style-type: none"> Ευάλωτοι δυναμικοί κλάδοι της οικονομίας στις επιπτώσεις της πανδημίας του CoViD – 19, Ένταση φαινομένου κοινωνικού αποκλεισμού ομάδων με μειωμένες δυνατότητες εύρεσης εργασίας, όπως τα ΑμΕΑ, Απώλεια θέσεων εργασίας λόγω περιορισμένης λειτουργίας επιχειρήσεων στο πλαίσιο μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας (lockdown) CoViD – 19 ειδικά στους τομείς τουρισμού και εστίασης, 	<ul style="list-style-type: none"> Σύζευξη προσφοράς – ζήτησης εργασίας και ενίσχυση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων, Ανάπτυξη μόνιμων συνεργασιών με επιχειρηματικές μονάδες, Ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς που υλοποιούν δράσεις ενεργητικών μορφών απασχόλησης, καθώς και εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.

2.1.3.2 Επιχειρηματικότητα και Οικονομία

A/A	14	Θεματικός Τομέας	Επιχειρηματικότητα και Οικονομία			
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
		<ul style="list-style-type: none"> • Παραγωγή τοπικών προϊόντων υψηλής ποιότητας και βιολογικής αξίας (γαλακτοκομικά, τυροκομικά, ελαιόλαδο κ.λπ.), • Υψηλή ποιότητα πρώτων υλών γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, που στηρίζουν μονάδες μεταποίησης του αγροδιατροφικού τομέα, • Πλούσιο φυσικό και δομημένο περιβάλλον με ποικιλία γεωμορφολογίας και εναλλαγές τοπίου, • Ο πολιτισμός και η πολιτιστική κληρονομιά ως βασικό στοιχείο της ιδιαίτερης τουριστικής ταυτότητας, • Ισχυρή τοπική παράδοση με ενδιαφέροντα στοιχεία σύνδεσης της τοπικής παραγωγής και του πολιτισμού, • Στο Δήμο Δυτικής Λέσβου υπάγονται οι πιο γνωστοί τουριστικοί προορισμοί του νησιού (Ερεσός, Πέτρα, Μόλυβος, Μανταμάδος), • Επώνυμα τοπικά γεωργικά προϊόντα, • Ύπαρξη οργανωμένων μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας στον τομέα της αλιείας, 	<ul style="list-style-type: none"> • Υψηλό κόστος παραγωγής ποιοτικών προϊόντων, • Έντονη εποχικότητα τουρισμού, • Μικρός αριθμός καταλυμάτων υψηλής στάθμης, • Υποστελέχωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου, • Παλαιωμένες εγκαταστάσεις ιαματικών πηγών με προβλήματα λειτουργίας, • Αδυναμία εκσυγχρονισμού και βελτίωσης αλιευτικών και τουριστικών υποδομών (αρμοδιότητας του Δήμου), • Ανάγκη κατάρτισης σχεδίου αξιοποίησης παραδοσιακών οικισμών, • Ανάγκη ψηφιακής ανάδειξης των πολιτιστικών αγαθών του Δήμου μέσω της 	<ul style="list-style-type: none"> • Μεγάλος σε επίπεδο τοπικού ΑΕΠ ιδιωτικός τομέας, • Δυνατότητα αύξησης του εμπορίου αγροτικών προϊόντων, επίτευξης επιχειρηματικών συνεργασιών στον αγροδιατροφικό τομέα και ανάπτυξης τουριστικών σχέσεων με Κύπρο, Κίνα και Ισραήλ, απόρροια των πράξεων αδελφοποίησης • Προώθηση του «Αγροτουριστικού» μοντέλου ως μοντέλο σύνδεσης του τουρισμού με την αγροτική παραγωγή, • Χρηματοδότηση του τομέα της αγροδιατροφής μέσα από την Έξυπνη Εξειδίκευση, το ΕΠΑΝΕΚ και το ΠΕΠ, • Η αξιοποίηση πόρων του ΠΑΑ για την ενίσχυση κτηνοτροφικών μονάδων, • Δυνατότητα προβολής του Δήμου και των προϊόντων του σε χώρες του εξωτερικού μέσω των τουριστών από το εξωτερικό, • Προώθηση των τοπικών προϊόντων μέσω της διεξαγωγής εξαγωγικών εκθέσεων, • Στροφή καταναλωτών σε προϊόντα ποιότητας και συγκεκριμένης προέλευσης (ΠΟΠ, βιολογικά), • Μείωση του κόστους παραγωγής μέσω της ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών, • Ένταξη σε πρόγραμμα 	<ul style="list-style-type: none"> • Υψηλό κόστος μεταφοράς προϊόντων λόγω του νησιωτικού χαρακτήρα του Δήμου, • Μείωση των επιδοτήσεων / ενισχύσεων των αγροτικών προϊόντων από την Ε.Ε., • Πιθανή εγκατάλειψη αγροτικών δραστηριοτήτων ως συνέπεια της στροφής του πληθυσμού στην οικονομία των υπηρεσιών, • Ασταθές οικονομικό περιβάλλον και φορολογικό καθεστώς για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, • Έντονος ανταγωνισμός σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, • Μεγάλες γραφειοκρατικές διαδικασίες, οι οποίες αποτελούν τροχοπέδη για την έναρξη, επέκταση και αλλαγή κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας, • Σημαντικό πλήγμα συνολικά στον τουριστικό τομέα από τα μέτρα περιορισμού μετακινήσεων στο πλαίσιο της πανδημίας Covid – 19, • Η οικονομική και υγειονομική κρίση, • Η υπεραλίευση που 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενδυνάμωση της συμπληρωματικότητας του πρωτογενούς τομέα παραγωγής με άλλους τομείς της τοπικής οικονομίας, • Εξέταση δυνατότητας και προϋποθέσεων δημιουργίας αγοράς τοπικών προϊόντων, • Η ανάπτυξη συνεργασιών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο για τη δημιουργία Δικτύου Προώθησης Εξαγωγών, • Ολοκλήρωση βασικών υποδομών υποδοχής (Λιμένας Σιγρίου), • Ενίσχυση δρομολογίων ακτοπλοϊκών εσωτερικού, • Ανάδειξη πολιτιστικής ταυτότητας και λοιπών παραδοσιακών τουριστικών χαρακτηριστικών της περιοχής, • Ενίσχυση της τουριστικής προβολής του Δήμου μέσω της διοργάνωσης εκθέσεων τουρισμού, • Ανάπτυξη θεματικού τουρισμού (π.χ. θαλάσσιος τουρισμός και ναυταθλητισμός, καταδύσεις, birdwatching, θρησκευτικός, πολιτιστικός, ευεξίας), • Άμεση απορρόφηση χρηματοδοτικών πόρων για την ανάπτυξη τουριστικών

Στρατηγικό Σχέδιο Δήμου Δυτικής Λέσβου 2022-2023

A/A	14	Θεματικός Τομέας	Επιχειρηματικότητα και Οικονομία				
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα		
		<ul style="list-style-type: none"> • Ύπαρξη μνημονίου συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Αιγαίου και του Δήμου Δυτικής Λέσβου • Έγκριση πρότασης του Δήμου Δυτικής Λέσβου για την ανάπτυξη συμπληρωματικών έργων στον κεντρικό λιμένα Σιγρίου που θα περιλαμβάνει την αύξηση των διαθέσιμων θέσεων πρόσδεσης για τα αλιευτικά σκάφη, • Αξιοποίηση γεωθερμικής ενέργειας. 	<p>παρουσίασης της ιστορίας και του πολιτιστικού του αποθέματος,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη κατάρτισης σχεδίου διαχείρισης κυκλοφορίας και στάθμευσης, • Έντονη εποχικότητα στη λειτουργία επιχειρήσεων και παροχής υπηρεσιών στον τουριστικό τομέα, • Έλλειψη προβολής του Δήμου στο διαδίκτυο και ειδικότερα των συγκριτικών πλεονεκτημάτων ως τουριστικού προορισμού έναντι άλλων Ελληνικών νησιών. • Κακής ποιότητας ιστοσελίδες ή έλλειψη ιστοσελίδων των επιχειρήσεων του τουρισμού • Κλειστοί επισκέψιμοι χώροι και κλειστές εκκλησίες 	<p>χρηματοδότησης για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και πιστοποιημένου δικτύου μονοπατιών και περιπατητικών διαδρομών,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάδειξη προστατευόμενων περιοχών φυσικού κάλλους, • Ο νέος εμπορικός και επιβατικός λιμένας Σιγρίου θα δώσει τη δυνατότητα αναβάθμισης των ακτοπλοϊκών συνδέσεων και κατ' επέκταση θα συμβάλλει θετικά στην τουριστική κίνηση στην περιοχή, • Αξιοποίηση της σημαντικής γεωπολιτικής θέσης και της γειτνίασης με τα τουρκικά παράλια, φυσικό οικονομικό περίγυρο του νησιού, ειδικά σε θέματα εφοδιασμού εμπορικών συναλλαγών, • Πλούσιο φυσικό περιβάλλον και υψηλή ποιότητα παραλιών (11 παραλίες του Δήμου με γαλάζια σημαία), • Η ανάδειξη / προβολή του Γεωπάρκου Λέσβου και του Απολιθωμένου Δάσους ως μέσα από διεθνείς εκθέσεις τουρισμού 	<p>παρατηρείται κατά περιόδους στον Κόλπο της Καλλονής (π.χ. ολοθουρίων),</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιορισμένη δυνατότητα πρόσληψης τακτικού προσωπικού, μέσω ΥΠΕΣ. 	<p>δραστηριοτήτων,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ειδικές θεματικές διαδρομές (κρασί, ελιά κ.λπ.), • Ολοκλήρωση βασικών μεταφορικών υποδομών, • Ανάπτυξη τοπικής γαστρονομίας βασισμένης στα προϊόντα της θάλασσας και της κτηνοτροφίας (π.χ. σαρδέλα, θαλασσίνα, όστρακα) καθώς και σε γεωργικά προϊόντα όπως όσπρια, βότανα κ.λπ., • Ανάπτυξη της γεωθερμίας που σε συνδυασμό με τις ιαματικές πηγές θα τονώσουν την τοπική οικονομία μέσω του τουρισμού, • ΟΧΕ Κόλπο Καλλονής , • Δίκτυο Μονοπατιών Δυτικής Λέσβου, • Αξιοποίηση εγκαταλεημένων – κλειστών κατοικιών / αρχοντικών σε παραδοσιακούς οικισμούς (π.χ. Πολιχνίτος, Αγία Παρασκευή), ως καταλύματα. • Ανάπτυξη θρησκευτικού, ιαματικού, Birdwatching, αθλητικού (Πεζοπορίας, Ποδηλασίας, Ευεξίας), Θαλάσσιου, Γαμήλιου και Lesbian τουρισμού και τουρισμού κρουαζιέρας. 	

2.1.4 Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και Οργάνωσης

2.1.4.1 Οργανωτική Δομή, Συστήματα Λειτουργίας και Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

A/A	15	Θεματικός Τομέας	Οργανωτική Δομή, Συστήματα Λειτουργίας και Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση				
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα		
<ul style="list-style-type: none"> • Νέος ΟΕΥ με ενσωματωμένες τις νέες αρμοδιότητες και λειτουργίες, • Δυνατότητα αξιοποίησης προγραμμάτων κινητικότητας, • Προσωπικό με γνώσεις και δεξιότητες για την υλοποίηση νέων συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, • Ολοκλήρωση ψηφιοποίησης αρχείων Δημοτολογίου, • Πληροφοριακό σύστημα Chatbox για την εξυπηρέτηση φορέων, πολιτών, επιχειρήσεων κ.λπ. χωρίς να απαιτείται φυσική παρουσία των δημοτών, • Δυνατότητα υποστήριξης διαδικασιών ωρίμανσης, υλοποίησης και παρακολούθησης έργων από τον Αναπτυξιακό Οργανισμό (σε συνέχεια της ενεργοποίησής του), • Δυνατότητα τηλε – εργασίας. 		<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη διορθώσεων στον νέο ΟΕΥ, • Μη ενεργό σύστημα διαχείρισης έργων, • Δεν ενεργοποιήθηκε το Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων (ΣΗΔΑ) ΙΡΙΔΑ, • Έλλιψη ψηφιοποίηση των Πιστοποιητικών Οικογενειακής Κατάστασης – Καθυστερήσεις στην έκδοση πιστοποιητικών οικογενειακής κατάστασης, • Έλλιψη ψηφιακής διαχείρισης εγγράφων / αρχείου σχεδίων εγγράφων, • Έλλιψη ψηφιοποίησης των βεβαιώσεων μονίμου κατοικίας. • Μη ψηφιοποιημένο αρχείο εισερχόμενων εγγράφων, • Μη εφαρμογή Γενικού Κανονισμού Προσωπικών Δεδομένων (GDPR), • Έλλιψη Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών (G.I.S.), • Έλλιψη συστήματος διαχείρισης αποθήκης στη 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανασχεδιασμός προτεραιοτήτων με βάση τους στόχους πολιτικής της νέας περιόδου και εστίαση σε θέματα σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων με μετρήσιμα αποτελέσματα στην τοπική ανάπτυξη και στην ποιότητα ζωής, • Αξιοποίηση των συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των Υπηρεσιών, • Αξιοποίηση εφαρμογών για «έξυπνες» πόλεις, • Εξοικείωση χρηστών υπηρεσιών λόγω εκτάκτων καταστάσεων (CoViD-19) και γρήγορη προσαρμογή τους στην ηλεκτρονική εξυπηρέτηση, • Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στο χωρικό σχεδιασμό, • Εισαγωγή νέων και απλούστευση υπαρχουσών διαδικασιών, • Εφαρμογή συστημάτων 	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεχείς μεταβολές στο θεσμικό πλαίσιο, • Καθυστέρηση ενσωμάτωσης διευρυμένων υπηρεσιών (ΚΕΠ Live, ΚΕΠ υγείας κ.λπ.), • Εσωτερική γραφειοκρατία, ελλιπής συντονισμός και οριζόντιες συνεργασίες μεταξύ των υπηρεσιών, • Έκτακτες / Επείγουσες καταστάσεις (π.χ. CoViD-19), • Χρονοβόρες διαδικασίες των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, • Χαμηλή ανταπόκριση και εξοικείωση των δημοτών μεγαλύτερης ηλικίας στις νέες τεχνολογίες, • Παγιωμένες αντιλήψεις και επιφυλακτικότητα σε αλλαγές μέρους του προσωπικού και των αιρετών, • Υποβάθμιση της συμμετοχής του Δήμου στις διαδικασίες σχεδιασμού των προγραμμάτων στο περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, • Έλλιψη διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενεργοποίηση ΣΗΔΑ ΙΡΙΔΑ, • Διορθώσεις στο νέο ΟΕΥ, • Ψηφιοποίηση αρχείου εισερχόμενων εγγράφων, • Εφαρμογή (Γενικού Κανονισμού Προσωπικών Δεδομένων (GDPR)), • Αναβάθμιση τεχνολογικών μέσων εισαγωγή συστημάτων πληροφορικής – διαχείρισης (ψηφιακός μετασχηματισμός διαδικασιών, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, απομακρυσμένη εργασία, ηλεκτρονική συμμετοχή πολιτών, εφαρμογές έξυπνης πόλης κ.λπ.), • Βελτίωση της εποπτείας των Νομικών Προσώπων, • Επανεξέταση / αξιολόγηση κατανομής αρμοδιοτήτων και ρόλων Υπηρεσιών Δήμου και Νομικών Προσώπων, • Αναβάθμιση και βελτίωση της τεχνικής και διοικητικής ικανότητας, • Εναρμόνιση με απαιτήσεις συγκρότησης Αστικής Αρχής ενόψει νέας Προγραμματικής Περιόδου, 		

A/A	15	Θεματικός Τομέας	Οργανωτική Δομή, Συστήματα Λειτουργίας και Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση		
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα
		<p>Διεύθυνση Καθαριότητας,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ύπαρξη προβλημάτων παρακολούθησης των διαδικασιών, • Έλλειψη κατάλληλου λογισμικού συστημάτων πληροφορικής, • Δυσκολίες ενσωμάτωσης νέας τεχνολογίας και καινοτομίας, • Έλλειψη μηχανισμού μέτρησης της απόδοσης, • Μετακύλιση αρμοδιοτήτων / καθηκόντων μεταξύ τμημάτων, • Συνεχείς αυξανόμενες ανάγκες για νέα συστήματα, • Περιορισμένη χρήση νέων τεχνολογιών και καθυστερήσεις στην ενσωμάτωσή τους από τις περισσότερες υπηρεσίες του Δήμου. 	<p>ποιότητας,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οργάνωση υπηρεσιών – εισαγωγή και εφαρμογή προτυποποιημένων διαδικασιών. 	<p>συστημάτων των ΟΤΑ με τα αντίστοιχα του κράτους.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη συνεργειών / συνεργασιών με τον Αναπτυξιακό Οργανισμό (Α.Ο. ΟΤΑ), • Οργάνωση Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, • Μείωση εσωτερικής γραφειοκρατίας, • Σαφής οριοθέτηση αρμοδιοτήτων, • Μείωση χρόνου ανταπόκρισης στα αιτήματα, • Βελτίωση συνθηκών εργασίας, • Αντιμετώπιση του φαινομένου ανάθεσης παράλληλων καθηκόντων, το οποίο επηρεάζει την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών, δημιουργεί σύγκρουση προτεραιοτήτων κ.λπ. • Διαχωρισμός του Τμήματος Αυτεπιστασίας από τη Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών

2.1.4.2 Ανθρώπινο Δυναμικό

A/A	16	Θεματικός Τομέας	Ανθρώπινο Δυναμικό				
Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)		Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)		Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
<ul style="list-style-type: none"> • Ευχερής πρόσβαση σε ΚΕΠ (Διασπορά ΚΕΠ σε 7 περιοχές), • Έμπειρο και Εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό με γνώση των τοπικών ιδιαιτεροτήτων και αναγκών και ικανοποιητική αποδοτικότητα, • Θετική διάθεση για επιμόρφωση • Ορθή εφαρμογή ΟΕΥ, επαναξιολόγηση αναγκών και τοποθετήσεις προσωπικού. 		<ul style="list-style-type: none"> • Ελλείψεις προσωπικού τεχνικών και διοικητικών ικανοτήτων και ειδικότερα στις Διευθύνσεις Διοικητικών Υπηρεσιών, Τεχνικών Υπηρεσιών, Καθαριότητας και Περιβάλλοντος και στο Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας, • Υπερφόρτωση εργασιών του προσωπικού του Τμήματος Υποστήριξης Συλλογικών Οργάνων – Ανάγκη κάλυψης καθηκόντων διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης και των Συλλογικών Οργάνων, του τμήματος Δημοτικής κατάστασης και Ληξιαρχείου και του τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας. • Ελλείψεις στελέχωσης ΚΕΠ – Λειτουργία αποκλειστικά εντός ωραρίου δημοτικών υπηρεσιών, • Έλλειψη σχεδιασμού επιμορφωτικών προγραμμάτων προσωπικού, • Ελλιπής αξιοποίηση προγράμματος διαχείρισης προσωπικού (staff management), • Επιβαρύνσεις από εκτέλεση έργων Δήμου Μυτιλήνης, • Κάλυψη αναγκών στον τομέα της καθαριότητας με πρόσληψη προσωπικού μέσω δίμηνων συμβάσεων, • Έλλειψη χρόνου για βελτιώσεις διαδικασιών, εισαγωγή νέων και οργάνωση, • Ανάγκη στοχοθεσίας που θα καθιστούσε εφικτή την ουσιαστική αξιολόγηση προσωπικού 		<ul style="list-style-type: none"> • Προγραμματισμός προσλήψεων 4 στελεχών ΚΕΠ, • Προσλήψεις μόνιμου προσωπικού και προσωπικού ορισμένου χρόνου, • Προγράμματα Κοινωνικού Εργασίας, • Κινητικότητα (ΕΣΚ) ανθρώπινου δυναμικού – Μετατάξεις και αποσπάσεις, • Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, • Συνεργασία / αναθέσεις έργων σε εξωτερικούς συνεργάτες, • Επιμόρφωση, κατάρτιση, ενεργοποίηση ανθρώπινου δυναμικού, • Αξιοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και ανάπτυξης, • Αξιοποίηση χρηματοδοτικών πηγών. 		<ul style="list-style-type: none"> • Ασταθές θεσμικό πλαίσιο, • Αύξηση γραφειοκρατίας, • Περιορισμένη δυνατότητα πρόσληψης τακτικού προσωπικού, μέσω ΥΠΕΣ, • Ενδεχόμενη αδυναμία ανταπόκρισης σε σύνθετες απαιτήσεις (συγχρηματοδοτούμενα έργα, δράσεις τοπικής οικονομικής ανάπτυξης, κοινωνικής ανάπτυξης κ.λπ.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Στελέχωση τμημάτων – Πρόσληψη τακτικού και έκτακτου προσωπικού, Κινητικότητα, • Αξιολόγηση ανθρώπινου δυναμικού, • Πλάνο επιμόρφωσης ανθρώπινου δυναμικού, • Ιεράρχηση προτεραιοτήτων και αναγκών.

2.1.4.3 Κτιριακή Υποδομή και Τεχνικός Εξοπλισμός

A/A	17	Θεματικός Τομέας	Κτιριακή Υποδομή και Τεχνικός Εξοπλισμός				
		Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)	Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
		<ul style="list-style-type: none"> • Διαθεσιμότητα κτιριακών υποδομών εκτός έδρας Δήμου, • Ύπαρξη τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας, • Ικανοποιητική προσβασιμότητα χώρων εξυπηρέτησης κοινού, • Μερικός εκσυγχρονισμός τεχνικού εξοπλισμού (H/Y, scanner κ.λπ.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Συντήρηση κτιριακών υποδομών ΚΕΠ - Διασφάλιση προσβάσεων ΑΜΕΑ, • Ανάγκες αναβάθμισης δικτύων εξοπλισμού ΚΕΠ, • Έλλειψη αίθουσας Δημοτικού Συμβουλίου και εξοπλισμού της, • Δημοτικά κτίρια που χρήζουν συντήρησης και επισκευών, • Προβλήματα προσβασιμότητας για ΑμΕΑ, • Έλλειψη πρόβλεψης αντισεισμικού ελέγχου κτιρίων, • Καθυστερήσεις στην έκδοση οικοδομικών αδειών και αδειών λειτουργίας δημοτικών κτιρίων, • Ύπαρξη αυθαίρετων κατασκευών αμαξοστασίων, • Έλλειψη ασφάλειας και καθαριότητας δημοτικών κτιρίων (π.χ. ΚΕΠ), • Ανάγκη εγκατάστασης νέου εξοπλισμού πληροφορικής και επικοινωνιών. 	<ul style="list-style-type: none"> • Έχουν υποβληθεί προτάσεις χρηματοδότησης της ενεργειακής αναβάθμισης κτιριακών υποδομών, • Σχεδιασμός και χρηματοδότηση αναβάθμισης εξοπλισμού πληροφορικής και επικοινωνιών, • Προτεραιότητα στις δράσεις ψηφιακού μετασχηματισμού, • Δυνατότητα Leasing εξοπλισμού – οχημάτων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Αυξημένο κόστος αναβάθμισης κτιριακών υποδομών λόγω διασποράς αλλά και παλαιότητας κτιρίων στέγασης δημοτικών υπηρεσιών, • Δυσχέρειες στην εγκατάσταση και λειτουργία εφαρμογών, • Δυσχέρειες άμεσης επικοινωνίας και συντονισμού οργανωτικών μονάδων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Αναβάθμιση κτιριακών υποδομών, • Διασφάλιση προσβάσεων ΑμΕΑ, • Διερεύνηση δυνατοτήτων αναχωροθέτησης υπηρεσιών και δομών. • Πρόβλεψη χρονικού προγραμματισμού για τις αρμοδιότητες που αφορούν στη λειτουργία και συντήρηση / αποκατάσταση των υποδομών, • Πλήρης καταγραφή της ακίνητης περιουσίας και διερεύνηση της δυνατότητας αξιοποίησης δημοτικών ακινήτων. 	

2.1.4.4 Οικονομική Διαχείριση και Δημοτική Περιουσία

A/A	18	Θεματικός Τομέας	Οικονομική Διαχείριση και Δημοτική Περιουσία				
		Πλεονεκτήματα (Ισχυρά Σημεία)	Αδυναμίες (Προβλήματα / Ανάγκες)	Ευκαιρίες	Απειλές	Κρίσιμα Ζητήματα	
		<ul style="list-style-type: none"> • Ικανοποιητική οικονομική διαχείριση του Δήμου και σχετικά ακριβής σύνταξη προϋπολογισμού, • Ύπαρξη Κανονισμού Διαχείρισης Κοινόχρηστων Χώρων, • Μισθώσεις παραχώρησης απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας, • Καταβολή συστηματικής προσπάθειας είσπραξης εσόδων Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Απουσία ενός σχεδίου διαχείρισης – αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας, • Είσπραξη χαμηλών εσόδων από την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου, • Έλλειψη μισθώσεων κοινόχρηστων χώρων, • Ανάγκη προγράμματος διαχείρισης κοιμητηρίων, • Δέσμευση σημαντικού ποσού της ΣΑΤΑ για τη διασφάλιση της χρηματοδότησης των συγχρηματοδοτούμενων έργων (κυρίως ΠΔΕ) έως την ολοκλήρωσή τους, • Περιορισμένη ευελιξία χρήσης ανταποδοτικών εσόδων λόγω ύπαρξης μακροχρόνιων συμβατικών δεσμεύσεων, • Εκτιμώμενη αδυναμία αξιοποίησης των ανταποδοτικών εσόδων πριν το έτος 2023, • Αναξιοποίητα – Λιμνάζοντα κονδύλια (π.χ. για το Μεταναστευτικό), • Έλλειψη συστήματος ηλεκτρονικών πληρωμών στην Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου, • Έλλειψη πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης έργων (φυσικού και οικονομικού αντικειμένου) - προσωρινή αξιοποίηση συστήματος Δήμου Μυτιλήνης, χωρίς τεχνική υποστήριξη (λήξη σύμβασης) και άλλα προβλήματα, • Υποστελέχωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Δυνατότητα εξασφάλισης χρηματοδοτήσεων από ΕΣΠΑ, από προγράμματα περιφερειακού ή εθνικού χαρακτήρα ή και με απευθείας χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, • Εισαγωγή νέων αποτελεσματικών διαδικασιών • Νέο θεσμικό πλαίσιο και διευκολύνσεις ρύθμισης και είσπραξης παλαιών οφειλών, • Εξορθολογισμός και μακροχρόνιος προγραμματισμός των χρηματοδοτήσεων του Εθνικού Σκέλους των Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ασαφές και συνεχώς μεταβαλλόμενο θεσμικό πλαίσιο, • Ασταθές / δυσμενές οικονομικό περιβάλλον που επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από την πρόσφατη υγειονομική κρίση (CoViD-19), • Περιορισμοί στην αξιοποίηση βοσκήσιμων γαιών. 	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνταξη Σχεδίου Αξιοποίησης της Δημοτικής Περιουσίας, • Αναζήτηση νέων εσόδων (π.χ. τέλη άρδευσης) • Καταγραφή και επίλυση προβλημάτων δημοτικής περιουσίας (π.χ. χωρικές μεταβολές, διαπιστωτικές πράξεις, τίτλοι ιδιοκτησίας, τοπογραφικά κλπ.), • Σύναψη προγραμματικής σύμβασης με την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου για την αξιοποίηση βοσκοτόπων, • Επιτάχυνση διαδικασιών σχεδιασμού συστήματος ηλεκτρονικής διαχείρισης και υπηρεσιών «Εξυπνης Πόλης», • Εντατικοποίηση της προσπάθειας οργάνωσης της χρήσης των εφαρμογών και της υποστήριξής τους με συστηματική παρουσία του παρόχου, • Στελέχωση της αρμόδιας υπηρεσίας, 	

3 Αναπτυξιακές Προτεραιότητες του Δήμου Δυτικής Λέσβου

3.1 Όραμα και Αποστολή του Δήμου Δυτικής Λέσβου

Το στρατηγικό – αναπτυξιακό όραμα του Δήμου Δυτικής Λέσβου για την προγραμματική περίοδο 2021 – 2024 διαμορφώθηκε με βάση τις τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές αναπτυξιακές προτεραιότητες, τις επιδιώξεις και δεσμεύσεις της Δημοτικής Αρχής, αλλά κυρίως βάσει των δυνατοτήτων του και των αδυναμιών του.

Βασικές αρχές για την διαμόρφωση του πλαισίου στόχων και επιδιώξεων του Δήμου είναι:

- Ανοιχτή, διαφανής και αποτελεσματική διακυβέρνηση,
- Ενεργή συμμετοχή των δημοτών σε τοπικά ζητήματα, εθελοντισμός και αλληλεγγύη,
- Ενσωμάτωση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης και αξιοποίηση των τεχνολογικών εξελίξεων για την βελτίωση της ποιότητας ζωής και του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος,
- Προστασία και ανάδειξη του Δημόσιου Χώρου, βελτίωση της ελκυστικότητας των οικισμών και της υπαίθρου του Δήμου,
- Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και του σύγχρονου πολιτισμού,
- Δημιουργία προϋποθέσεων για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την αύξηση της απασχόλησης στους τομείς με ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, με παράλληλη έμφαση σε νέες καινοτόμες και ανταγωνιστικές κατευθύνσεις.

Με βάση τις παραπάνω αρχές και τις σύγχρονες ανάγκες και προκλήσεις, το όραμα του Δήμου Δυτικής Λέσβου μπορεί να διατυπωθεί ως εξής:

Το σύνολο των δράσεων του Δήμου Δυτικής Λέσβου αποβλέπει στην αναστροφή της πληθυσμιακής συρρίκνωσης των κωμοπόλεων και των χωριών του Δήμου. Στην κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να επανασυσταθούν ως οικονομικοί πόλοι, οι κωμοπόλεις κλειδιά του Δήμου, ουσιαστικά οι έδρες των παλιών καποδιστριακών δήμων. Η ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη των πόλων αυτών προϋποθέτει την αξιοποίηση των διαφορετικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων του καθενός και καλύπτει όλους τους παραγωγικούς κλάδους, παρέχοντας ποικίλες ευκαιρίες απασχόλησης στον τοπικό πληθυσμό.

Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου θα λάβει πρωτοβουλίες αναφορικά με: (α) τη στήριξη ενός συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος που θα προσδώσει ταυτότητα σε όλα τα τοπικά προϊόντα (πρωτογενής και δευτερογενής τομέας) και θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, τονώνοντας την τοπική οικονομία, (β) δράσεις που θα ενισχύσουν την αναγνωρισιμότητα της περιοχής και την επισκεψιμότητα σε αυτή (τριτογενής τομέας - επώνυμα και υψηλού επιπέδου τουριστικά προϊόντα), (γ) τη δικτύωση των τοπικών παραγωγικών φορέων και (δ) την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.

Για την επιστροφή του πληθυσμού που εγκατέλειψε τα χωριά του και την προσέλκυση νέων ανθρώπων απαιτούνται από το Δήμο, πολλά περισσότερα από την κατασκευή και την υποστήριξη υποδομών. Ο Δήμος Δυτικής Λέσβου υιοθετεί έναν συντονιστικό ρόλο, παρακινώντας, κινητοποιώντας και διευκολύνοντας τις παραγωγικές δυνάμεις του τόπου να μεταβούν σε μια νέα εποχή, στην οποία θα επικρατεί η επιχειρηματικότητα έντασης γνώσης, οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας και βασικότερο όλων, οι συνέργειες.

Το εν λόγω όραμα διαμορφώνει τις κατευθυντήριες γραμμές της στρατηγικής του Δήμου ώστε να αποτελεί συνεκτικό σύνολο στόχων και δράσεων, που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής του.

Η στρατηγική του Δήμου προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη:

- τους διαθέσιμους πόρους και τις δυνατότητες του Δήμου και
- την υφιστάμενη κατάσταση και τα κρίσιμα ζητήματα της τοπικής κοινωνίας.

Η στρατηγική προσδιορίζει το σχέδιο δράσης του Δήμου, το οποίο θα συμβάλλει στην υλοποίηση της αποστολής και του οράματός του και σέβεται τις αρχές της αποτελεσματικής λειτουργίας και διακυβέρνησης του Δήμου. Ειδικότερα, η εξειδίκευση των στρατηγικών επιλογών του Δήμου Δυτικής Λέσβου πραγματοποιείται μέσω 4 αξόνων: «**1. Προστασία του Περιβάλλοντος και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής, 2. Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός, Υγεία / Πρόνοια, Τρίτη Ηλικία, Κοινωνική Ενσωμάτωση, 3. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση, 4. Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και Οργάνωσης**», 15 μέτρων και 42 στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος, στους οποίους κατανέμονται οι προγραμματιζόμενες και υλοποιούμενες λειτουργίες, δράσεις και έργα και ορίζονται οι αρμόδιοι και εμπλεκόμενοι φορείς υλοποίησης.

Όλα τα παραπάνω και η επόμενη ενότητα, στην οποία συγκεκριμενοποιούνται οι στόχοι του Δήμου, πρέπει να αναγιγνώσκονται στο πλαίσιο ενός νεοσύστατου Δήμου, ο οποίος αντιμετωπίζει εξαιρετικά πιεστικά ζητήματα στελέχωσης και χρηματοδότησης. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι η έναρξη της διαδικασίας σύνταξης του Ε.Π., από την αρμόδια υπηρεσία προγραμματισμού, δεν κατέστη δυνατή παρά το 2021, δηλαδή 2 χρόνια μετά την έναρξη της θητείας της δημοτικής αρχής. Στην επόμενη διετία, η δημοτική αρχή οφείλει να ρίξει όλο το βάρος στην αύξηση των εσόδων του Δήμου και στην αναζήτηση κυρίως τακτικού προσωπικού είτε μέσω κινητικότητας, είτε μέσω προσλήψεων (ΥΠΕΣ).

Επομένως, ως απολύτου προτεραιότητας αξιολογείται ο Άξονας 4: Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και Οργάνωσης και ειδικά οι κάτωθι στόχοι:

4.2.2 Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού του Δήμου με Τακτικό και Έκτακτο Προσωπικό και Ενθάρρυνση Εσωτερικών Μετακινήσεων

4.4.2 Αύξηση Εσόδων

Η αντιμετώπιση των κρίσιμων ζητημάτων της τοπικής κοινωνίας προϋποθέτει έναν Δήμο στελεχωμένο και οικονομικά εύρωστο.

3.2 Άξονες, Μέτρα και Στόχοι του Στρατηγικού Σχεδίου

Πίνακας 47: Διάρθρωση Αξόνων – Μέτρων - Γενικών Στόχων και Καθορισμός Αρμόδιων Υπηρεσιών

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Στόχοι	Αρμόδια / Συναρμόδια Υπηρεσία Δήμου Δυτικής Λέσβου ³	Εμπλεκόμενοι Φορείς
1. Προστασία του Περιβάλλοντος και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής	1.1 Προστασία και Ανάδειξη Φυσικού Περιβάλλοντος	1.1.1 Προστασία Περιβάλλοντος, Ανάδειξη και Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών και Περιοχών Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Περιβάλλοντος, ▪ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, ▪ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού. ▪ ΝΠΔΔ Τουρισμού, Πολιτισμού & Αθλητισμού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δ/νση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, ▪ Τοπικοί φορείς – Εθελοντικές ομάδες, ▪ Διαδημοτικό Λιμενικό Ταμείο Λέσβου, ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός, ▪ Δήμος Μυτιλήνης, ▪ Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ).
		1.1.2 Πολιτική Προστασία, Αντιμετώπιση Καταστροφών (Πλημμύρες, Πυρκαγιές κ.λπ.), Προστασία Ακτών από τη Διάβρωση	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας, ▪ Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών , ▪ Δ/νση Περιβάλλοντος. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Σώματα Ασφαλείας, ▪ Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, ▪ Τοπικοί φορείς – Εθελοντικές ομάδες, ▪ Διαδημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Λέσβου (ΔΕΥΑΛ).
	1.2 Καθαριότητα και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	1.2.1 Βελτίωση Αποδοτικότητας στον Τομέα της Καθαριότητας	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Καθαριότητας, ▪ Δ/νση Περιβάλλοντος ▪ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ▪ Διαδημοτική Επιχείρηση Διαχείρισης Απορριμμάτων και Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης Λέσβου (ΔΕΔΑΠΑΛ Α.Ε.), ▪ Δήμος Μυτιλήνης.
		1.2.2 Εφαρμογή Ολοκληρωμένου Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αστικών Αποβλήτων	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Καθαριότητας, ▪ Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, ▪ Δ/νση Περιβάλλοντος. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Διαδημοτική Επιχείρηση Διαχείρισης Απορριμμάτων και Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης Λέσβου (ΔΕΔΑΠΑΛ Α.Ε.), ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός, ▪ Δήμος Μυτιλήνης.

³ ➤ Αρμόδια Υπηρεσία
• Συναρμόδια Υπηρεσία

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Στόχοι	Αρμόδια / Συναρμόδια Υπηρεσία Δήμου Δυτικής Λέσβου ³	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		1.2.3 Ενημέρωση και Ευαισθητοποίηση Πολιτών σε Θέματα Ανακύκλωσης και Κυκλικής Οικονομίας	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Καθαριότητας, ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων, ▪ Δ/νση Περιβάλλοντος. ▪ ΝΠΔΔ Τουρισμού, Πολιτισμού & Αθλητισμού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Διαδημοτική Επιχείρηση Διαχείρισης Απορριμμάτων και Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης Λέσβου (ΔΕΔΑΠΑΛ Α.Ε.), ▪ Σχολικές Επιτροπές, ▪ Εθελοντές, ▪ Επιχειρήσεις Διαχείρισης. ▪ Τοπικοί φορείς τουρισμού, εστίασης, φιλοξενίας
1.3 Χωροταξία και Αναβάθμιση Οικιστικού Περιβάλλοντος		1.3.1 Προώθηση και Εφαρμογή του Χωροταξικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού (ΣΧΟΟΑΠ – ΤΠΣ), Εκπόνηση Πολεοδομικών Μελετών και Πράξεων Εφαρμογής	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Περιβάλλοντος, ▪ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ▪ Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός.
		1.3.2 Βελτιώσεις και Αναπλάσεις Δημόσιων – Κοινόχρηστων Χώρων Οικισμών, Επέκταση, Αναβάθμιση και Πιστοποίηση Παιδικών Χαρών	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, ▪ Δ/νση Περιβάλλοντος. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ▪ Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, ▪ Πράσινο Ταμείο, ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός.
		1.3.3 Κυκλοφοριακές Παρεμβάσεις, Αναδιοργάνωση Δημόσιας Συγκοινωνίας, Χώρων Στάθμευσης, Διαδρομών Πεζών και ΑμΕΑ, Προώθηση Εναλλακτικής μετακίνησης (ποδηλατόδρομοι κ.λπ.)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, ▪ Δ/νση Περιβάλλοντος ▪ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου.
		1.3.4 Αισθητική και Λειτουργική Αναβάθμιση Κτιριακού Αποθέματος	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, ▪ Δ/νση Περιβάλλοντος, ▪ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού. ▪ ΝΠΔΔ Τουρισμού, Πολιτισμού & Αθλητισμού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός.

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Στόχοι	Αρμόδια / Συναρμόδια Υπηρεσία Δήμου Δυτικής Λέσβου ³	Εμπλεκόμενοι Φορείς
	1.4 Τεχνικές Υποδομές, Δίκτυα, Ενέργεια	1.4.1 Εκσυγχρονισμός, Επέκταση, Αναβάθμιση Δικτύων Ύδρευσης, Αποχέτευσης, Όμβριων Υδάτων, Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων, Αξιοποίηση Φραγμάτων	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, ▪ Δ/νση Περιβάλλοντος. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΔΕΥΑΛ, ▪ Διαδημοτική Επιχείρηση Διαχείρισης Απορριμμάτων και Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης Λέσβου (ΔΕΔΑΠΑΛ Α.Ε.), ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός.
		1.4.2 Αναβάθμιση των Δημοτικών Κτιρίων, Υποδομών και Δικτύων με Βιοκλιματικές Παρεμβάσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας, Συμπεριλαμβανομένων των ΑΠΕ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, ▪ Δ/νση Περιβάλλοντος, ▪ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΔΕΥΑΛ, ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός, ▪ ΕΚΠΑ, ▪ Δίκτυο ΔΑΦΝΗ (Δίκτυο Αειφόρων Νήσων).
		1.4.3 Αξιοποίηση Γεωθερμίας	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού ▪ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός, ▪ ΕΚΠΑ, ▪ Δίκτυο ΔΑΦΝΗ (Δίκτυο Αειφόρων Νήσων).
		1.4.4 Βελτίωση Ασφάλειας (ηλεκτροφωτισμός, διαβάσεις κ.λπ.), Επέκταση και Συντήρηση Οδικού Δικτύου	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός.
2. Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός, Υγεία / Πρόνοια, Τρίτη Ηλικία, Κοινωνική Ενσωμάτωση	2.1 Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση	2.1.1 Συντήρηση, Επέκταση και Υποστήριξη της Λειτουργίας των Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών ▪ Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού, ▪ Δ/νση Περιβάλλοντος. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημοτική Επιτροπή Παιδείας (ΔΕΠ), ▪ Κτιριακές Υποδομές Α.Ε. (Κτύπ Α.Ε), ▪ Σχολικές Επιτροπές, ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός.
		2.1.2 Υλοποίηση Προγραμμάτων Κατάρτισης Δια Βίου Μάθησης	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ)

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Στόχοι	Αρμόδια / Συναρμόδια Υπηρεσία Δήμου Δυτικής Λέσβου ³	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		2.2.1 Διατήρηση, Ενίσχυση και Προώθηση των Τοπικών Εθίμων, Εορτών και Εκδηλώσεων - Υποστήριξη του Έργου των Τοπικών Πολιτιστικών Συλλόγων και Σωματείων	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού, ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων, ▪ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού. ▪ ΝΠΔΔ Τουρισμού, Πολιτισμού & Αθλητισμού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ν.Π.Δ.Δ. Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου, ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ▪ Τουριστικοί Φορείς, ▪ Πολιτιστικοί Σύλλογοι Κοινοτήτων Δυτικής Λέσβου.
	2.2 Πολιτισμός	2.2.2 Προστασία και Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων – Μνημείων – Μουσείων – Κτιρίων και Συνόλων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς και Ένταξή τους στο Συνολικό Πολιτιστικό – Τουριστικό Αντικείμενο της Περιοχής	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού, ▪ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, ▪ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού , ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων, ▪ Δ/νση Περιβάλλοντος. ▪ ΝΠΔΔ Τουρισμού, Πολιτισμού & Αθλητισμού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ν.Π.Δ.Δ. Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου, ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ▪ Τουριστικοί Φορείς, ▪ Υπουργείο Πολιτισμού, ▪ Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου, ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός.

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Στόχοι	Αρμόδια / Συναρμόδια Υπηρεσία Δήμου Δυτικής Λέσβου ³	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		2.3.1 Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός Αθλητικών Εγκαταστάσεων, Υλοποίηση Προγραμμάτων και Δράσεων Μαζικού Αθλητισμού, Ανάπτυξη Συνεργασιών με Φορείς Αθλητισμού	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού, ▪ Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών, ▪ Δ/ση Περιβάλλοντος, ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ν.Π.Δ.Δ. Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου, ▪ Εθελοντές, ▪ Αθλητικοί Σύλλογοι, ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός.
	2.3 Αθλητισμός	2.4.1 Ανάπτυξη και Αναβάθμιση Υπηρεσιών Ολοκληρωμένης Υποστήριξης Κατοίκων σε Θέματα Υγείας και Πρόληψης (π.χ. ΚΕΠ Υγείας, Περιφερειακά Ιατρεία κ.λπ.)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού, ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κοινωνικές Υπηρεσίες, ▪ Λοιπές Δομές Υγείας και Πρόνοιας, ▪ 2η ΔΥΠΕ Πειραιώς και Αιγαίου.
	2.4 Κοινωνική Πολιτική Υγεία και Πρόνοια	2.4.2 Δημιουργία Νέων και Βελτίωση Υφιστάμενων Κτιριακών Εγκαταστάσεων Προσχολικής Αγωγής και Δημιουργικής Απασχόλησης	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού, ▪ Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κοινωνικές Υπηρεσίες, ▪ Σύνδεσμος Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμων Μυτιλήνης και Δυτικής Λέσβου, ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός.
		2.4.3 Στήριξη και Λειτουργία Νέων Δομών Φύλαξης Παιδιών – Βρεφών – Νηπίων και Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Σύνδεσμος Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμων Μυτιλήνης και Δυτικής Λέσβου, ▪ Κοινωνικές Υπηρεσίες, ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός.

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Στόχοι	Αρμόδια / Συναρμόδια Υπηρεσία Δήμου Δυτικής Λέσβου ³	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		2.4.4 Αναβάθμιση Υποδομών Φιλοξενίας και Βελτίωση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών Στήριξης της Τρίτης Ηλικίας	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού, ▪ Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Σύνδεσμος Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμων Μυτιλήνης και Δυτικής Λέσβου, ▪ Ζαχάρειος Πρότυπος Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων "Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ", ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός.
		2.4.5 Φιλοζωικές Πρωτοβουλίες, Υλοποίηση Προγραμμάτων Διαχείρισης Αδέσποτων Ζώων και Δράσεων για τα Οικόσιτα Ζώα	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/ση Περιβάλλοντος, ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων, ▪ Δ/ση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, ▪ Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Φιλοζωικά Σωματεία, ▪ Σύλλογοι, ▪ Εθελοντές.
		2.5.1 Υποστήριξη Αρμόδιων Φορέων για Αναβάθμιση και Δημιουργία Νέων Δομών και Υπηρεσιών Υποστήριξης Μεταναστών	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού, ▪ Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών, ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ▪ Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου, ▪ Λοιπές Κοινωνικές Δομές, ▪ Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, ▪ Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, ▪ Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.
	2.5 Κοινωνική Ενσωμάτωση και Συνοχή	2.5.2 Συντονισμός Δράσεων Αντιμετώπισης της Φτώχειας και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης για Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού και Προώθηση Εθελοντισμού	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού, ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Σύνδεσμος Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμων Μυτιλήνης και Δυτικής Λέσβου, ▪ Κέντρο Κοινότητας Δήμου Δυτικής Λέσβου, ▪ Λοιπές Κοινωνικές Δομές, ▪ Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, ▪ Εθελοντικές Οργανώσεις.

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Στόχοι	Αρμόδια / Συναρμόδια Υπηρεσία Δήμου Δυτικής Λέσβου ³	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		2.5.3 Δημιουργία και αναβάθμιση νέων δομών Κοινωνικής Ενσωμάτωσης και Υπηρεσιών Υποστήριξης Ευπαθών Ομάδων (άστεγοι, γυναίκες θύματα βίας, ΑμΕΑ κ.λπ.)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας – Παιδείας και Πολιτισμού, ▪ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Σύνδεσμος Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμων Μυτιλήνης και Δυτικής Λέσβου, ▪ Κέντρο Κοινότητας Δήμου Δυτικής Λέσβου, ▪ Αναπτυξιακός Οργανισμός.
		3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, ▪ Δ/νση Περιβάλλοντος, ▪ Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαφάνειας και υποστήριξης του συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης. ▪ ΝΠΔΔ Τουρισμού, Πολιτισμού & Αθλητισμού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ν.Π.Δ.Δ. Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου, ▪ Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης Λέσβου (Ε.Τ.Α.Λ. Α.Ε), ▪ ΟΑΕΔ, ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ▪ Τουριστικοί – Αγροτικοί Φορείς , ▪ Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ), ▪ Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ▪ Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, ▪ Επιμελητήριο, ▪ Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ▪ Ιδιώτες Επενδυτές.
3. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	3.1 Στήριξη της Απασχόλησης και της Επιχειρηματικότητας	3.1.2 Δομές και Δράσεις Στήριξης του Πρωτογενή Τομέα (κτηνοτροφία, γεωργία)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων. ▪ ΝΠΔΔ Τουρισμού, Πολιτισμού & Αθλητισμού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης Λέσβου (Ε.Τ.Α.Λ. Α.Ε), ▪ Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, ▪ Αγροτικοί Φορείς.

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Στόχοι	Αρμόδια / Συναρμόδια Υπηρεσία Δήμου Δυτικής Λέσβου ³	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		3.1.3 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Απασχόλησης	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΟΑΕΔ, ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ▪ Τουριστικοί – Αγροτικοί Φορείς , ▪ Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
		3.1.4 Υποστήριξη της δικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών και επιχειρήσεων	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων. ▪ ΝΠΔΔ Τουρισμού, Πολιτισμού & Αθλητισμού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Επαγγελματικοί Φορείς, ▪ Συνεταιρισμοί, ▪ Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ▪ Ιδιώτες Επενδυτές.
		3.1.5 Δράσεις Προβολής και Προώθησης Τοπικών Προϊόντων	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων. ▪ ΝΠΔΔ Τουρισμού, Πολιτισμού & Αθλητισμού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ν.Π.Δ.Δ. Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου, ▪ Τουριστικοί – Αγροτικοί Φορείς, ▪ Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης Λέσβου (Ε.Τ.Α.Λ. Α.Ε), ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ▪ Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, ▪ Επιμελητήριο, ▪ Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ▪ Ιδιώτες Επενδυτές.

Στρατηγικό Σχέδιο Δήμου Δυτικής Λέσβου 2022-2023

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Στόχοι	Αρμόδια / Συναρμόδια Υπηρεσία Δήμου Δυτικής Λέσβου ³	Εμπλεκόμενοι Φορείς
		3.2.1 Ανάδειξη της Τουριστικής Ταυτότητας, Εμπλουτισμός / Εξειδίκευση του Τουριστικού Προϊόντος	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων. ▪ ΝΠΔΔ Τουρισμού, Πολιτισμού & Αθλητισμού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ν.Π.Δ.Δ. Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου, ▪ Τουριστικοί – Αγροτικοί Φορείς, ▪ Επιμελητήριο, ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ▪ Υπουργείο Τουρισμού, ▪ Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ).
	3.2 Ενίσχυση του Τουριστικού Προϊόντος	3.2.2 Στοχευμένες δράσεις για την τουριστική προβολή του Δήμου	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, ▪ Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων. ▪ ΝΠΔΔ Τουρισμού, Πολιτισμού & Αθλητισμού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ν.Π.Δ.Δ. Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου, ▪ Τουριστικοί – Αγροτικοί Φορείς, ▪ Επιμελητήριο, ▪ Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ▪ Υπουργείο Τουρισμού, ▪ Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ).
				▪

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Στόχοι	Συναρμόδιες Υπηρεσίες Δήμου Δυτικής Λέσβου
4. Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και Οργάνωσης	4.1 Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας και Οργάνωσης	4.1.1 Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας, Οργάνωσης και Τεχνικής Υποστήριξης των Υπηρεσιών	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, ▪ Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών, ▪ Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών, ▪ Αυτοτελές Τμήμα Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), ▪ Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Δυτικής Λέσβου.
		4.1.2 Βελτιστοποίηση και Αναβάθμιση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών μέσω Συστημάτων Ψηφιοποίησης, Αναβάθμισης Δικτύων Η/Υ και Λογισμικού	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δ/νση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, ▪ Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών, ▪ Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας.

Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο	Στόχοι	Συναρμόδιες Υπηρεσίες Δήμου Δυτικής Λέσβου
	4.2 Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή	4.2.1 Κατάρτιση και Επιμόρφωση Ανθρώπινου Δυναμικού και Αιρετών – Διοργάνωση Σεμιναρίων	<ul style="list-style-type: none"> Γενικός Γραμματέας Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών, Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών, Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών, Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Δυτικής Λέσβου.
		4.2.2 Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού του Δήμου με Τακτικό και Έκτακτο Προσωπικό και Ενθάρρυνση Εσωτερικών Μετακινήσεων	<ul style="list-style-type: none"> Γενικός Γραμματέας Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών, Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων.
		4.2.3 Βελτίωση Χώρων, Εγκαταστάσεων, Υλικοτεχνικής Υποδομής και Εξοπλισμού	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών, Δ/ση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών, Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών, Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Δυτικής Λέσβου.
	4.3 Συνεργασίες και Συμμετοχές	4.3.1 Ανάπτυξη Συνεργασιών / Δράσεις Διαδημοτικής, Διακρατικής και Διεθνούς Συνεργασίας (μελέτες, έργα και υπηρεσίες)	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, Δήμος Μυτιλήνης, Ν.Π.Δ.Δ. Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού Δήμου Δυτικής Λέσβου.
		4.3.2 Αναβάθμιση υπηρεσιών εξυπηρέτησης και ενημέρωσης πολιτών	<ul style="list-style-type: none"> Γενικός Γραμματέας Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων. Αυτοτελές Τμήμα Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.),
	4.4 Οικονομική Λειτουργία και Διαχείριση	4.4.1 Βελτιστοποίηση Οικονομικής Διαχείρισης, Ενίσχυση του Συστήματος Είσπραξης, Διαφάνειας και Εποπτείας	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών, Δ/ση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού.
		4.4.2 Αύξηση εσόδων	<ul style="list-style-type: none"> Δ/ση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών, Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών.

3.3 Κατευθύνσεις του Αναπτυξιακού Σχεδιασμού σε Εθνικό και Περιφερειακό Επίπεδο και η Σύνδεσή τους με το Στρατηγικό Πρόγραμμα του Δήμου Δυτικής Λέσβου

Στο πλαίσιο της συσχέτισης των επιλογών του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Δήμου Δυτικής Λέσβου με τις κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε Εθνικό και Περιφερειακό Επίπεδο, ακολουθεί συνοπτική παρουσίαση των Στόχων Πολιτικής (ΣΠ) της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021 – 2027, των Αναπτυξιακών Στόχων (ΑΣ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) για την Προγραμματική Περίοδο 2021 – 2025 και των Αξόνων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», με παράλληλη εκτίμηση της συμβολής σε αυτούς των Γενικών Στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Δυτικής Λέσβου.

3.3.1 Κατευθύνσεις Αναπτυξιακού Σχεδιασμού Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021 – 2027

Οι κύριες αρχές και κατευθύνσεις της Πολιτικής Συνοχής που διέπουν τόσο τα τομεακά όσο και τα Περιφερειακά προγράμματα της νέας προγραμματικής περιόδου 2021 – 2027 διαμορφώνονται από:

- ◇ Την ανάγκη αντιμετώπισης της κρίσης και τη στόχευση στην οικονομική ανάκαμψη.
- ◇ Την ανάγκη για μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποστηρίζοντας όμως την ευρύτερη στόχευση για μία πράσινη, ψηφιακή και ανθεκτική Ευρώπη
- ◇ Την άμεση διασύνδεση με το Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι
- ◇ και τις προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις που προβλέπονται από αυτό, καθώς επίσης με τις στρατηγικές για τη βέλτιστη οικονομική διακυβέρνηση, την αποτελεσματική εφαρμογή του κράτους δικαίου και του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων.

Ειδικότερα, οι κατευθύνσεις για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου αναπτύσσονται σε πέντε (5) Στόχους Πολιτικής (ΣΠ) και έναν (1) Ειδικό Στόχο για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.

3.3.1.1 ΣΠ1 «Μια Εξυπνότερη Ευρώπη Μέσω της Προώθησης του Καινοτόμου και Έξυπνου Οικονομικού Μετασχηματισμού»

Κεντρικός στόχος για την ελληνική οικονομία είναι η συστηματική αύξηση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας (δηλαδή της σχετικής συμμετοχής των διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών στο εθνικό προϊόν) καθώς και η στενότερη σύνδεση της παραγωγής με την τεχνολογία και την καινοτομία. Η στροφή της οικονομίας προς αυτή την κατεύθυνση θα πραγματοποιηθεί με τρόπο συμβατό με τους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της χώρας.

Βασικό εργαλείο για την επίτευξη του κεντρικού στόχου θα αποτελέσει η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης η οποία θα καλύπτει όλο του θεματικό εύρος του ΣΠ1 και θα θέσει τις προτεραιότητες για τον οικονομικό μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας. Η συστηματική εφαρμογή της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης θα αναδείξει και θα εξειδικεύσει τις ανάγκες και τις ευκαιρίες για συνεργασία της ερευνητικής κοινότητας με τις επιχειρήσεις, τον ψηφιακό μετασχηματισμό του δημοσίου τομέα και της οικονομίας, την ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, με την ενεργό συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών.

Οι επιλογές πολιτικής για την επίτευξη του προαναφερόμενου στόχου είναι οι εξής:

- i) Ενδυνάμωση του οικοσυστήματος έρευνας και καινοτομίας με βάση τις στρατηγικές επιλογές της Έξυπνης Εξειδίκευσης: Ενδυνάμωση του συστήματος Έρευνας και Καινοτομίας και των μηχανισμών διάχυσης της καινοτομίας – ενίσχυση συμπράξεων ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων,

- ii) Ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας – Έξυπνη Βιομηχανική Εξειδίκευση: Υποστήριξη των επιχειρηματικών επενδύσεων για έρευνα και ανάπτυξη στα πεδία προτεραιότητας της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης – χορήγηση κινήτρων για αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων από επιχειρήσεις – υποστήριξη της ανάπτυξης / υιοθέτησης και μη τεχνολογικών καινοτομιών (π.χ. στον τουρισμό και τον πολιτισμό), δημιουργία μηχανισμών στήριξης καινοτόμου επιχειρηματικότητας (Innovation Agency) και επιτάχυνσης του μετασχηματισμού των ΜΜΕ – υποστήριξη για την ανάπτυξη Κέντρων Ικανοτήτων προηγμένων τεχνολογιών ευφυούς και βιώσιμης μεταποίησης,
- iii) Ψηφιακός μετασχηματισμός του δημόσιου τομέα,
- iv) Παραγωγικές επενδύσεις με έμφαση στην τεχνολογική προσαρμογή, τον ψηφιακό μετασχηματισμό (Industry 4.0) και τη στροφή σε φιλικές προς το περιβάλλον διαδικασίες και προϊόντα (πράσινο μετασχηματισμός των επιχειρήσεων),
- v) Στήριξη του τουριστικού τομέα στις νέες συνθήκες που δημιουργεί η ψηφιακή τεχνολογία,
- vi) Παρακίνηση συνεργασιών μεταξύ ΜΜΕ (π.χ. με δημιουργία clusters) ή/και με μεγαλύτερες επιχειρήσεις με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασής σε παγκόσμιες αγορές και αλυσίδες αξίας (διεθνοποίηση),
- vii) Δημιουργία ενός φιλικού οικοσυστήματος για τις επιχειρήσεις μέσω μηχανισμών υποστήριξης των ΜΜΕ (από φορείς στήριξης της επιχειρηματικότητας, Κοινωνικούς Εταίρους κ.λπ.), βελτίωσης της πρόσβασης στη χρηματοδότηση και άρσης των εμποδίων στην επιχειρηματικότητα,
- viii) Προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού προκειμένου στο πλαίσιο των κατευθύνσεων της έξυπνης εξειδίκευσης, της βιομηχανικής μετάβασης, και της υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού,
- ix) Άρση των εμποδίων σε βάρος των ατόμων με αναπηρία στο ψηφιακό περιβάλλον / εφαρμογές, ενίσχυση της έρευνας στο πεδίο της αναπηρίας.

Ο ΣΠ1 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου:

- 2.2.2 Προστασία και Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων – Μνημείων – Μουσείων – Κτιρίων και Συνόλων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς και Ένταξή τους στο Συνολικό Πολιτιστικό – Τουριστικό Αντικείμενο της Περιοχής,
- 3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας,
- 3.1.2 Δομές και Δράσεις Στήριξης του Πρωτογενή Τομέα (κτηνοτροφία, γεωργία),
- 3.1.3 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Απασχόλησης,
- 3.1.4 Υποστήριξη της δικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών και επιχειρήσεων,
- 3.1.5 Δράσεις Προβολής και Προώθησης Τοπικών Προϊόντων,
- 3.2.1 Ανάδειξη της Τουριστικής Ταυτότητας Εμπλουτισμός / Εξειδίκευση του Τουριστικού Προϊόντος,
- 3.2.2 Στοχευμένες δράσεις για την τουριστική προβολή του Δήμου,
- 4.1.2 Βελτιστοποίηση και Αναβάθμιση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών μέσω Συστημάτων Ψηφιοποίησης, Αναβάθμισης Δικτύων Η/Υ και Λογισμικού,
- 4.2.1 Κατάρτιση και Επιμόρφωση Ανθρώπινου Δυναμικού και Αιρετών – Διοργάνωση Σεμιναρίων.

3.3.1.2 ΣΠ2 «Μια πιο Πράσινη Χαμηλών Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα και Ανθεκτική Ευρώπη Μέσω της Προώθησης της Καθαρής και Δίκαιης Ενεργειακής Μετάβασης, των Πράσινων και Γαλάζιων Επενδύσεων, της Κυκλικής Οικονομίας, της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή και της Πρόληψης και Διαχείρισης Κινδύνων»

Οι κύριες επιλογές πολιτικής στον τομέα της ενέργειας βάσει του ΕΣΕΚ αφορούν τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε όλους τους τομείς, την προώθηση της αυτονομίας με χρήση των ΑΠΕ για αυτοπαραγωγή και συστημάτων αποθήκευσης, τη χρήση ΑΠΕ για θέρμανση/ψύξη, την μετάβαση των νησιών σε καθαρές μορφές ενέργειας, την ενίσχυση διασυνδεδεμένων έργων διασύνδεσης, την αναβάθμιση δικτύων μεταφοράς και διανομής, την ανάπτυξη κέντρων ενεργειακού ελέγχου και «έξυπνων» ενεργειακών συστημάτων και αποθήκευση σε τοπικό επίπεδο, την προώθηση πρακτικών αλιείας χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Οι παρεμβάσεις θα επικεντρωθούν στην ολοκλήρωση/επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου (κυρίως ΑΠΕ), προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων και ενίσχυση ESCOs, στήριξη καταναλωτών για την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων, επιβολή υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης, μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση ΑΠΕ (περιλαμβανομένων υπεράκτιων), ανάπτυξη, αναβάθμιση και ψηφιοποίηση υποδομών δικτύων μεταφοράς και διανομής ενέργειας και συστημάτων παρακολούθησης (έξυπνοι μετρητές) και επιλογή κατάλληλων οικονομικών κινήτρων για συμμετοχή τελικών καταναλωτών.

Ο ΣΠ2 εξυπηρετείται από τον ακόλουθο Γενικό Στόχο του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 1.4.2 Αναβάθμιση των Δημοτικών Κτιρίων, Υποδομών και Δικτύων με Βιοκλιματικές Παρεμβάσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας, Συμπεριλαμβανομένων των ΑΠΕ.

3.3.1.3 ΣΠ3 «Μια πιο Διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της Ενίσχυσης της Κινητικότητας και των Περιφερειακών Διασυνδέσεων ΤΠΕ»

Στοχεύοντας στον οικονομικό / ψηφιακό μετασχηματισμό ενισχύεται η συνδεσιμότητα με ευρυζωνική πρόσβαση υψηλών ταχυτήτων και στηρίζεται η ανάπτυξη προσβάσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών, ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων μεταφορών.

Οι βασικές προτεραιότητες στη ψηφιακή συνδεσιμότητα είναι η εξασφάλιση συνδεσιμότητας υπερυψηλής ταχύτητας για τους πολίτες και τους κοινωνικοοικονομικούς φορείς (συμπεριλαμβανομένων των νησιωτικών περιοχών, μέσω υποθαλάσσιων δικτύων), η υποστήριξη της διάχυσης υπηρεσιών υπερυψηλής ταχύτητας και η ανάπτυξη ασύρματων δικτύων 5G σε αστικά κέντρα και βασικούς άξονες οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορικών δικτύων και θαλάσσιων οδών με την απαιτούμενη αναβάθμιση σταθερών δικτυακών υποδομών.

Έτσι εξασφαλίζεται αδιάλειπτη πρόσβαση όλων των πολιτών σε υποδομές δικτύου με ταχύτητες λήψης και πρόσβαση βασικών κοινωνικοοικονομικών φορέων σε υποδομές δικτύου με υψηλές ταχύτητες.

Παράλληλα θα επιτευχθεί η γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ κατοίκων αστικών κέντρων, της ελληνικής περιφέρειας καθώς και των απομακρυσμένων και νησιωτικών περιοχών με την παροχή σταθερής ευρυζωνικής σύνδεσης, την αύξηση της χωρητικότητας και την εξασφάλιση διαθεσιμότητας σε ήδη εξυπηρετούμενα νησιά.

Θα επιτευχθεί η δημιουργία ευνοϊκών προϋποθέσεων για την ανάπτυξη εφαρμογών έξυπνων πόλεων και η ανάπτυξη τεχνολογιών για το διαδίκτυο των αντικειμένων (IoT).

Στις οδικές μεταφορές επιδιώκεται η ολοκλήρωση / αναβάθμιση υποδομών του βασικού και αναλυτικού ΔΟΔ στην ηπειρωτική και νησιωτική χώρα, η λειτουργική διασύνδεσή τους, η ολοκλήρωση

διασυνοριακών συνδέσεων, η κατασκευή νέων ή/και αναβάθμιση οδικού δικτύου εκτός ΔΟΔ, παρεμβάσεις οδικής ασφάλειας εκτός ΔΟΔ και αξιοποίηση ευφυών συστημάτων μεταφορών.

Η βασική προτεραιότητα στις θαλάσσιες μεταφορές είναι η βελτίωση της εξυπηρέτησης των νησιών με έμφαση στη διασύνδεση μεταξύ τους και με την ηπειρωτική χώρα. Προτεραιότητα επίσης έχουν οι παρεμβάσεις σε επιλεγμένα λιμάνια, σύμφωνα με τις ανάγκες επανασχεδιασμού των ακτοπλοϊκών / εμπορευματικών μεταφορών, με την παράλληλη εγκατάσταση συστημάτων και εφαρμογών για την ασφάλεια ναυσιπλοΐας. Οι παρεμβάσεις θα συνδυαστούν με προώθηση της χρήσης καθαρών καυσίμων, την εγκατάσταση πληροφοριακών συστημάτων για την περιβαλλοντική διαχείριση και παρακολούθηση των λιμένων, καθώς και τη λειτουργική διαχείριση των υπηρεσιών τους. Οι επενδύσεις σε συστήματα διαχείρισης ασφάλειας αφορούν και την εναέρια κυκλοφορία.

Προτεραιότητα επίσης έχει η προώθηση της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας σε περιφερειακά αστικά κέντρα μεγάλου και μεσαίου μεγέθους με υλοποίηση παρεμβάσεων σε μέσα φιλικά προς το περιβάλλον (μέσα σταθερής τροχιάς – προαστιακές συνδέσεις, ποδηλατοδρόμοι κ.α.).

Οι επενδύσεις θα συνοδευθούν από την εφαρμογή ήπιων μέτρων (οργανωτικά, θεσμικά κ.α.) και την εγκατάσταση ευφυών συστημάτων.

Οι επιλογές αυτές θα συμβάλλουν να επιτευχθεί ένα οικονομικά αποδοτικό, ασφαλές, περιβαλλοντικά βιώσιμο, προσβάσιμο πολυτροπικό, διαλειτουργικό και διασυνδεδεμένο σύστημα μεταφορών.

Επισημαίνεται ότι τα θέματα συνδεσιμότητας θα αντιμετωπιστούν και από τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας και την μακροπεριφερειακή στρατηγική EUSAIR συμπεριλαμβάνοντας σχετικές δράσεις ως μέρος ενός ευρύτερου λειτουργικού χώρου.

Επίσης, όλες οι ανωτέρω παρεμβάσεις θα γίνονται με τρόπο που θα εξασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση σε ΑμΕΑ και άτομα μειωμένης κινητικότητας.

Ο ΣΠ3 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 1.3.3 Κυκλοφοριακές Παρεμβάσεις, Αναδιοργάνωση Δημόσιας Συγκοινωνίας, Χώρων Στάθμευσης, Διαδρομών Πεζών και ΑμΕΑ, Προώθηση Εναλλακτικής μετακίνησης (ποδηλατόδρομοι κ.λπ.),
- 1.4.4 Βελτίωση Ασφάλειας (ηλεκτροφωτισμός, διαβάσεις κ.λπ.), Επέκταση και Συντήρηση Οδικού Δικτύου,
- 4.1.2 Βελτιστοποίηση και Αναβάθμιση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών μέσω Συστημάτων Ψηφιοποίησης, Αναβάθμισης Δικτύων Η/Υ και Λογισμικού.

3.3.1.4 ΣΠ.4 «Μια πιο Κοινωνική Ευρώπη Μέσω της Υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων»

Κεντρική επιδίωξη των παρεμβάσεων στον ΣΠ4 είναι μια πιο κοινωνική Ελλάδα μέσω της επένδυσης στο ανθρώπινο δυναμικό και της διασφάλισης ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες και αγαθά.

Η αύξηση της απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού και η βελτίωση της απασχολησιμότητας μέσω παρεμβάσεων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και τη μείωση της αναντιστοιχίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης, με έμφαση στους νέους 15 – 29 ετών, στους μακροχρόνια άνεργους, άνεργους με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό, μορφωτικό και μεταναστευτικό υπόβαθρο και ΑμΕΑ, αποτελεί βασική προτεραιότητα.

Η αναβάθμιση των υπηρεσιών εξατομικευμένης υποστήριξης, η ενίσχυση των μηχανισμών διάγνωσης αναγκών της αγοράς εργασίας, η στήριξη της αυτοαπασχόλησης, η προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και παρεμβάσεις ανάπτυξης δεξιοτήτων.

Η προώθηση της προσαρμογής αυτοαπασχολούμενων, εργαζομένων και επιχειρήσεων στην αλλαγή και της ενεργού γήρανσης μέσω παρεμβάσεων συμβουλευτικής και κατάρτισης συνυπολογίζοντας τις

απαιτήσεις της ψηφιακής και πράσινης οικονομίας, τίθεται στο επίκεντρο. Για την προώθηση της ισότιμης συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση θα επιλεγούν μέτρα εναρμόνισης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής και προώθησης καινοτόμων μοντέλων λειτουργίας των επιχειρήσεων. Για την αντιμετώπιση έκτακτων συνθηκών στην αγορά εργασίας δύναται να υλοποιηθούν μέτρα ενισχύσεων.

Βασική επιλογή αποτελεί η αναβάθμιση της ποιότητας και η ενίσχυση της εξωστρέφειας και της συνάφειας της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και της δια βίου μάθησης με την αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό θα δοθεί έμφαση στη βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών ιδιαίτερα σε σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες, στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, στην ενίσχυση των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής, στη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών και στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της ΕΕΚ.

Επιπλέον, η βελτίωση των επιδόσεων και η ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης τίθενται στο επίκεντρο με έμφαση σε ευάλωτες ομάδες. Η αναβάθμιση υποδομών, εξοπλισμού και η διασφάλιση της ποιότητας υπηρεσιών, μέσω της βελτίωσης της διακυβέρνησης όλων των βαθμίδων, της ενίσχυσης της αυτονομίας, καθώς και της ολοκλήρωσης του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, αποτελούν επίσης, προτεραιότητα.

Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των θεσμών και μηχανισμών κοινωνικής αλληλεγγύης αποτελεί βασική επιλογή με στόχο τον περιορισμό της εισοδηματικής ανισότητας, του κινδύνου φτώχειας του κοινωνικού αποκλεισμού και των έμφυλων και άλλων διακρίσεων. Η διασφάλιση πρόσβασης σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες, οι δράσεις για την αντιμετώπιση του εκπαιδευτικού και στεγαστικού διαχωρισμού και η ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας που βασίζονται στην οικογένεια και την κοινότητα αποτελούν μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση παράλληλα με τον εκσυγχρονισμό και τη δημιουργία υποδομών κοινωνικής προστασίας, αναψυχής και πολιτισμού. Στρατηγική επιλογή αποτελεί η προώθηση παρεμβάσεων αποϊδρυματοποίησης και μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα σε επίπεδο κοινότητας καθώς και η κοινωνική ένταξη για πολίτες περιθωριοποιημένων κοινοτήτων και ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο, μέσω της αντιμετώπισης των εις βάρος τους διακρίσεων, της επισφαλούς στέγασης και της ένταξής τους στην εκπαίδευση.

Η θεσμική ενδυνάμωση των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών για την ουσιαστική συμμετοχή σε παρεμβάσεις εκπαίδευσης, απασχόλησης και κοινωνικής ένταξης παραμένει στρατηγική επιλογή.

Η καθολική υγειονομική κάλυψη ως βασική επιλογή απαιτεί την ΠΦΥ επίκεντρο του δικτύου υγείας στη κοινότητα, έμφαση στην πρόληψη, μέριμνα για ευάλωτες ομάδες με συμβολή στην οικονομική – κοινωνική προστασία.

Προτεραιότητες αποτελούν επίσης η Ψυχική Υγεία, η αναβάθμιση δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, οι νέες υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας, η προσαρμογή υπηρεσιών, υποδομών και ανθρώπινου κεφαλαίου στις γεωγραφικές, πληθυσμιακές ιδιαιτερότητες, στην ηλεκτρονική υγεία, στην επιστημονική πρόοδο, στην αντιμετώπιση υγειονομικών απειλών.

Η ανθεκτικότητα του Συστήματος Υγείας ενισχύεται με επενδύσεις για την επείγουσα φροντίδα, τις ειδικές κλίνες, τις δομές Δημόσιας Υγείας. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η βελτίωση της διαχείρισης, της διοίκησης των υπηρεσιών, συμβάλλουν στην καθολική πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες σε ένα αποδοτικότερο σύστημα. Η τρέχουσα υγειονομική κρίση αναδεικνύει την προστασία της δημόσιας υγείας, ως θεμέλιο της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και αποτελεί πρόκληση για την ανάπτυξη ανθεκτικότητας.

Ο ΣΠ4 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 2.1.3 Υλοποίηση Προγραμμάτων Κατάρτισης Δια Βίου Μάθησης,

- 2.4.1 Ανάπτυξη και Αναβάθμιση Υπηρεσιών Ολοκληρωμένης Υποστήριξης Κατοίκων σε Θέματα Υγείας και Πρόληψης (π.χ. ΚΕΠ Υγείας, Περιφερειακά Ιατρεία κ.λπ.),
- 2.5.2 Συντονισμός Δράσεων Αντιμετώπισης της Φτώχειας και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης για Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού και Προώθηση Εθελοντισμού,
- 2.5.3 Δημιουργία και αναβάθμιση νέων δομών Κοινωνικής Ενσωμάτωσης και Υπηρεσιών Υποστήριξης Ευπαθών Ομάδων (άστεγοι, γυναίκες θύματα βίας, ΑμΕΑ κ.λπ.),
- 4.2.1 Κατάρτιση και Επιμόρφωση Ανθρώπινου Δυναμικού και Αιρετών – Διοργάνωση Σεμιναρίων.

3.3.1.5 ΣΠ5 Μια Ευρώπη πιο Κοντά στους Πολίτες της, Μέσω της Προώθησης της Βιώσιμης και Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης των Αστικών, Αγροτικών και Παράκτιων Περιοχών, Καθώς και Μέσω της Στήριξης Τοπικών Πρωτοβουλιών

Οι ολοκληρωμένες χωρικές στρατηγικές με την αξιοποίηση των χωρικών εργαλείων Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) και Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ), θα εφαρμοστούν σε περιοχές που θα πληρούν κατ' ελάχιστο τα κριτήρια που θα προσδιοριστούν από τις εθνικές αρχές και θα αναφερθούν στα Προγράμματα.

Ενδεικτικά κριτήρια / χαρακτηριστικά που θα πρέπει να πληρούν οι επιλέξιμες περιοχές είναι η συνάφεια με τον χωροταξικό σχεδιασμό, ο πληθυσμός, η διοικητική, αναπτυξιακή και λειτουργική σημασία του, το επίπεδο εξυπηρέτησης βασικών αναγκών του πληθυσμού, η διαθεσιμότητα ευρυζωνικών συνδέσεων, οι περιβαλλοντικές προκλήσεις, οι επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή κ.λπ.

Ο προσδιορισμός των επιλέξιμων περιοχών θα λαμβάνει υπόψη το χωρικό πρότυπο και τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις του χωρικού σχεδιασμού σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, θα προκύπτει μετά από έγκαιρη και εκτενή διαβούλευση μεταξύ των συντελεστών κάθε περιοχής.

Η επιλογή των περιοχών εφαρμογής θα αναφέρεται στα Προγράμματα ή θα γίνει κατόπιν διαδικασίας ανοικτής πρόσκλησης και αξιολόγησης κατά την υλοποίηση ή κατόπιν ανάλυσης για τον προσδιορισμό των περιοχών ή κριτηρίων επιλογής τους.

Προβλέπεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε τέσσερις (4) κατηγορίες περιοχών (Επιλογές Πολιτικής) προάγοντας την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη τους:

1. Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε αστικές περιοχές που προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού ιστού, τον πολιτισμό και την ασφάλεια. Ως αστικές περιοχές νοούνται:

- ◇ Αστικές περιοχές με πρόβλεψη για ολοκληρωμένες αστικές παρεμβάσεις από τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια,
- ◇ Οικιστικές ενότητες (λειτουργικές περιοχές) ή πόλεις που αναπτύσσονται σε μία ή περισσότερες Δημοτικές Ενότητες και με πληθυσμό > 50.000 κατοίκων,
- ◇ Πόλεις – έδρες Περιφερειακών Ενοτήτων που δεν καλύπτονται από τα παραπάνω, με σημαίνοντα λειτουργικό ρόλο αστικού κέντρου.

Η προτεραιότητα εφαρμογής ολοκληρωμένων στρατηγικών μέσω Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) / Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) θα δοθεί σε αστικές περιοχές όπου μεταξύ άλλων εντοπίζονται:

- ◇ προγραμματισμός επενδύσεων και υποδομών υπερτοπικού χαρακτήρα,
- ◇ συγκέντρωση ερευνητικών ιδρυμάτων και επιχειρηματικού δυναμικού για την ανάπτυξη καινοτόμων πρωτοβουλιών,
- ◇ σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα,

- ◇ χωρική συγκέντρωση ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, υποβαθμισμένο δομημένο περιβάλλον και χαμηλού επιπέδου υπηρεσίες,
 - ◇ αναξιοποίητοι, ελεύθεροι ή/και εγκαταλελειμμένοι χώροι και κτίρια (δημόσια ή, υπό προϋποθέσεις, και ιδιωτικά),
 - ◇ πιέσεις από την κλιματική αλλαγή και σημαντικοί περιβαλλοντικοί κίνδυνοι.
2. Εφαρμογή ολοκληρωμένων στρατηγικών (ΟΧΕ, ΤΑΠΤοΚ) στις ορεινές, αγροτικές και παράκτιες περιοχές που στοχεύουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, στην προσβασιμότητα και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Λόγω ιδιαίτερης μορφολογίας θα δοθεί βαρύτητα στην ανάπτυξη των αγροτικών, παράκτιων και των απομακρυσμένων περιοχών, επιδιώκοντας έτσι την ομαλή σύνδεσή τους στον εθνικό παραγωγικό και οικονομικό χάρτη μέσω ήπιας ανάπτυξής τους.

Επιδιώκεται επίσης η ανάπτυξη κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας σε παράκτιες και εσωτερικές περιοχές.

3. Εφαρμογή ολοκληρωμένων στρατηγικών στις νησιωτικές περιοχές και συμπλέγματα νησιών που στοχεύουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, στην προσβασιμότητα, στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και στην αξιοποίηση των προοπτικών τους.

Επιδιώκεται κατά προτεραιότητα η άρση της γεωγραφικής απομόνωσης, η αιεφόρος ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο και η διασφάλιση ποιοτικών συνθηκών διαβίωσης. Για την επίτευξη αυτών δίνεται έμφαση στις επενδύσεις στις υποδομές – ιδιαίτερα λιμενικές – (που δεν προτεραιοποιούνται από το ΣΠ 3 «Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων ΤΠΕ») για τη διασύνδεση μεταξύ των νησιών, και την εφαρμογή ολιστικών παρεμβάσεων που προωθούν την κυκλική οικονομία, την ενεργειακή και ψηφιακή μετάβαση, την τοπική επιχειρηματικότητα και την ανάδειξή τους ως τουριστικών προορισμών.

4. Ολοκληρωμένες στρατηγικές σε περιοχές που εμφανίζουν χωρική και θεματική συνέχεια, με δυνατότητα αξιοποίησης πλουτοπαραγωγικών πόρων και ιδιαίτερων τοπικών χαρακτηριστικών – πολιτιστικών, τοπικής παραγωγής, τουριστικής δραστηριότητας.

Η συνεργασία διαπεριφερειακών ή τοπικών περιοχών που παρουσιάζουν λειτουργική / χωρική συνέχεια έχει στόχο την προώθηση ολοκληρωμένων αναπτυξιακών παρεμβάσεων που θα επιφέρουν προστιθέμενη αξία στις οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες και ενδυνάμωση της ενιαίας πολιτισμικής ταυτότητας.

Και για τους τέσσερεις (4) παραπάνω τύπους περιοχών προβλέπεται κατά κανόνα μίγμα παρεμβάσεων σε τομείς όπως: Υποδομές, Κλιματική Αλλαγή, Περιβαλλοντική Ανθεκτικότητα, Οικονομική Ανάπτυξη, Κυκλική Οικονομία, αντιμετώπιση Κοινωνικών Ανισορροπιών ιεραρχώντας τις προτεραιότητες και διασφαλίζοντας τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα κάθε σχεδίου καθώς και την αποτελεσματική υλοποίηση και βιωσιμότητά του.

Ειδική μέριμνα θα ληφθεί για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων και της κλιματικής αλλαγής και την αύξηση της κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανθεκτικότητας λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της Εδαφικής Ατζέντας και της Χάρτας της Λειψίας.

Στόχος είναι να διασφαλίζεται συμπληρωματικότητα και για τα τρία (3) εργαλεία ΟΧΕ, ΟΧΕ / ΒΑΑ, ΤΑΠΤοΚ ενσωματώνοντας συνέργειες, καινοτομία, αειφορία αξιοποιώντας όλους τους διαθέσιμους χρηματοδοτικούς πόρους και όλα τα διαθέσιμα αναπτυξιακά εργαλεία.

Ο Στόχος Πολιτικής (ΣΠ) 5 «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών» θα χρηματοδοτηθεί αποκλειστικά από τα Περιφερειακά Προγράμματα. Αποτελεί ένα ευέλικτο εργαλείο που θα υποστηρίξει τις ολοκληρωμένες παρεμβάσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση των τοπικών κοινοτήτων στη χώρα και το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί

για την υλοποίηση των παρεμβάσεων και τα πεδία παρέμβασης από τους υπόλοιπους Στόχους Πολιτικής (ΣΠ) 1, 2, 3 και 4.

Ο ΣΠ5 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 1.3.1 Προώθηση και Εφαρμογή του Χωροταξικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού (ΣΧΟΟΑΠ – ΤΠΣ), Εκπόνηση Πολεοδομικών Μελετών και Πράξεων Εφαρμογής,
- 1.3.2 Βελτιώσεις και Αναπλάσεις Δημόσιων – Κοινόχρηστων Χώρων Οικισμών, Επέκταση, Αναβάθμιση και Πιστοποίηση Παιδικών Χαρών,
- 1.3.3 Κυκλοφοριακές Παρεμβάσεις, Αναδιοργάνωση Δημόσιας Συγκοινωνίας, Χώρων Στάθμευσης, Διαδρομών Πεζών και ΑμΕΑ, Προώθηση Εναλλακτικής μετακίνησης (ποδηλατόδρομοι κ.λπ.),
- 1.4.3 Αξιοποίηση Γεωθερμίας,
- 3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας,
- 3.1.2 Δομές και Δράσεις Στήριξης του Πρωτογενή Τομέα (κτηνοτροφία, γεωργία),
- 3.1.4 Υποστήριξη της δικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών και επιχειρήσεων.

3.3.2 Ειδικός Στόχος (ΕΣ) για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ)

Η δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση, εδράζεται, κατ' εφαρμογή σχετικού σχεδίου δράσης, σε πέντε πυλώνες: καθαρή ενέργεια, έξυπνη αγροτική παραγωγή, βιώσιμος τουρισμός, βιοτεχνία – βιομηχανία – εμπόριο και τεχνολογία – εκπαίδευση.

Οι προγραμματιζόμενες δράσεις / επενδύσεις θα είναι σε συμφωνία με τα εδαφικά σχέδια μετάβασης, τα οποία θα παρέχουν λεπτομερή στοιχεία για τις ανάγκες οικονομικής διαφοροποίησης, απόκτησης νέων δεξιοτήτων και περιβαλλοντικής αποκατάστασης.

Ειδικότερα, οι επιλογές πολιτικής στον ΕΣ για το ΤΔΜ επικεντρώνονται τον τομέα της ενέργειας και τη βελτίωση ενεργειακής απόδοσης, την αναδιάρθρωση ενεργειακής ταυτότητας με επενδύσεις σε μονάδες ΑΠΕ ώριμων τεχνολογιών, στον τομέα της Έρευνας και Καινοτομίας κυρίως μέσω τεχνολογικής ανάπτυξης νέων δραστηριοτήτων διεθνούς εμβέλειας, στο τομέα ΜΜΕ και βιομηχανίας επενδύοντας στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και την ίδρυση νέων επιχειρήσεων, στον τομέα προστασίας οικοσυστημάτων και φυσικού περιβάλλοντος, στην αποκατάσταση ορυχείων και αλλαγή χρήσεων γης, στην ανάδειξη πολιτιστικού αποθέματος την ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού καθώς και την ανάπτυξη υποστηρικτικών ψηφιακών υποδομών και υπηρεσιών ευφυούς πόλης.

Ειδικότερα για τη Χωρική Ενότητα (Χ.Ε.) Κρήτης και Νήσων Αιγαίου / Περιφέρειες Κρήτης (ΠΚ), Νοτίου Αιγαίου (ΠΝΑ) και Βορείου Αιγαίου (ΠΒΑ), οι επιλογές πολιτικής στοχεύουν στην αναδιάρθρωση της ενεργειακής ταυτότητας με επενδύσεις στους τομείς παραγωγής ενέργειας από μονάδες ΑΠΕ ώριμων τεχνολογιών, στη προστασία οικοσυστημάτων και φυσικού περιβάλλοντος και στην ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού.

Ο ΕΣ εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 1.1.1 Προστασία Περιβάλλοντος, Ανάδειξη και Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών και Περιοχών Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους,
- 1.4.2 Αναβάθμιση των Δημοτικών Κτιρίων, Υποδομών και Δικτύων με Βιοκλιματικές Παρεμβάσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας, Συμπεριλαμβανομένων των ΑΠΕ,
- 1.4.3 Αξιοποίηση Γεωθερμίας
- 2.1.3 Υλοποίηση Προγραμμάτων Κατάρτισης Δια Βίου Μάθησης.

3.3.3 Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) για την Προγραμματική Περίοδο 2021 – 2025

Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) έχει ως στόχο την αποτύπωση του εθνικού μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση των εθνικών επενδυτικών πόρων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), με βάση τις προτεραιότητες πολιτικής που εξειδικεύονται στο σχέδιο ανάπτυξης της χώρας για την παραγωγική ανάταξη, την κοινωνική συνοχή και την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη.

Ο απώτερος στόχος οικονομικής πολιτικής είναι η εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης, με μέγιστη δυνατή σύγκλιση των περιφερειών, την πληρέστερη δυνατή αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Για την επίτευξη των παραπάνω απαιτείται αλλαγή του παραγωγικού υποδείγματος της οικονομίας που να διασφαλίζει τη βιωσιμότητα της ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας απέναντι σε μεγάλες προκλήσεις και απροσδόκητες εξελίξεις.

Σε αυτή την κατεύθυνση, οι αναπτυξιακοί στόχοι του ΕΠΑ αναπτύσσονται σε πέντε (5) πυλώνες: Έξυπνη Ανάπτυξη, Πράσινη Ανάπτυξη, Κοινωνική Ανάπτυξη, Ανάπτυξη Υποδομών και Εξωστρέφεια. Οι πρώτοι δυο (2) πυλώνες έχουν ευρύτερη στόχευση που αφορά πρακτικά το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων, ενώ οι υπόλοιποι τρεις (3) στοχεύουν στην ενίσχυση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων. Η επίτευξη μιας ισχυρής και διατηρήσιμης ανάπτυξης στο σύνολο της οικονομίας της χώρας απαιτεί την ισορροπημένη μεγέθυνση και στους πέντε πυλώνες. Επιπλέον, αναγκαίες είναι η εξειδίκευση, η προτεραιοποίηση και η ιεράρχηση των επενδυτικών έργων εντός κάθε πυλώνα με βάση τη δυνατότητα τους να συνεισφέρουν στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων.

Βασική προϋπόθεση είναι η ύπαρξη αναβαθμισμένης διοικητικής υποστήριξης σε όλα τα επίπεδα προγραμματισμού υλοποίησης, παρακολούθησης και ελέγχου.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά οι Αναπτυξιακοί Στόχοι (ΑΣ), με την εξειδίκευσή τους σε Ειδικούς Στόχους (ΕΣ) και προτεραιότητες (Π).

3.3.3.1 ΑΣ.1 «Έξυπνη Ανάπτυξη»

Αφορά την κάλυψη αναπτυξιακών αναγκών που προέρχονται κυρίως από τις τεχνολογικές εξελίξεις. Σημαντική θεωρείται και η ανάγκη αλλαγής του παραγωγικού υποδείγματος καθώς και η αντιμετώπιση των κοινωνικών επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης. Προτεραιότητα αποτελεί και η προώθηση των αποτελεσμάτων της ερευνητικής διαδικασίας στις επιχειρήσεις, ώστε να μπορούν στη συνέχεια να ενσωματώσουν αυτή τη γνώση στην παραγωγική τους διαδικασία (διασύνδεση εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων με την παραγωγή). Η συνεργασία της ερευνητικής κοινότητας με τις εγχώριες επιχειρήσεις αποτελεί βασικό βήμα και στη διαδικασία αλλαγής του παραγωγικού υποδείγματος της χώρας σε μια πιο βιώσιμη και ανταγωνιστική κατεύθυνση. Στον στόχο της έξυπνης ανάπτυξης εντάσσεται και η προώθηση της ψηφιακής καινοτομίας και επιχειρηματικότητας και η εξάπλωση της χρήσης των ΤΠΕ στις εγχώριες επιχειρήσεις και στον δημόσιο τομέα.

- ◇ ΕΣ.1.1 Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη,
- ◇ ΕΣ.1.2 Καινοτομία και επιχειρηματικότητα,
- ◇ ΕΣ.1.3 Ψηφιακός μετασχηματισμός,
- ◇ Π.1.1 Δημιουργία επιλεγμένων Κεντρικών Ερευνητικών Κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής,
- ◇ Π.1.2 Δημιουργία ερευνητικής τεχνογνωσίας και λύσεων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στον Δημόσιο Τομέα,
- ◇ Π.1.3 Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις,
- ◇ Π.1.4 Συστάδες ανάπτυξης,
- ◇ Π.1.5 Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα,

- ◇ Π.1.6 Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση,
- ◇ Π.1.7 Ηλεκτρονική υγεία (e-health),
- ◇ Π.1.8 Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης,
- ◇ Π.1.9 Εκσυγχρονισμός του δικαστικού συστήματος,
- ◇ Π.1.10 Έξυπνες πόλεις,
- ◇ Π.1.11 Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη.

Ο ΑΣ.1 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 1.3.3 Κυκλοφοριακές Παρεμβάσεις, Αναδιοργάνωση Δημόσιας Συγκοινωνίας, Χώρων Στάθμευσης, Διαδρομών Πεζών και ΑμΕΑ, Προώθηση Εναλλακτικής μετακίνησης (ποδηλατόδρομοι κ.λπ.),
- 2.4.1 Ανάπτυξη και Αναβάθμιση Υπηρεσιών Ολοκληρωμένης Υποστήριξης Κατοίκων σε Θέματα Υγείας και Πρόληψης (π.χ. ΚΕΠ Υγείας, Περιφερειακά Ιατρεία κ.λπ.),
- 3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας,
- 3.1.2 Δομές και Δράσεις Στήριξης του Πρωτογενή Τομέα (κτηνοτροφία, γεωργία),
- 3.1.3 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Απασχόλησης,
- 3.1.4 Υποστήριξη της δικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών και επιχειρήσεων,
- 3.1.5 Δράσεις Προβολής και Προώθησης Τοπικών Προϊόντων,
- 4.1.2 Βελτιστοποίηση και Αναβάθμιση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών μέσω Συστημάτων Ψηφιοποίησης, Αναβάθμισης Δικτύων Η/Υ και Λογισμικού,
- 4.2.1 Κατάρτιση και Επιμόρφωση Ανθρώπινου Δυναμικού και Αιρετών – Διοργάνωση Σεμιναρίων.

3.3.3.2 ΑΣ.2 «Πράσινη Ανάπτυξη»

Αφορά την ορθή διαχείριση πόρων με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Στις επιδιώξεις περιλαμβάνονται ο μετασχηματισμός του ενεργειακού τομέα (απολιγνιτοποίηση), η αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και τεχνολογιών συμπαραγωγής, η ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων, η ανάπτυξη υποδομών πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων και προστασίας και η ανάληψη πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων που προσφέρουν βιώσιμες ευκαιρίες απασχόλησης και επιχειρηματικότητας στους κάτοικους των περιοχών που πλήττονται από τη διαδικασία απολιγνιτοποίησης.

- ◇ ΕΣ.2.1 Κυκλική οικονομία,
- ◇ ΕΣ.2.2 Προστασία του περιβάλλοντος,
- ◇ ΕΣ.2.3 Κλιματική αλλαγή,
- ◇ Π.2.1 Ενεργειακή απόδοση,
- ◇ Π.2.4 Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων,
- ◇ Π.2.5 Ανάπτυξη υποδομών προστασίας,
- ◇ Π.2.9 Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς,
- ◇ Π.2.10 Πράσινη επιχειρηματικότητα,
- ◇ Π.2.11 Πράσινες πόλεις,

Ο ΑΣ.2 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 1.1.1 Προστασία Περιβάλλοντος, Ανάδειξη και Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών και Περιοχών Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους,
- 1.1.2 Πολιτική Προστασία, Αντιμετώπιση Καταστροφών (Πλημμύρες, Πυρκαγιές κ.λπ.), Προστασία Ακτών από τη Διάβρωση,

- 1.4.2 Αναβάθμιση των Δημοτικών Κτιρίων, Υποδομών και Δικτύων με Βιοκλιματικές Παρεμβάσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας, Συμπεριλαμβανομένων των ΑΠΕ,
- 1.4.3 Αξιοποίηση Γεωθερμίας,
- 1.4.4 Βελτίωση Ασφάλειας (ηλεκτροφωτισμός, διαβάσεις κ.λπ.), Επέκταση και Συντήρηση Οδικού Δικτύου.

3.3.3.3 ΑΣ.3 «Ανάπτυξη Υποδομών»

Οι υποδομές διαδραματίζουν καταλυτικό ρόλο για την οικονομική ανάπτυξη. Βασική επιδίωξη αποτελεί η συντήρηση, ανάπτυξη και ολοκλήρωση υποδομών σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των κατά τόπους αναπτυξιακών δυνατοτήτων.

- ◇ ΕΣ.3.1 Δίκτυα,
- ◇ ΕΣ.3.2 Μεταφορές,
- ◇ ΕΣ.3.3 Εφοδιαστική αλυσίδα,
- ◇ Π.3.1 Υποδομές ΤΠΕ,
- ◇ Π.3.2 Ενεργειακά δίκτυα και υποδομές,
- ◇ Π.3.3 Λιμενικές υποδομές,
- ◇ Π.3.4 Σιδηροδρομικό δίκτυο.
- ◇ Π.3.5 Οδικές υποδομές,
- ◇ Π.3.6 Υποδομές αερομεταφορών
- ◇ Π.3.7 Υδατοδρόμια
- ◇ Π.3.8 Οδική ασφάλεια,
- ◇ Π.3.9 Ψηφιοποίηση μεταφορών,
- ◇ Π.3.10 Πολυτροπική αστική κινητικότητα,
- ◇ Π.3.11 Επενδύσεις στην εφοδιαστική αλυσίδα.

Ο ΑΣ.3 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 1.3.3 Κυκλοφοριακές Παρεμβάσεις, Αναδιοργάνωση Δημόσιας Συγκοινωνίας, Χώρων Στάθμευσης, Διαδρομών Πεζών και ΑμΕΑ, Προώθηση Εναλλακτικής μετακίνησης (ποδηλατόδρομοι κ.λπ.),
- 1.4.1 Εκσυγχρονισμός, Επέκταση, Αναβάθμιση Δικτύων Ύδρευσης, Αποχέτευσης, Όμβριων Υδάτων, Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων, Αξιοποίηση Φραγμάτων,
- 1.4.2 Αναβάθμιση των Δημοτικών Κτιρίων, Υποδομών και Δικτύων με Βιοκλιματικές Παρεμβάσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας, Συμπεριλαμβανομένων των ΑΠΕ,
- 1.4.3 Αξιοποίηση Γεωθερμίας,
- 1.4.4 Βελτίωση Ασφάλειας (ηλεκτροφωτισμός, διαβάσεις κ.λπ.), Επέκταση και Συντήρηση Οδικού Δικτύου.

3.3.3.4 ΑΣ.4 «Κοινωνική Ανάπτυξη»

Αφορά την εξασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και ευημερίας. Βασική επιδίωξη αποτελεί η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των κοινωνικών επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης:

- ◇ ΕΣ.4.1 Υγεία,
- ◇ ΕΣ.4.2 Απασχόληση,
- ◇ ΕΣ.4.3 Παιδεία και αθλητισμός,
- ◇ ΕΣ.4.4 Κοινωνική συνοχή,
- ◇ Π.4.1 Υγεία, υποδομές και εξοπλισμός,
- ◇ Π.4.2 Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού,
- ◇ Π.4.3 Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης,
- ◇ Π.4.4 Δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης εργαζομένων,

- ◇ Π.4.5 Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό,
- ◇ Π.4.6 Κοινωνικές επενδύσεις,
- ◇ Π.4.7 Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων του πληθυσμού στην εκπαίδευση,
- ◇ Π.4.8 Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της ενσωμάτωσης ΑμεΑ,
- ◇ Π.4.9 Αντιμετώπιση ανισοτήτων στις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές,
- ◇ Π.4.10 Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών,
- ◇ Π.4.11 Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης,
- ◇ Π.4.12 Πρότυπες μονάδες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- ◇ Π.4.13 Διεθνοποίηση των ΑΕΙ,
- ◇ Π.4.14 Προσέλκυση καταρτισμένων Ελλήνων από το εξωτερικό (Brain Gain),
- ◇ Π.4.15 Ασφάλεια, προστασία και δικαιοσύνη.

Ο ΑΣ.4 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 2.1.1 Συντήρηση, Επέκταση και Υποστήριξη της Λειτουργίας των Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης,
- 2.1.2 Ενίσχυση Εκπαιδευτικού, Παιδαγωγικού και Πολιτιστικού Έργου των Σχολικών Κοινοτήτων,
- 2.1.3 Υλοποίηση Προγραμμάτων Κατάρτισης Δια Βίου Μάθησης,
- 2.3.1 Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός Αθλητικών Εγκαταστάσεων, Υλοποίηση Προγραμμάτων και Δράσεων Μαζικού Αθλητισμού, Ανάπτυξη Συνεργασιών με Φορείς Αθλητισμού,
- 2.4.1 Ανάπτυξη και Αναβάθμιση Υπηρεσιών Ολοκληρωμένης Υποστήριξης Κατοίκων σε Θέματα Υγείας και Πρόληψης (π.χ. ΚΕΠ Υγείας, Περιφερειακά Ιατρεία κ.λπ.),
- 2.4.2 Δημιουργία Νέων και Βελτίωση Υφιστάμενων Κτιριακών Εγκαταστάσεων Προσχολικής Αγωγής και Δημιουργικής Απασχόλησης,
- 2.4.3 Στήριξη και Λειτουργία Νέων Δομών Φύλαξης Παιδιών – Βρεφών – Νηπίων και Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών,
- 2.4.4 Αναβάθμιση Υποδομών Φιλοξενίας και Βελτίωση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών Στήριξης της Τρίτης Ηλικίας,
- 2.4.5 Φιλοζωικές Πρωτοβουλίες, Υλοποίηση Προγραμμάτων Διαχείρισης Αδέσποτων Ζώων και Δράσεων για τα Οικόσιτα Ζώα,
- 2.5.1 Υποστήριξη Αρμόδιων Φορέων για Αναβάθμιση και Δημιουργία Νέων Δομών και Υπηρεσιών Υποστήριξης Μεταναστών,
- 2.5.2 Συντονισμός Δράσεων Αντιμετώπισης της Φτώχειας και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης για Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού και Προώθηση Εθελοντισμού,
- 2.5.3 Δημιουργία και αναβάθμιση νέων δομών Κοινωνικής Ενσωμάτωσης και Υπηρεσιών Υποστήριξης Ευπαθών Ομάδων (άστεγοι, γυναίκες θύματα βίας, ΑμεΑ κ.λπ.),
- 3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας,
- 3.1.2 Δομές και Δράσεις Στήριξης του Πρωτογενή Τομέα (κτηνοτροφία, γεωργία),
- 3.1.3 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Απασχόλησης,
- 3.1.4 Υποστήριξη της δικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών και επιχειρήσεων,
- 3.1.5 Δράσεις Προβολής και Προώθησης Τοπικών Προϊόντων.

3.3.3.5 ΑΣ.5 «Εξωστρέφεια»

Ιδιαίτερης βαρύτητας είναι οι παρεμβάσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας της οικονομίας, καθώς αποτελεί βασικό συστατικό της επιδιωκόμενης αλλαγής του παραγωγικού υποδείγματος. Βασικός σκοπός είναι η κάλυψη της ανάγκης για αλλαγή του παραγωγικού υποδείγματος, καθώς και η πληρέστερη δυνατή αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων όσον αφορά το ευνοϊκό κλίμα, το φυσικό περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά.

- ◇ ΕΣ.5.1 Πολιτισμός,
- ◇ ΕΣ.5.2 Τουρισμός,
- ◇ ΕΣ.5.3 Αγροδιατροφικός τομέας,
- ◇ ΕΣ.5.4 Βιομηχανία,
- ◇ Π.5.1 Προώθηση τουρισμού με έμφαση σε ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές,
- ◇ Π.5.2 Προώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού,
- ◇ Π.5.3 Ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος,
- ◇ Π.5.4 Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς,
- ◇ Π.5.5 Μουσεία και πολιτιστικά κέντρα,
- ◇ Π.5.6 Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού,
- ◇ Π.5.7 Πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες,
- ◇ Π.5.8 Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές και διεθνείς αγορές,
- ◇ Π.5.9 Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με ΠΟΠ και ΠΓΕ,
- ◇ Π.5.10 Προώθηση έρευνας και ανάπτυξης των εγχωρίων ορυκτών πρώτων υλών,
- ◇ Π.5.11 Προώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό,
- ◇ Π.5.12 Δημιουργία και προώθηση εθνικού εμπορικού σήματος.

Ο ΑΣ 5 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 2.2.1 Διατήρηση, Ενίσχυση και Προώθηση των Τοπικών Εθίμων, Εορτών και Εκδηλώσεων – Υποστήριξη του Έργου των Τοπικών Πολιτιστικών Συλλόγων και Σωματείων,
- 2.2.2 Προστασία και Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων – Μνημείων – Μουσείων – Κτιρίων και Συνόλων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς και Ένταξή τους στο Συνολικό Πολιτιστικό – Τουριστικό Αντικείμενο της Περιοχής,
- 3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας,
- 3.1.2 Δομές και Δράσεις Στήριξης του Πρωτογενή Τομέα (κτηνοτροφία, γεωργία),
- 3.1.3 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Απασχόλησης,
- 3.1.4 Υποστήριξη της δικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών και επιχειρήσεων,
- 3.1.5 Δράσεις Προβολής και Προώθησης Τοπικών Προϊόντων,
- 3.2.1 Ανάδειξη της Τουριστικής Ταυτότητας Εμπλουτισμός / Εξειδίκευση του Τουριστικού Προϊόντος,
- 3.2.2 Στοχευμένες δράσεις για την τουριστική προβολή του Δήμου.

3.3.4 Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»

Το Εθνικό Σχέδιο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης «Ελλάδα 2.0», στο πλαίσιο σειράς μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, στοχεύει στον μετασχηματισμό της οικονομίας προς ένα εξωστρεφές, ανταγωνιστικό και πράσινο οικονομικό μοντέλο, με την ενίσχυση της ανάπτυξης, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα και παράλληλο περιορισμό των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της κρίσης του CoViD – 19. Το Σχέδιο ευθυγραμμίζεται πλήρως με τους πυλώνες που θέτει το του Κανονισμού για τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), με ιδιαίτερη έμφαση στην πράσινη και στην ψηφιακή μετάβαση. Το Σχέδιο αποτελείται από τους ακόλουθους Πυλώνες και Άξονες:

3.3.4.1 Πυλώνας 1 «Πράσινη Μετάβαση»

Άξονας 1.1 «Μετάβαση σε Νέο Ενεργειακό Μοντέλο Φιλικό στο Περιβάλλον»

- ◇ Δημιουργία Συστημάτων Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας Καθοριστικών για την Ανάπτυξη των ΑΠΕ,
- ◇ Προώθηση Ηλεκτρικής Διασύνδεσης των Νησιών και Αναβάθμιση του Συστήματος Μεταφοράς,

- ◇ Υπογειοποίηση και Αναβάθμιση Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Αστικές Περιοχές για την Θωράκισή τους Έναντι Ακραίων Καιρικών Φαινομένων,
- ◇ Αναβάθμιση Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Δασικές Περιοχές για την Αποτροπή Πυρκαγιών,
- ◇ Αύξηση Ισχύος Υποσταθμών Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας για να Διευκολυνθεί η Σύνδεση Νέων ΑΠΕ,
- ◇ Μεταρρύθμιση και Διασφάλιση Βιωσιμότητας του Ειδικού Λογαριασμού για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΛΑΠΕ),
- ◇ Απλοποίηση Δανειοδοτικής Διαδικασίας Επενδύσεων σε Ανανεώσιμες πηγές Ενέργειας.

Ο Άξονας 1.1 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 1.4.2 Αναβάθμιση των Δημοτικών Κτιρίων, Υποδομών και Δικτύων με Βιοκλιματικές Παρεμβάσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας, Συμπεριλαμβανομένων των ΑΠΕ.

Άξονας 1.2 «Ενεργειακή Αναβάθμιση του Κτιριακού Αποθέματος της Χώρας και Χωροταξική Μεταρρύθμιση»

- ◇ Αντιμετώπιση της Ενεργειακής Φτώχειας,
- ◇ Στρατηγικές Αστικές Αναπλάσεις,
- ◇ Στρατηγικές αστικές αναπλάσεις που πυροδοτούν την αστική ανάπτυξη και βελτιώνουν σημαντικά την ποιότητα ζωής και το αστικό περιβάλλον. Οι αναπλάσεις αυτές θα βελτιώσουν την ζωή των κατοίκων και θα αποτελέσουν πόλους έλξης επισκεπτών, επενδύσεων και νέων θέσεων εργασίας,
- ◇ Εξοικονομώ στο Δημόσιο,
- ◇ Πολεοδομικά Σχέδια σε Ολόκληρη την Ελλάδα,
- ◇ Δημιουργία Νέου Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού,
- ◇ Δημιουργία Νέου Χωροταξικού Σχεδιασμού για ΑΠΕ, Βιομηχανία, Τουρισμό και Υδατοκαλλιέργειες.

Ο Άξονας 1.2 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 1.3.1 Προώθηση και Εφαρμογή του Χωροταξικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού (ΣΧΟΟΑΠ – ΤΠΣ), Εκπόνηση Πολεοδομικών Μελετών και Πράξεων Εφαρμογής,
- 1.3.2 Βελτιώσεις και Αναπλάσεις Δημόσιων – Κοινόχρηστων Χώρων Οικισμών, Επέκταση, Αναβάθμιση και Πιστοποίηση Παιδικών Χαρών,
- 1.3.3 Κυκλοφοριακές Παρεμβάσεις, Αναδιοργάνωση Δημόσιας Συγκοινωνίας, Χώρων Στάθμευσης, Διαδρομών Πεζών και ΑμΕΑ, Προώθηση Εναλλακτικής μετακίνησης (ποδηλατόδρομοι κ.λπ.),
- 1.3.4 Αισθητική και Λειτουργική Αναβάθμιση Κτιριακού Αποθέματος,
- 1.4.2 Αναβάθμιση των Δημοτικών Κτιρίων, Υποδομών και Δικτύων με Βιοκλιματικές Παρεμβάσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας, Συμπεριλαμβανομένων των ΑΠΕ,
- 2.1.1 Συντήρηση, Επέκταση και Υποστήριξη της Λειτουργίας των Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Άξονας 1.3 «Μετάβαση σε ένα Πράσινο και Βιώσιμο Σύστημα Μεταφορών»

- ◇ Υποστήριξη Πράσινης Μεταποίησης και Μεταφορών – Ανάπτυξη Τεχνολογίας Δέσμησης και Αποθήκευσης Διοξειδίου του Άνθρακα,
- ◇ Πλαίσιο Εγκατάστασης και Λειτουργίας Φορτιστών Ηλεκτρικών Οχημάτων,
- ◇ Ηλεκτροκίνηση Συγκοινωνιών (Φορτιστές, Ηλεκτρικά Αστικά Λεωφορεία, Ηλεκτρικά Ταξί).

Ο Άξονας 1.3 εξυπηρετείται από τον ακόλουθο Γενικό Στόχο του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 1.4.4 Βελτίωση Ασφάλειας (ηλεκτροφωτισμός, διαβάσεις κ.λπ.), Επέκταση και Συντήρηση Οδικού Δικτύου.

Άξονας 1.4 «Αειφόρος Χρήση των Πόρων, Ανθεκτικότητα στην Κλιματική Αλλαγή και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας»

- ◇ Αναβάθμιση Ύδρευσης Αναπτυσσομένων Περιοχών,
- ◇ Εθνικό Σχέδιο Αναδάσωσης,
- ◇ Επεξεργασία και Καθαρισμός Αστικών Λυμάτων Περιβαλλοντικά Ευαίσθητων Οικισμών και Εκσυγχρονισμός Εγκαταστάσεων σε Επιλεγμένες Πόλεις
Δημιουργία υποδομών επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε οικισμούς κάτω των 2000 κατοίκων σε τουριστικά και περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές. Εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων επεξεργασίας αστικών λυμάτων και επανάχρηση του επεξεργασμένου ύδατος, σε σημαντικές πόλεις της χώρας. Στόχος η προστασία του περιβάλλοντος, η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και η βιώσιμη αστική και τουριστική ανάπτυξη.
- ◇ Μεγάλο Πρόγραμμα Αρδευτικών Έργων με ΣΔΙΤ για την Ενίσχυση της Γεωργικής Παραγωγής,
- ◇ Έργα Παροχής και Εξοικονόμησης Πόσιμου Νερού,
- ◇ Δράσεις Προστασίας της Βιοποικιλότητας,
- ◇ Επενδύσεις Εκσυγχρονισμού Εναέριων Μέσων για την Πολιτική Προστασία,
- ◇ Αντιπλημμυρικά Έργα,
- ◇ Ενίσχυση Αντιπυρικής και Αντιπλημμυρικής Προστασίας (Οχήματα, Εξοπλισμός κ.λπ.),
- ◇ Έργα Ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων της Πολιτικής Προστασίας,
- ◇ Αναβάθμιση Εξοπλισμού Πολιτικής Προστασίας,
- ◇ Κατασκευή Περιφερειακών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας,
- ◇ Μεταρρύθμιση στη Διαχείριση Αποβλήτων με Νέα Νομοθεσία για την Υλοποίηση Βιώσιμων Χώρων Υγειονομικής Ταφής και Κέντρων Ανακύκλωσης.

Ο Άξονας 1.4 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 1.1.1 Προστασία Περιβάλλοντος, Ανάδειξη και Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών και Περιοχών Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους,
- 1.1.2 Πολιτική Προστασία, Αντιμετώπιση Καταστροφών (Πλημμύρες, Πυρκαγιές κ.λπ.), Προστασία Ακτών από τη Διάβρωση,
- 1.2.2 Εφαρμογή Ολοκληρωμένου Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αστικών Αποβλήτων,
- 1.4.1 Εκσυγχρονισμός, Επέκταση, Αναβάθμιση Δικτύων Ύδρευσης, Αποχέτευσης, Όμβριων Υδάτων, Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων, Αξιοποίηση Φραγμάτων.

3.3.4.2 Πυλώνας 2 «Ψηφιακή Μετάβαση»

Άξονας 2.1 «Συνδεσιμότητα για τους Πολίτες, τις Επιχειρήσεις, το Κράτος»

- ◇ Ανάπτυξη Δικτύου Μικροδορυφόρων,
- ◇ Μετάβαση στην Τεχνολογία 5G και Διευκόλυνση της Ανάπτυξης Καινοτόμων Ψηφιακών Υπηρεσιών,
- ◇ Ασύρματα Δίκτυα Πέμπτης Γενιάς (5G) στο Εθνικό Δίκτυο Αυτοκινητοδρόμων,
- ◇ Μετάβαση σε Γρήγορες Ευζωνικές Συνδέσεις - 100/200 Mbps (UltraFast),
- ◇ Υποθαλάσσια Καλώδια στα Ελληνικά Νησιά,
- ◇ Υποδομές Οπτικών Ινών σε Κτίρια.

Ο Άξονας 2.1 εξυπηρετείται από τον ακόλουθο Γενικό Στόχο του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 4.1.2 Βελτιστοποίηση και Αναβάθμιση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών μέσω Συστημάτων Ψηφιοποίησης, Αναβάθμισης Δικτύων Η/Υ και Λογισμικού.

Άξονας 2.2 «Ψηφιακός Μετασχηματισμός του Κράτους»

- ◇ Σχέδιο Δράσης για την Παροχή «Πελατοκεντρικών» Ψηφιακών Υπηρεσιών από την Πλευρά της Δημοσίας Διοίκησης,
- ◇ Δημιουργία Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Σχέσεων (CRM) με Πολίτες και Επιχειρήσεις και Ανάπτυξη Κεντρικού Κόμβου Αδειοδότησης,

- ◇ Ψηφιακός Μετασχηματισμός των ΚΕΠ,
- ◇ Επένδυση στην Βελτίωση της Κυβερνοασφάλειας στο Δημόσιο και Δημιουργία Εθνικού Κέντρου Κυβερνοασφάλειας,
- ◇ Διασύνδεση και Διαλειτουργικότητα Μητρώων και Συστημάτων του Δημοσίου,
- ◇ Διαλειτουργικότητα των Υπολογιστικών Συστημάτων και Μητρώων του Δημοσίου και Ανάπτυξη Υπηρεσιών Διαδικτύου,
- ◇ Διαρκής Ενσωμάτωση Νέων Τεχνολογιών (Cloud Computing, Business Intelligence -AI, Artificial Intelligence-AI, Machine Learning κ.α.) στη Δημόσια Διοίκηση,
- ◇ Έξυπνες Πόλεις,
- ◇ Διασφάλιση της Επιχειρησιακής Συνέχειας (Business Continuity) του Δημοσίου Τομέα,
- ◇ «ΣΥΖΕΥΞΙΣ II» για Αναβαθμισμένες Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες στο Δημόσιο,
- ◇ Διαχείριση και Διακυβέρνηση Δεδομένων Δημοσίου Τομέα και Διασφάλιση της Συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ (GDPR),

Ο Άξονας 2.2 εξυπηρετείται από τον ακόλουθο Γενικό Στόχο του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 4.1.2 Βελτιστοποίηση και Αναβάθμιση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών μέσω Συστημάτων Ψηφιοποίησης, Αναβάθμισης Δικτύων Η/Υ και Λογισμικού.

Άξονας 2.3 «Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Επιχειρήσεων»

- ◇ Δημιουργία Ψηφιακού Οικοσυστήματος Επιχειρήσεων και Εισαγωγή Φορολογικών Κινήτρων για τη Διευκόλυνση του Ψηφιακού Μετασχηματισμού των ΜΜΕ,
- ◇ Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.

Ο Άξονας 2.3 εξυπηρετείται από τον ακόλουθο Γενικό Στόχο του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας.

3.3.4.3 Πυλώνας 3 «Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή»

Άξονας 3.1 «Αύξηση των Θέσεων Εργασίας και Προώθηση της Συμμετοχής στην Αγορά Εργασίας»

- ◇ Ψηφιακός Μετασχηματισμός Συστημάτων Εργασίας,
- ◇ Μεταρρύθμιση των Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης,
- ◇ Μεταρρύθμιση των Παθητικών Πολιτικών για την Αγορά Εργασίας και την Μετάβαση από την Ανεργία στην Απασχόληση,
- ◇ Εκσυγχρονισμός και Επαναπροσδιορισμός Ρολού των Τοπικών Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης του ΟΑΕΔ,
- ◇ Ψηφιοποίηση ΟΑΕΔ.

Ο Άξονας 3.1 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 2.5.2 Συντονισμός Δράσεων Αντιμετώπισης της Φτώχειας και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης για Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού και Προώθηση Εθελοντισμού,
- 2.5.3 Δημιουργία και αναβάθμιση νέων δομών Κοινωνικής Ενσωμάτωσης και Υπηρεσιών Υποστήριξης Ευπαθών Ομάδων (άστεγοι, γυναίκες θύματα βίας, ΑμΕΑ κ.λπ.),
- 3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας,
- 3.1.3 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Απασχόλησης.

Άξονας 3.2 «Ενίσχυση της Εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης και Εκσυγχρονισμός της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης»

- ◇ Νέα Στρατηγική για τη Δια Βίου Μάθηση και το Εθνικό Σύστημα Αναβάθμισης Δεξιοτήτων,
- ◇ Προώθηση της Ποιότητας, της Καινοτομίας και της Εξωστρέφειας στα Πανεπιστήμια,

- ◇ Μεταρρύθμιση και Ανάπτυξη του Συστήματος Μαθητείας του ΟΑΕΔ,
- ◇ Εκσυγχρονισμός του Συστήματος Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΟΑΕΔ και του ΛΑΕΚ,
- ◇ Μεταρρύθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης,
- ◇ Ψηφιακός Μετασχηματισμός της Εκπαίδευσης,
- ◇ Αναβάθμιση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης – Προμήθεια Εργαστηριακού Εξοπλισμού ΓΙΑ ΙΕΚ, ΕΠΑΛ κ.λπ.

Ο Άξονας 3.2 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 2.5.1 Υποστήριξη Αρμόδιων Φορέων για Αναβάθμιση και Δημιουργία Νέων Δομών και Υπηρεσιών Υποστήριξης Μεταναστών,
- 2.5.2 Συντονισμός Δράσεων Αντιμετώπισης της Φτώχειας και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης για Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού και Προώθηση Εθελοντισμού,
- 3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας,
- 3.1.2 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Απασχόλησης,
- 4.2.1 Κατάρτιση και Επιμόρφωση Ανθρώπινου Δυναμικού και Αιρετών – Διοργάνωση Σεμιναρίων.

Άξονας 3.3 «Ενίσχυση της Προσβασιμότητας, της Αποτελεσματικότητας και της Ποιότητας του Συστήματος Υγείας»

- ◇ Μεταρρύθμιση του Συστήματος Clawback και Συμψηφισμός του με Ερευνητικές και Επενδυτικές Δαπάνες,
- ◇ Μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Περιθαλψης,
- ◇ Υλοποίηση Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης της Δημόσιας Υγείας «Σπύρος Δοξιάδης»,
- ◇ Μεταρρύθμιση των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας,
- ◇ Οργανωτικές Μεταρρυθμίσεις στο Σύστημα Υγείας (ΚΕΤΕΚΝΥ, ΟΔΙΠΥ),
- ◇ Ανακαινίσεις και Εκσυγχρονισμός Νοσοκομείων σε Ολόκληρη την Ελλάδα,
- ◇ Ψηφιακός Μετασχηματισμός του Τομέα της Υγείας,
- ◇ Σύστημα Κατ' οίκον Νοσηλείας και Περιθαλψης,

Ο Άξονας 3.3 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 2.4.1 Ανάπτυξη και Αναβάθμιση Υπηρεσιών Ολοκληρωμένης Υποστήριξης Κατοίκων σε Θέματα Υγείας και Πρόληψης (π.χ. ΚΕΠ Υγείας, Περιφερειακά Ιατρεία κ.λπ.),
- 2.4.4 Αναβάθμιση Υποδομών Φιλοξενίας και Βελτίωση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών Στήριξης της Τρίτης Ηλικίας.

Άξονας 3.4 «Αύξηση της Πρόσβασης σε Αποτελεσματικές και Χωρίς Αποκλεισμούς Κοινωνικές Πολιτικές»

- ◇ Ενίσχυση Παιδικής Προστασίας,
- ◇ Υποστήριξη Ατόμων με Αναπηρία,
- ◇ Κοινωνική Ενσωμάτωση Ευάλωτων Ομάδων,
- ◇ Ψηφιακός Μετασχηματισμός Κοινωνικής Υποστήριξης,
- ◇ Προστασία του Συστήματος Κοινωνικών Παροχών από Αθέμιτες Πρακτικές,
- ◇ Ενίσχυση της Διαφορετικότητας και Καταπολέμηση των Διακρίσεων,
- ◇ Μονάδες Παιδικής Μέριμνας σε Χώρους Εργασίας,
- ◇ Ένταξη των Προσφυγών στην Αγορά Εργασίας,
- ◇ Ψηφιακός Μετασχηματισμός Συστήματος Μετανάστευσης και Ασύλου.

Ο Άξονας 3.4 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 2.5.1 Υποστήριξη Αρμόδιων Φορέων για Αναβάθμιση και Δημιουργία Νέων Δομών και Υπηρεσιών Υποστήριξης Μεταναστών,
- 2.5.2 Συντονισμός Δράσεων Αντιμετώπισης της Φτώχειας και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης για Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού και Προώθηση Εθελοντισμού,
- 2.5.3 Δημιουργία και αναβάθμιση νέων δομών Κοινωνικής Ενσωμάτωσης και Υπηρεσιών Υποστήριξης Ευπαθών Ομάδων (άστεγοι, γυναίκες θύματα βίας, ΑμΕΑ κ.λπ.),

3.3.4.4 Πυλώνας 4 «Ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας»

Άξονας 4.2 «Εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης»

- ◇ Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης,
- ◇ Καταπολέμηση του Παραεμπορίου και Προστασία της Πνευματικής Ιδιοκτησίας,
- ◇ Πλατφόρμα Κρατικών Ενισχύσεων,
- ◇ Μεταρρύθμιση για Μεγαλύτερη Διαφάνεια σε Θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης (βελτίωση του πλαισίου AML/CFT),
- ◇ Ψηφιακή Μεταρρύθμιση Δημοσίου Λογιστικού Συστήματος,
- ◇ Σύγχρονο Θεσμικό Πλαίσιο για τις Κρατικές Επιχειρήσεις,
- ◇ Ψηφιακός Μετασχηματισμός Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Εποπτείας στη Γενική Κυβέρνηση και Ηλεκτρονική Τιμολόγηση,
- ◇ Ψηφιακός Μετασχηματισμός του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

Ο Άξονας 4.2 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 4.1.1 Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας, Οργάνωσης και Τεχνικής Υποστήριξης των Υπηρεσιών,
- 4.1.2 Βελτιστοποίηση και Αναβάθμιση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών μέσω Συστημάτων Ψηφιοποίησης, Αναβάθμισης Δικτύων Η/Υ και Λογισμικού,
- 4.4.1 Βελτιστοποίηση Οικονομικής Διαχείρισης, Ενίσχυση του Συστήματος Είσπραξης, Διαφάνειας και Εποπτείας,
- 4.4.2 Αξιοποίηση της Ακίνητης Περιουσίας του Δήμου.

Άξονας 4.5 «Προώθηση της Έρευνας και της Καινοτομίας»

- ◇ Αναβάθμιση Υποδομών Ερευνητικών Κέντρων Εποπτείας ΓΓΕΚ,
- ◇ Ενίσχυση Βασικής και Εφαρμοσμένης Έρευνας,
- ◇ Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ,
- ◇ Χρηματοδότηση της Καινοτομίας – Horizon 2020,
- ◇ Εξωστρέφεια Έρευνας και Καινοτομίας.

Ο Άξονας 4.5 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας,
- 3.1.2 Δομές και Δράσεις Στήριξης του Πρωτογενή Τομέα (κτηνοτροφία, γεωργία),
- 3.1.3 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Απασχόλησης,
- 3.1.4 Υποστήριξη της δικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών και επιχειρήσεων,
- 3.1.5 Δράσεις Προβολής και Προώθησης Τοπικών Προϊόντων,
- 3.2.1 Ανάδειξη της Τουριστικής Ταυτότητας Εμπλουτισμός / Εξειδίκευση του Τουριστικού Προϊόντος,
- 3.2.2 Στοχευμένες δράσεις για την τουριστική προβολή του Δήμου.

Άξονας 4.6 «Εκσυγχρονισμός και Βελτίωση της Ανθεκτικότητας Κύριων Κλάδων Οικονομίας της Χώρας»

- ◇ Πρόγραμμα Βελτίωσης Οδικής Ασφάλειας,
- ◇ Έξυπνες Περιβαλλοντικές και Πολιτιστικές Υποδομές (Smart Infrastructure),
- ◇ Παρεμβάσεις Αναβάθμισης σε Περιφερειακά Αεροδρόμια,
- ◇ Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Υποδομών και Μεταφορών,
- ◇ Απλοποίηση Διαδικασιών Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
- ◇ Μεταρρύθμιση της Απασχόλησης στον Πολιτιστικό Τομέα,
- ◇ Ο Πολιτισμός ως Κινητήριος Μοχλός Ανάπτυξης,
- ◇ Υποδομές για την Συνδρομή του Πολιτισμού στην «Ασημένια Οικονομία» και Αξιοποίηση της Τέχνης για την Βελτίωση της Ψυχικής Υγείας,
- ◇ Πολιτιστικές και Φυσικές Διαδρομές,
- ◇ Προστασία Εμβληματικών Τόπων και Μνημείων Πολιτιστικής Κληρονομιάς από την Κλιματική Αλλαγή,
- ◇ Αναβάθμιση Καλλιτεχνικής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης,
- ◇ Δημιουργία Πολιτιστικών Διάδρομων,
- ◇ Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Εργαζομένων Πολιτιστικού Τομέα,
- ◇ Τουριστική Ανάπτυξη
- ◇ Επένδυση στην ανάπτυξη και στην διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος με παρεμβάσεις για τον τουρισμό υγείας και ευεξίας (αξιοποίηση ιαματικών πηγών), τον αγροτουρισμό και την γαστρονομία, την αναβάθμιση των τουριστικών λιμανιών, τον καταδυτικό τουρισμό, την προσβασιμότητα στις παραλίες. Στόχοι, η βελτίωση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος, η βελτίωση της απόδοσης των υφιστάμενων τουριστικών επενδύσεων και η διεύρυνση της τουριστικής περιόδου.
- ◇ Αναβάθμιση Δεξιοτήτων στον Τομέα του Τουρισμού,
- ◇ Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων,
- ◇ Έξυπνη Μεταποίηση,
- ◇ Μετασχηματισμός στον Γεωργικό Τομέα,
- ◇ Ψηφιακός Μετασχηματισμός Αγροτοδιατροφικού Τομέα,
- ◇ Ενίσχυση Υδατοκαλλιεργειών,
- ◇ Παρεμβάσεις Αναβάθμισης Περιφερειακών Λιμένων.

Ο Άξονας 4.6 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 1.1.1 Προστασία Περιβάλλοντος, Ανάδειξη και Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών και Περιοχών Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους,
- 2.1.3 Υλοποίηση Προγραμμάτων Κατάρτισης Δια Βίου Μάθησης,
- 2.2.1 Διατήρηση, Ενίσχυση και Προώθηση των Τοπικών Εθίμων, Εορτών και Εκδηλώσεων – Υποστήριξη του Έργου των Τοπικών Πολιτιστικών Συλλόγων και Σωματείων,
- 2.2.2 Προστασία και Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων – Μνημείων – Μουσείων – Κτιρίων και Συνόλων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς και Ένταξή τους στο Συνολικό Πολιτιστικό – Τουριστικό Αντικείμενο της Περιοχής,
- 3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας,
- 3.1.2 Δομές και Δράσεις Στήριξης του Πρωτογενή Τομέα (κτηνοτροφία, γεωργία),
- 3.1.3 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Απασχόλησης,
- 3.1.5 Δράσεις Προβολής και Προώθησης Τοπικών Προϊόντων,
- 3.2.1 Ανάδειξη της Τουριστικής Ταυτότητας Εμπλουτισμός / Εξειδίκευση του Τουριστικού Προϊόντος,

- 3.2.2 Στοχευμένες δράσεις για την τουριστική προβολή του Δήμου.

Άξονας 4.7 «Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας και Προώθηση Ιδιωτικών Επενδύσεων και Εξαγωγών»

- ◇ Τροποποίηση του Νομικού Πλαισίου για την Προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων – Ειδικές Ενισχύσεις για την Προσέλκυση Εμβληματικών Διεθνών Επενδύσεων,
- ◇ Διευκόλυνση Εμπορίου,
- ◇ Απλούστευση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος,
- ◇ Διευκόλυνση της Επιχειρηματικής Δραστηριότητας,
- ◇ Τεχνική Βοήθεια.

Ο Άξονας 4.7 εξυπηρετείται από τους ακόλουθους Γενικούς Στόχους του Στρατηγικού Προγράμματος του Δήμου:

- 3.1.1 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικότητας,
- 3.1.2 Δομές και Δράσεις Στήριξης του Πρωτογενή Τομέα (κτηνοτροφία, γεωργία),
- 3.1.3 Δομές και Δράσεις Στήριξης της Απασχόλησης,
- 3.1.4 Υποστήριξη της δικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών και επιχειρήσεων,
- 3.1.5 Δράσεις Προβολής και Προώθησης Τοπικών Προϊόντων,
- 3.2.1 Ανάδειξη της Τουριστικής Ταυτότητας Εμπλουτισμός / Εξειδίκευση του Τουριστικού Προϊόντος,
- 4.1.1 Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας, Οργάνωσης και Τεχνικής Υποστήριξης των Υπηρεσιών.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2022-2023

Φάση Α΄: Στρατηγικό Σχέδιο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Π.1 Προστατευόμενες Περιοχές Δικτύου NATURA 2000, Βιότοποι CORINE και Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους

Δυτική Χερσόνησος – Απολιθωμένο Δάσος (κωδικός: GR4110003)

Η περιοχή βρίσκεται στο δυτικό τμήμα του νησιού. Οι πιο κοντινές πόλεις και χωριά είναι το Σίγρι, η Ερεσός, η Άντισσα, η Βατούσα, η Πτερούντα, τα Χίδηρα και η Άγρα. Τα κύρια γεωλογικά της στοιχεία είναι ηφαιστειακά πετρώματα, μάργες, αμμώδη ή αργιλώδη εδάφη, τοφφίτες καθώς και σχιστόλιθοι και κροκαλοπαγή. Σχιστόλιθοι και ασβεστόλιθοι υπάρχουν επίσης νότια του Σιγρίου και βορειοδυτικά της Άντισσας. Η βλάστηση της περιοχής αποτελείται από φρύγανα και των δασών της *Pinus brutia*, *Pinus pallasiana* ssp. *nigra* και δρυοδάσους. Στο δυτικό τμήμα της Λέσβου, μεταξύ Χιδήρων, Παρακοίλων και Άγρας υπάρχουν παρόχθιες φυτοκοινωνίες, στις όχθες των ρεμάτων, με κυρίαρχα τα *Rhododendron luteum* το *Osmunda regalis*, το *Nerium oleander*, *Pteridium aquilinum*, *Juncus* sp., *Platanus orientalis*. Το απολιθωμένο δάσος της Λέσβου είναι μοναδικό γεωλογικό μνημείο τεράστιο επιστημονικό ενδιαφέρον. Με το Προεδρικό Διάταγμα 443/1985 έχει κηρυχθεί διατηρητέο μνημείο της φύσης και προστατεύεται επίσης από τη Σύμβαση της Βαρκελώνης.

Κόλπος Καλλονής και Χερσαία Παράκτια Ζώνη (κωδικός: GR4110004)

Ο Κόλπος της Καλλονής είναι ο μεγαλύτερος κόλπος της Λέσβου. Βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα του νησιού έχει μια επιφάνεια 110 τ.χλμ ενώ το μέγιστο και μέσο βάθος του είναι περίπου 19 και 10 μέτρα αντίστοιχα. Το θαλάσσιο τμήμα καλύπτει περίπου το 80% της περιοχής. Είναι ένα από τα πιο σημαντικά κέντρα της αλιείας στην Ελλάδα. Εντός του κόλπου και σε βάθος που κυμαίνεται από 10 μ. έως 20 μ. παρατηρούνται VTC (*Vase Terrigenes Cotieres*) κοινωνίες. Από γεωλογική άποψη η περιοχή αποτελείται από ηφαιστειακά πετρώματα και αλλουβιακές αποθέσεις. Οι σημαντικοί υγρότοποι σχηματίζονται στα βόρεια και δυτικά μέρη του κόλπου. Σπάνια, απειλούμενα ή ασυνήθιστα είδη πτηνών για την Ελλάδα και την Ευρώπη περνούν ή φωλιάζουν στις περιοχές αυτές.

Παράκτιοι Υγρότοποι Κόλπου Καλλονής (κωδικός: GR4110007)

Η πρόσβαση στην περιοχή είναι εύκολη, λόγω του δρόμου που συνδέει τη Μυτιλήνη με την Καλλονή. Υπάρχουν ελαιοτριβεία, σφαγεία και γαλακτοκομεία που δραστηριοποιούνται στην περιοχή προκαλώντας προβλήματα ρύπανσης των υδάτων. Κύρια απειλή για την орνιθοπανίδα αποτελεί το κυνήγι ενώ η παράνομη και υπερβολική αλιεία, η χρήση των χώρων υγειονομικής ταφής, τα φυτοφάρμακα, τα αναχώματα, το στέγνωμα, η υπερβόσκηση, οι ανθρωπογενείς πυρκαγιές και οι επεκτάσεις καλλιεργειών αποτελούν επίσης προβλήματα. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών η ανάπτυξη του τουρισμού και των τουριστικών υποδομών οδήγησε στην επέκταση των οικοδομικών δραστηριοτήτων, ιδίως στις περιοχές της Καλλονής, Κεραμειών, Σκάλα Καλλονής και Πολιχνίτου.

Νησίδες Λέσβου (Σύμπλεγμα Τομαρονησίων, Κυδώνας, Άγιος Γεώργιος, Γλαρονήσι κ.λπ., κωδικός: GR4110009)

Πρόκειται για νησίδες στα δυτικά και ανατολικά της Λέσβου, όπου έχουν καταγραφεί διάφορα είδη πουλιών, ανάμεσα στα οποία είναι και ο Αιγαιόγλαρος (*Larus audouinii*), παγκόσμιο απειλούμενο είδος που προστατεύεται από μία σειρά διεθνών και ευρωπαϊκών συμβάσεων. Εκτός από την παρουσία του Αιγαιόγλαρου, άλλα είδη πουλιών που απαντούν στις βραχονησίδες είναι οι Ασημόγλαροι, τα Άγριοπερίστερα, οι Σκεπαρνάδες και ο Γαλαζοκότσουφας. Ακόμη, στα βράχια φωλιάζουν τρία είδη μικρών γερακιών, το κοινό Βραχοκιρκινέζο και τα παγκοσμίως απειλούμενα Κιρκινέζι και Μαυροπετρίτης. Μεγαλύτερα αρπακτικά, όπως οι Γερακίνες και οι Αετογερακίνες επισκέπτονται συχνά τα νησιά αναζητώντας τροφή.

Νοτιοδυτική Χερσόνησος, Απολιθωμένο Δάσος Λέσβου (κωδικός: GR4110010)

Η περιοχή αλληλοκαλύπτεται σε μεγάλο μέρος με την περιοχή «Δυτική Λέσβος – Απολιθωμένο Δάσος (GR4110003)». Η σπουδαιότητα της περιοχής, προκύπτει από την ύπαρξη αξιόλογου αναπαραγόμενου πληθυσμού της Αετογερακίνας (*Buteo rufinus*), του Μαυροπελαργού (*Ciconia nigra*), η Μεσοτσικλιτάρη, Σμιρνοσίχλονου (*Emberiza cineracea*), το Χρυσογέρακο (*Falco biarmicus*), το Κικκινέζι (*Falco naumanni*), ο Μύχος κ.ά.

Η βλάστηση της περιοχής αποτελείται από φρύγανα (επικρατούν τα είδη *Sarcopoterium spinosum*, *Centaurea spinosa* και *Ballota acetabulosa*) και από δάση *Pinus brutia*, *P. nigra* ssp. *Pallasiana* και *Quercus macrolepis*. Η οικολογική του αξία, όμως, έγκειται στο γεγονός ότι σε συνδυασμό με μικρούς υγρότοπους της ευρύτερης περιοχής της δυτικής Λέσβου, δημιουργείται ένα δίκτυο πολύτιμων σταθμών τροφοδοσίας και ανάπαυσης για τα πουλιά.

Βόρεια Λέσβος (κωδικός: GR4110012)

Η περιοχή εκτείνεται στο βόρειο τμήμα του νησιού της Λέσβου, στα δυτικά από τη Μήθυμνα και την Πέτρα, προς το όρος Λεπέτυμνος και τελειώνει ανατολικά στο ακρωτήριο του Κόρακα Μανταμάδου και το ανατολικό τμήμα που περιλαμβάνει την περιοχή Αγίου Στεφάνου – Παλιού – Σαρκήνα της Δ.Ε. Μανταμάδου καθώς και τη νησίδα Μονόπετρα ανοικτά των Τσιονίων. Περιλαμβάνει τις ψηλότερες κορυφές της Λέσβου (Βίγλας και Προφήτης Ηλίας) καθώς και εκτενή δάση δρυός και φρύγανα, λιβάδια και καλλιέργειες. Μέσα στο χώρο υπάρχουν μερικοί τεχνητοί υγρότοποι γλυκού νερού. Μια πολύ σημαντική περιοχή για την Σμιρνοσίχλονο η οποία στην Ευρώπη περιορίζεται στην Ελλάδα και κυρίως στο νησί της Λέσβου. Είναι επίσης σημαντική η Καστανόχνηνα (*Tadorna ferruginea*), η Αετογερακίνα (*Buteo rufinus*), το ωδικό πτηνό του Ρούπελ (*Sylvia rueppelli*) και το *Emberiza caesia*. Επιπλέον, κατέχει σημαντικό πληθυσμό σε εθνικό επίπεδο για την *Woodlark* (*Lullula arborea*) και τη Δακκανούρα (*Lanius nubicus*). Η υγειονομική ταφή των μικρών υγροτόπων στην περιοχή απειλεί την Καστανόχνηνα, ενώ η λαθροθηρία εξακολουθεί να συνιστά απειλή. Η εγκατάλειψη των παραδοσιακών μεθόδων κτηνοτροφίας και η επακόλουθη δάσωση των ξέφωτων και άλλων ανοικτών χώρων είναι μια σοβαρή απειλή.

Βουνά Δυτικής Χερσονήσου, Λέσβος (κωδικός: A00040064)

Η περιοχή καλύπτεται στο μεγαλύτερο μέρος της από φρύγανα, κυρίως ακανθώδη όπως τα *Sarcopoterium spinosum* (αφάνα). Υπάρχουν όμως και δάση με *Quercus macrolepis* (Ημερη βελανιδιά) και *Pinus brutia* (Τραχεία πεύκη) καθώς και μικρές συστάδες με *Pinus nigra* (Μαύρη πεύκη). Κάποια τμήματα καλλιεργούνται. Είναι σημαντική περιοχή για σπάνια φυτά, μερικά από τα οποία δεν υπάρχουν αλλού στην Ευρώπη. Η κυριότερη απειλή είναι η βόσκηση κοπαδιών.

Πέτρα Λέσβου (κωδικός: AT5011080)

Πρόκειται για έναν παραλιακό οικισμό ο οποίος είναι απλωμένος σε κάμπο με έναν βράχο (πάνω στον οποίο βρίσκεται η εκκλησία της Παναγίας) που στέκεται σαν μετεωρίτης στη μέση του. Αποτελεί πολυσύχναστο τουριστικό κέντρο λόγω της αμμόδους παραλίας του και παρουσιάζει ενδιαφέρουσα αρχιτεκτονική. Στην περιοχή υπάρχει έλλειψη ομοιογένειας (και αρχιτεκτονικής) λόγω της σχεδόν ολοκληρωτικής καταστροφής που υπέστη από το δυνατό σεισμό το 1867. Είναι χαρακτηρισμένη και ως αρχαιολογικός χώρος καθώς διασώζονται στην περιοχή αρχαιολογικά λείψανα. Πάνω στο βράχο της Παναγιάς φυτρώνουν διάφορα είδη χασμόφυτων. Σημαντικό μνημείο αποτελεί η εκκλησία της Παναγίας της Γλυκοφιλούσας πάνω στο βράχο και σημαντικό δείγμα αρχιτεκτονικής το αρχοντικό της Βαρελτζίδαινας.

Πίνακας 48: Περιοχές με Ιδιαίτερο Καθεστώς Προστασίας στο Δήμο Δυτικής Λέσβου

Δημοτική Ενότητα	Ονομασία	Κατηγορία Προστασίας	Αρμόδιος Φορέας	ΦΕΚ Κήρυξης	Αντικείμενο Προστασίας – Παρατηρήσεις
Πέτρας	Νησίδα Άγιος Γεώργιος	Τόποι Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους	Γ.Γ.ΑΙΓΑΙΟΥ-ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	1389/Β/14-11-2000	Βραχονησίδες: Με στόχο την αποτελεσματική προστασία, διατήρηση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος του νησιωτικού αυτού συμπλέγματος που διακρίνεται από την αξιόλογη φυσική παρουσία του στον ευαίσθητο θαλάσσιο χώρο της περιοχής αυτής του Αιγαίου, καθορίζονται γενικοί όροι και απαγορεύσεις άσκησης δραστηριοτήτων.
Ερεσού	Νησίδα Πόχης				
Μανταμάδου	Νησίδα Μεγαλονήσι	Τόποι Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους	Γ.Γ.ΑΙΓΑΙΟΥ-ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	1176/Β/22-09-2000	Βραχονησίδες: Με στόχο την αποτελεσματική προστασία, διατήρηση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος του νησιωτικού αυτού συμπλέγματος που διακρίνεται από την αξιόλογη φυσική παρουσία του στον ευαίσθητο θαλάσσιο χώρο της περιοχής αυτής του Αιγαίου, καθορίζονται γενικοί όροι και απαγορεύσεις άσκησης δραστηριοτήτων.
	Νησίδα Μπαρμαλιάς				
	Νησίδα Παναγιά Ασπρόνησος				
Αγίας Παρασκευής	Δ.Ε. Αγίας Παρασκευής	Περιοχή που έχει ανάγκη ιδιαίτερης προστασίας	Γ.Γ. ΑΙΓΑΙΟΥ	323/Β/18-32003	Απλός χαρακτηρισμός για ανάγκη προστασίας του φυσικού και αισθητικού περιβάλλοντος.
Μανταμάδου	Δ.Ε. Μανταμάδου	Περιοχή που έχει ανάγκη ιδιαίτερης προστασίας	Γ.Γ. ΑΙΓΑΙΟΥ	708/Β/4-6-2003	
Ερεσού – Αντίσσης	Απολιθωμένο Δάσος Ερεσού	Χώρος που χρήζει ειδικής προστασίας	ΥΠ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	828/Β/18-10-1971	Απλός χαρακτηρισμός, ως περιοχή που χρήζει ειδικής προστασίας από το Υπουργείο Πολιτισμού, καθ' όσον πρόκειται περί φυσικού μνημείου σπάνιου και λίαν σημαντικού.
Ερεσού – Αντίσσης	Τμήματα Απολιθωμένου Δάσους Ερεσού	Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης	ΥΠ. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	160/Α/19-9-1985	Π.Δ. με οριοθέτηση ευρύτερης περιοχής 150.000 στρεμμάτων ως «Απολιθωμένο Δάσος της Λέσβου», 4 χερσαίων τμημάτων έκτασης 416,5στρ. και 1 θαλάσσιο τμήμα έκτασης 100στρ. ως «Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης», καθώς αποτελούν ανεπανάληπτο δημιούργημα της φύσης και φυσική κληρονομιά της χώρας με

Δημοτική Ενότητα	Όνομασία	Κατηγορία Προστασίας	Αρμόδιος Φορέας	ΦΕΚ Κήρυξης	Αντικείμενο Προστασίας – Παρατηρήσεις
					σπάνια παλαιοντολογική και γεωλογική αξία.
Πέτρας	Πέτρα Λέσβου	ΤΙΦΚ	«ΦΙΛΟΤΗΣ»	ΚΩΔ. ΑΤ5011052	Φυσικό τοπίο
Μήθυμνας	Μήθυμνα ή Μόλυβος	ΤΙΦΚ	«ΦΙΛΟΤΗΣ»	ΚΩΔ. ΑΤ5010094	Φυσικό τοπίο
				ΚΩΔ. ΑΤ5011080	«ΦΙΛΟΤΗΣ» Βάση Δεδομένων για την Ελληνική Φύση του Ε.Μ.Π. χωρίς πράξη χαρακτηρισμού. Δομημένο Τοπίο.
				ΚΩΔ. ΑΤ5011091	Δομημένο Τοπίο

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου

Π.2 Υγρότοποι και Καταρράκτες Δήμου Δυτικής Λέσβου

Πίνακας 49: Μεγάλοι Υγρότοποι Δήμου Δυτικής Λέσβου

α/α	Ονομασία Τόπου	Κωδικός Τόπου
1	Αλυκή Καλλονής	LES001
2	Αλυκή Πολιχνίτου	GR411LES004
3	Λιμνοθάλασσα Μέσων	LES005
4	Έλος και εκβολή Βούβαρη	GR411326000
5	Ποταμός Τσιχλιώτας	GR411LES029
6	Λιμανάκι ή Λιμνοθάλασσα Παρακοίλων	LES014
7	Έλος Παρακοίλων	LES002
8	Εκβολή Μυλοποτάμου	LES021
9	Έλος Αλυκούδι	LES008

Πίνακας 50: Μικροί Νησιωτικοί Υγρότοποι Δήμου Δυτικής Λέσβου

α/α	Ονομασία Τόπου	Κωδικός Τόπου
1	Εκβολή Μακάρων	Y411LES011
2	Καρδαμάς/ Περάντου - Αποθήκα	Y411LES012
3	Κούκουμος	Y411LES013
4	Εκβολή Ταξιάρχη Παρακοίλων	Y411LES015
5	Εκβολή Ποταμιάς (Καραβούλια)	Y411LES016
6	Μετόχι Λειμώνος	Y411LES018
7	Σκάλα Καλλονής	Y411LES019
8	Φαρμακιές	Y411LES022
9	Έλος Αχλαδερή	Y411LES010
10	Έλος Νυφίδας	Y411LES023
11	Εκβολή Χρούσου	Y411LES027
12	Ψαροπόταμος	Y411LES028
13	Φάρος (Λιμένα)	Y411LES030
14	Φανερωμένη	Y411LES031
15	Παλαιόκαστρο	Y411LES033
16	Παλιός	Y411LES067
17	Ανοιχτός	Y411LES068
18	Εκβολή Ποδαράς	Y411LES079
19	Εκβολή παραλίας Μήθυμνας	Y411LES081
20	Αγία Βερονίκη	Y411LES085
21	Θερμοπηγές Πολιχνίτου	Y411LES094
22	Εκβολή Ασπροπόταμου	Y411LES098
23	Λάψαρνα	Y411LES032
24	Πεδή – Βάλτος Πεδής	Y411LES037
25	Αλμυροπόταμος (Βατερά)	Y411LES038

α/α	Ονομασία Τόπου	Κωδικός Τόπου
26	Εκβολή Βούρκου	Υ411LES054
27	Λαγκάδα	Υ411LES059
28	Έλος Κοφινά	Υ411LES061
29	Ελάφι	Υ411LES064
30	Εκβολή Αλμυροποτάμου	Υ411LES065
31	Καμήλα	Υ411LES069
32	Κάμπος	Υ411LES070
33	Εκβολή Λαγκάδα	Υ411LES071
34	Εκβολή Κεχράδα (Ξηρολίμνη)	Υ411LES083
35	Εκβολή Ρύακα Μάκρη	Υ411LES084
36	Εκβολή παραλίας Παρακοίλων	Υ411LES086
37	Εκβολή Ρύακα Λούτα	Υ411LES087
38	Εκβολή Ρύακα Φαρκονιά	Υ411LES097
39	Άγνωστο	Υ411LES098

Πηγή: ΦΕΚ 229 Α.Π.Π./19.06.2012

Πίνακας 51: Τεχνητοί Υγρότοποι Δήμου Δυτικής Λέσβου

α/α	Ονομασία Τόπου	Έκταση (στρέμματα)
1	Φράγμα Ερεσού ή Τεχνητή λίμνη Μονής Πυθαρίου	300
2	Λιμνοδεξαμενή Μήθυμνας	350
3	Λιμνοδεξαμενή Κεραμίου	80

Πίνακας 52: Περιοχές Υγροτόπων Δ.Ε. Καλλονής (Απολύτου Προστασίας)

α/α	Ονομασία Τόπου	Κωδικός Τόπου	Εντός NATURA 2000
1	Εκβολή Μακάρων	Υ411LES011	Ναι
2	Καρδαμάς/Περάντου – Αποθήκα	Υ411LES012	Ναι
3	Κούκουμος	Υ411LES013	Ναι
4	Εκβολή Ταξιάρχη Παρακοίλων	Υ411LES015	Ναι
5	Εκβολή Παραλίας Παρακοίλων	Υ411LES086	Ναι
6	Εκβολή Ποταμιάς	Υ411LES016	Ναι
7	Σκάλα Καλλονής	Υ411LES019	Ναι
8	Μετόχι Λειμώνος	Υ411LES018	Ναι
9	Εκβολή Κεχράδα (Ξηρολίμνη)	Υ411LES083	Όχι
10	Εκβολή Λαγκάδα	Υ411LES071	Όχι
11	Παλαιόκαστρο	Υ411LES033	Όχι
12	Άγνωστο	Υ411LES098	Ναι

Πηγή: Έγκριση Σχεδίου Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ) Δ.Ε. Καλλονής (ΦΕΚ 246 Α.Π.Π./20.10.2017)

Πίνακας 53: Περιοχές Υπόλοιπων Οριοθετημένων Υγροτόπων

α/α	Ονομασία Τόπου	Κωδικός Τόπου	Εντός NATURA 2000
1	Έλος Παρακοίλων	Y411LES02	Ναι
2	Λιμενάκι / Λιμνοθάλασσα Παρακοίλων	Y411LES014	Ναι
3	Εκβολή εννιά καμάρες/ Έλος Κεραμίου	Y411LES017	Ναι
4	Εκβολή Τσικνιά	Y411LES020	Ναι
5	Λιμνοδεξαμενή Γκιόλι Σκαλοχωρίου	Y411LES060	Όχι
6	Λιμνοδεξαμενή Κεραμίου	Y411LES062	Ναι
7	Γκιόλι Δυτικά Σκαλοχωρίου	Y411LES077	Όχι
8	Τεχνητό Λιμνίο Σκαλοχωρίου	Y411LES089	Όχι
9	Τεχνητό Λιμνίο Αγίων Αποστόλων	Y411LES090	Ναι
10	Λιμνίο Αποστόλων	Y411LES091	Όχι
11	Έλος Καραβούλια	Y411LES101	Ναι
12	Μνημόρια (Αποθήκα)	Y411LES103	Ναι

Πηγή: Έγκριση Σχεδίου Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ) Δ.Ε. Καλλονής (ΦΕΚ 246 Α.Π.Π./20.10.2017)

Πίνακας 54: Καταρράκτες Δήμου Δυτικής Λέσβου

Δημοτική Ενότητα	Ονομασία/Είδος	Κοινότητα
Καλλονής	Καταρράκτης Βροντή	Παράκοιλα
	Καταρράκτης Ποταμιάς	Ανεμώτια
Πέτρας	Καταρράκτης Λάκκος Κουκούγια	Σκουτάρος
	Καταρράκτης Κλαπάδου	Στύψη
Ερεσού – Αντίσσης	Καταρράκτης Κρινέλου	Ερεσός
	Καταρράκτης Μεθάλεια	Ερεσός
	Καταρράκτης Μαλιόντας	Μεσότοπος
	Καταρράκτης Βαθύλιμνου	Πτερούντα
	Καταρράκτης Καστανιώνας	Άργεννος
Μανταμάδου	Καταρράκτης Ψειράδου	Πελόπη
	Καταρράκτης Μαν' Κάτσα	Μανταμάδος
Πολιχνίτου	Καταρράκτης Πέσσας	Βασιλικά
	Καταρράκτης Ψώ	Πολιχνίτος
Σύνολο		13

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου

Π.3 Παραλίες και Βραβευμένες Ακτές του Προγράμματος «Γαλάζια Σημαία» στο Δήμο Δυτικής Λέσβου

Πίνακας 55: Παραλίες Δήμου Δυτικής Λέσβου

Δημοτική Ενότητα	α/α	Παραλία	Δημοτική Κοινότητα
Καλλονή	1	Σκάλα Καλλονή	Καλλονή
	2	Τα Καραβούλια	
	3	Μεντούσι	
	4	Κούκμος	
	5	Μιρσιντζίκι	
	6	Βαθρακιά	
	7	Τα Μάκαρα	
	8	Το Βαθύ Κριτήρι	
	9	Πέραντος	
	10	Βαλούτσας	Σκαλοχώρι
	11	Καλό Λιμάνι	Παράκουλα
	12	Παράκουλα	
	13	Παχιά Άμμος	
	14	Ο Σταυρός	
Ερεσού – Αντίσσης	1	Σκάλα Ερεσού	Σκάλα Ερεσού
	2	Περιστεριά	Ερεσός
	3	Φυκιότρυπα	
	4	Τσιχλιώντα	Σίγρι
	5	Σιγρίου	
	6	Φανερωμένη (μικρή και μεγάλη)	
	7	Κάμπος	Άντισσα
	8	Αρχαία Άντισσα	
	9	Αγία Βαρβάρα	
	10	Γαβαθάς	
	11	Λάψαρνα	
	12	Ταβάρι	Μεσότοπος
	13	Ποδαρά	
	14	Χρούσος	
Αγίας Παρασκευής	1	Το Καντρί (Εγγλέζικη Σκάλα)	Αγία Παρασκευή
	2	Το Χωνί	
Μήθυμνας	1	Κεντρικό Πλαζ	Μήθυμνα (Μόλυβος)
	2	Εφταλού	
	3	Χρυσή Ακτή	
	4	Κεραμυδάρια	
	5	Ψειριάρα	
	6	Τσιπούρι	
	7	Άγιος Δημήτριος	Άργεννος
	8	Σκάλα Σκαμινιάς	Συκαμινέα

Στρατηγικό Σχέδιο Δήμου Δυτικής Λέσβου 2022-2023

Δημοτική Ενότητα	α/α	Παραλία	Δημοτική Κοινότητα
	9	Κάγια	
Πέτρας	1	Πέτρα	Πέτρα
	2	Αυλάκι	
	3	Άναξος	Σκουτάρος
	4	Αμπέλια	
	5	Τσιχράντας	
Μανταμάδου	1	Πεδή	Μανταμάδος
	2	Παλιός	
	3	Χρυσή Άμμος	
	4	Λαγκαδά	
	5	Ασπροπόταμος	
	6	Καμήλα	
	7	Άγιος Στέφανος	
	8	Γενή Λιμάνι	Κάπη
	9	Τσόνια	Κλειώ
	10	Κόρακας	
Πολιχνίτου	1	Βατερά	Πολιχνίτος
	2	Νυφίδα	
	3	Αλυκούδι	
	4	Σκάλα Πολιχνίτου	
	5	Αχλαδερή (Αρχαία Πύρρα)	
	6	Σκάλα Βασιλικών	Βασιλικά
	7	Σκαμνιούδι	Λισβόρι
	8	Σκάλα Λισβορίου	
Σύνολο			62

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου

Πίνακας 56: Βραβευμένες Ακτές του Προγράμματος «Γαλάζια Σημαία» στο Δήμο Δυτικής Λέσβου

Ακτές	Σύνολο
Άναξος	Πέτρα
Βατερά	Σκάλα Ερεσού
Εφταλού/ Άγιοι Ανάργυροι	Σκάλα Καλλονής
Κάγια	Σκάλα Πολιχνίτου
Μεντούσι	Νυφίδα
Μόλυβος	Σύνολο: 11

Πηγή: <https://www.lesvosnews.net> –Ιδία Επεξεργασία

Π.4 Αλιευτικά Καταφύγια

Δημοτική Ενότητα	α/α	Αλιευτικό Καταφύγιο	Θέση/ Κοινότητα
Καλλονής	1	Σκάλα Καλλονής	Καλλονή
	2	Αποθήκα	Άγρα
	3	Καλό Λιμάνι	Σκαλοχώρι
	4	Πρόβολος περιοχής «Οβριοκάστρου»	
	5	Ιχθυοκαλλιέργειες – Αγία Μαρίνα	
	6	Σκάλα Παρακοίλων	Παράκοιλα
	7	Τσιχράντα	Φύλια
Ερεσού – Αντίσσης	1	Σκάλα Ερεσού	Ερεσός
	2	Γαβαθάς	Άντισσα
	3	Στην περιοχή «Λάψαρνα»	
	4	Ταβάρι	Μεσότοπος
Αγία Παρασκευή	1	Μισιτζίκι	Αγία Παρασκευή
Μήθυμνας	1	Μολύβου	Μήθυμνα (Μόλυβος)
	2	Σκάλα Συκαμινιάς	Συκαμινέα
Πέτρας	1	Αυλάκι	Πέτρα
	2	Καβάκι	
	3	Άναξος	Σκουτάρος
Μανταμάδου	1	Παλιός	Μανταμάδος
	2	Τρούπια	
	3	Άγιος Στέφανος (περιοχή «Κολοστάση)	
	4	Στην περιοχή «Πεδή»	
	5	Ασπροπόταμος	
	6	Στην περιοχή «Τσόνια»	Κλειώ
	7	Κάπη	Κάπη
Πολιχνίτου	1	Σκάλα Πολιχνίτου	Πολιχνίτος
	2	Νυφίδας	
	3	Αγίου Παύλου	Βασιλικά
	4	Σκαμιούδι	Λισβόρι
	5	Άγιου Φωκά	Βρίσα
Σύνολο			30

Πηγή: Τμήμα Αλιείας Λέσβου, Δήμος Δυτικής Λέσβου

Π.5 WiFi Spots (βάσει μελέτης υλοποίησης προγράμματος «WiFi4EU») Δήμου Δυτικής Λέσβου

Πίνακας 57: WiFi Spots Δήμου Δυτικής Λέσβου

Δημοτική Ενότητα	α/α	WiFi Spots
Καλλονής	1	Κτήριο πρώην Εφορίας (2ος όροφος) Καλλονή
	2	Δημαρχείο (κεντρικό κτήριο) Καλλονή
	3	Κέντρο Συμβουλευτικής Καλλονή
	4	Κοινοτικό Γραφείο Άγρα
	5	Εκκλησιαστικό Μουσείο Άγρα
Ερεσού – Αντίσσης	1	Δημαρχείο Άντισσα
	2	Κοινοτικό Γραφείο Μεσότοπος
	3	Δημαρχείο Ερεσός
	4	Αγροτολέσχη Άντισσα
	5	Κοινοτικό Ιατρείο Μεσότοπος
	6	Αίθουσα Εκδηλώσεων Μεσότοπος
	7	Μουσείο Σίγρι
	8	Κτήριο Πολιτιστικού Συλλόγου Σίγρι
	9	Κοινοτικό Γραφείο Σίγρι
	10	Επαγγελματική Στέγη – Κοινοτικό Γραφείο Ερεσός
Μήθυμνας	1	Δημαρχείο Μήθυμνα
	2	Συνεδριακό Κέντρο – Αίθουσα Εκδηλώσεων Μήθυμνα
	3	Πινακοθήκη Μήθυμνα
Πολιχνίτου	1	Δημαρχείο Πολιχνίτος
	2	Πολύκεντρο Πολιχνίτος
	3	Λαογραφικό Μουσείο Πολιχνίτος
	4	Κοινοτικό Γραφείο Βρίσα
Μανταμάδου	1	Δημαρχείο Μανταμάδος
	2	ΚΕΠ – Εκκλησία Ταξιάρχη Μανταμάδος
	3	Πολύκεντρο Μανταμάδος
Αγίας Παρασκευής	1	Μουσείο Αγία Παρασκευή
	2	«Ζαχάρειο» Αγία Παρασκευή
	3	Βιβλιοθήκη Αγία Παρασκευή
Πέτρας	1	Δημαρχείο Πέτρα
	2	Ιατρείο Πέτρα
Σύνολο		30

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου

Π.6 Εκπαιδευτικές Δομές Δήμου Δυτικής Λέσβου

Πίνακας 58: Εκπαιδευτικές Δομές Α' βάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Δυτικής Λέσβου

Δομή Εκπαίδευσης	Ονομασία Δομής	Δημοτική Ενότητα	Τοποθεσία
Νηπιαγωγεία	Νηπιαγωγείο Δαφίων	Καλλονής	Δάφια
	1 ^ο Νηπιαγωγείο Καλλονής		Καλλονή
	2 ^ο Νηπιαγωγείο Καλλονής		Καλλονή
	Ειδικό Νηπιαγωγείο Καλλονής		Καλλονή
	Νηπιαγωγείο Παρακοίλων		Παράκοιλα
	Νηπιαγωγείο Σκάλας Καλλονής		Σκάλα Καλλονής
	Νηπιαγωγείο Φίλιας		Φίλιας
	Νηπιαγωγείο Άγρας	Ερεσού – Αντίσσης	Άγρα
	Νηπιαγωγείο Αντίσσης		Άντισσα
	Νηπιαγωγείο Βατούσα		Βατούσα
	Νηπιαγωγείο Ερεσού		Ερεσός
	Νηπιαγωγείο Μεσοτόπου		Μεσοτόπος
	Νηπιαγωγείο Σιγρίου		Σίγρι
	Νηπιαγωγείο Σκαλοχωρίου		Σκαλοχώρι
	Νηπιαγωγείο Χιδήρων	Πέτρας	Χίδηρα
	Νηπιαγωγείο Πέτρας		Πέτρα
	Νηπιαγωγείο Σκουτάρου		Σκουτάρος
	Νηπιαγωγείο Στύψης	Μανταμάδου	Στύψη
	Νηπιαγωγείο Κάπης		Κάπη
	Νηπιαγωγείο Συκαμινέας		Συκαμινέα
	Νηπιαγωγείο Μανταμάδου	Πολιχνίτου	Μανταμάδος
	Νηπιαγωγείο Βρίσας		Βρίσα
	Νηπιαγωγείο Λισβορίου		Λισβόρι
Νηπιαγωγείο Πολιχνίτου	Αγίας Παρασκευής	Πολιχνίτος	
Νηπιαγωγείο Αγίας Παρασκευής		Αγία Παρασκευή	
Νηπιαγωγείο Μήθυμνας	Μήθυμνας	Μήθυμνα	
Δημοτικά Σχολεία	Δημοτικό Σχολείο Δαφίων	Καλλονής	Δάφια
	Δημοτικό Σχολείο Καλλονής		Καλλονή
	Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Καλλονής		Καλλονή
	Δημοτικό Σχολείο Κεραμίου		Κεράμι
	Δημοτικό Σχολείο Παρακοίλων		Παράκοιλα
	Δημοτικό Σχολείο Φίλιας		Φίλια
	Δημοτικό Σχολείο Άγρας		Άγρα
	Δημοτικό Σχολείο Άντισσης – Τερπάνδρειο	Ερεσού – Αντίσσης	Άντισσα
	Δημοτικό Σχολείο Βατούσας		Βατούσα
	Δημοτικό Σχολείο Ερεσού – Θεοφράστειο		Ερεσός

Δομή Εκπαίδευσης	Όνομασία Δομής	Δημοτική Ενότητα	Τοποθεσία
	Δημοτικό Σχολείο Μεσοτόπου		Μεσότοπος
	Δημοτικό Σχολείο Σιγρίου		Σίγρι
	Δημοτικό Σχολείο Σκαλοχωρίου		Σκαλοχώρι
	Δημοτικό Σχολείο Χιδήρων		Χιδήρα
	Δημοτικό Σχολείο Κάπης, Κλειούς, Πελόπης	Μανταμάδου	Κάπη
	Δημοτικό Σχολείο Μανταμάδου – Γεροντέλλειον		Μανταμάδος
	Δημοτικό Σχολείο Συκαμινέας – Στρατής Μυριβήλης		Συκαμινέα
	Δημοτικό Σχολείο Πέτρας	Πέτρας	Πέτρα
	Δημοτικό Σχολείο Σκουτάρου		Σκουτάρος
	Δημοτικό Σχολείο Στύψης		Στύψη
	Δημοτικό Σχολείο Βρίσας	Πολιχνίτου	Βρίσα
	Δημοτικό Σχολείο Πολιχνίτου		Πολιχνίτος
	Δημοτικό Σχολείο Αγίας Παρασκευής	Αγίας Παρασκευής	Αγία Παρασκευή
	Δημοτικό Σχολείο Μήθυμνας	Μήθυμνας	Μήθυμνα
Δημοτικό Σχολείο Συκαμινιάς	Συκαμινιά		

Πηγή: Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Λέσβου

Πίνακας 59: Εκπαιδευτικές Δομές Β' βάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Δυτικής Λέσβου

Δομή Εκπαίδευσης	Όνομασία Δομής	Δημοτική Ενότητα	Τοποθεσία
Γυμνάσια	Γυμνάσιο Καλλονής	Καλλονής	Καλλονή
	Γυμνάσιο Φίλιας «Καλφαγιάννειο»		Φίλια
	Μουσικό Σχολείο Δυτικής Λέσβου (Γυμνάσιο – Λύκειο)		Καλλονή
	Γυμνάσιο Άγρας (με λυκ. Τάξεις)	Ερεσού – Αντίσσης	Άγρα
	Γυμνάσιο Άντισσας		Άντισσα
	Γυμνάσιο Ερεσού		Ερεσού
	Γυμνάσιο Αγίας Παρασκευής	Αγίας Παρασκευής	Αγία Παρασκευή
	Γυμνάσιο Μανταμάδου	Μανταμάδου	Μανταμάδος
	Γυμνάσιο Παμφίλων	Μήθυμνας	Πάμφιλα
	Γυμνάσιο Πέτρας	Πέτρας	Πέτρα
Γυμνάσιο Πολιχνίτου	Πολιχνίτου	Πολιχνίτος	
Λύκεια	Γενικό Λύκειο Καλλονής «Ιγνάτιος Αγαλλιανός»	Καλλονής	Καλλονή
	Επαγγελματικό Λύκειο Καλλονής		Καλλονή
	Εσπερινό Επαγγελματικό Λύκειο Καλλονής		Καλλονή
	Γενικό Λύκειο Άντισσας	Ερεσού – Αντίσσης	Άντισσα
	Γενικό Λύκειο Μανταμάδου	Μανταμάδου	Μανταμάδος

Δομή Εκπαίδευσης	Όνομασία Δομής	Δημοτική Ενότητα	Τοποθεσία
	Γενικό Λύκειο Πέτρας	Πέτρας	Πέτρα
	Γενικό Λύκειο Πολιχνίτου	Πολιχνίτου	Πολιχνίτος

Πηγή: Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Λέσβου

Πίνακας 60: Εκπαιδευτικές Δομές Άτυπης Εκπαίδευσης Δήμου Δυτικής Λέσβου

Δομή Εκπαίδευσης	Όνομασία Δομής	Δημοτική Ενότητα	Τοποθεσία
Άτυπη Εκπαίδευση	Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας Μυτιλήνης (παράρτημα Καλλονής)	Καλλονής	Καλλονή
	Κέντρο Δια Βίου Μάθησης		Καλλονή

Π.7 Δομές Υγείας Δήμου Δυτικής Λέσβου

Πίνακας 61: Δομές Υγείας του Δήμου Δυτικής Λέσβου

Δημοτική Ενότητα	α/α	Επωνυμία	Διεύθυνση
Καλλονής	1	Κέντρο Υγείας Καλλονής	Καλλονή
	2	Περιφερειακό Ιατρείο Άγρας	Άγρα
	3	Περιφερειακό Ιατρείο Ανεμότιας	Ανεμότια
	4	Περιφερειακό Ιατρείο Παράκοιλων	Παράκοιλα
	5	Περιφερειακό Ιατρείο Σκαλοχωρίου	Σκαλοχώρι
	6	Περιφερειακό Ιατρείο Φίλιας	Φίλια
Ερεσσού – Αντίσσης	1	Κέντρο Υγείας Άντισσας	Άντισσα
	2	Περιφερειακό Ιατρείο Βατούσας	Βατούσα
	3	Περιφερειακό Ιατρείο Ερεσού	Ερεσός
	4	Περιφερειακό Ιατρείο Μεσοτόπου	Μεσότοπος
	5	Περιφερειακό Ιατρείο Σιγρίου	Σίγρι
	6	Περιφερειακό Ιατρείο Κάτω Τρίτος	Κάτω Τρίτος
	7	Περιφερειακό Ιατρείο Ίππειου	Ίππειος
Πολιχνίτου	1	Κέντρο Υγείας Πολιχνίτου	Πολιχνίτος
	2	Περιφερειακό Ιατρείο Βασιλικών	Βασιλικά
	3	Περιφερειακό Ιατρείο Βρίσας	Βρίσα
	4	Περιφερειακό Ιατρείο Λισβορίου	Λισβόρι
Μανταμάδος	1	Περιφερειακό Ιατρείο Κάπης	Κάπη
	2	Περιφερειακό Ιατρείο Κλειούς	Κλειώ
	3	Περιφερειακό Ιατρείο Μανταμάδου	Μανταμάδος
Πέτρας	1	Περιφερειακό Ιατρείο Πέτρας	Πέτρα
	2	Περιφερειακό Ιατρείο Σκουτάρως	Σκουτάρως
	3	Περιφερειακό Ιατρείο Στύψης	Στύψη
Μήθυμνας	1	Περιφερειακό Ιατρείο Συκαμινέας	Συκαμινέα
	2	Περιφερειακό Ιατρείο Μήθυμνας	Μήθυμνα
Αγίας Παρασκευής	1	Περιφερειακό Ιατρείο Αγίας Παρασκευής	Αγία Παρασκευή

Πηγή: 2^η Διοίκηση της Υγειονομικής Περιφέρειας (ΔΥΠε) Πειραιώς και Αιγαίου

Π.8 Πολιτιστικές Υποδομές Δήμου Δυτικής Λέσβου

Πίνακας 62: Πολιτιστικές Υποδομές Δήμου Δυτικής Λέσβου

α/α	Δημοτική Ενότητα	Ονομασία	Δημοτική/Τοπική Κοινότητα
Μουσεία – Συλλογές			
1	Καλλονής	Λαογραφικό Μουσείο Καλλονής	Καλλονή (Στεγάζεται στο κτήριο του παλιού λουτρού Καλλονής)
2		Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Καλλονής (ΚΠΕΝ)	Καλλονή
3		Λαογραφική Συλλογή Φίλια	Φίλια
4		Αγροτικό Μουσείο Λέσβου	Περιοχή Κουρού Τσεσμέ
5	Ερεσού – Αντίσσης	Ψηφιακό Μουσείο «Γεώργιος Ιακωβίδης»	Χίδηρα
6		Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου	Σίγρι
7		Αρχαιολογική Συλλογή Ερεσού	Σκάλα Ερεσού
8	Αγίας Παρασκευής	Μουσείο Βιομηχανικής Ελαιουργίας Λέσβου (ΜΒΕΛ)	Αγία Παρασκευή
9		Μουσείο Κ – Gold Temporary Gallery	
10		Αρχαιολογική – Λαογραφική Συλλογή Νάπης (κλειστή, ανοίγει κατόπιν συνεννόησης)	Νάπη
11	Μήθυμνας	Μουσείο Οθωμανικού Χαμάμ Μηθύμνης	Μήθυμνα
12		Αρχαιολογική Συλλογή Μηθύμνας	Μήθυμνα
13		Μουσείο Βαλέττα	Άργεννος
14		Λαογραφικό Μουσείο της Συκαμιάς «Στρατή Μυριβήλη»	Συκαμινέα
15	Μανταμάδου	Λαογραφική Συλλογή της Πελόπης	Πελόπη
16	Πολιχνίτου	Μουσείο Φυσικής Ιστορίας και Συλλογή Φυσικής Ιστορίας Βρίσας	Βρίσα
17		Λαογραφικό – Ιστορικό Μουσείο Πολιχνίτου	Πολιχνίτος
18	Πέτρας	Αρχοντικό Βαρελτζήδαινας	Πέτρα
Βιβλιοθήκες			
1	Καλλονής	Δημοτική Βιβλιοθήκη Καλλονής	Καλλονή
2	Ερεσού – Αντίσσης	Δημοτική Βιβλιοθήκη Ερεσού	Ερεσός – Σκάλα Ερεσού
3	Αγίας Παρασκευής	Δημοτική Βιβλιοθήκη Αγίας Παρασκευής «Πέπη Δαράκη»	Αγία Παρασκευή
4	Μήθυμνας	Δημόσια Ιστορική Βιβλιοθήκη Μηθύμνης «Αργύρης Εφταλιώτης»	Μήθυμνα
5		Κοινοτική Βιβλιοθήκη Συκαμινέας	Συκαμινέα
6	Πολιχνίτου	Δημοτική Βιβλιοθήκη Πολιχνίτου	Πολιχνίτου
7	Πέτρας	Κοινοτική Βιβλιοθήκη Στύψης	Στύψη

α/α	Δημοτική Ενότητα	Ονομασία	Δημοτική/Τοπική Κοινότητα
Πινακοθήκη			
1	Μήθυμνας	Δημοτική Πινακοθήκη Μήθυμνας	Μήθυμνα
Ωδεία			
1	Καλλονής	Ωδείο Καλλονής Λέσβου	Καλλονή
2		Σχολή Βυζαντινής Μουσικής Γεώργιος Λέσβιος	
Πολιτιστικοί Χώροι			
1	Καλλονής	Δημοτικό Θέατρο Καλλονής	Καλλονή
2		Πνευματικό Πολιτιστικό Κέντρο Καλλονής	
3		Πολυχώρος Άγρας	Άγρα
4		Παλιά Υφαντουργεία	Παράκοιλα
5	Ερεσού – Αντίσσης	Πολυχώρος Ερεσού	Ερεσός – Σκάλα Ερεσού
6		Πολυχώρος Αντίσσης	Άντισσα
7		Πνευματικό Κέντρο Βατούσας – Αρχοντικό Γώγου	Βατούσα
8		Πολυχώρος Μεσοτόπου	Μεσότοπος
9	Αγίας Παρασκευής	Πνευματικό Κέντρο Νέων Αγίας Παρασκευής	Αγία Παρασκευή
10	Μήθυμνας	Δημοτικό Κέντρο Νεότητας Μήθυμνας	Μήθυμνα
11		Συνεδριακό Κέντρο Μήθυμνας	
12		Σχολή Καλών Τεχνών	
13		Παλιό Σχολείο	Λεπέτυμνος
14	Πέτρας	Πνευματικό Κέντρο – Πολυκέντρο Στέλιος Παυλής	Πέτρα
15	Μανταμάδου	Πνευματικό Κέντρο Ειρήνης και Φιλίας	Μανταμάδος
16	Πολιχνίτου	Πνευματικό Κέντρο Νεότητας	Πολιχνίτος
Σύνολο			44

Πηγές: Δήμος Δυτικής Λέσβου, <http://visit.lesvos.gr>, <https://museumfinder.gr/>, κ.ά.

Ψηφιακό Μουσείο «Γεώργιος Ιακωβίδης»

Το Ψηφιακό Μουσείο «Γεώργιος Ιακωβίδης», στα Χύδηρα του Δήμου Δυτικής Λέσβου, γενέτειρα του ζωγράφου, είναι το πρώτο εξ ολοκλήρου Ψηφιακό Μουσείο Τέχνης στην Ελλάδα που ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του Μορφωτικού και Πολιτιστικού Ιδρύματος “Ν. Γ. Παπαδημητρίου”. Διαμορφωμένο σύμφωνα με ειδική μουσειολογική μελέτη βασισμένη στις νέες τεχνολογίες, αναδεικνύει πιστά τη ζωή και το έργο του καταξιωμένου Έλληνα ζωγράφου μέσα από μια ποικιλία ηλεκτρονικών συστημάτων ψηφιακής προβολής και διάδρασης. Τα έργα που παρουσιάζονται στο μουσείο είναι όλα ψηφιακές αναπαραγωγές. Μέσα από θεματικές ενότητες και με τη χρήση διάφορων τεχνασμάτων, όπως ο μεγεθυντικός φακός, η απομόνωση στοιχείων του πίνακα κατά την ανάλυσή του, η σύγκριση με άλλα έργα είτε του ίδιου του Ιακωβίδη είτε των δασκάλων του, καθώς και με τον συνδυασμό αφήγησης και γραφικών το Ψηφιακό Μουσείο «ζωντανεύει» τα έργα κάνοντάς τα πιο οικεία στον επισκέπτη. Στόχος του είναι να λειτουργεί ως τόπος συνάντησης της Τεχνολογίας με την Τέχνη προσφέροντας στον επισκέπτη κάθε ηλικίας μια εικαστική εμπειρία με σκοπό την απόλαυση και τη γνώση.

Μουσείο Βιομηχανικής Ελαιουργίας Λέσβου (ΜΒΕΛ)

Το Μουσείο Βιομηχανικής Ελαιουργίας Λέσβου (ΜΒΕΛ), στην Αγία Παρασκευή του Δήμου Δυτικής Λέσβου, δημιουργήθηκε από το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς (Π.Ι.Ο.Π.), το οποίο έχει και την ευθύνη για τη λειτουργία του. Στεγάζεται στο χώρο του παλαιού κοινοτικού ελαιοτριβείου, που

παραχωρήθηκε από τον πρώην Καποδιστριακό Δήμο Αγίας Παρασκευής. Το ΜΒΕΛ ανήκει στο δίκτυο θεματικών τεχνολογικών μουσείων του Π.Ι.Ο.Π. και αποτελεί λογική συνέχεια του Μουσείου της Ελιάς και του Ελληνικού Λαδιού στη Σπάρτη.

Το συγκρότημα της Αγίας Παρασκευής αναδεικνύεται σε “μουσείο του εαυτού του”, με αποκατάσταση των αρχιτεκτονικών και μηχανολογικών στοιχείων στην ιστορική τους μορφή. Ο σωζόμενος ιστορικός εξοπλισμός, που έχει αποκατασταθεί, αναδεικνύεται υποδειγματικά, μέσω της “επιδεικτικής” λειτουργίας του και της πλαisiώσής του με ψηφιακές παραγωγές. Παρουσιάζεται η εξέλιξη των μηχανημάτων, με έμφαση στις αλλαγές που επέφερε η εισαγωγή της μηχανικής κίνησης στην ελαιοπαραγωγή. Στο κυρίως κτήριο, δίνεται έμφαση στα τρία βασικά στάδια της διαδικασίας παραγωγής ελαιολάδου (σύνθλιψη του καρπού, συμπίεση του ελαιοπολτού, διαχωρισμός του λαδιού από το νερό) και γίνεται αναφορά στη συμπληρωματική λειτουργία του αλευρόμυλου. Οι παλαιές αποθήκες ελαιοκάρπου λειτουργούν ως συμπληρωματικές εκθετικές μονάδες, που προβάλλουν το ανθρώπινο στοιχείο. Το Μουσείο επιδιώκει την προβολή της βιομηχανικής κληρονομιάς, τόσο στον τομέα της ελαιοεργασίας όσο και στο ευρύτερο πεδίο της τεχνολογίας, αλλά και την ένταξή της στα αρχιτεκτονικά, κοινωνικά και πολιτισμικά συμφραζόμενά της. Υπάρχει επίσης αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, κυλικείο, καθώς και μικρό υπαίθριο αμφιθέατρο.

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου βρίσκεται στο Σίγρι, στο κέντρο της προστατευόμενης περιοχής του Απολιθωμένου Δάσους. Σκοπός του είναι η μελέτη, έρευνα, ανάδειξη, έκθεση, συντήρηση και φύλαξη του απολιθωμένου Δάσους της Λέσβου. Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου αποτελεί ένα παράθυρο στην ιστορία και την εξέλιξη της λεκάνης του Αιγαίου τα τελευταία 20.000.000 χρόνια.

Το Μουσείο συνεργάζεται με το Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων της UNESCO, το Δίκτυο Ευρωπαϊκών Γεωπάρκων, με επιστημονικούς φορείς, Μουσεία, Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Διαθέτει την απαραίτητη υποδομή για τη μελέτη και έρευνα του Απολιθωμένου Δάσους, με πλήρως εξοπλισμένα ερευνητικά εργαστήρια. Οι δραστηριότητές του περιλαμβάνουν καταγραφή και χαρτογράφηση του Απολιθωμένου Δάσους, ερευνητικές δράσεις, ανασκαφικά προγράμματα, εκτεταμένο πρόγραμμα συντήρησης απολιθωμάτων, δράσεις προστασίας, ανάδειξης και διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής του Απολιθωμένου Δάσους, οργάνωσης περιοδικών εκθέσεων για το Απολιθωμένο Δάσος Λέσβου στην Ελλάδα και το εξωτερικό και εκδόσεων. Παράλληλα αποτελεί δυναμικό μοχλό πολιτιστικής, οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της περιοχής, καθώς στις εγκαταστάσεις του πραγματοποιούνται κάθε χρόνο διεθνή επιστημονικά συνέδρια, πολιτιστικές εκδηλώσεις, εκθέσεις, επιστημονικές συναντήσεις, διαλέξεις. Ιδιαίτερη βαρύτητα έχει δοθεί στην υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Αρχοντικό Βαρελτζήδαινας

Το Αρχοντικό Βαρελτζήδαινας βρίσκεται στην Πέτρα και είναι ένα από τα ελάχιστα σωζόμενα αρχοντικά της Λέσβου του τέλους του 18ου – αρχών του 19ου αιώνα. Η αρχιτεκτονική του ακολουθεί την διαδεδομένη τυπική διάταξη των αρχοντικών κατοικιών, που χτίζονταν συνήθως στο κέντρο αγροτικών κτημάτων, κλεισμένων με περίβολο. Το κτήριο είναι διώροφο και η εσωτερική διαμόρφωση των χώρων ανταποκρινόταν απόλυτα στις καθημερινές ανάγκες και στον τρόπο ζωής των κατοίκων. Το ισόγειο είχε κυρίως αποθηκευτική χρήση, ενώ η κατεξοχήν ζωή της οικογένειας, καθημερινή και επίσημη, εκτυλισσόταν στον όροφο. Στο αρχοντικό της Βαρελτζήδαινας έχουμε μια κλασική αίσθηση, με την ελεγχόμενη συμμετρία και ισορροπημένη δομή στην αρχιτεκτονική και στη διακόσμηση. Η

πολυτέλεια επιτυγχάνεται με πολύ λιτά μέσα, προσφέροντας ένα εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Αποτελεί σημαντικό δείγμα της αστικής αρχιτεκτονικής της όψιμης Οθωμανικής περιόδου της Λέσβου, ιδιαίτερα χαρακτηριστικό για την οργάνωση της κάτοψης, του θεματικού διακόσμου, του λειτουργικού τυπικού και των κατασκευαστικών λεπτομερειών.

Συλλογή Φυσικής Ιστορίας Βρίσας

Η Συλλογή Φυσικής Ιστορίας Βρίσας περιλαμβάνει παλαιοντολογικά ευρήματα, μεταξύ αυτών απολιθώματα σπονδυλωτών και ασπόνδυλων που έζησαν στην περιοχή πριν από 2 εκατομμύρια χρόνια, καθώς και δείγματα ορυκτών, πετρωμάτων και μεταλλευμάτων της Λέσβου. Ανάμεσα στα ευρήματα ξεχωρίζουν οστά από ρινόκερους, καμήλες, αντιλόπες, γαζέλες, ελέφαντες και καύκαλα χελωνών που φτάνουν σε μήκος τα 2,5 μέτρα. Το εντυπωσιακότερο από τα ευρήματα είναι μια οικογένειας υπερμεγεθών πιθήκων, του γένους *Paradoliripithecus*, των νεωτέρων εκπροσώπων που έχουν βρεθεί στην Ευρώπη.

Αρχαιολογική Συλλογή Ερεσού

Η Αρχαιολογική Συλλογή Ερεσού στεγάζεται σε ένα λιθόκτιστο κτίριο στην Σκάλα Ερεσού. Η έκθεση διαρθρώνεται σε τρεις ενότητες:

- θρησκεία και λατρεία (αναθηματικά ανάγλυφα και ολόγλυφα έργα),
- ταφικά έθιμα (επιτύμβιες στήλες, πήλινη σαρκοθάγος, κτερίσματα) και
- καθημερινή ζωή.

Στον ημιυπαίθριο χώρο εκτίθενται ευμεγέθη αρχιτεκτονικά μέλη, αναθηματικά ανάγλυφα και βωμοί ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων. Στο προαύλιο χώρο εκτίθενται σαρκοθάγοι, βάθρα, επιγραφές και ολόγλυφα έργα.

Αρχαιολογική – Λαογραφική Συλλογή Νάπης

Η Αρχαιολογική – Λαογραφική Συλλογή Νάπης στεγάζεται στο κτίριο του Δημοτικού Σχολείου Νάπης. Το εν λόγω κτίριο κατασκευάστηκε το 1926 και ο χώρος του ισογείου του παραχωρήθηκε από την ομώνυμη κοινότητα για να στεγάσει τα αρχιτεκτονικά μέλη, που τότε ήταν διάσπαρτα στην αγροτική περιφέρεια της, αλλά και να προβληθεί η λαϊκή παράδοση της περιοχής μέσω των καθημερινών χρηστικών αντικειμένων των κατοίκων του χωριού.

Η έκθεση, η οποία είναι κλειστή και ανοίγει κατόπιν συνεννόησης, φιλοξενείται σε τρεις αίθουσες. Στην πρώτη εκτίθενται πέντε άριστα διατηρημένα και ιδιαίτερης σημασίας αιολικά κιονόκρανα αρχαϊκών χρόνων καθώς και τμήματα σφονδύλων, ενώ στις άλλες δύο εκτίθεται η Λαογραφική Συλλογή με χρηστικά και μαγειρικά σκεύη, αγροτικά εργαλεία, παραδοσιακές ενδυμασίες, έπιπλα, εξαρτήματα και στολίδια, που πρόθυμα προσέφεραν οι κάτοικοι της Νάπης.

Δημοτική Πινακοθήκη Μήθυμνας

Η Δημοτική Πινακοθήκη Μήθυμνας στεγάζεται σε διατηρητέο οίκημα του 19ου αιώνα, στο κέντρο του οικισμού του Μολύβου. Αρχικά το κτίριο έγινε γνωστό ως «Μουσείο Εφταλιώτη», αφού προοριζόταν να στεγάσει τα χειρόγραφα του Αργύρη Εφταλιώτη που θα έφερνε ο Γιώργος Βαλέττας από το Παρίσι. Για αυτόν το λόγο, ο γλύπτης Απάρτης φιλοτέχνησε την προτομή του Εφταλιώτη που βρίσκεται στην αυλή του κτιρίου. Εγκαινιάστηκε τον Αύγουστο του 1981 με 77 έργα που δωρίστηκαν είτε από τους ίδιους τους καλλιτέχνες είτε από συλλέκτες έργων τέχνης. Σήμερα η πινακοθήκη λειτουργεί διατηρώντας μια συλλογή που αριθμεί πάνω από διακόσια έργα Ελλήνων και ξένων σύγχρονων καλλιτεχνών και η οποία διαρκώς αυξάνεται. Στα εκθέματα περιλαμβάνονται επίσης, σύγχρονες εικαστικές εγκαταστάσεις και βίντεο – ντοκιμαντέρ με στιγμιότυπα από την ιστορία του τόπου.

Π.9 Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία του Δήμου Δυτικής Λέσβου

Κάστρο του Σιγρίου

Το κάστρο του Σιγρίου βρίσκεται στο δυτικότερο άκρο του Δήμου Δυτικής Λέσβου. Είναι ένα μικρό πέτρινο κάστρο, χτισμένο κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, χαρακτηριστικό δείγμα της Οθωμανικής τεχνικής. Διατηρείται στην αρχική του μορφή και σώζεται σε αρκετά καλή κατάσταση. Χτίστηκε στα μέσα του 18ου αιώνα από τον αρχιναύαρχο του Οθωμανικού Στόλου Σουλεϊμάν Πασά, για την προστασία του εμπορικού λιμανιού της περιοχής από την πειρατεία. Το κάστρο είναι τετράγωνο στην κάτοψη, με τετράγωνους οχυρωματικούς πύργους και χαρακτηρίζεται από το αραβικό τόξο που έχει πάνω από την πύλη, με κόκκινες και λευκές πέτρες. Τουλάχιστον έως το τέλος του 19ου αιώνα το κάστρο αποτελούσε το κέντρο γύρω από το οποίο αναπτύχθηκε ο οικισμός. Καθ' όλη τη διάρκεια του 19ου αιώνα και μέχρι το 1912 διέμεναν σ' αυτό στρατιωτικές μονάδες. Σύμφωνα με μαρτυρίες το κάστρο ήταν καλά συντηρημένο και εφοδιασμένο ώστε να αποτρέπει τυχόν τοπικές ταραχές όμως δεν θα μπορούσε να αντέξει σε μια συντονισμένη επίθεση από τη θάλασσα. Τμήματα των τειχών του κάστρου, κατέρρευσαν λόγω του σεισμού του 1889 που έπληξε το δυτικό τμήμα του νησιού. Κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου και συγκεκριμένα το καλοκαίρι του 1915, αποτέλεσε βάση ανεφοδιασμού και ορμητήριο της Αντάντ.

Αρχαία Μήθυμνα

Η αρχαία Μήθυμνα, η θέση της οποίας ταυτίστηκε με τη σημερινή πόλη του Μολύβου, ήταν η δεύτερη σε έκταση και ισχύ πόλις – κράτος της νήσου της Λέσβου. Ήταν κτισμένη σε χερσόνησο, με την ακρόπολή της στη θέση του Μεσαιωνικού Κάστρου και αποτελεσματική οχύρωση από την πλευρά της στεριάς. Αρχικά η πόλη ήταν περιορισμένη γύρω από την ακρόπολη. Από τον 5ο αι. π.Χ. όμως, ως αποτέλεσμα της οικονομικής ευρωστίας και της πληθυσμιακής αύξησης, επεκτάθηκε κυρίως στα ΒΑ, στην σημερινή περιοχή «Ντάπια», με συνακόλουθη επέκταση της νεκρόπολης στα νότια, στην πεδιάδα κατά μήκος της οδικής αρτηρίας που οδηγούσε από τη Μήθυμνα στην Άντισσα. Όπως αποδεικνύεται από τις πρόσφατες ανασκαφικές έρευνες, η πόλη της Μήθυμνας γνώρισε τη μεγαλύτερη άνθηση κατά την αρχαϊκή περίοδο, οπότε κατελάμβανε και τη μεγαλύτερη έκταση, που ταυτίζεται σχεδόν με το σύγχρονο παραδοσιακό οικισμό. Από τον 4ο αιώνα π.Χ., η πόλη περιορίζεται προς την ακρόπολη και τη Ντάπια, όπου σώζεται σε μεγάλο ύψος ένα τμήμα του αμυντικού τείχους της Ελληνιστικής εποχής, το οποίο ενσωματώθηκε στο σημερινό Μεσαιωνικό Κάστρο. Στη θέση Ντάπια εντοπίστηκε το αρχαϊκό νεκροταφείο της πόλης και οικοδομικά κατάλοιπα της ελληνιστικής πόλης ενώ η νεκρόπολη των ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων αποκαλύφθηκε κατά μήκος του δρόμου που οδηγεί από την Μήθυμνα στη Πέτρα. Τέλος, στα ανατολικά του σημερινού λιμανιού, στην οδό Κέπετζη, αποκαλύφθηκε λουτρικό συγκρότημα της ελληνιστικής εποχής και της εποχής της ρωμαϊοκρατίας, με ορθογώνιους χώρους ψυχρού και χλιαρού λουτρού, που συνδέονται με διαδρόμους και διαθέτουν ενιαίο σύστημα αγωγών ύδρευσης και αποχέτευσης. Η Μήθυμνα σήμερα αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους διατηρητέους οικισμούς του Αιγαίου.

Αρχαιολογικός Χώρος Αιολικού Ιερού Κλοπεδής

Ο Αρχαιολογικός Χώρος Αιολικού Ιερού Κλοπεδής Λέσβου βρίσκεται στην αγροτική περιοχή Κλοπεδή, βόρεια του κόλπου της Καλλονής, πλησίον του οικισμού της Αγίας Παρασκευής αποτελούμενος από δύο ναϊκά οικοδομήματα αιολικού ρυθμού. Το Ιερό στην Κλοπεδή, το παλαιότερο σωζόμενο στη Λέσβο, αναγνωρίζεται ως μνημείο σταθμός, τόσο για την συμβολή του στην ιστορία της αρχιτεκτονικής,

καθώς αποτελεί μοναδικό δείγμα αιολικού ρυθμού στον ελλαδικό χώρο, όσον και γιατί η ίδρυσή του στον 6ο αι. π.Χ. συνδέεται με μία ακμάζουσα περίοδο του νησιού. Οι Ναοί, γνωστοί στην αρχαιολογική βιβλιογραφία ως Ναοί Α και Β, ανοικοδομήθηκαν στο άνδηρο ενός χαμηλού, ελαιόφυτου λόφου και ορίζουν τον πυρήνα ενός μεγάλου Ιερού, λείψανα του οποίου σώζονται επιφανειακά στη γύρω περιοχή. Από τους δύο Ναούς, ο Ναός Α θεωρείται πρωιμότερος και τοποθετείται, βάσει των αναλογιών της κάτοψης (29,20 x 18,70μ.), στους πρώιμους αρχαϊκούς χρόνους. Ενδείξεις για τη λίθινη ανωδομή και τον αρχιτεκτονικό τύπο του κτιρίου παρέχουν τα πολυάριθμα αρχιτεκτονικά σπαράγματα, καθώς και ένα αιολικό κιονόκρανο, το οποίο βρέθηκε ανεστραμμένο στην ΝΑ γωνία της θεμελίωσης. Πρόκειται για τυπικό δείγμα κιονόκρανου αιολικού ρυθμού, με δύο έλικες να διακλαδίζονται αντιθετικά γύρω από ένα ανθέμιο. Λίγο βορειότερα του Ναού Α βρίσκεται ο Ναός Β, θεμελιωμένος στον φυσικό βράχο, στο πιο επίπεδο τμήμα του πλατώματος. Ο Ναός σώζεται έως τον στυλοβάτη, το επίπεδο, δηλαδή, όπου εδράζονταν οι κίονες της εξωτερικής κιονοστοιχίας, της λεγόμενης περίπτωσης, η οποία περιέβαλε τον κυρίως Ναό. Μάλιστα, στη ΒΔ γωνία του στυλοβάτη βρέθηκαν στη θέση τους δύο βάσεις κίωνων, στοιχείο από το οποίο προκύπτει ότι η περίπτωση αποτελούνταν από 46 συνολικά κίονες. Η χρονολόγηση του Ναού ανάγεται στους ύστερους αρχαϊκούς χρόνους, με ασφαλείς ενδείξεις πρωιμότερων οικοδομικών φάσεων. Η λατρευόμενη θεότητα του Ιερού συνδέθηκε στην έρευνα με την γνωστή από τις αρχαίες πηγές λατρεία στη Λέσβο του Ναπαίου Απόλλωνος. Τα νέα ευρήματα, όπως το θραύσμα πήλινης πλάκας με εγχάρκτη επιγραφή ?ΛΩΝΟΣ από τα θεμέλια του Ναού Α, καθώς και τμήμα χάλκινου ειδωλίου κούρου από το βάθρο του λατρευτικού αγάλματος του Ναού Β, τεκμηριώνουν την υπόθεση για τη λατρεία του θεού του Φωτός και της Μουσικής στο αιολικό, αρχαϊκό Ιερό της Κλοπεδής.

Παλαιοχριστιανική βασιλική Χαλινάδου

Η Παλαιοχριστιανική βασιλική Χαλινάδου βρίσκεται στην ομώνυμη θέση της αγροτικής περιφέρειας της δημοτικής κοινότητας Αγίας Παρασκευής. Η βασιλική αποτελούσε πιθανότατα το καθολικό μικρού μοναστηριού όπως προκύπτει από τα λείψανα τοίχων των κελιών που διασώζονται κατά τη νότια πλευρά της. Αρχιτεκτονικά μέλη από την παλαιοχριστιανική βασιλική εντοπίζονται στα ερείπια δύο κοντινών μεταβυζαντινών ναών (στο ερειπωμένο εκκλησάκι – υπαίθριο εικονοστάσι της Παναγίας, σε απόσταση 70 μ. από αυτή και στον Άγιο Δημήτριο πάνω σε παρακείμενο μικρό λόφο). Για την ίδρυση της παλαιοχριστιανικής βασιλικής δεν υπάρχουν διαθέσιμες ιστορικές μαρτυρίες, ωστόσο με βάση τα στυλιστικά χαρακτηριστικά της μορφής και της διακόσμησης των κιονόκρανών της δύναται να τοποθετηθεί η ανέγερσή της στο δεύτερο μισό του 6ου αι. μ.Χ. Σε αυτή τη χρονολόγηση συνηγορεί και ο εντοπισμός ενός χάλκινου νομίσματος της εποχής του Μαυρικού Τιβερίου (587 – 588 μ.Χ.).

Αρχαιολογικός Χώρος Ιερού του Μέσσου

Το Ιερό του Μέσσου βρίσκεται στην ομώνυμη κοιλάδα στηξ ΔΕ Αγίας Παρασκευής και το όνομά του οφείλεται στη θέση του στο μέσο του νησιού. Βρισκόταν μέσα στα όρια της επικράτειας της αρχαίας Πύρρας και αποτελούσε κέντρο παλλεσβιακής λατρείας και έδρα του «Κοινού των Λεσβίων». Στους αρχαϊκούς χρόνους κατασκευάστηκε το πρώτο λατρευτικό κτίριο, με ορθογώνια κάτοψη και βωμούς, λείψανα του οποίου σώζονται εντός του θεμελίου του υστεροκλασικού ναού (330-300 π.Χ.). Ο ναός είναι ψευδοδίπτερος ιωνικός. Σώζεται ιδιαίτερα καταστραμμένος στο επίπεδο της θεμελίωσης και σε τμήμα του κατώτερου δόμου της τριβαθμιδωτής κρηπίδας. Το Ιερό σύμφωνα με την επικρατούσα άποψη ήταν αφιερωμένο στη Λεσβιακή Τριάδα (τον Δία, την Ήρα και τον Διόνυσο). Μετά την καταστροφή του στην υστερορωμαϊκή εποχή ο χώρος απέκτησε εργαστηριακή χρήση, η οποία τεκμηριώνεται από την αποκάλυψη 7 κλιβάνων. Την παλαιοχριστιανική εποχή πάνω στο δάπεδο του

αρχαίου ναού ιδρύθηκε παλαιοχριστιανική κοιμητηριακή βασιλική ίχνη της οποίας διακρίνονται κυρίως στα ανατολικά. Τη βασιλική διαδέχθηκε το μεσοβυζαντινό μονόχωρο εκκλησίδιο αφιερωμένο στη λατρεία του Ταξιάρχου Μιχαήλ, η λατρεία του οποίου συνεχίζεται έως σήμερα. Η πρώτη αναφορά στο ιερό έγινε από το Γάλλο περιηγητή M. Boutan, ενώ ο Γερμανός R. Koldewey διενήργησε τις πρώτες ανασκαφές τον Δεκέμβριο του 1885 και τον Ιανουάριο του 1886.

Παλαιοχριστιανική Βασιλική Αγίου Ανδρέα Ερεσού

Η Παλαιοχριστιανική Βασιλική Αγίου Ανδρέα Ερεσού είναι τρίκλιτη βασιλική που τώρα σώζεται σε ερειπιώδη κατάσταση. Ήταν αρχικά αφιερωμένη στον απόστολο Ανδρέα ή πιθανότερα στον τίμιο Πρόδρομο, γιατί στο ίδιο μέρος σώζονται σε ικανό ύψος τοίχοι μικρού παλιού εξωκκλησιού τιμώμενου στο όνομα του Αγίου Ιωάννου Προδρόμου, λατρεία η οποία φαίνεται ότι συνεχίστηκε μέχρι και τον 7ο μ.Χ. αι. Η αλλαγή του ονόματος χρονολογείται το 740 μ.Χ. και οφείλεται στην ταφή στο χώρο της βασιλικής του αρχιεπισκόπου Κρήτης Αγίου Ανδρέα ο οποίος κατά την επιστροφή του από την Κωνσταντινούπολη πέθανε μέσα στο πλοίο που έπλεε κοντά στην Ερεσό. Η βασιλική αποκαλύφθηκε σε ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν από μοναχούς της μονής Πιθαρίου τα έτη 1884 και 1885. Επιγραφή σε διάχωρο του δυτικού τμήματος ψηφιδωτού δαπέδου του μεσαίου κλίτους αναφέρει τον επίσκοπο Ιωάννη, ο οποίος ταυτίζεται με τον επίσκοπο που αντιπροσωπεύει τους Λεσβίους στη Γ' Οικουμενική Σύνοδο της Εφέσου το 431. Η μνεία του συγκεκριμένου επισκόπου οδήγησε στην χρονολόγηση της βασιλικής κατά το πρώτο μισό του 5ου αιώνα. Πρόκειται για μια από τις μεγαλύτερες σε έκταση παλαιοχριστιανικές βασιλικές του νησιού με ορθογώνια κάτοψη. Έχει τρίκλιτη διάταξη και αποτελείται από νάρθηκα (χώρο στον οποίο στέκονταν οι κατηχούμενοι), από τον κυρίως ναό (το μέρος των πιστών) και το ιερό το τμήμα του ιερέα και των διακόνων). Η αψίδα του ιερού ήταν εσωτερικά εγγεγραμμένη κυκλωτερής, ενώ εξωτερικά πολύπλευρη. Ο τύπος αυτός προήλθε από την Συρία και μεταλαμπαδεύτηκε στη Μ. Ασία.

Ακρόπολη της Ερεσού

Η ακρόπολη της Ερεσού εντοπίζεται πάνω σε φυσικό οχυρό λόφο στην ΝΔ παραλία και κατά την αρχαιότητα μαρτυρείται με το όνομα "Μαστός". Ο Koldewey που κατά την περιοδεία του στο νησί επισκέφθηκε και την ακρόπολη της Ερεσού, όπου αποτύπωσε και περιέγραψε τα ορατά οικοδομικά λείψανα (δεκαετία του 1880), υπολόγισε το μήκος του περιβόλου της ακρόπολης σε 1 χλμ. και την έκταση του χώρου που περιλάμβανε σε 45 στρέμματα περίπου. Πολλά κομμάτια από τον αρχαίο περίβολο της πόλης σώζονται λίγο πιο πάνω από την υπώρεια του λόφου. Είναι κτισμένα από τραχειτή λίθο με λεσβία τοιχοδομία. Η οικοδομή των τμημάτων του τείχους που σώζονται παρουσιάζει ποικιλομορφία και χρονολογείται στην αρχαϊκή περίοδο. Ο Koldewey διέκρινε πύλες και πύργους εξωτερικά. Στην ελληνιστική περίοδο έγινε επέκταση της πόλης νότια του αρχικού περιβόλου στην περιοχή του λιμανιού. Σήμερα, σώζονται στην κορυφή του λόφου λείψανα του μεσαιωνικού κάστρου κτισμένου στην εποχή των Γατελούζων. Ήταν σε χρήση ως την κατάληψη της Λέσβου από τους Τούρκους (1462).

Αρχαία Άντισσα - Οβριόκαστρο

Η επικράτεια της αρχαίας Άντισσας οριζόταν δυτικά από την περιοχή πάνω από το Σίγρι και νοτιο-ανατολικά εκτεινόταν ως τα Παράκοιλα. Η πόλη ήταν εγκατεστημένη σε μια χερσόνησο της βόρειας παραλίας της επικράτειάς της, 16χιλ. ΝΔ της Μήθυμνας.

Πρώτος ο γερμανός αρχαιολόγος Robert Koldewey το 1890, ταύτισε την αρχαία Άντισσα με το Οβριόκαστρο και χαρτογράφησε την περιοχή. Ο χώρος που κατείχε η πόλη, αποτελείται από την έκταση που κατέλαβε το μεσαιωνικό κάστρο στο άκρο της χερσονήσου, και από ένα λόφο, που

χαρακτηρίζεται ως ακρόπολη. Το λιμάνι της βρισκόταν έξω από την πόλη. Σχηματίστηκε με ένα κυματοθραύστη σε σχήμα Γ που χτίστηκε στη μεγάλη και ανοιχτή κόλπωση της παραλίας, ανατολικά από το λόφο.

Το οχυρό, που λείψανά του σώζονται ως σήμερα, χτίστηκε στη Βυζαντινή εποχή και ανακατασκευάστηκε στα χρόνια των Γενοβέζων είναι γνωστό με το όνομα Οβριόκαστρο. Ήταν το τρίτο σε δύναμη οχυρό πάνω στο νησί, μετά τα κάστρα της Μυτιλήνης και του Μολύβου. Από τα ερείπια φαίνεται πως τα τείχη ήταν πανύψηλα, σε ορισμένα σημεία ξεπερνούν τα δεκαοκτώ μέτρα. Τα επιθαλάσσια μέρη του πλαισιώνονταν από τετράγωνους πύργους. Στο έγκλειστο χώρο του κάστρου διακρίνονται ίχνη κτισμάτων. Στα 1931 και 1932 η αγγλίδα αρχαιολόγος Winifred Lamb πραγματοποίησε στην περιοχή της αρχαίας Άντισσας δοκιμαστικές τομές. Τα συμπεράσματα που συνοψίζονται από την ανασκαφή αυτή είναι ότι θέση κατοικήθηκε από την ύστερη εποχή του Χαλκού, από τους τελευταίους αιώνες της 2ης χιλιετίας π.Χ. Από τότε η κατοίκηση συνεχίστηκε αδιάλειπτη.

Π.10 Ναοί και Μοναστήρια του Δήμου Δυτικής Λέσβου

Πίνακας 63: Ναοί και Μοναστήρια του Δήμου Δυτικής Λέσβου

Δημοτική Ενότητα	α/α	Ιερός Ναός/ Μοναστήρι	Δημοτική Κοινότητα
Καλλονής	1	Μονή της Παναγίας Μυρσινιώτισσας	Καλλονή
	2	Ιερός Ναός Αγίας Τριάδος	
	3	Ιερός Ναός Ζωοδόχου Πηγής	
	4	Μητροπολιτικός Ναός Αγίου Ιωάννη	
	5	Ιερά Σταυροπηγιακή (Πατριαρχική) Μονή Λειμώνος	Κεράμι, Παπιανά
	6	Μεταμόρφωσης του Σωτήρα Χριστού Παπιανών	
	7	Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου	
	8	Ιερά Μονή Λειμώνος (Μονή Αγίου Ιγνατίου Αγαλλιανού)	
Ερεσού – Αντίσσης	1	Παλαιοχριστιανική Βασιλική Αγίου Ανδρέα	Ερεσός
	2	Μονή Πυθαρίου	
	3	Μονή Παμμεγίστων Ταξιαρχών της Ερεσού	
	4	Μονή Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου	Άντισσα
	5	Ιερά Μονή Περιβολής	
	6	Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου	
	7	Ιερός Ναός Αγίας Κυριακής	
	8	Ιερά Μονή Υψηλού	Σίγρι
Μήθυμνας	1	Εκκλησάκι της Παναγίας της Γοργόνας	Σκάλα Συκαμινέας
		Ιερός Ναός Κοίμησης της Θεοτόκου	Λεπέτυμνος
		Ιερός Ναός Αγίου Ιωάννη	Βαφειός
		Ιερός Ναός Άγιου Παντελεήμονα	Μήθυμνα
		Ιερός Ναός Αγίας Κυριακής	
		Ιερός Ναός Αγίας Θεοκτίστης	
		Ιερός Ναός Αγίου Νικόλα	
	Ιερός Ναός Αγίων Αναργύρων		
Πέτρας	1	Ιερός Ναός Παναγίας της Γλυκοφιλούσας	Πέτρα
	2	Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου	
	3	Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου	
	4	Ναός του Ταξιάρχη	Υψηλομέτωπο
	5	Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου	Λαφιώνας
Πολιχνίτου	1	Ιερά Μονή Δαμανδρίου	Πολιχνίτος
	2	Ιερό του Διονύσου Βρिसαίου ή Βρησαγενούς	Βρίσα
Μανταμάδου	1	Μονή Παμμεγίστων Ταξιαρχών Μανταμάδου	Μανταμάδος

Δημοτική Ενότητα	α/α	Ιερός Ναός/ Μοναστήρι	Δημοτική Κοινότητα
	2	Ναός του Αγίου Στεφάνου	
Σύνολο			33

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου

Ναός Παναγιάς της Γλυκοφιλούσας

Στην Πέτρα βρίσκεται η εκκλησία της Παναγιάς της Γλυκοφιλούσας, χτισμένη πάνω σε βράχο ύψους 40 μ. περίπου, στον οποίο η ανάβαση γίνεται με 114 λαξευμένα σκαλοπάτια. Η εξαίρετα οχυρή του θέση ωθεί στην αναζήτηση της κτίσης του στην περίοδο των συχνών πειρατικών επιδρομών της Υστεροβυζαντινής περιόδου. Η περίοπτη εκκλησία είναι τρίκλιτη βασιλική με νάρθηκα, σπάνιες Βυζαντινές εικόνες και εξαιρετικής αισθητικής ξυλόγλυπτο επισκοπικό θρόνο. Στην ίδια θέση πιθανολογείται ότι υπήρχε ναΐδριο από το 15ο αιώνα. Στη θέση του χτίστηκε το 17ο αιώνα μεγαλύτερη εκκλησία με κελιά. Η ανακαίνιση του ναού στη μορφή που παρουσιάζεται σήμερα έγινε με σουλτανικό φιρμάνι το 1840 από τον εξ Ανεμώτιας πρωτομάστορα Στρατή Καρέκο. Αποτελεί σημαντικό προσκύνημα του νησιού και τόπο έλξης επισκεπτών κατά την ακολουθία της Μεγάλης Παρασκευής και της περιφοράς του επιταφίου. Σε μικρή απόσταση από την εκκλησία της Παναγιάς βρίσκεται και ο ναός του Αγίου Νικολάου, ένα όμορφο μικρό μνημείο κοντά στον τεράστιο πλάτανο του χωριού. Πρόκειται για μονόκλιτη βασιλική του 17ου αιώνα στις τοιχογραφίες της οποίας ξεχωρίζει η σπάνια και ίσως μοναδική σε ναό απεικόνιση της στιγμής του αυτοαπαγχονισμού του Ιούδα.

Ναός του Αγίου Στεφάνου

Ο ναός του Αγίου Στεφάνου βρίσκεται στην θέση “Παλιός” στην παραλία του Μανταμάδου. Ανήκει στην κατηγορία των σταυροειδών εγγεγραμμένων τρουλαίων ναών. Ο τρούλος του είχε ήδη καταρρεύσει όταν τον επισκέφθηκε ο Newton στα μέσα του 19ου αιώνα και στη θέση του τοποθετήθηκαν ξύλινοι δοκοί και κάλυψη με κεραμίδια. Το στεγασμένο προστώ στα δυτικά του ναού αποτελεί νεότερη προσθήκη του 20^{ου} αιώνα. Πρόκειται για κτίσμα μικρών σχετικά διαστάσεων κατασκευασμένο από λαξευτούς λίθους ροδόχρου τραχείτη. Αρχιτεκτονικά μέλη προγενέστερου ναού και επιγραφή έχουν εντοιχιστεί στην τοιχοποιία του μνημείου. Στην ανατολική όψη ξεχωρίζουν οι τρεις ημικυκλικές αψίδες του Ιερού, ενώ τυφλά αψιδώματα διακοσμούν το βόρειο και το νότιο τοίχο. Το δάπεδο του εσωτερικού χώρου είναι βοτσαλωτό με μεγάλη ποικιλία διακοσμητικών μοτίβων. Η χρονολόγηση του μνημείου είναι δύσκολη. Ωστόσο θα πρέπει να τοποθετηθεί από τα μορφολογικά κυρίως στοιχεία στον 13^ο αιώνα. Στο μνημείο διατηρούνται σε μερικά σημεία λείψανα τοιχογραφιών, τα οποία όμως είναι αδύνατο να χρονολογηθούν.

Εκκλησάκι της Παναγιάς της Γοργόνας

Στη Σκάλα Συκαμιάς βρίσκεται το γραφικό εκκλησάκι της Παναγιάς της Γοργόνας. Χτισμένο πάνω σε λωρίδα γης που εισχωρεί στη θάλασσα η Παναγιά η Γοργόνα – η Παναγιά των θαλασσινών – πήρε το όνομά της από τη χαρακτηριστική τοιχογραφία άγνωστου λαϊκού ζωγράφου που απεικονίζει την Παναγιά με ουρά γοργόνας σε ένα συγκινητικό «δέσιμο» θρησκειών και παραδόσεων. Αποτέλεσε πηγή έμπνευσης του ομώνυμου λογοτεχνικού αριστουργήματος του διακεκριμένου Λέσβιου συγγραφέα Στρατή Μυριβήλη.

Μονή Παμμεγίστων Ταξιαρχών Μανταμάδου

Η Μονή Παμμεγίστων Ταξιαρχών Μανταμάδου βρίσκεται σε μικρή απόσταση από τον Μανταμάδο, στο ΒΑ τμήμα του νησιού και αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προσκυνήματά του. Άλλοτε

λειτουργούσε ως ανδρώα μονή, η οποία για πρώτη φορά αναφέρεται σε επιτροπικό έγγραφο του 1661. Ο μικρός ναός του 17^{ου} αιώνα αντικαταστάθηκε από μεγαλύτερο του 18^{ου} αιώνα, στη θέση του οποίου ανοικοδομήθηκε εκ βάθρων το 1879 ο σημερινός ναός που ακολουθεί τον αρχιτεκτονικό ρυθμό της τρίκλιτης βασιλικής. Το μοναστηριακό συγκρότημα αναπτύσσεται τυπικά, περιμετρικά του ναού, προσδίδοντας οχυρωματικό χαρακτήρα. Στο ναό και εντός πολυτελούς κουβουκλίου του 1766 βρίσκεται η ανάγλυφη εικόνα του Ταξιάρχη, που σύμφωνα με την παράδοση κατασκευάστηκε με χώμα και με αίμα των σφαγιασθέντων από τους πειρατές, μοναχών.

Λαογραφικό ενδιαφέρον παρουσιάζει το έθιμο της σφαγής ταύρου την Κυριακή των Μυροφόρων κατά την επέτειο των εγκαινίων του ναού.

Μονή Παμμεγίστων Ταξιαρχών της Ερεσού

Η Μονή Παμμεγίστων Ταξιαρχών της Ερεσού είναι περισσότερο γνωστή ως Μονή Πυθαρίου ή “Πυθάρι”, ονομασία που οφείλεται στη γεωμορφία της περιοχής, στην οποία βρίσκεται, σε ένα κοίλωμα χαράδρας, μεταξύ λόφων που τη στεφανώνουν, σχηματίζοντας γύρω της ένα νοητό πιθάρι, ο υποτιθέμενος πάτος του οποίου έχει μεταμορφωθεί τελευταία σε λιμνοδεξαμενή, με τη λειτουργία του παρακείμενου τεχνητού φράγματος. Η ανυπαρξία ιστορικών στοιχείων για την ίδρυσή της δημιουργεί και για τη Μονή Πυθαρίου τη συνήθη για τα μοναστήρια της Λέσβου διχογνωμία στους ερευνητές. Η μία άποψη τη θέλει βυζαντινό μοναστήρι που ανασυστήθηκε κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, ενώ η δεύτερη χρονολογεί την ίδρυσή της στο 16ο αιώνα. Το βέβαιο είναι πάντως πως λειτουργούσε το 1548, χρονολογία κατά την οποία καταγράφεται σε οθωμανικό κατάστιχο, με το οποίο καθορίζονται οι φορολογικές υποχρεώσεις των μοναστηριών της περιφέρειας Ερεσού. Από το ποσό που καλείται να καταβάλει η μονή εξάγεται το συμπέρασμα ότι είχε ήδη σημαντική περιουσία, κάτι που πιθανότατα σημαίνει ότι είχε ιδρυθεί κάποιες δεκαετίες νωρίτερα.

Ιερά Μονή Περιβολής

Η Μονή Περιβολής βρίσκεται σε μια παράκαμψη του επαρχιακού δρόμου Καλλονής – Άντισσας, λίγο πριν την Άντισσα στην όχθη του ποταμού Βούλγαρη. Πρόκειται για γυναικεία μονή αφιερωμένη στα Εισόδια της Θεοτόκου, η οποία ερημώθηκε κατά τα τελευταία χρόνια. Στο παρελθόν (τουλάχιστον από τον 16^ο αιώνα μέχρι τα τέλη του 18^{ου} αιώνα), αποτελούσε εξάρτημα της ανδρικής μονής των Ταξιαρχών Κρεοκώπου, που βρίσκεται σε απόσταση μίας περίπου ώρας απ’ αυτήν, στην κορυφή του βουνού Χάλακας. Το καθολικό της μονής είναι κτισμένο στον τύπο της ξυλόστεγης βασιλικής, μικρών διαστάσεων με αξιόλογες τοιχογραφίες που χρονολογούνται στον 16^ο αιώνα.

Ιερά Σταυροπηγική (Πατριαρχική) Μονή Λειμώνος

Η Μονή Λειμώνος βρίσκεται στο κέντρο της Λέσβου και σε απόσταση 14 χλμ. βοριοδυτικά της Καλλονής, σε εύφορο λεκανοπέδιο. Η μονή Λειμώνος είχε ιδρυθεί στους βυζαντινούς χρόνους και διαλύθηκε πιθανόν στα τέλη του 15^{ου} αιώνα. Ο επίσκοπος Μηθύμνης Ιγνάτιος ανασυγκρότησε τη μονή το 1527 και ίδρυσε σχολή, η οποία συνέβαλε στην αναβίωση του μοναχισμού στη Λέσβο. Το λατρευτικό συγκρότημα της μονής Λειμώνος αποτελείται από οικοδομήματα διαφόρων εποχών. Το καθολικό που βρίσκεται στον κεντρικό περίβολο αποτελεί τρίκλιτη βασιλική με υπερυψωμένο το μεσαίο κλίτος. Χτίστηκε το 1795 στη θέση του παλαιότερου καθολικού και έχει ενσωματωμένα πέντε παρεκκλήσια. Το 1800 χρονολογείται η νεότερη φάση της τοιχογράφησης από τον αγιορείτη μοναχό Νικηφόρο. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το εικονογραφικό πρόγραμμα των τοιχογραφιών του σκευοφυλάκιου (κρύπτης) στο ανατολικό τμήμα του ναού. Το κοιμητήριο της μονής βρίσκεται εκτός του περιβόλου. Στο ναό του κοιμητηρίου, σώζονται τοιχογραφίες του 16ου αι. Οι συλλογές της Μονής περιλαμβάνουν εικόνες, χρυσοκέντητα άμφια και υφάσματα, αντικείμενα εκκλησιαστικής χρήσης,

λαογραφικά κειμήλια, αλλά και πετρώματα από όλο το νησί. Ιδιαίτερης αξίας είναι επίσης η Βιβλιοθήκη της μονής, με τα χειρόγραφα και τα έντυπα βιβλία της, καθώς επίσης και το Αρχείο των ελληνικών και οθωμανικών εγγράφων της.

Μονή της Παναγίας Μυρσινιώτισσας

Σε μικρή απόσταση από τη Μονή Λειμώνος βρίσκεται η γυναικεία Μονή της Παναγίας Μυρσινιώτισσας στη θέση ερειπωμένης εκκλησίας – το κατά την παράδοση καθολικό της βυζαντινής Μονής «Παναγίας της Μυρσίνης», όπως αναφέρεται σε πατριαρχικό έγγραφο του 1331 μ.Χ. Πρόκειται για βυζαντινή μονή η οποία ανασυστήθηκε, επίσης από τον άγιο Ιγνάτιο Αγαλλιανό, το 1523. Ανοικοδόμησε το ναό, ο οποίος βρισκόταν στην ιδιοκτησία της οικογένειάς του και εγκαταστάθηκε εκεί, μαζί με τον γέροντα πλέον πατέρα του Μανουήλ και το γιό του Μεθόδιο. Έχτισαν νέα κτίρια και ίδρυσαν ένα μικρό μοναστήρι. Όταν στη μονή συγκεντρώθηκαν πολλοί φιλομόναχοι χριστιανοί, άνδρες και γυναίκες, ο άγιος αποφάσισε να εγκαταστήσει τους μοναχούς στη Μονή Λειμώνος και να ιδρύσει στη “Μυρσινιώτισσα” γυναικείο μοναστήρι, με ηγούμενο τον ίδιο. Κατά την τουρκοκρατία εδώ λειτούργησε σχολή υφαντουργίας και κεντητικής στην οποία εκπαιδεύονταν οι νέες της περιοχής. Το μοναστήρι υπέστη κατά καιρούς ζημιές από σεισμούς και πυρκαγιές. Η πυρκαγιά του 1915 αποτέφρωσε ολόκληρο τον ναό. Από την φωτιά ωστόσο σώθηκε η βυζαντινή εικόνα της Παναγίας της Μυρσινιώτισσας. Ο ναός ανακατασκευάστηκε εξωτερικά σε ρυθμό βασιλικής και εσωτερικά με τα χαρακτηριστικά του βυζαντινού σταυροειδούς μετά τρούλου και υπερώου. Πέραν της μεγάλης του ιστορίας, το μοναστήρι προσφέρει στον επισκέπτη την παραδείσια γαλήνη του μοναχικού περιβάλλοντος και τη γεμάτη χρώματα ηρεμία της ανθόφυτης αυλής του.

Μονή Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου

Η Μονή Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου, εν ενεργεία ανδρική μονή, είναι χτισμένη στην κορυφή του όρους Όρδυμος, σε υψόμετρο 634 μ. στη Δυτική Λέσβο. Εξαιτίας ακριβώς της θέσης της είναι γνωστότερη από τον 18ο αιώνα ως Μονή Υψηλού. Η φρουριακή αρχιτεκτονική της μορφή, με πολεμίστρες και οχυρωματικό πύργο, δημιουργεί με την πρώτη ματιά την εντύπωση ενός μοναστηριού που στο πέρασμα των αιώνων αναγκάστηκε σε πολλές περιπτώσεις να αμυνθεί και προσέφερε καταφύγιο στους κατοίκους της γύρω περιοχής κατά τη διάρκεια επιδρομών. Αν και είναι γνωστή η ύπαρξη του μοναστηριού κατά τη βυζαντινή περίοδο, δεν μπορεί να προσδιοριστεί με βεβαιότητα η εποχή της ιδρύσεώς του. Η παράδοση τοποθετεί την ίδρυση της μονής κατά τους Βυζαντινούς χρόνους, πριν το 800 μ.Χ., και την αναφέρει ως «Μονή Κόρακος», επωνυμία που τροποποιήθηκε κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας σε «Μονή Ζήσουρα».

Από τη βυζαντινή φάση της μονής δεν σώζονται πολλά στοιχεία και θεωρείται ότι κατά τους ύστερους βυζαντινούς χρόνους είχε εγκαταλειφθεί και ερημώσει. Η μονή ακμάζει ξανά κατά τους μεταβυζαντινούς χρόνους, αλλά το 1967 το εσωτερικό του ναού καταστρέφεται από πυρκαγιά. Με την αποκατάστασή του, μετατράπηκε σε μονόκλιτη βασιλική (αντί της τρίκλιτης που υπήρχε μέχρι τότε) με ξύλινη οροφή και εσωτερικό θόλο. Στη δυτική του όψη σώζονται έγχρωμες πλάκες, οι λεγόμενες “ροδιακές”, με αξιόλογη διακόσμηση. Το υπάρχον καθολικό της κτίστηκε το 1832 και είναι ενταγμένο σε τυπικό μοναστηριακό συγκρότημα, που αναπτύσσεται περιμετρικά του καθολικού.

Η μονή διαθέτει αξιόλογη ιστορική βιβλιοθήκη με χειρόγραφους κώδικες, λειτουργικά ειλητάρια, κατάστιχα και δεκάδες παλαιύτα βιβλία. Στο αρχείο της σώζονται πατριαρχικές και μητροπολιτικές επιστολές, φερμάνια, πωλητήρια, διαθήκες και άλλα έγγραφα. Αξιόλογο επίσης είναι το μουσείο της μονής, όπου εκτός από τα παραπάνω εκτίθενται αξιοθαύμαστα και πολύτιμα ιστορικά αντικείμενα τέχνης και φορητές εικόνες βυζαντινής τεχνοτροπίας, του 16ου και του 17ου αιώνα.

Μονή Δαμανδρίου (Κοιμήσεως της Θεοτόκου)

Η Μονή Δαμανδρίου (Κοιμήσεως της Θεοτόκου) βρίσκεται στην περιοχή του Πολιχνίτου Λέσβου και έχει ιδρυθεί κατά τους μεταβυζαντινούς χρόνους, εποχή κατά την οποία ιδρύονται στο νησί πολλές εκκλησίες και μονές. Το καθολικό της μονής είναι αφιερωμένο στην Κοίμηση της Θεοτόκου και ανήκει στον τύπο της μονόχωρης βασιλικής. Την επωνυμία “Δαμανδρίου” οφείλει στη μικρή βυζαντινή κώμη που τα ερείπιά της βρίσκονται πολύ κοντά στη μονή και μνημονεύεται σε Μητροπολιτικό κώδικα του 1567 – 1652. Τις τοιχογραφίες του ναού, που χρονολογούνται στο 18^ο αιώνα (1733) φιλοτέχνησε ο αγιογράφος Χωματζάς. Το ξυλόγλυπτο τέμπλο χρονολογείται στην όψιμη Τουρκοκρατία, ενώ οι δεσποτικές εικόνες του Χριστού και της Παναγίας Οδηγήτριας στον 16^ο και 17^ο αιώνα.

Π.11 Πολιτιστικοί Σύλλογοι

Πίνακας 64: Πολιτιστικοί Σύλλογοι που Δραστηριοποιούνται εντός του Δήμου Δυτικής Λέσβου

α/α	Όνομασία	Τοποθεσία
1	Πολιτιστικός Σύλλογος Φίλιας «Η Ανάπτυξη»	Φίλια
2	Πολιτιστικός Περιβαλλοντικός Σύλλογος Σκάλας Καλλονής «Η Πρόσδος»	Σκάλα Καλλονής
3	Σύλλογος Σκαλοχωριτών Καλλονής «Ο Άγιος Γεώργιος»	Σκαλοχώρι
4	Σωματείο Αγίας Τριάδος Καλλονής	Καλλονή
5	Μορφωτικός Σύλλογος «Παλμός της Ανεμώτιας»	Ανεμώτια
6	Εκπολιτιστικός Σύλλογος Θεοφάνης Σιγριανής	Σίγρι
7	Μορφωτικός Σύλλογος Πολιχνίτου	Πολιχνίτος
8	Πολιτιστικός Σύλλογος Αγίας Παρασκευής «Ο Ταξιάρχης»	Αγία Παρασκευή
9	Πολιτιστικός Σύλλογος Παρακοίλων Ροδόδεντρο	Παράκοιλα
10	Σωματείο Αγίας Τριάδος	Καλλονή
11	Πολιτιστικός Σύλλογος Σκουτάρου «Τ'απάνω το σχολειό»	Σκουτάρος
12	Σύλλογος Γυναικών Κάπη	Κάπη
13	Σύλλογος Γυναικών Μανταμάδου	Μανταμάδος
14	Φυσιολατρικός Σύλλογος Μανταμάδου «Ηλιαχτίδα»	Μανταμάδος
15	Θεατρικός Όμιλος Πέτρας «Οι Υποκριτές»	Πέτρα

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου

Πίνακας 65: Πολιτιστικοί Σύλλογοι που Δραστηριοποιούνται εκτός του Δήμου Δυτικής Λέσβου

α/α	Όνομασία	Τοποθεσία
1	Ένωση Αγριτών Καλλονής «Άγιος Δημήτριος»	Γαλάτσι
2	Σύλλογος Αντισσαίων Λέσβου «Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος»	Αθήνα
3	Σύλλογος Απανταχού Μεσοποπιτών «Η Αναγέννηση»	Δάφνη
4	Σύλλογος των Απανταχού Ερεσίων Ερεσού – Άντισσας Λέσβου «Ο Θεόφραστος»	Αθήνα
5	Πολιτιστικός Σύλλογος Παραδοσιακών Χορών «Ο Μόλυβος»	Αθήνα
6	Σύλλογος Μανταμαδιωτών Λέσβου «Ο Ταξιάρχης»	Αθήνα
7	Πολιτιστικός Σύλλογος Βρυσιαγών Πολιχνίτου Λέσβου	Αθήνα
8	Σύλλογος Αντισσαίων Λέσβου Αθήνας	Αθήνα
9	Νεολαία Συλλόγου Μανταμαδιωτών Λέσβου	
10	Σύλλογος Καλλονιατών Λέσβου	Αθήνα
11	Σύλλογος Κλειωτών Μανταμάδου Λέσβου	Αθήνα
12	Σύλλογος «Ο Πολιχνίτος» Λέσβου	Αθήνα

Πηγή: Δήμος Δυτικής Λέσβου

Π.12 Ενδεικτικές Πολιτιστικές Εκδηλώσεις Δήμου Δυτικής Λέσβου

Διεθνές Φεστιβάλ Κιθάρας Αρίων

Πρόκειται για έναν παγκόσμιο μουσικό θεσμό που αναδεικνύει τη θέση της κιθάρας στο ευρύτερο μουσικό γίγνεσθαι και παράλληλα την αντιμετωπίζει ως μέσο μουσικής έκφρασης και δημιουργίας, αισθητικής καλλιέργειας, δημιουργίας διαύλων επικοινωνίας και σύμπραξης με άλλα μουσικά όργανα και άλλα είδη τέχνης. Μέσα από το θεσμό πραγματοποιείται η διάδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς διαμέσου πολιτιστικών εκδηλώσεων που προάγουν και διατηρούν τη μοναδικότητα της ιστορίας του τόπου στο πέρασμα του χρόνου.

Γιορτή της Τράτας

Πρόκειται για μια παραδοσιακή γιορτή – έθιμο για την τοπική κοινότητα Πολιχνίτου. Κατά τη διάρκεια της Γιορτής της Τράτας ή το Τράβηγμα της Τράτας όπως αλλιώς ονομάζεται, οι παρευρισκόμενοι έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν το λεγόμενο «Φουρνέλι», δηλαδή το καλάρισμα της παραδοσιακής τράτας.

Διεθνές Φεστιβάλ Μουσικής Μολύβου (ΔιΦεΜΜ)

Πρόκειται για μια τετραήμερη γιορτή κλασικής μουσικής και αποτελεί ένα ξεχωριστό πρόγραμμα κατά τη διάρκεια του οποίου συμμετέχουν κορυφαίοι νέοι και καταξιωμένοι ερμηνευτές διεθνούς φήμης. Σήμερα, θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους θεσμούς κλασικής μουσικής στην Ελλάδα και δημοφιλής μουσικός προορισμός παγκοσμίως. Το ΔιΦεΜΜ συμβάλλει στην περιφερειακή ανάπτυξη, στηρίζοντας και επαναπροσδιορίζοντας το τουριστικό προϊόν της Λέσβου. Παράλληλα, τα εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιεί κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους εξοικειώνουν τους νέους με την κλασική μουσική, δίνοντάς τους τα εφόδια να σχεδιάσουν τη δική τους πορεία στο χώρο.

Γιορτή της Σαρδέλας

Η Γιορτή της Σαρδέλας διεξάγεται στη Σκάλα Καλλονής και είναι μια γιορτή που πραγματοποιείται τα τελευταία 30 τουλάχιστον χρόνια προσελκύνοντας επισκέπτες από όλο το νησί και το εξωτερικό. Κατά τη διάρκεια των τριήμερων εορταστικών εκδηλώσεων οι παρευρισκόμενοι έχουν τη δυνατότητα να διασκεδάσουν με μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις αλλά και να δοκιμάσουν μεζέδες από τη διάσημη σαρδέλα του Κόλπου της Καλλονής.

Γιορτή Αμπελουργίας

Οι Γιορτές Αμπελουργίας αποτελούν θεσμό και κατέχουν εξαιρετική θέση στα πολιτιστικά δρώμενα του Δήμου Δυτικής Λέσβου. Κατά τη διάρκεια των τριήμερων εορταστικών εκδηλώσεων στην Ανεμώτια της δημοτικής ενότητας Καλλονής, αναδεικνύεται η αμπελοοινική παράδοση και φυσιογνωμία του χωριού και των γειτονικών κοινοτήτων, μέσα από μια αδιάσπαστη ενότητα παραγωγής, τέχνης και πολιτισμού.

Διεθνές Φεστιβάλ Ευεξίας Λέσβου

Πρόκειται για ένα φεστιβάλ κατά το οποίο οι συμμετέχοντες έχουν την ευκαιρία να μάθουν περισσότερα για τη σωματική και συναισθηματική υγεία, μέσα από δράσεις όπως πρακτικές γιόγκα, χοροθεραπεία κ.ά. απολαμβάνοντας παράλληλα τον φυσικό πλούτο της περιοχής.

Διεθνές Φεστιβάλ Γυναικών Ερεσού

Πρόκειται για ένα από τα μεγαλύτερα φεστιβάλ του νησιού της Λέσβου που διοργανώνεται μόνο για γυναίκες. Διεξάγεται το μήνα Σεπτέμβριο και προσελκύει πολλές επισκέπτριες από αρκετά σημεία της γης που έχουν την ευκαιρία στη διάρκεια των δύο εβδομάδων διεξαγωγής του φεστιβάλ να

απολαύσουν τις διακοπές τους συμμετέχοντας παράλληλα σε κοινωνικές και δημιουργικές δραστηριότητες αλλά και να μάθουν νέες δεξιότητες, να δικτυωθούν και να γνωρίσουν τον ελληνικό πολιτισμό μέσω μιας σειράς εκδηλώσεων, εκθέσεων, δράσεων και σεμιναρίων.

Lesvos Foodfest – Διεθνές Φεστιβάλ Γαστρονομίας

Το Lesvos Food Fest αναδεικνύει τη γη, το τοπίο, τους ανθρώπους, την ατμόσφαιρα που συνθέτουν την ταυτότητα της Λεσβιακής γαστρονομίας και μας ταξιδεύει στη Λέσβο... στο Αιγαίο. Μέσα από δυναμικές δράσεις του στοχεύει στην προβολή των τοπικών προϊόντων και των παραγωγών τους, στην ανάδειξη της γαστρονομικής παράδοσης και την αναζήτησή της μέσα από νέες γαστρονομικές τάσεις, στην δημιουργία γαστριμαργικών εμπειριών για τον επισκέπτη, στην δικτύωση των επαγγελματιών εστίασης και των τοπικών παραγωγών, στην εκπαίδευση και επιμόρφωση από επιστήμονες και ειδικούς, σε θέματα γαστρονομικού ενδιαφέροντος.

Αθλητικές Δράσεις

Διεθνείς Αγώνες Ποδηλασίας MTB (UCI-C1, S1)

Lesvostrail

Eresos Lavatrail

Ημιμαραθώνιο Καλλονής

Ημιμαραθώνιο Μεσοτόπου

Π.13 Η Εξέλιξη των Μεγεθών της Μισθωτής Εργασίας στην Εποχή της Πανδημίας Covid – 19

Πίνακας 66: Εκτίμηση Κινδύνου Θέσεων Εργασίας στην Π.Ε. Λέσβου έτος 2020

Περιφερειακή Ενότητα	Υψηλού Κινδύνου		Μέτριου Κινδύνου		Χαμηλού Κινδύνου	
	Θέσεις Εργασίας	Ποσοστό (%)	Θέσεις Εργασίας	Ποσοστό (%)	Θέσεις Εργασίας	Ποσοστό (%)
Λέσβου	4.869	58,76%	1.126	13,59%	2.291	27,65%
<i>Διαβάθμιση Κινδύνου</i>						
				<i>χαμηλός</i>	<i>υψηλός</i>	

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Πίνακας 67: Εκτίμηση Κινδύνου ανά Επάγγελμα στην Π.Ε. Λέσβου έτος 2020

Επάγγελμα	Εκτίμηση Κινδύνου ανά Επάγγελμα					
	Υψηλού Κινδύνου		Μέτριου Κινδύνου		Χαμηλού Κινδύνου	
	Θέσεις Εργασίας	Ποσοστό (%)	Θέσεις Εργασίας	Ποσοστό (%)	Θέσεις Εργασίας	Ποσοστό (%)
Πωλητές και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	1.228	99,51%	6	0,49%		
Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών	1.009	86,91%	24	2,07%	128	11,02%
Πλανόδιοι πωλητές, οικιακοί βοηθοί κ.π.α.ε.	480	52,12%	31	3,37%	410	44,52%
Υπάλληλοι γραφείου	474	40,17%	333	28,22%	373	31,61%
Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού	442	51,58%	349	40,72%	66	7,70%
Υπάλληλοι εξυπηρέτησης πελατών	263	89,76%	10	3,41%	20	6,83%
Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων, κατασκευών, μεταποίησης και μεταφορών	229	70,25%	96	29,45%	1	0,31%
Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	145	100,00%				
Ειδικευμένοι επί των πωλήσεων, χρηματιστές, κτηματομεσίτες, απασχολούμενοι στην εξυπηρέτηση επιχειρήσεων εν γένει και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	108	56,84%	9	4,74%	73	38,42%
Μηχανικοί, εφαρμοστές και συντηρητές μηχανών και ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού	72	73,47%	25	25,51%	1	1,02%

Στρατηγικό Σχέδιο Δήμου Δυτικής Λέσβου 2022-2023

Επάγγελμα	Εκτίμηση Κινδύνου ανά Επάγγελμα					
	Υψηλού Κινδύνου		Μέτριου Κινδύνου		Χαμηλού Κινδύνου	
	Θέσεις Εργασίας	Ποσοστό (%)	Θέσεις Εργασίας	Ποσοστό (%)	Θέσεις Εργασίας	Ποσοστό (%)
Διευθύνοντες και ανώτερα στελέχη μεγάλων δημόσιων και ιδιωτικών επιχειρήσεων και οργανισμών	49	73,13%	15	22,39%	3	4,48%
Τεχνίτες ανέγερσης και αποπεράτωσης κτιρίων και άλλων δομικών έργων	43	22,74%	52	33,55%	60	38,71%
Συναρμολογητές (μονταδόροι) και χειριστές μηχανημάτων μ.α.κ.	41	100,00%				
Χειριστές μηχανών παραγωγής ειδών διατροφής, ποτών και καπνού	33	91,67%			3	3,85%
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών προστασίας	32	36,36%	50	56,82%	6	6,82%
Ανειδίκευτοι αγρεργάτες, αλιεργάτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	29	49,15%	30	50,85%		
Τεχνολόγοι και τεχνικοί βοηθοί των επιστημών βιολογίας και υγείας	17	14,05%			104	85,95%
Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα			4	2,37%	165	97,63%
Εκπαιδευτικοί			5	0,69%	719	99,31%
Διαβάθμιση Κινδύνου						
		-100%			100%	

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Πίνακας 68: Μεταβολή Θέσεων Εργασίας ανά Φύλο, Ηλικία, Καθεστώς Εργασίας και Εκπαιδευτικό Επίπεδο στην Π.Ε. Λέσβου μήνες Ιανουάριος – Απρίλιος 2020

Μέγεθος	Κατηγορία	Μήνας			
		Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος
Φύλο	Άνδρας	-75	64	-110	25
	Γυναίκα	-44	41	-95	62
Ηλικία	15 – 24	-25	27	-35	14
	25 – 34	-43	26	-74	46
	35 – 44	-13	27	-49	28
	45 – 54	-16	15	-22	6
	55 – 64	-22	16	-23	-4
	65+	1	-6	-2	-3

Στρατηγικό Σχέδιο Δήμου Δυτικής Λέσβου 2022-2023

Μέγεθος	Κατηγορία	Μήνας			
		Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος
Καθεστώς Απασχόλησης	Πλήρης	-39	37	-69	71
	Μερική	-52	48	-90	20
	Εκ περιτροπής	-28	20	-46	-4
Εκπαιδευτικό Επίπεδο	Δημοτικό	-17	1	-5	9
	Γυμνάσιο	0	-12	-18	8
	Ενιαίο Λύκειο	-99	50	-117	9
	Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Α' Κύκλου	-2	-2	0	5
	Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές (ΤΕΣ)	0	1	3	0
	Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ)	6	3	0	1
	ΙΕΚ με πιστοποίηση	-4	1	-3	7
	Μαθητεία	-1	0	0	0
	Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΕΙ)	35	14	-22	26
	Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΤΕΙ)	2	-15	-2	12
	Μεταπτυχιακό	-6	-3	1	5
	Διδακτορικό	-2	0	0	0
	Δεν πήγε καθόλου σχολείο	5	3	-3	0
	Άλλο	-30	60	-36	2
Διαβάθμιση Κινδύνου	-100%			100%	

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Πίνακας 69: Μεταβολή Θέσεων Εργασίας ανά Επάγγελμα στην Π.Ε. Λέσβου μήνες Ιανουάριος – Απρίλιος 2020

Επάγγελμα (2d)	Μήνας			
	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος
Ανειδίκευτοι αγρεργάτες, αλιεργάτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	-3	-1	-14	-4
Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων, κατασκευών, μεταποίησης και μεταφορών	15	-11	-40	1
Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών	-43	33	-44	9
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών προστασίας	-2	12	-10	0
Βιολόγοι εν γένει, ιατροί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	-1	-6	1	13
Ειδικευμένοι επί των πωλήσεων, χρηματιστές, κτηματομεσίτες, απασχολούμενοι στην εξυπηρέτηση επιχειρήσεων εν γένει και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	-54	10	-21	-2
Εκπαιδευτικοί	40	21	-4	0
Μοντέλα, πωλητές και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	-36	8	-11	19
Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού	10	6	-1	1
Πλανόδιοι πωλητές, οικιακοί βοηθοί κ.π.α.ε.	-25	53	-6	24
Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	-5	7	-22	17
Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	-10	-12	-12	-25
Τεχνολόγοι και τεχνικοί βοηθοί των επιστημών βιολογίας και υγείας	1	-1	-4	15
Υπάλληλοι γραφείου	-13	-15	-8	3
Διαβάθμιση Κινδύνου				100%
				-100%

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Πίνακας 70: Μεταβολή Θέσεων Εργασίας ανά Κλάδο στην Π.Ε. Λέσβου μήνες Ιανουάριος – Απρίλιος 2020

Κλάδος (2d)	Μήνας			
	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	-88	60	-90	12
Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	-29	15	-17	27
Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	-19	29	13	34
Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	-6	2	-7	29
Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	-3	2	0	0
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	-2	-4	3	12
Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	0	-3	0	1
Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	1	2	2	1
Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	1	1	0	1
Έργα πολιτικού μηχανικού	4	-6	4	-6
Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	4	-2	-4	-4
Βιομηχανία τροφίμων	14	-31	-73	-63
Εκπαίδευση	41	18	-10	15
Καταλύματα	-12	8	-1	0
Ποτοποιία	-12	6	0	
Διαβάθμιση Κινδύνου	-100%			100%

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Π.14 Χαρακτηριστικά του Άνεργου Πληθυσμού της Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου

Πίνακας 71: Ποσοστό Εγγεγραμμένων Ανέργων ανά Περιφερειακή Ενότητα έτη 2018 – 2020

Δήμος	% Ανέργων 2018	% Ανέργων 2018 (Ενεργοί)	Ποσοστό Μη Αναζητούντων Εργασία 2018	% Ανέργων 2019	% Ανέργων 2019 (Ενεργοί)	Ποσοστό Μη Αναζητούντων Εργασία 2019	% Ανέργων 2020	% Ανέργων 2020 (Ενεργοί)	Ποσοστό Μη Αναζητούντων Εργασία 2020
Ικαρίας	24,76%	22,65%	2,11%	24,22%	21,50%	2,72%	28,27%	25,55%	2,72%
Σάμου	18,50%	18,47%	0,03%	18,81%	17,30%	1,51%	27,18%	25,63%	1,55%
Λέσβου	20,04%	14,92%	5,12%	20,60%	16,93%	3,67%	23,24%	20,06%	3,18%
Φούρνων Κορσεών	17,29%	16,36%	0,93%	19,28%	17,99%	1,29%	26,40%	25,12%	1,28%
Οινουσσών και Ψαρών	21,14%	17,04%	4,10%	20,77%	18,03%	2,74%	23,63%	21,39%	2,24%
Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου	17,29%	11,97%	5,32%	17,95%	14,74%	3,21%	20,83%	18,37%	2,46%
Χίου	17,00%	15,34%	1,66%	17,35%	15,31%	2,04%	19,22%	16,83%	2,39%
Σύνολο	18,94%	15,73%	3,21%	19,36%	16,59%	2,77%	22,90%	20,30%	2,60%

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού

Πίνακας 72: Βραχυχρόνια Άνεργοι Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου έτη 2018 – 2019

Μήνας	Βραχυχρόνια Άνεργοι (0-11 μήνες)		Μακροχρόνια Άνεργοι (> = 12 μήνες)		Σύνολο Ανέργων	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Ιανουάριος	3.694	4.751	2.928	3.013	6.622	7.764
Φεβρουάριος	3.606	4.690	2.953	2.921	6.559	7.611
Μάρτιος	3.562	4.472	2.886	2.930	6.448	7.402
Απρίλιος	2.961	3.848	2.906	2.930	5.867	6.778
Μάιος	2.716	3.505	2.976	2.949	5.692	6.454
Ιούνιος	3.056	3.461	2.990	2.854	6.046	6.315
Ιούλιος	3.458	3.586	3.001	2.877	6.459	6.463
Αύγουστος	3.959	3.374	3.025	2.957	6.984	6.331
Σεπτέμβριος	3.961	2.946	2.995	3.009	6.956	5.955
Οκτώβριος	4.673	3.567	2.896	3.136	7.569	6.703
Νοέμβριος	4.983	4.046	2.860	3.197	7.843	7.243
Δεκέμβριος	4.831	4.177	2.888	3.257	7.719	7.434

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2020

Πίνακας 73: Κατανομή Ανέργων Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου ανά ηλικιακή ομάδα και φύλο έτη 2018 – 2019

Μήνας	<25				25 – 29				30 – 39				40 – 49				50 – 64				65+			
	Άνδρες		Γυναίκες		Άνδρες		Γυναίκες		Άνδρες		Γυναίκες		Άνδρες		Γυναίκες		Άνδρες		Γυναίκες		Άνδρες		Γυναίκες	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Ιανουάριος	123	287	184	322	289	387	525	559	440	555	1.049	1.177	407	513	971	1.040	617	724	711	808	66	76	57	66
Φεβρουάριος	122	279	191	323	285	352	516	541	433	574	1.021	1.181	406	504	954	1.048	613	698	706	805	63	76	52	67
Μάρτιος	117	243	175	325	280	328	509	533	440	556	988	1.182	417	505	955	1.037	617	679	705	813	63	76	53	71
Απρίλιος	119	235	181	312	259	312	499	510	425	522	965	1.130	401	491	910	991	600	649	667	805	62	75	50	68
Μάιος	114	231	169	299	248	308	464	496	421	504	955	1.134	386	439	886	957	586	616	651	780	57	68	46	65
Ιούνιος	128	207	174	288	255	296	454	520	437	471	983	1.210	397	413	864	955	583	590	638	744	56	69	45	63
Ιούλιος	155	209	214	307	265	294	471	538	457	466	1.013	1.274	399	436	851	998	566	570	632	784	56	68	46	64
Αύγουστος	187	235	267	324	304	283	509	527	523	463	1.075	1.251	412	413	895	969	599	528	667	771	56	66	52	65
Σεπτέμβριος	226	243	295	333	336	292	519	468	562	448	1.084	1.066	444	403	886	887	623	531	665	737	54	67	55	64
Οκτώβριος	263	266	316	292	356	317	539	510	586	494	1.128	1.189	460	486	921	1.067	613	611	716	866	53	73	62	74
Νοέμβριος	289	274	327	361	371	336	540	519	578	534	1.162	1.264	488	563	975	1.190	642	713	755	948	62	81	62	77
Δεκέμβριος	308	289	324	371	367	330	538	524	546	551	1.147	1.305	497	592	1.015	1.207	687	764	792	976	70	81	63	76

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2020

Πίνακας 74: Κατανομή Ανέργων Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου ανά εκπαιδευτικό επίπεδο έτη 2018 – 2019

Μήνες	Αδιαβάθμιτο		Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση		Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση		Μεταδευτεροβάθμια Εκπαίδευση		Τριτοβάθμια Εκπαίδευση		Μεταπτυχιακό		Διδακτορικό	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Ιανουάριος	245	859	1.888	2.163	2.928	3.198	434	446	1.082	1.063	42	31	3	4
Φεβρουάριος	235	833	1.868	2.130	2.925	3.179	421	434	1.066	1.006	41	26	3	3
Μάρτιος	228	790	1.826	2.093	2.895	3.101	419	420	1.042	967	37	28	1	3
Απρίλιος	248	745	1.567	1.834	2.607	2.865	409	383	995	922	40	28	1	1
Μάιος	371	727	1.460	1.714	2.469	2.710	389	376	963	894	39	32	1	1
Ιούνιος	552	672	1.441	1.609	2.465	2.551	389	367	1.148	1.080	50	36	1	
Ιούλιος	792	655	1.455	1.620	2.478	2.547	386	364	1.284	1.224	63	51	1	2
Αύγουστος	1.110	651	1.538	1.535	2.557	2.509	385	365	1.329	1.217	64	52	1	2
Σεπτέμβριος	1.310	613	1.538	1.519	2.583	2.493	384	362	1.091	926	49	40	1	2
Οκτώβριος	1.304	639	1.842	1.836	2.873	2.838	406	405	1.098	947	45	36	1	2
Νοέμβριος	1.142	659	2.051	2.062	3.104	3.087	430	412	1.074	984	40	36	2	3
Δεκέμβριος	966	635	2.094	2.144	3.149	3.172	427	437	1.048	1.008	33	35	2	3

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2020